

Sponsored by ..

AMNESTY WAAKT

ND

Voor leef- en speelruimte in elke wijk in het hele land.

GEEF AAN Jantje Beton

Postbus 85233, 3508 AE Utrecht - Telefoon (030) 24.47.000

Indien u wenst te adverteren in de
kunt u schrijven naar:

Afdeling Verkoop
Postbus 9510
5602 LM Eindhoven

Vermeld duidelijk uw naam, adres en telefoonnummer.

Adverteren

RUZIE?

DE BEL
DE KINDERTELEFOON
ledere dag van 2 tot 8
gratis

0800 0432

Bas Eenhoorn over

Sponsoring

GEEF S VOOR DIABETES

Giro 5766 - Ba1

Diabetes Fonds Nederland, Amersfoort, Tel. 033 - 46 22 055

REUMA DE STILLE PIJN.

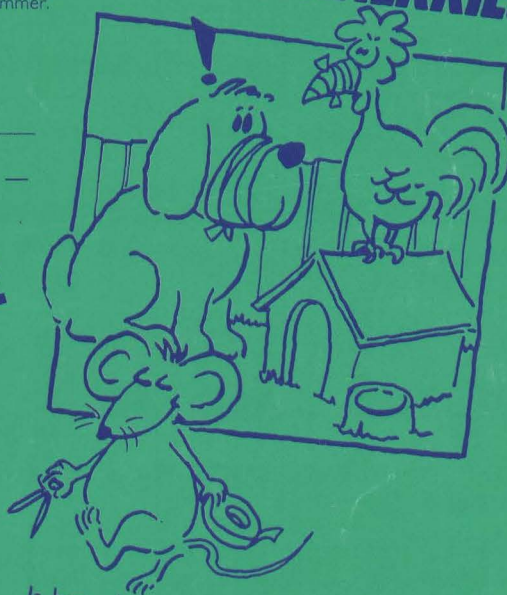

REUMABESTRIJDING MOËT DOORGAAN

Statenlaan 128, 2582 GW Den Haag.
Bankrek.nr.: 70.70.70.848. Giro: 324.

NATIONAAL REUMAFONDS

DOE IETS AAN HUIDIERHERRIE.

Is burenlawaai voor u een probleem?
Doe er dan iets aan.
De Nederlandse Stichting Geluidhinder
helpt bij het vinden van een oplossing.
NSG, Postbus 381, 2600 AJ Delft.

Hoofdredacteur
Tineke Prins
Jan Goeverneurstraat 21
9724 LK Groningen
050-3136361/06-23377722
C.G.Prins@let.rug.nl

Eindredacteur
Vacant

(Foto-)redacteur
Jacolien Benes
Wassenberghstraat 36
9718 LM Groningen
06-50961704
a.k.benes@rechten.rug.nl

Redacteur
Marije Roos
R. feithlaan 11
1401 AT Bussum
035-6936790/06-26534366
a-m-roos@hotmail.com

Redacteur
Rogier Klimbie
020-6250536

Redacteur
Joost van de Vooren
050-3113656

Algemeen Secretariaat
Herengracht 38a
2511 EJ Den Haag
tel. 070-3622433
fax 070-3617304
<http://www.jovd.nl>
jovd@wxs.nl

Colofon

**Driemaster is het onafhankelijke
verenigingsperiodiek van de
onafhankelijke liberale Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democ-
ratie. Oplage rond 2000 stuks.
Advertentietarieven te verkrijgen
bij de Landelijk Penningmeester.**

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook
verspreid, opgeslagen of veelevoudigd worden,
dan met uitdrukkelijke en schriftelijke toestem-
ming van de Hoofdredacteur. Zoals neergelegd in
de Landelijke Statuten en het Redactie Regle-
ment, bepaalt de Hoofdredacteur, in samenspraak
met de Driemaster Redactie, de redactionele for-
mule. Hij is alleen aan de Algemene Vergadering
verantwoordelijk schuldig. De Hoofdredacteur zal
niet tot plaatsing van stukken overgaan die de ver-
eniging onevenredig kunnen benadelen.

De visie die uit de artikelen spreekt is niet nood-
zakelijk de visie van de JOVD als vereniging, noch
de visie van het Hoofdbestuur, noch de visie van
de redactie, tenzij een en ander uitdrukkelijk is aan-
gegeven.

Uiterste aanleverdatum van
artikelen:
14 maart 2000

Landelijk Voorzitter
Jeroen de Veth
06-51213007
aadeveth@mailcity.com

Algemeen Secretaris
Elmer Smith
06-21242674
jovdas@hotmail.com

Landelijk Penningmeester
Maarten Burggraaf
030-2546654/06-22868621
jovdpl@hotmail.com

Vice-voorzitter Organisatie
Niels Baas
050-3183280/06-23156735
nielsbaas@mailcity.com

wnmd. Vice-voorzitter Politiek
Sander Thomassen
024-3229605/06-25284215
s.thomassen@student.kun.nl

wnmd. AB Projecten & Campagne
Rense Weide
06-20982442
rfweide@hotmail.com

AB Vorming en Scholing
Mark Verheijen
06-22604229
mark_verheijen@hotmail.com

AB Interne Communicatie, leden-
werving & activering
Suzanne Hartong
010-4118805/06-24515573
139349sh@student.eur.nl

Inhoud

Inhoud

2	Colofon
2	Inhoud
3	Redactioneel
4	Interview B. Eenhoorn
8	Voorzitterswoord
9	Het gevaar van niet- liberale democratieën
11	April congres Top winter Cours
12	Pro en Contra
14	Vervolg Pro & Contra

**“Bas Eenhoorn
over sponsoring
en ledenaantallen”**

14	Gaswinning, goed voor milieu
16	Afdelingsdossier Noord Groningen
17	PC-column
18	Interview Jeroen de Veth en Suzanne Hartong
20	Uitgepolderd?
22	HB-info
23	Liberale agenda
24	Achterkant van het Gelijk

Hier is hij dan, de eerste Driemaster in nieuwe stijl. Ik hoop dat hij bij u in de smaak valt. Nadat de vorige keer alles mis is gelopen, wat er maar mis kon gaan, zal deze op tijd bij u op de mat vallen. Hiermee hoop ik dan toch de gang van zaken van mijn voorganger voort te kunnen zetten.

Deze Driemaster staat voor een deel in het teken van de ledenafname binnen politieke partijen én politieke jongerenorganisaties. Voor zover u het nog niet opgemerkt mocht hebben: het is slecht gesteld met de politieke betrokkenheid van de gemiddelde Nederlander. Dit leek mij een aanleiding om de voorzitter van de VVD en onze landelijk voorzitter eens aan de tand te voelen over deze afname van de betrokkenheid.

Naar mijn mening is er geen duidelijke oplossing te bedenken om mensen te motiveren voor politiek. De ernst van de zaak wordt duidelijk als blijkt dat veel mensen van mening zijn dat zij toch niets kunnen veranderen. De Nederlanders zijn niet tevreden, maar ze morren

liever wat in hun woonkamer dan dat ze zich verkiesbaar stellen. Dit geldt niet alleen voor het partijlidmaatschap, maar ook voor het passieve kiesrecht, want de opkomsten bij de stembussen worden steeds lager.

De kloof tussen burger en politiek.

Willen wij, als volk, hiermee duidelijk maken dat we geen kiesrecht nodig hebben? Ikzelf probeer mensen in mijn omgeving altijd te overreden om toch te gaan stemmen, door onze strijd voor invoering van het kiesrecht te benadrukken. Vooral wij, vrouwen, hebben te lang voor ons kiesrecht moeten vechten om het nu te laten verloederen. De kloof tussen de politiek en de burger is blijkbaar zo groot geworden dat het vertrouwen verdwenen is.

Het bovengenoemde vertrouwen moet dus hersteld worden. Dat is natuurlijk makkelijker gezegd dan gedaan. Minister Brinkhorst begeeft zich onder de mensen, maar wordt meteen voor van alles uitgemaakt. Als een persoonlijke benadering niet meer werkt wordt het al erg moeilijk om een oplossing te creëren. Ik

pleit voor open politiek en geen gekonkel in achterkamertjes. Op die manier hoop ik dat de burgers het vertrouwen in hun volksvertegenwoordigers herwinnen. Dat is de enige oplossing die ik kan bedenken, hoewel er dan natuurlijk nog een lange weg te gaan is tot het actieve lidmaatschap, maar het begin van dat pad is dan in ieder geval gelegd. ■

Uw hoofdredacteur

Sponsored by....

Door Tineke Prins en Jacolien Benes

Meneer Eenhoorn, we hebben via de media veel gehoord over sponsoring van politieke campagnes. Die campagnes kosten per keer 1,5 miljoen gulden, dat is nogal wat. U bent voor sponsoring, maar zou u eerst eens willen vertellen waarom geldelijke steun door bedrijven zoveel beter is dan staatssteun?

Er zijn drie bronnen van inkomsten voor de meeste politieke partijen, dus ook voor de VVD. De allerbelangrijkste bron is natuurlijk het geld dat leden opbrengen. Hetzij via de normale jaarlijkse bijdrage, hetzij vrijwillig of via legaten, noem maar op. De tweede bron is de stroom van het ministerie van Binnenlandse Zaken en dat is bij ons 20 tot 25% van het totale budget, totaal komen wij op 6 miljoen ongeveer. Hieruit blijkt dat ongeveer een kwart wordt gedekt

*geldelijke steun door
bedrijven zoveel beter
dan staatssteun?*

door de bijdrage van Binnenlandse Zaken. De derde bron bevat giften van stichtingen. In het geval van de VVD hebben we een paar stichtingen die ons regelmatig ondersteunen, zoals de Stichting voor Economische Politiek. Deze schenkt geld aan de Telderstichting en aan de VVD voor speciale projecten. In brieven is dan allemaal keurig vastgelegd dat we dat krijgen. Ik moet er trouwens nog bij zeggen, dat er naast de gewone subsidies ook een aantal doelsubsidies bestaan, bijvoorbeeld

voor de JOVD, voor wetenschappelijk onderzoek en voor onze contacten met Midden- en Oost-Europa. Deze inkomstenbronnen zijn niet genoeg om de zaak draaiende te houden, omdat het ledental terugloopt. Het gaat op dit moment dus slecht met de financiën. Ik heb gezegd dat er een eind is aan de wijze waarop we dit nog langer kunnen financieren. Naar mijn mening moeten we, nu het moeilijk gaat met de financiën binnen de VVD, niet naar de minister gaan en nog meer vragen uit de rijksruif. Ik heb twee bezwaren daartegen, ten eerste vind ik dat politieke partijen niet zo afhankelijk moeten zijn van de overheid en ten tweede heeft de overheid de neiging nog strakker dan welke andere club dan ook allerlei voorwaarden te stellen over die geldtoestroom. Dat is de reden waarom ik dus voorgesteld heb om gebruik te maken van

de mogelijkheden die de wet biedt om bedrijven te vragen ons te sponsoren.

Bij die sponsoring moet ik iets bij zeggen. Deze vorm van het verkrijgen

van geld is niet specifiek bedoeld voor campagnes. Die indruk is op een of andere manier ontstaan, mogelijk door een onzorgvuldige manier waarop ik me uitgedrukt heb of associaties die er gemaakt zijn bij wat ik heb gezegd, maar sponsoring is bedoeld voor al onze activiteiten en evenementen. Zo gebeurt dat op lokaal niveau allang. Op dit moment is er een drukkerij die het drukken van het afdelingsblaadje financiert of er wordt voor vergaderingen gratis een zaal beschikbaar gesteld door een

caféhouder. Dat wordt dan ook altijd keurig in het blaadje vermeld.

Zo gaat het lokaal en provinciaal en wat ik dus nu gedaan heb is het indienen van een voorstel om een afspraak te maken over sponsoring door bedrijven. Dus om dat niet allemaal stiekempjes te doen en niet

een beetje tussendoor, maar daar afspraken met zijn allen over te maken. De bedoeling is om een code voor sponsoring vast te leggen, een code waarin staat op welke wijze we geldelijke steun toestaan en ik heb daarbij drie elementen genoemd, het moet transparant zijn, er moet een contract zijn waarin prestatie en tegenprestatie vastliggen en het mag nooit een afhankelijkheidssituatie opleveren. Het mag dus nooit zo zijn dat we voor de activiteiten afhankelijk worden van een bedrijf of dat een bedrijf meer dan de helft van het geld subsidieert dat nodig is voor de activiteiten en evenementen. Er moeten meerdere bedrijven zijn en deze moeten beperkt zijn in het te sponsoren bedrag. Dit is het totale verhaal.

U zei eerder dat het niet stiekem mag gaan, maar wilt u daarmee zeggen dat dit nu dan wel gebeurt?

Nou, wat er nu gebeurt is dat er geen regeling is. Met andere woorden, het kan volgens de wet en er is niets geregeld. Een ieder zou dus nu voor zich aan de slag kunnen gaan met sponsoring. Wat ik nu voorstel is een soort zelfregulering vragen van politieke partijen. Men kan dus de vraag stellen: 'Zullen we deze mogelijkheid, die de wet biedt, gebruiken, maar dan op voorwaarde dat we het zo en zo met z'n allen doen?'. Nou, dan krijg je twee reacties, een die zegt: 'nou ja, zouden we dat wel zo gaan doen en niet een beetje anders?'. Zoals het CDA en een aantal die zeggen: 'wij voelen er niets voor, wij zijn fanatiek tegen sponsoring, dat moet absoluut niet gebeuren'. De grootste gesponsorde partij die we in Nederland hebben, de Partij van de Arbeid, gaat wat voorzichtig mee in de richting van: 'dat moet absoluut niet gebeuren'. Dus ik ben erg benieuwd hoe dat straks uitpakt.

Ik had vandaag een gesprek met minister Peper en die heeft gezegd: 'ik ben niet zo blij met sponsoring, maar ik ben ook niet van plan om het te gaan verbieden'. Ik heb aangeboden om hem en de collega-partijen die sponsorcode aan te bieden om te kijken of we toch tot een regeling kunnen komen, maar ik heb ondertussen begrepen dat de weersin bij links, GroenLinks en de Socialistische Partij, zo groot is dat men mogelijkerwijs met een initiatiefwetsontwerp komt. We weten dan wel weer waar dat op uitdraait. Een initiatiefwetsontwerp om sponsoring te verbieden. Om op jouw punt terug te komen van de anonimiteit en het stiekeme als je het niet regelt, ik denk niet dat dat iets uitmaakt. Wie kwaad wil doet kwaad. Dat zie je bij wat er in Duitsland gebeurt. Wat daar gebeurt mag gewoon niet, dat is een wetsovertreding. En dat zie je ook in de

wijze waarop dat in de Verenigde Staten gebeurt. Daar is het niet toegestaan dat bedrijven politieke partijen sponsoren, dus die doen dat via personen. Wat ik wil is vooral transparantie en openheid, zodat iedereen weet dat hij erop afgerekend kan worden. Zo wil ik ook dat de financiën van onze partij helemaal open en transparant zijn.

Maar hoe ziet u die sponsoring voor zich? Ik zie nog geen verkiezingsforum voor me, waarbij politici een shirtje van een bepaald bedrijf dragen.

Nee, maar laten we heel eenvoudig beginnen. We moeten niet zo ingewikkeld doen. De Algemene Vergadering geeft de ruimte voor een aantal stands, die kunnen worden gehuurd door een aantal bedrijven. Deze bedrijven kunnen op deze wijze in contact komen met VVD-congresgangers en wij gaan met het verkregen geld een themacongres organiseren. Dat themacongres wordt mede mogelijk gemaakt door bedrijf

X en op de uitnodiging wordt dat vermeld. Of er staan een paar vlaggetjes in de entreehal, waarop staat dat bedrijf Y daar een bepaald bedrag voor heeft betaald en dat wordt allemaal keurig in een contract met prestatie en tegenprestatie vastgelegd, een heel open, heldere en transparante manier van met elkaar omgaan dus. Ik verwacht daar overigens niet van dat nou ineens de miljoenen binnen komen, maar ik verwacht wel

dat heel veel onkosten die we nu maken daardoor opgevangen kunnen worden. Daardoor komt er ruimte vrij voor de hogere kosten die we zullen moeten maken voor de verkiezingen.

Het moet naar uw mening dus niet mogelijk zijn om één bepaalde persoon te sponsoren, maar de partij in het algemeen moet de doelgroep zijn.

Ja, wat ik me best kan voorstellen is dat een bedrijf zegt: 'wij willen graag jullie jongerendag sponsoren, want we hebben er belang bij om daar naamsbekendheid te krijgen, want die VVD-jongere is hartstikke interessant voor ons. Het is bijvoorbeeld onze doelgroep op de arbeidsmarkt. Mogen wij daar een standje neerzetten of mogen wij op een of andere manier in de uitnodiging vermeldt staan'. Nou, dat zetten we dan keurig in een contract en daar onderhandelen we over en dan krijgen we dan ik zeg maar wat 10.000 gulden van dat bedrijf en daarvoor krijgt hij zijn naam vermeldt in de uitnodiging of op de

affiches en daardoor is het mogelijk dat wij de jongerendag beter kunnen faciliteren en ondersteunen en in plaats van dat wij er zelf geld in hadden moeten steken, kunnen we dat nu gebruiken voor

andere doeleinden. En dat is in feite hetzelfde als de Partij van de Arbeid doet met de 85.000 gulden van het verzekeringsbedrijf Reaal. Het geld dat ze daarvan krijgen gebruiken ze voor discussie, dat is ook een doel-sponsoring zou je kunnen zeggen. Maar dat betekent wel dat ze de ruimte hebben in hun begroting om de 85.000 gulden die ze daarmee sparen ergens anders aan te besteden.

Toch is de Partij van de Arbeid fel tegen sponsoring. Denkt u niet dat de PvdA tegen deze vorm van steun is omdat zij toch minder makkelijk geld uit die markt kunnen halen?

Nou, dat is zeer de vraag. Het is tot nu toe één van de partijen die zo duidelijk gesponsord wordt. Ik heb een aantal deskundigen en hier en daar een bedrijf gesproken en ik denk dat sponsoring best zal gaan en ik ben er ook van overtuigd dat sponsoring uitsluitend werkt in een één op één-situatie. Het fonds-idee van het CDA is denk ik niet aantrekkelijk voor het bedrijfsleven. Dat heeft geen betekenis, geen herkenbaarheid voor het bedrijfsleven en het zou me niets verbazen dat het bedrijfsleven grosso modo minder geneigd is om de Socialistische Partij te ondersteunen en meer geneigd is om wat grotere partijen te sponsoren.

Dus zij zijn dan toch in het nadeel?

Ja, maar tegelijkertijd zijn het op het ogenblik wel de rijkste partijen die er zijn en sponsoring is nu wettelijk mogelijk, dus er is niemand in het nadeel. Iedereen vindt zijn eigen manier van financiering. Feitelijk is er nu een situatie waarin sponsoring kan en wat ik nu alleen maar voorstel is niet om hen in een nadelige positie te brengen, maar om op een redelijke manier met sponsoring om te gaan. Een integere manier om geld te krijgen en het heeft mij dan ook erg verbaasd dat er een club in het nadeel zou zijn. Ik roep ook niet dat zij op dit moment in het voordeel zijn, omdat zij nu kennelijk makkelijker leden kunnen krijgen, om maar eens wat te noemen. Ik heb niet de neiging om zo snel op te geven. In ieder geval laat ik me niet in de hoek zetten, dat ik iets doe wat maar op het randje zou zijn. Ik probeer juist iets goed te regelen wat nu volgens de wet al kan.

Dan even een ander onderwerp, waar u het al eerder even over heeft gehad: het afnemende ledental van politieke partijen. U bent zelf al zeer lang actief binnen de politiek en hiermee behoort u tot een minderheid, want 2% van de bevolking is op dit moment partijlid en nog minder is echt actief. Dat was 50 jaar geleden ongeveer 5 keer zoveel. Wat is daar naar uw mening nou de oorzaak van? Is dat toch de kloof tussen de burger en de politiek?

Nee, volgens mij ligt het aan het feit dat wij niet mee zijn veranderd met

mensen willen waar voor hun geld.

de manier waarop mensen tegenwoordig functioneren en dat heeft niets met politieke belangstelling te maken. Ik denk dat die politieke belangstelling er wel degelijk is. Dat blijkt ook uit alles, mensen kijken naar actualiteitenrubrieken, mensen lezen de kranten, iedereen weet ervan, iedereen weet wat er in Den Haag speelt. Er is dus niet een afkeer of een desinteresse of wat dan ook ten opzichte van de politiek. Daar geloof ik helemaal niets van. Dat blijkt ook niet uit onderzoek. Nee, ik denk dat het komt omdat wij niet inspelen op het feit dat mensen op een hele andere manier functioneren. Laten we eens even kijken naar een simpel voorbeeld, mensen willen waar voor hun geld. Nou, wat krijgen ze nou als ze lid worden van de VVD, daar moet je eens over na denken. Kijk eens naar wat heel veel jongeren willen, die willen geen hele ingewikkelde dingen, die willen bijvoorbeeld communiceren via internet. Die hebben er helemaal geen behoefte aan om allemaal formulieren in te vullen. Op het ogenblik kun je je dus opgeven als lid van de VVD via internet.

Nou, daar moeten we even bekendheid aan geven, daar moeten we iets mee doen.

Wij maken dus veel te weinig gebruik van het feit dat mensen veranderen en op een andere manier functioneren. Er zijn ook mensen die een partij willen steunen, maar absoluut niets willen doen. Ik kan mij voorstellen dat wij naar een gedifferentieerd lidmaatschap gaan. Dit in de zin dat we gedifferentieerde tarieven hebben met gedifferentieerde dienstenpakketten. Dus als je zegt: 'voor een bedrag van 35 gulden wil ik de VVD steunen en daar krijg ik voor,

twee keer per jaar een leuk magazijn en ik krijg toegang tot het internet'. Dit soort donateurschap is er nog niet. Ik denk dat we gewoon actief moeten inspelen en laten zien dat de VVD voor verschillende soorten belangstellenden geschikt is. We halen het alleen maar als we heel actief personen benaderen. Bij GroenLinks en de Socialistische Partij steken ze bijvoorbeeld heel actief tijd in persoonlijke benadering. Deze partijen krijgen er steeds meer leden bij en groeien gestaag.

Denkt u dat die persoonlijke benadering ook een oplossing zal zijn voor de kiezers, want steeds minder kiezers gaan naar de stembus en als het zo doorgaat creëren we met z'n allen een elitedemocratie.

Dat is ook weer zo iets. Bijvoorbeeld mijn twee kinderen, 24 en 25 jaar, studeren allebei en willen wel stemmen, maar door verhuizingen en de drukke tijd, waarin we nu leven, wordt het steeds moeilijker om te gaan stemmen. Allemaal gedoe. In plaats van dat wij nou heel hard alles op alles zetten om bijvoorbeeld via het internet of de telefoon je stem te kunnen uitbrengen, wat echt gewoon kan, zien we alls pessimistisch in. Ik bedoel, als je vertrouwelijke zaken via internet kunt doen, die van

geheimhouding verzekerd moeten zijn, dus dat anderen er niet op in kunnen breken, kun je dus ook gewoon je stem uitbrengen op het internet

Dat zou dus volgens u de oplossing zijn?

Nou, dat is één van de oplossingen. Je moet het mensen ook daadwerkelijk makkelijker maken. Op dit moment is de verwachting dat ongeveer de helft van de mensen aan het eind van 2000 internet heeft. Dat betekent dus dat je 50% van de mensen al heel makkelijk kunt bereiken.

Maar, zoals u zelf al aangeeft heeft niet iedereen internet, wat moet er gebeuren met de rest van de kiezers?

Maar ik zeg, 50% van de mensen heeft aan het eind van 2000 internet. Niet iedereen heeft internet, maar als je het hebt over het aantal mensen die je erbij kunt halen en kunt bereiken ten opzichte van de mensen die nu opkomen, dan betekent dat, dat je aanzienlijk meer mensen kunt bereiken als je er actief op inspeelt en als het gebruiksvriendelijk is. Dan gebeuren dit soort dingen. We moeten veel positiever met nieuwe dingen bezig zijn, veel positiever inspelen op de gewijzigde manier van reageren van de mensen op maatschappelijke veranderingen, in plaats van dom op de oude manier door te gaan. Dit geldt zowel voor leden als voor mensen die naar de stembus gaan. In de toekomst zal er veel meer via de media gebeuren, veel meer via spotjes op de televisie. Ik zeg altijd, de VVD is een moderne, eigentijdse partij en dat moeten we laten zien, dat moeten we uitstralen.

Even de andere kant op, een ander onderwerp: de extreme politiek. In Nederland zijn de rechtse partijen

kleiner geworden, terwijl de linkse partijen zijn gegroeid. In het buitenland is het andersom, daar groeit rechts. Wat vindt u ervan dat in Oostenrijk straks misschien de FPÖ mee gaat regeren?

We hebben in de tijd zeer hard gewerkt om de FPÖ uit de Liberale-Internationalen te werken. Wij vonden dat het geen club was die bij ons paste. Als ik het nu een beetje goed gevolgd heb de laatste tijd, dan zijn er niet veel veranderingen in de stijl van besturen en politiek bedrijven van de FPÖ doorgevoerd, dus ik zou zeggen, het is natuurlijk buitengewoon triest dat dit gebeurt. Kennelijk hebben de bestaande traditione-

le partijen in Oostenrijk geen antwoord kunnen vinden op wat de kiezers bezig houdt. Die hebben blijkbaar geen omslag gemaakt in hun wijze van denken naar de kiezer toe, van hoe zorg je nou dat je goed omgaat met dat wat de kiezer bezig houdt.

Mijn idee is dat een moedige politiek, waarin je duidelijk zegt waar het op staat, maar waarin je goed rekening houdt met de gevoelens van de kiezers, kan voorkomen dat er verkeerde elementen kansen krijgen in de politiek. Ik denk dat dat te weinig in Oostenrijk is gebeurd en daar komen wat dingen bij. Zo iemand als Haider heeft namelijk een bepaalde persoonlijke uitstraling, hij heeft dingen naar zich toe kunnen halen en ik kan

me voorstellen dat de partij in zijn achterban niet zo rechts-extremistisch is als Haider zelf. Maar dat neemt niet weg, dat dit een buitengewoon treurige zaak is. Maar ja, zoals ik al zei, vaak heeft dat te maken met hoe de bestaande partijen met de problematiek van alledag omgaan.

En hoe moet onze regering hier mee omgaan? Moeten wij doen alsof er niets aan de hand is en gewoon op dezelfde voet verdergaan of moeten wij, het andere uiterste, net als Israël furieus reageren en dreigen onze vertegenwoordigers uit Oostenrijk terug te halen?

Nou, dat laatste lijkt me absoluut buiten proportie. Laten we eerst maar eens kijken wat voor regeringsprogramma eruit komt in Oostenrijk en als daar onverteerbare zaken uitkomen, die we bijvoorbeeld in de sfeer van mensenrechten of gelijke behandeling van mensen niet zouden kunnen accepteren, dan ontstaat er een nieuwe situatie. Dan zou ik er over na moeten denken. Ik vind niet dat je op voorhand al moet gaan roepen. Ik ben zeer benieuwd of de partij een dusdanige invloed heeft, dat haar standpunten op onacceptabele wijze naar voren komen in het regeerakkoord. Hen volledig te isoleren is in ieder geval geen oplossing, daar worden ze alleen sterker van. Het beste lijkt mij, is om ze te beoordelen om hun dadan. ■

De voorzitter

door Jeroen de Veth

Politieke partijen leiden volgens de commissie Elzinga, die recentelijk haar rapport presenteerde op lokaal niveau een armetierig bestaan. Ik ben dit volledig met de commissie eens. Er is iets mis met de politieke cultuur in niet alleen de gemeente, maar in ons land.

Deze constatering raakt aan een belangwekkende discussie die aan het ontstaan is, namelijk die over de toekomst van de politieke partijen. Alle grote partijen leiden aan een fiks ledenverlies, niet in de laatste plaats onze moederpartij, de VVD. Schouder ophalen en met Frits Bolkestein constateren, dat het dus goed gaat met de mensen (; ze hebben de politiek niet zo meer nodig) past mensen met een politiek hart mijns

aan de man brengen. Welke burger ziet nu nog de meerwaarde van het partijlidmaatschap en krijgt een warm gevoel van het horen bij het CDA, de PvdA of de VVD?

Ik vraag mij af waarom Coca Cola, de EO en Greenpeace hun enthousiasme over hun product of organisatie wel aan de man kunnen brengen en vooral een liberale club, die de tijdsgeest nota bene meeheeft niet. Twee antwoorden wat mij betreft: het product is niet aantrekkelijk

genoeg of de verkoper doet niet genoeg zijn best. Beide zijn volgens mij aan de hand. Democratische structuren binnen partijen zijn vaak rigide en sluiten brede en laagdrempelige discussie uit. Terwijl politieke discussie - zie het beleidsplan 2000 - mijns inziens een geweldig aansprekend product is.

Dan de verkoop. Ik krijg stellig de indruk dat het gemiddelde kaderlid van een politieke organisatie (, die bestaan tegenwoordig alleen nog maar uit kaderleden) zich te goed voelt voor de verkoop. Dit elitistisch gedrag is volledig onterecht. Immers, wat stelt een elite zonder achterban nog voor?

Ik gebruikte net niet voor niets de termen 'politieke organisaties' en 'liberale club'. Het gaat immers niet alleen over de VVD of de politieke partijen. Wij, de JOVD, mogen ons ook aangesproken voelen. Ook wij kennen een ledenverlies. Over 1999, het jaar van 2000 leden in 2000, kennen we een ledenverlies van 100 leden. Ik schaam mij dood en raadt u aan hetzelfde te doen. Tegelijkertijd heb ik vertrouwen in onze huidige koers en verrichtingen en raad ik u aan hetzelfde te hebben. Politieke discussie over het liberalisme van de toekomst moet ons prachtige product zijn en nog meer worden. Doet u daar aan mee! Dat spreekt mensen aan.

Liberalism is a winner! Dat moeten we vol trots aan de man brengen. Ik vind dat doen bovendien een groot voorrecht en mijn verplichting aan de organisatie en het gedachtegoed die mij zoveel leren!

...Laatst kwamen ik en een collega terug van de afdeling Venlo met aangemeldkaartjes van maar liefst zeven nieuwe leden. Ik daag u uit! ■

dat het dus goed gaat met de mensen!

inziens niet meer. Evenmin zou het dalen van de ledentallen en dus de partijgelden gereduceerd mogen worden tot een discussie over alternatieve financieringsvormen, hoewel ik het hartgrondig met VVD-voorzitter Bas Eenhoorn eens ben over de prés van sponsoring.

Nee, dames en heren, ik ben bang dat we tegenwoordig behalve salonsocialisten ook salonliberalen en salonchristen-democraten kennen. Inspanningen van een aantal vrijwilligers ten spijt lijkt het erop, dat politieke organisaties hun producten en mogelijkheden met weinig zendingsdrang en overtuiging

Het gevaar van niet-liberale democratieën

Door Wim Oosterveld

De afgelopen jaren hebben we bijna elke week wel weer getuige kunnen zijn van verkiezingen in een land ergens ter wereld. Het lijkt er daarmee op alsof in de meeste landen het democratiseringsproces sterk wortel heeft geschoten. Hoewel dit op zich een toe te juichen ontwikkeling is, moet niet uit het oog worden verloren dat verkiezingen maar één onderdeel zijn van wat als een volwaardige democratie mag worden gecategoriseerd. Voorts is het in veel landen zelfs zo dat verkiezingen ofwel zodanig worden georganiseerd, dat er geen sprake van democratie kan zijn, of dat ze politiek maar van geringe betekenis zijn, omdat een gekozen parlement weinig macht heeft.

Aldus blijkt dat veel landen verkiezingen organiseren, om daarmee naar de buitenwereld toe de indruk te wekken dat er sprake is van democratie en vrijheid, hoewel de werkelijkheid anders doet concluderen. Men moet dan ook meer het geheel van vrijheidswaarden, zoals uiteengezet sinds de tijd van Locke en Smith, proberen in beschouwing te nemen, en de liberale democratie als uitgangspunt nemen.

Dit houdt in dat er, naast de democratische principes van vrije verkiezingen, een echte volksvertegenwoordiging en het bestaan van een meerpartijstelsel, ook principes als de bescherming van fundamentele vrijheidsrechten, bur-

gerrechten en het primaat van de rechtsstaat in acht worden genomen. Deze principes tezamen kunnen worden vervat in de term constitutioneel liberalisme. Landen waar deze set van liberale waarden wordt veronachtzaamd, worden, in navolging van een kenschets door de politicooloog Zakaria in 1997, niet-liberale democratieën genoemd.

De Bill of Rights

De geschiedenis leert dat constitutioneel liberalisme wel democratie voortbrengt, maar dat het omgekeerde maar zelden het geval is. In de Verenigde Staten, na de onafhankelijkheidsoorlog, werd het constitutioneel liberalisme verankerd in de Bill of Rights, welke laatste als belangrijk tegenwicht én als waarborg diende voor de democratische principes als neergelegd in de grondwet.

In Engeland kan de Magna Carta van 1215 worden beschouwd als een eerste aanzet tot de institutionalisering van constitutioneel liberalisme. Hoewel Engeland in de 19e eeuw bepaald niet als een volwaardige democratie kan worden gekenmerkt, voorzag het constitutioneel liberalisme Engeland met een basis voor een economie gebaseerd op laissez-faire principes, en een aanzet voor een stabiele democratie in de 20e eeuw. Na de dekolonisatiegolf in Afrika

en delen van Azië in de jaren '60 en '70 werden in veel landen democratische regeringen ingesteld. Helaas was de voortdurende politieke en economische instabiliteit in veel regio's van Afrika en Azië er de

naast de democratische principes van vrije verkiezingen, een echte volksvertegenwoordiging

oorzaak van dat deze nieuwe democratieën zich niet konden ontwikkelen tot liberale democratieën. In het algemeen gold dan ook dat na een korte transitieperiode, veelal door chaos beheerst, de roep om een sterke regering in veel jonge staten dan ook alleen maar toenam.

De vrees voor instabiliteit

Regeringen brachten vaak naar voren dat zij autoriteit nodig hadden om de oude maatschappelijke structuren uit de koloniale tijd uit de weg te ruimen, om zo een nieuwe maatschappij te kunnen creëren. Ook zou anarchie tot wanorde leiden, waardoor de ontwikkeling in gevaar zou komen. Hoewel er natuurlijk een gerede kans bestaat dat het zover had kunnen komen, moet wel worden bedacht dat het juist sterke, gecentraliseerde staten zijn geweest die de vrijheid in gevaar hebben gebracht door de geschiedenis heen.

Legitimiteit verkregen middels eerlijke verkiezingen, waarbij vrijheidsrechten en eigendomsrechten gere-

specteerd worden, zijn voor een regering nog altijd de meest effectieve manier om een land te kunnen ontwikkelen, om een burgemaatschappij wortel te laten schieten, en om te kunnen integreren met-

voor het behoud van legitimiteit. Alleen in sommige Oost-Aziatische landen als Taiwan, Hong Kong, Zuid-Korea en Singapore kon een legitiem autocratisch bewind standhouden, geholpen door

jarenlang de democratie van het land onder de duim houdt. De meest extreme voorbeelden in deze zijn Lukashenko in Wit-Rusland en Milosevic in Servië. Maar zelfs de

recentelijke machtsoverdracht in Rusland kan, ondanks het democratische karakter, als bedreiging worden gezien voor liberale vrijheden in dat land.

Al met al blijkt dat het verschijnsel van niet-liberale democratieën nog lang niet is verdwenen.

Niet-liberale democratieën vormen een gevaar in die zin, dat zij de binnenlandse stabiliteit op lange termijn niet kunnen waarborgen en dat zij de neiging hebben om sneller in internationale conflicten betrokken te raken. Dit gevaar komt voort uit de 'tirannie van de meerderheid' waartegen al gewaarschuwd werd door politieke filosofen als James Madison en Alexis De Tocqueville. Een democratie die niet is uitgebalanceerd door constitutionele rechten, en daardoor weinig of geen verantwoording schuldig is aan het volk,

zal voor de orde en gerechtigheid altijd een gevaar blijven. Kant stelde dat democratieën niet met elkaar vechten; hij bedoelde daar expliciet republikeinse, liberale democratieën mee zoals wij die kennen in het Westen.

Wellicht dat door meer nadruk te

leggen op constitutionele liberale vrijheden, naast democratische principes, uiteindelijk meer vrede kan worden voortgebracht. ■

Legitimiteit verkregen middels eerlijke verkiezingen, waarbij vrijheidsrechten en eigendomsrechten gerespecteerd worden.

te kunnen profiteren van- globalisering-processen.

De Koude Oorlog had veel dictators en autocratische regeringen een dekmantel gegeven om hun politiek ten uitvoer te brengen, zonder daarbij te hoeven vrezen voor instabiliteit, zolang zij werden gesteund door ofwel het Westen ofwel het Oostblok. Fidel Castro, generaal Pinochet, Honecker en Soeharto zijn daar slechts enkele voorbeelden van. Als er al verkiezingen waren in dergelijke autocratische landen, dan waren deze vaak oneerlijk georganiseerd.

In communistische landen gold dat de leider de enige kandidaat was voor het premierschap, en dat het parlement nauwelijks macht had; in Indonesië bestonden wel parlamentsverkiezingen, maar kon slechts een deel van de afgevaardigden door de bevolking worden gekozen, de rest werd door de president en het leger aangewezen; en in Zuid-Afrika is het grootste gedeelte van de zwarte bevolking het stemrecht lange tijd geweigerd.

Na de val van de Berlijnse Muur is het dan ook niet verbazingwekkend dat veel regeringen in een legitimiteitscrisis verwickeld raakten. Nu de steun van de wereldmachten wegviel, en regeringen geconfronteerd werden met structurele problemen waarvoor ze zelf aansprakelijk werden gesteld, bleek dat democratie op zichzelf geen sterke basis was

een enorme economische groei, welke werd ingegeven doordat in deze landen wél bepaalde constitutionele vrijheidsrechten werden toegelaten. Of er hierbij echter sprake is van een Aziatisch groeimodel, zoals wel beweerd wordt door de Singaporese oud-president Lee Kuan Yew, is op z'n minst discutabel. Niettemin moet worden geconstateerd dat er nog steeds veel landen zijn waar constitutionele vrijheden worden opgeofferd op een ogenschijnlijke democratische manier. Voorbeelden zijn de Peruaanse president Fujimori, die tegen

provisies in de grondwet in zichzelf nogmaals presidentskandidaat stelt; het opheffen van een liberaal-democratische constitutie door de Venezolaanse oud-legerleider en huidig president Chavez en het onderdrukkende beleid van de Maleisische president Mahatir, die al

April-congres 2000

Op 8 en 9 april 2000 vindt er het landelijk politiek congres plaats in het Van der Valk-hotel te Assen.

Er zijn maar 110 plaatsen in het motel zelf. Na overschrijding van dit aantal zult u elders in Assen overnachten.

Er is maar een beperkt aantal driepersoonskamers beschikbaar, dus geef je hiervoor, indien gewenst, snel op. Mochten alle beschikbare driepersoonskamers reeds bezet zijn, dan zult u in een tweepersoonskamer overnachten. Hiervoor echter wel fl. 10,- extra in rekening worden gebracht. Geef je dus snel op!!!

Ja, ik geef mij hierbij op voor het politiek congres op 8 en 9 april in het Van der Valk-hotel te Assen.

Naam:
Adres: Postcode:
Woonplaats: Afdeling:
E-mail: Handtekening:

Hierbij kies ik voor het volgende arrangement:

0 Overnachting in een tweepersoonskamer inclusief ontbijt, feest en congresboek – fl. 85,-

0 Overnachting in een driepersoonskamer inclusief ontbijt, feest en congresboek – fl. 75,-

0 Congresboek – fl. 10,-

Let op!!!

Vanwege administratieve redenen is het zeer wenselijk dat u het gestelde bedrag voor 30 maart 2000 giraal overmaakt. Bij contante betaling op het congres en girale betaling na 30 maart 2000 zien wij ons genoodzaakt de congresprijs met fl. 10,- te verhogen.

Voorkeur kamerindeling:

1e naam/afdeling 2e naam/afdeling

Voorwaarden:

Kruis je keuze aan en maak het bijbehorende bedrag over op Rabobank Leens 316072443 JOVD actierekening. De congresbon en het bedrag dienen uiterlijk 30 maart 2000 op het Algemeen Secretariaat aanwezig te zijn. De toewijzing van de kamers geschiedt op volgorde van binnenkomst van betaling, met de opgegeven voorkeur wordt zoveel mogelijk rekening gehouden. Indien je voor 30 maart 2000 afzegt, wordt het gehele bedrag, minus fl. 10,- teruggestort, na deze datum blijft men het gehele bedrag verschuldigd. Wanbetalers kunnen geen gebruik maken van de arrangementen! Ruilen van kamers op het congres is niet mogelijk! Iedereen is persoonlijk verantwoordelijk voor de aangerichte schade! Het is verboden zwartslapers op de kamer te hebben! Het is ten strengste verboden om zelf drank mee te nemen naar het congres!. Mochten alle driepersoonskamers reeds bezet zijn, dan zult u in een tweepersoonskamer overnachten. Hiervoor zal echter wel fl. 10,- extra in rekening worden gebracht.

Top Winter Course 2000

Op 10, 11 en 12 maart zal wederom de Top Winter Course plaatsvinden. Een weekend lang zal er op hoog niveau gesproken en gedacht worden over het liberalisme en de politieke filosofie. Het thema van dit jaar zal zijn: **Liberalisme en Christen-Democratie**. Middels interessante sprekers en werkgroepen zal er worden ingegaan op de verschillen, de overeenkomsten en de (on)verenigbaarheid van beide politieke stromingen. Zowel de theorie als de praktijk zullen daarbij aan de orde komen. Na afloop van het weekend bestaat de mogelijkheid tot het schrijven en laten beoordelen van een artikel over de thematiek. Tevens bestaat de mogelijkheid je te kwalificeren voor deelname aan de Summerschool van de Telderstichting Het weekend zal plaatsvinden in Den Haag. Deelnemerskosten voor het weekend bedragen f 75,-. Daarbij zijn inbegrepen drie overnachtingen inclusief maaltijden het boek "Tussen vrijblijvendheid en paternalisme" en syllabus met artikelen. Deelname staat open voor alle leden. Gelieve onderstaande bon tezamen met een kort C.V. en een motivatie vóór 1 maart te verzenden.

Opgavebon :

Ondergetekende geeft zich op voor de Top Winter Course

Naam

Adres

Postcode:

Telefoonnr.

Afdeling

Handtekening :

Bon opsturen naar : JOVD
Heregracht 38a
25 11 EJ Den Haag
fax : 070-3617304

Voor meer informatie: Mark Verheijen - tel : 06-22604229 - e-mail : mark_verheijen@hotmail.com
Na opgave ontvangt u meer het volledige programma en het materiaal.

Door Vera Willebrand - Politiek Commissaris Justitie en a.i. Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Het probleem van crimineel gedrag bestaat net zo lang als de mensheid. Toch is de reactie van de maatschappij hierop niet altijd hetzelfde geweest. Wanneer de politie aan het begin van de 20e eeuw iemand betrapt op het stelen van een fiets, dan kreeg de betreffende persoon een strafblad. Nu, aan het begin van de 21e eeuw is dat niet meer het geval. Ook m.b.t. zwaardere vergrijpen zijn de straffen veranderd. Tegenwoordig wordt de roep om de criminaliteit harder aan te pakken steeds groter. Deze mensen zijn de criminaliteit meer dan zat. Zij pleiten voor een lik-op-stuk-beleid, fors zwaardere straffen en een verruiming van de opsporingsmethoden, zodat de zgn. pakkans stijgt. Wanneer criminaliteit niet meer loont, dan zal een aantal criminelen zich wel drie keer bedenken, zo redeneren zij. De vraag die rijst luidt: moet criminaliteit inderdaad harder aangepakt worden?

Joost M. van de Vooren,
redacteur Pro & Contra

PRO

Nederland is in de afgelopen decennia sterk veranderd. Was er vroeger nog een grote sociale cohesie, tegenwoordig viert het individualisme hoogtij. Men kent nauwelijks nog zijn buurman of -vrouw. En we zijn al helemaal niet op de hoogte van diens bezigheden. Het interesseert ons ook niet. We hebben het wel druk genoeg met onze eigen besognes. De sociale controle is met andere woorden tot een dieptepunt gezakt. Gevolg is dat mensen veel anoniemer zijn en in die anonimiteit ook activiteiten kunnen ontplooiën die het daglicht niet kunnen verdragen. Men weet toch niet wie ze zijn. Een tweede probleem dat zich in de jaren

heeft ontwikkeld is het steeds grotere gebrek aan handhaving van regels. Kreeg men vroeger nog een fikse boete voor door rood licht fietsen, tegenwoordig zwaait oom agent slechts met een glimlach op zijn gezicht. Door deze slechte handhaving gaan steeds grotere groepen mensen over tot criminele activiteiten. De kans dat je gepakt wordt bij een straatroof is immers minimaal en dus is straatroof lonend. Dat het slachtoffer mogelijk de rest van zijn leven getraumatiseerd is, doet verder niet ter zake.

Deze twee veranderingen hebben grote gevolgen gehad voor het criminele klimaat in Nederland. Het is algemeen bekend dat mensen de natuurlijke neiging hebben om grenzen te verkennen. Men gaat door tot men tegen een 'tot hier en niet verder' oploopt. Zorgde vroeger voor een groot deel de buurt voor die grenzen, tegenwoordig is dat geheel verdwenen. Ook had de politie in vroeger tijden meer gezag dan tegenwoordig. Men kon erop rekenen dat je gepakt werd als je een misdaad had begaan. Zoals boven geschetst, is ook dat grotendeels verleden tijd. Dit heeft er daarbij ook voor gezorgd dat grenzen zijn verwaagd en daar reageert de gehele samenleving op door gemakkelijker regels te overtreden en ook steeds ernstiger te overtreden. Als we geen boete meer krijgen voor door rood licht fietsen, kunnen we ook eens proberen zonder straf een winkeldiefstal te plegen. En dat blijkt ook zeer geregeld door de vingers gezien te worden. En burgers die kwaad willen, zullen weer opnieuw proberen een grens te verleggen.

De hierboven beschreven combinatie van een gebrek aan sociale controle, slechte handhaving van regels en burgers die de grenzen verkennen heeft grote conse-

quenties voor de samenleving. Het is steeds gemakkelijker om criminele activiteiten te ontplooiën. De pakkans is zeer klein en men kan in betrekkelijke anonimiteit opereren. Steeds gevaarlijker middelen worden ingezet om de buit binnen te halen. 'De samenleving verhard' heet dat dan. En wat doet die samenleving tegen deze ontwikkeling? Zij kijkt schouderophalend toe hoe een jongen voor een vol terras in elkaar geslagen wordt. Bang om zelf klappen te krijgen. Of zij neemt, indien zij van mening is dat de overheid heeft gefaald, het recht in eigen hand, zoals recentelijk in Urk waar bewoners een tot taakstraf veroordeelde zedendelinquent zelf te lijf wilden gaan. De opgelegde straf werd door de burgers te laag bevonden.

De vraag rijst hoe dit tijdsgekeer kan worden. Ja, ook de samenleving ziet in dat er iets moet veranderen. Niet voor niets is de roep om hardere maatregelen en meer blauw op straat alom en zijn er zeer geregeld de zogenaamde witte marsen om aan te geven dat geweld niet meer geaccepteerd wordt. Het zijn emotionele uitingen van de onmacht die burgers momenteel voelen ten aanzien van de al maar groeiende agressie en criminaliteit. En ook al voeren emoties in de samenleving de boventoon, dan nog kan de overheid daar niet zomaar aan voorbij gaan. Ten eerste niet omdat er daadwerkelijk iets gedaan moet gaan worden. Als we doorgaan op de huidige weg zal de samenleving haar respect meer en meer verliezen. Ten tweede niet omdat zonder ingrijpen van de overheid de kans bestaat dat burgers zelf het heft in handen gaan nemen met alle gevolgen van dien. Het vervolgen van daders en het bestraffen van daders moet alleen door de overheid gebeuren en niet door zomaar iedere burger in die samenleving.

hardere aanpak?

Door Simone Veenstra

Genoegdoening voor de burgers

De overheid zal dus moeten zorgen dat de straffen dusdanig zijn dat burgers enigszins genoegdoening daarin kunnen vinden. Natuurlijk zal voor een slachtoffer zelfs de hoogste straf nog niet toereikend zijn, maar wel kan meer rekening gehouden worden met de gevoelens in de samenleving door hogere straffen op te leggen. In dit licht dient ook de automatische vervroegde invrijheidsstelling te worden afgeschaft. Als de rechter een straf oplegt van zes jaar, dan dient de veroordeelde ook zes jaar in de gevangenis te zitten en niet bijvoorbeeld vier jaar. Daarnaast zal de overheid ook meer moeten gaan doen om te voorkomen dat zeer jeugdige burgers zich op het criminele pad gaan begeven en zo ze zich daar al op begeven een goede strafrechtelijke en opvoedkundige begeleiding realiseren. Een kind van negen die een peuter om het leven brengt, moet professionele begeleiding krijgen om te voorkomen dat iets dergelijks nogmaals zal gebeuren als het ouder is.

Maar alleen het verhogen van straffen zal de samenleving er niet veiliger op maken. Ook dient de overheid flink te investeren in het handhaven van de regels. Het lik-op-stuk-beleid dat de overheid voorstaat moet nu eens daadwerkelijk vorm krijgen met de middelen die daarvoor nodig zijn. Dat betekent dat er geïnvesteerd moet worden in de politie. Er moeten meer agenten komen en agenten moeten beter op hun taak worden voorbereid. Daarnaast moeten ook enkele bevoegdheden van de politie worden uitgebreid, zoals bijvoorbeeld het makkelijker maken van huiszoekingen. Als bewoners van een studentenflat vermoedens hebben dat een medebewoner algemene spullen uit de keuken steelt en tevens

geen toegang tot zijn/haar kamer geeft aan de bewoners is dat voor mij genoeg reden om een huiszoeking te laten plaatsvinden in de betreffende kamer. Nu staat de politie helaas nog met lege handen. Tenslotte moet ook in de preventieve sfeer meer gebeuren. De cameraproef in het uitgaanscentrum van Ede bijvoorbeeld is zeer succesvol gebleken en kan wat mij betreft ook op andere uitgaanslokaties waar men geregeld met geweldadigheden te maken heeft plaatsvinden. Een hoop leed kan daarmee voorkomen worden.

Het zal duidelijk zijn: de criminaliteit moet harder worden aangepakt. Doen we dat niet dan zal de criminaliteit alleen maar toenemen en ook steeds harder worden. De veiligheid van de hele samenleving dreigt dan in gevaar te komen. En de kans op eigenrichting van burgers zal zienderogen toenemen. Dit zijn uiterst ongewenste ontwikkelingen die zo snel mogelijk een halt moeten worden toegevoerd.

CONTRA

Jan S. heeft een zeer jong meisje op een gruwelijke wijze mishandeld, verkracht en uiteindelijk vermoord door haar urenlang te wurgen. Wat voor straf moet deze dader krijgen? Een eerste reactie is waarschijnlijk doe hem hetzelfde aan als wat hij het meisje heeft aangedaan, dat zal hem wel leren. Maar zal hem dat leren? Sinds het strafrecht bestaat en we uitgaan van het Habeas Corpus beginsel worstelen we al met de vraag hoe we moeten omgaan met gedrag dat we als gemeenschap niet willen accepteren.

De wereld wordt steeds humaner. Dit zien we ook terug in straffen. Was het in de middeleeuwen nog goed gebruik iemand

publiekelijk te folteren en te doden, tegenwoordig trachten we d.m.v. psychiatrie en bewustwording de dader te 'straffen'. De ontwikkeling van de mensenrechten zorgt ervoor dat daders bepaalde rechten hebben om te voorkomen dat mensen onterecht gevangen gehouden- of ter dood veroordeeld worden. Deze ontwikkeling is over het algemeen als positief te beschouwen. Het probleem is echter dat we als gemeenschap het vergeldingselement gaan missen. Mensen zijn van nature wraakzuchtig en veroordelend. Het is een begrijpelijke reactie om de dader door de ogen van het slachtoffer te benaderen en zijn daad op een gruwelijke manier te vergelden.

Functie van straffen

Toch benader ik de roep om levenslange gevangenisstraf of zelfs het herinvloeren van de doodstraf als 'borrelpraat'. Het past niet in de tijd waarin we leven en het is, wat belangrijker is, geen oplossing voor het probleem. De afschrikkende werking van een straf is nooit zo hoog dat er geen misdrijven meer gepleegd worden.

Er is wel een probleem als de potentiële crimineel de eventuele straf niet meer serieus neemt. De laatste decennia was het niet ondenkbaar dat een veroordeelde een tijd moest wachten voor de straf uitgezeten kon worden. Daarnaast waren er zo weinig cellen dat een sprankje goed gedrag aanleiding was om een veroordeelde vervroegd vrij te laten.

Tel daarbij nog op de vele fouten die het OM en de politie maakt bij het opsporen en bewijzen van het criminele gedrag en te toon is gezet. 'Als je een goede advocaat kan betalen word je vrijgesproken en de gevangenis is een paradijs'.

Op dit punt valt veel te verdienen. De straffen hoeven niet hoger, maar kunnen inhoudelijk veel effectiever zijn. Een crimineel wil geen TBS opgelegd krijgen. Het uitleggen van gedrag is een zwaardere straf dan in de cel je tijd uitzitten. Daarnaast zal een crimineel wanneer hij weer vrij man is moeten kunnen functioneren in de wereld buiten de gevangenis en hij mag daarbij niet terugvallen in zijn oude gedrag. Een oplossing is dat al in de gevangenis een soort maatschappijtje wordt gecreëerd waar de gevangenen een bepaalde functie hebben. Het is niet leerzaam om wasknijpers te maken, het helpt je wel verder als je wat geleerd wordt in het gevang. Werken en leren zijn manieren om een gerespecteerd burger te worden. Nederland wordt steeds criminelier?

Ik kan inzien dat u gruwet bij het idee. Het lijkt wel of de dader het slachtoffer is. Natuurlijk moet er ook aandacht besteed worden aan het slachtoffer en zijn naas-

ten. Goede opvang is onontbeerlijk voor het verwerken van traumatische ervaringen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt wel degelijk bij de overheid, maar niet bij de politie. De politie moet tijd besteden aan het vangen van boeven en zorgen voor preventie. Als de politie zorgvuldig werkt en daarbij de sympathie van de burger terug kan winnen, kan ze prima toe met de bevoegdheden die ze op dit moment heeft. Sociale controle helpt de politie in het uitvoeren van haar taak. Daarbij kan de wijkagent ervoor zorgen dat het respect voor de agent meer inhoud krijgt. Nederland wordt niet in die zin criminelier, de criminaliteit verschuift. Er worden andersoortige delicten gepleegd en de daders zijn steeds jonger. Dit zijn problemen van sociologische aard. De ruimte die ik voor dit artikel heb geeft me niet de mogelijkheid hierover uit te wijden, maar ik wil wel een aantal punten aanstippen. Het integratieproces van allochtonen wordt verwaarloosd, kinderen worden

slecht opgevoed en de media haalt met 'reality-tv' fictie en werkelijkheid door elkaar.

De komende jaren zal alle aandacht en energie naar de multiculturele samenleving moeten gaan. Onze maatschappij is helemaal niet tolerant en de problemen tussen de verschillende bevolkingsgroepen worden steeds groter. Hoe onze samenleving leefbaar blijft is een onderwerp voor een nieuw artikel, maar het wordt in ieder geval niet alleen bereikt door bevoegdheidsuitbreiding voor de politie. ■

PRO & CONTRA OP INTERNET

De stelling van de rubriek Pro&Contra zal voortaan op internet staan, zie www.jovd.nl/forum.

JOVD'er of geen JOVD'er: het maakt niet uit. Iedereen mag zijn of haar visie geven. De enige voorwaarde is dat het artikel niet meer dan 450 woorden telt. Twee artikelen worden dan geplaatst in de "Driemaster".

Gaswinning, goed voor milieu en economie.

Door Sander C. H. Thomassen,

In de afgelopen maanden zijn er diverse discussies gevoerd. Daarin werd steeds weer de afweging gemaakt tussen de economische ontwikkeling en het behoud van het milieu. De discussies concentreerden zich om de uitbreiding van Schiphol, de aanleg van de Betuwelijn en de gaswinning in het Waddengebied. De regering wenste besluiten te nemen over deze onderwerpen, waar de cruciale vraag was: wel of niet uitbreiden, wel of niet aanleggen van de Betuwelijn en wel of niet boren naar gas in de Wadden. De discussies over deze onderwerpen kregen soms een te zware lading.

De discussies werden soms tamelijk hysterisch gevoerd, voornamelijk de fervente voorstanders van het behoud van het milieu. De regering, bevreesd om de belangengroepen teleur te stellen, nam geen heldere besluiten. Bij de gaswinning in de Waddenzee was het al helemaal raak. De regering besloot om geen proefboringen toe te staan, maar wel de bestaande gasboringen toe te staan. De beslissing over de proefboringen werden uitgesteld. De regering kan rekenen op een fikse schadeclaims van de NAM. De betrouwbare overheid is hier in het geding.

Gaswinning uit het Waddengebied. Voor het winnen van gas uit het Waddengebied kunnen een aantal argumenten worden gevonden waarom dit gas niet hoeft te worden gewonnen. Ten eerste is het niet nodig, omdat Nederland momenteel ruim in de financiële middelen zit. Het begrotingstekort is gedaald tot nul en verwacht wordt dat deze zal omslaan in een begrotingsoverschot. Het winnen van gas is voor de overheidsfinanciën en de verbetering van de financiële situatie niet noodzakelijk. Het boren naar dit gas zou moeten plaatsvinden in tijden van economische en financiële teruggang.

Een tweede argument, en dit is wel het belangrijkste argument van de tegenstanders, is gelegen in de aantasting van het milieu. Wat is de redenering hierachter? Wanneer naar dit gas wordt geboord, dreigt de bodem te zakken. Nu ligt de bodem vlak onder de zeespiegel en bij eb zal deze bodem aan het oppervlak komen. Het gebied is belangrijk voor de voedselvoorziening voor de trekvogels. Een gevarieerd gezelschap aan vogels doet dit gebied aan, wanneer zij naar de noordelijke streken trekken. Wanneer de bodem zakt, door deze boringen, zal ook het voedsel verdwijnen voor deze trekvogels en gaat een uniek natuurgebied verloren voor Nederland. In het bijzonder het beeld van boortorens midden in het Waddengebied was een groot schrikbeeld van vele milieuvorstanders. Een veel gehoorde slogan is "gasboren wad verloren".

Echter deze argumenten zijn te weerleggen. Wanneer er wordt gesteld, dat er geboord dient te worden in tijden van economische crisis en financiële verslechtering, is het wellicht al te laat. De kans is zeer aanwezig, dat het bedrijfsleven niet eens kan investeren. In tijden van teruggang is het investeringsklimaat slechter, dan in tijden van hoogconjunctuur. Bij economische teruggang daalt de vraag naar arbeid en kapitaal. Derhalve is het niet mogelijk om optimaal te profiteren van het gas in de Waddenzee.

Het tweede argument betreft de schade aan het milieu. Deze wordt onherstelbaar beschadigd. Dat blijkt mee te vallen. Diverse rapporten van onafhankelijke instituten toonden aan, dat de schade beperkt kan blijven. Eveneens de ervaringen met eerdere gasboringen bij Ameland toonden aan, dat de schade inderdaad beperkt bleef.

Het milieu herstelde vanzelf. De bodemverzakkingen bleek in alle opzichten mee te vallen, door de constante toevoer van zand uit de Noordzee. Daarbij worden nieuwe boortechieken gebruikt, die een stuk milieuvriendelijker zijn geworden. Geen hoge boortorens midden in het Waddengebied, maar vanaf het vasteland wordt er geboord, via schuine pijpleidingen.

De discussie wordt op tamelijk emotionele gronden gevoerd en niet op rationele argumenten. Natuurlijk, het milieu en onze leefomgeving zijn van onschatbare waarde. Deze zijn een verantwoordelijkheid voor onze hele samenleving. Daarom is het belangrijk, dat investeringen in deze richting worden gedaan. Hier kan worden gedacht aan de investeringen in technologische ontwikkelingen, in de diverse sectoren. Echter het moet ook betaalbaar blijven. Op die grond is het noodzakelijk om zoveel mogelijk bronnen van inkomsten aan te boren. Dus ook het boren naar gas in het Waddengebied. Wanneer beleid gevoerd moet worden ten aanzien van milieu, maar ook op diverse andere sectoren, zoals onderwijs, gezondheidszorg en de sociale zekerheid, dient het beleid op een gezonde financiële basis te rusten. De gaswinning draagt bij aan deze financiële versterking van de overheid. De winning van gas levert de staat extra miljarden op in de staatskas. Wanneer dit geld wordt aangewend in eerste instantie voor de sanering van de schulden van de Nederlandse staat, zal ook de rente van deze schuld dalen. In tweede instantie kunnen de investeringen worden gedaan in sectoren als milieu, onderwijs en gezondheidszorg. Nu heeft de Nederlandse overheid een begrotingstekort van bijna 0,0% en dit kan elk moment

omslaan in een overschot. Bij extra inkomsten kan dit overschot ruimer worden gemaakt, zeg tot 4% à 5%. Op deze wijze creëert de Nederlandse staat een fikse buffer. Deze buffer zal echt hard nodig zijn voor de toekomst.

Conclusie

De conclusie kan dan kort en bondig zijn. De gasboringen en de proefboringen moeten worden toegestaan, wanneer men wil blijven investeren. Investeren in de kwaliteit van het milieu en economie. Maar ook in onderwijs en gezondheidszorg en het saneren van de overheidsschuld. De winning van dit gas draagt hier voor een belangrijke mate aan bij. De bezwaren, hierboven genoemd, zijn zeker wel plausibel te noemen, maar vooral op de korte termijn gericht. Daarbij zijn de milieubezwaren te ondervangen. De schade aan het milieu en natuur is beperkt. Wanneer op de lange termijn gekeken wordt, dan staat de Nederlandse staat voor hoge uitgaven. De financiële situatie moet dan dusdanig zijn, dat al deze uitgaven ook op een solide basis rusten. De overheidsfinanciën mogen niet verwaarloosd worden. Wanneer dat wederom gebeurt, zullen weer bezuinigingen moeten plaatsvinden en dan komt er van investeringen helemaal niets meer terecht. De regering staat in het komende jaar voor een aantal belangrijke beslissingen. De afspraken in het regeerakkoord worden herzien, nu de financiële huishouding weer op orde is. Waarom nu niet doorpakken en alsnog de boringen toestaan om de bovengenoemde redenen. Dan kiest een regering duidelijk voor een helder beleid, dat richting geeft aan de toekomst. Te vrezen valt echter, dat de VVD alleen komt te staan. ■

Minister Brinkhorst bezoekt JOVD Noord-Groningen

Door Janet ten Have

Na 6 maanden voorbereiding was het woensdag 2 februari jl. zo ver. De minister van landbouw, de heer Brinkhorst, bracht een bezoek aan de JOVD-afdeling Noord-Groningen. Om 15.45 uur werd de minister ontvangen in het gemeentehuis van de gemeente De Marne. Vervolgens bezocht hij twee bedrijven in het gebied. Het eerste bedrijf was van Remt Meijer, oud JOVD'er en tegenwoordig donateur. Het bedrijf van de heer Meijer is een akkerbouwbedrijf aan de zee en dus werd er ook een kijkje genomen bij de Wadden. Het tweede bedrijf dat bezocht werd, was het bedrijf van Sander Dijkstra, oud-voorzitter van onze afdeling. Het bedrijf van Sander is een gemengd bedrijf met koeien en aardappelen. Ook hier keek de minister met veel belangstelling rond en was niet bang voor vieze voeten.

De gehele dag werd in samenwerking met de Jonge Democraten (JD) en het Groninger Politiek Jongeren Contact (GPJK) georganiseerd. Vandaar dat er ook plaats was voor een bor-

rel, aangeboden door D66, waarna gegeten werd van het stamppotbuffet. De gebruikte aardappelen kwamen van het bedrijf van Dijkstra. Zo'n vijftig personen aten mee, waarvan de meerderheid jongere was.

Een avond over landbouw

's Avonds volgde het landbouw-milennium-debat. Voor een volle zaal met ongeveer 400 aanwezigen gaf Brinkhorst een inleiding. Hij zette uiteen dat de landbouw een dynamische sector is, die met de ontwikkeling mee moet gaan. Slechts een varkensboer probeerde roet in het eten te gooien, maar kreeg weinig aanhang vanuit de zaal. Brinkhorst gaf ruim de tijd voor het stellen van vragen, waarna hij naar zijn jarige vrouw in Brussel vertrok. Het werd die avond duidelijk dat het imago van de boeren teveel wordt bepaald door het varkensprobleem in het Zuiden, waar boeren te dicht op elkaar werken en mest produceren. Jammer, want

deze dag bleek dat jonge en een groot aantal oude boeren positief naar de toekomst kijken.

Na het vertrek van de minister was er plaats voor een forumdiscussie. In het forum zaten Piet Blauw, oud VVD-Kamerlid belast met landbouw, Dirk Strijker, landbouweconoom aan de RUG, Albert Lanting, voorzitter van de Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (NLTO), Harm Evert Waalkens, PvdA kamerlid belast met landbouw en Andries Dijkstra, landbouw-journalist. Het forum werd voorgezeten door Dick Oostenbrink, landbouwkenner uit de regio. Er werd niet langer over varkens gepraat. Onderwerpen waren de voor- en nadelen van de Vogelrichtlijn, het wel of niet afschaffen van het quotum, de gevolgen van het nieuwe belastingstelsel en ook het imago van de boeren was een hot item.

Al met al een geslaagde dag met een overweldigende opkomst en veel publiciteit. De afdeling met de enige landbouwcommissie binnen de JOVD heeft laten zien dat de landbouw nog leeft en dat jonge boeren trots zijn op hun manier van leven. ■

PC-Column

Het Politiek Commissariaat

Paars verbetert de Sociale zekerheid niet!

De afgelopen twee jaar heeft paars verschillende plannen ontwikkeld om de uitvoering van de sociale zekerheid aan te passen. Deze plannen varieerden tussen bijna volledige privatisering tot volledige renationalisatie van de uitvoering. Het uiteindelijke en waarschijnlijk definitieve plan is kortgeleden bekend gemaakt en is een zogenaamd compromis tussen privatisering en renationalisatie. Het huidige plan zal gaan inhouden dat de aanvraag voor sociale verzekering via de Centra voor werk en inkomen (CWI) zal lopen en de uitvoering via het nieuwe overheidsorgaan uitvoering werknemers verzekeringen (UWV). De reïntegratie komt bij private bedrijven te liggen, waarbij de sociale partners invloed krijgen op de verdeling van de reïntegratie gelden. Dat dit als een compromis wordt gezien is voor mij onbegrijpelijk, de overheid krijgt namelijk weer een dikke vinger in de sociale zekerheidspap en het is de vraag of dit de problemen van de sociale zekerheid oplost?

Een van de eerste vreemde hiaten in dit plan is de UWV. Dit is de uitkeringsmoloch die gecreëerd wordt door de renationalisatie en samenvoeging van, de deels private, uitvoeringsinstellingen zoals, Cadans, Gak en GUO. Het vreemde is dat die bedrijven een aantal jaren geleden van diezelfde overheid de opdracht kregen zich volledig voor

te gaan voorbereiden op privatisering. Voor deze renationalisatie geeft paars een aantal redenen onder andere dat deze uitvoeringsinstellingen veel fouten maken in de betalingen en dat de verwerking van de aanvragen te traag verloopt en dat dit niet bevorderlijk is voor de klant. Ook zouden door dit hoge foutpercentage en trage gang van zaken de reïntegratie vertragen. De overheidsdienst UWV zal waarschijnlijk dezelfde problemen ondervinden. De trage verwerking en de vele fouten in de betalingen komen niet door de uitvoeringsinstellingen, maar voornamelijk door de complexe en veranderlijke regelgeving in de sociale zekerheid en juist daar komt weinig verandering in. Op het gebied van uniformering van de systemen van de uitvoeringsinstellingen is één uitvoeringsinstelling echter wel een uitkomst. Op deze wijze kan fraude beter bestreden worden en zijn de informatielijnen duidelijker.

De Centra voor Werk en Inkomen worden het loket voor WW-gerechtigde, bijstandsgerechtigde en niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekenden. De belangrijkste activiteiten van CWI's zijn het aanbieden van publieke arbeidsbemiddeling, de inschrijving van de cliënt, het verzamelen en toetsen van de gegevens ten behoeve van de uitkering en het bepalen van de kansen van de klant op de arbeidsmarkt. Klanten die direct beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt wordt door het CWI arbeidsbemiddeling aangeboden. Voor de overige klanten wordt een reïntegratie-advies opgesteld, waarna ze worden overgedragen

aan het UWV of aan de gemeente voor het verzorgen van de uitkering en het in gang zetten van de reïntegratie. Paars laat daarmee echter een steek vallen in haar wens voor uniformering van systemen en gemak voor de uitkeringsgerechtigde, want voor de bijstand en de wet sociale werkvoorziening (WSW) zal er nog steeds een andere uitvoeringsinstantie zijn, namelijk de gemeente. Als het kabinet dan toch wil samenvoegen, uniformeren en fraude bestrijden, dan zouden ze ook deze uitkeringen via de CWI en UWV moeten laten lopen.

Ondanks de goede bedoelingen van paars zullen deze plannen de sociale zekerheid niet verbeteren. De vele problemen in de sociale zekerheid liggen mijns inzien namelijk niet in de uitvoering van de sociale zekerheid, maar in de eerder gemelde complexiteit en veranderlijkheid van de wetgeving. Men verandert wederom de schil zoals al diverse malen in gebeurd maar men lost de kern van het probleem niet op. ■

Sander M. Janssen
Politiek Commissaris Sociale Zaken
en Werkgelegenheid JOVD

Leden: de stand van zaken

door Tineke Prins

- een gesprek met Jeroen de Veth en Suzanne Hartong -

Dit jaar moet het jaar worden van 2000 in 2000. Het gerucht gaat echter, dat de JOVD over 1999 een ledenverlies heeft geleden. Klopt dat?

JdV: Helaas is dat het geval. Over 1999 is het saldo van het ledental 100 negatief. De JOVD heeft nu ongeveer 1250 leden. Dat betekent simpelweg, dat we te weinig leden hebben geworven en te weinig betrekkelijk nieuwe leden hebben weten te activeren.

SH: Het houdt ook in dat het doel van de JOVD, namelijk het voeren van politieke discussie en het zijn van een leerschool, niet volledig tot zijn recht kan komen. Om dit te kunnen realiseren hebben we namelijk veel actieve leden nodig.

Denken jullie dat dit een structureel verschijnsel is bij politieke organisaties? De meeste politieke partijen hebben immers ook al jaren een dalende lijn in hun ledenontwikkeling.

JdV: Ik moet toegeven, dat het op het eerste gezicht begint te lijken op iets structureels. Toch geloof ik dat niet. Duizenden jongeren vinden het nog wel de moeite waard om lid te zijn van een politieke jongeren organisatie. De JOVD is nog steeds een van de grootste. Dat zegt mij, dat we dus kennelijk wel iets aantrekkelijks te bieden hebben. Dat mogen we allereerst niet vergeten.

We moeten ook niet uit het oog verliezen, dat er andere politieke organisaties zijn, zoals de Socialistische Par-

tij en GroenLinks, die een forse leden-groei kennen. De SP, heb ik me laten vertellen kent een groei van meer dan 200 leden per maand. Kennelijk doen die dus iets beter dan wij. Zij hebben een actievere benadering, denk ik.

Tot slot moeten we als JOVD het tij kunnen keren, omdat we de tijd wèl meehebben. De VVD is in de peilingen bijna de grootste partij, het liberalisme heeft als levenswijze postgevat onder jongeren. Uit recent onderzoek blijkt, dat een ruime meerderheid van jongeren, zo'n 60% liberaal gezind is. Liberalism is a winner en het wordt tijd dat we daar als JOVD met zijn allen werk van maken.

SH: Hier ligt dus een grote kans voor de JOVD die we volledig moeten benutten door niet zo huiverig tegenover ledenwerving te staan. Mensen hebben wel politieke interesse, en zeker liberale interesses.

Wat is volgens jullie de oorzaak van het ledenverlies?

JdV: We kunnen als JOVD niet de maatschappelijke ontwikkelingen noch de impopulariteit van politieke discussie de schuld geven. Ik geloof ook niet dat ons product, politieke discussie in een professionele leerschool, wezenlijk slecht is. We kunnen alleen naar ons zelf wijzen. Dat moeten we ook allemaal, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid als lid doen. Het ligt niet aan het HB, de regiobesturen of het afdelingsbeleid. We hebben met zijn allen gewoonweg te weinig aan ledenwerving en -activering gedaan. Zo simpel is het. De echte oorzaak zit in ons hoofd en in ons hart.

Dat klinkt wel wat zweverig, 'in ons hoofd en in ons hart'.

JdV: Misschien wel, maar het is allerm minst zweverig. Ik spreek graag iedereen op zijn of haar individuele en bestuurlijke verantwoordelijkheid aan. In ieders hoofd moet het zitten, dat hij of zij als lid van de JOVD ook de taak heeft de organisatie vooruit te helpen en het gedachtegoed, daar gaat het

uiteindelijk om, te verspreiden. Dat moet ook vanuit het hart komen. We moeten als JOVD'ers meer hart tonen voor het liberalisme, meer zendingsdrang zo je wilt. 'Ga heen en vernienigvuldigt u' heeft geen christelijk patent.

Terugkomend op de SP en GroenLinks: Je ziet dat deze partijen, niet alleen in de top, maar alle leden de drang hebben hun gedachtegoed te verspreiden, leden te werven, mensen te betrekken en in te zetten. Dat kunnen wij toch ook?

SH: In Nederland en vooral binnen de liberale stroming wordt het als ongewenst ervaren om een gedachtegoed aan anderen op te dringen. Het hoort niet of, zoals men vooral binnen liberale kringen vaak hoort, je kunt mensen niet dwingen. Ze moeten zelf tot het besef komen dat het lidmaatschap van een politieke organisatie hen wat op kan leveren. Echter, de meeste mensen zijn zich niet eens bewust van de vele voordelen die een lidmaatschap hen op kan leveren en het is aan ons om ze ervan te overtuigen dat het de moeite waard is.

Wat kunnen we eraan doen om een verder ledendaling tegen te gaan of te groeien?

JdV: Allereerst moeten we met zijn allen van onze stoel komen en leden gaan werven. Er moet bij ons allemaal een knop om. Iedereen komt wel eens een vriend of vriendin tegen, van wie je dan denkt 'hé, die is best wel liberaal, die zou best in de JOVD passen'. Kijk eens op school, op je werk, in de collegezaal, in het café rond. Vrij eenvoudig toch? Als ieder van ons elk jaar één lid zou werven, dat is toch niet al te veel gevraagd, dan zouden we dit jaar nog verdubbelen.

Natuurlijk is het ook zaak, dat de regiobesturen werk maken van ledenwerving en in het bijzonder het AO. Zij hebben de centen en staan dicht bij de afdelingen. En afdelingsbesturen zouden ledenwerving niet moeten beperken tot het Augustus Offensief. Ledenwerving is iets wat je het hele jaar doet. Dat legt je dan ook geen windeieren. Kijk maar naar Venlo, die zijn op een avond verdubbeld. Nijmegen en Groningen zijn ook van die afdelingen, die laten zien dat het allemaal echt wel kan.

Ten derde moeten we ons product, onze uitstraling, blijven verbeteren. Er moeten nog meer mogelijkheden

komen, ook in afdelingen en regio's voor de politieke discussie. Binnen de kaders van het beleidsplan van het Hoofdbestuur voor 2000 'Jonge Liberalen over 2020' kan dat prima.

Tot slot moet talentmanagement meer worden dan een database van het Hoofdbestuur en de regiobesturen alleen. Elke bestuurder moet het wezen van talentmanagement begrijpen en toepassen. Je moet leden motiveren, inzetten op plaatsen waar ze heen willen binnen de vereniging en ze groeimogelijkheden bieden binnen de JOVD. Doe je dat niet, dan heeft ledenwerving geen zin. Dan zijn ze na een jaartje weer weg, simpelweg omdat niemand ze ooit gevraagd heeft wat ze nu eigenlijk uit de JOVD willen halen.

SH: Het is juist de communicatie naar nieuwe leden waar het mis kan gaan. Men moet aan een nieuw lid vragen wat hij verwacht van de JOVD en dit dan ook actief aanbieden. Er zijn namelijk vele vormen waarbinnen de politieke discussie gevoerd kan worden en leden hebben op dit gebied waarschijnlijk verschillende behoef-

ten. Het is noodzakelijk om deze behoeften te kennen en hierop in te kunnen spelen om leden actief aan de JOVD te binden.

Maar wat is dan het komende jaar belangrijker: ledenwerving of politiek?

JdV: Die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zonder politieke discussie geen aantrekkingskracht en een slecht product en dus geen nieuwe leden. Zonder leden heb je een belabberde en weinig vernieuwende politieke discussie. Ledenverlies en gebrek aan discussie betekenen beide simpelweg verlies van zeggingskracht van het liberalisme en torren aan het bestaansrecht van de JOVD. Kernachtiger, dramatischer, maar vooral serieuzer kan ik het belang van ledenwerving en politiek niet weergeven.

SH: Om even een hele korte reactie te geven, politieke discussie is het middel om leden te werven en, zoals Jeroen heeft gezegd, zonder leden is er geen politieke discussie.

Wat is de kwantitatieve doelstelling voor het komende jaar?

JdV: Ik kijk nu wel drie keer uit, voordat ik weer aantallen ga noemen. Maar uitgaand van het feit, dat ieder huidig lid dit jaar één lid gaat werven... Aantallen zijn niet interessant, hoewel ik geloof dat 2000 echt niet zo gek is. We moeten ons realiseren, dat we in het winnende team zitten, het team van de liberalen. We moeten ook weten dat we een prachtige politieke organisatie te bieden hebben. Als dat tussen de oren zit, moeten we met die gedachten de straat op, het café, de collegezaal, de werkplek of de school in. ■

Uitgepolderd?

Door Ron Hogenboom

Het gaat in economisch opzicht goed met Nederland. 1999 was het vierde jaar op een rij met een groei van 3% of meer. Dankzij de hoog blijvende groei bleef de banenmachine op volle toeren draaien en bereikte de (officiële) werkloosheid de laagste stand in twintig jaar. Bovendien kon voor het eerst sinds 1973 een begrotingsevenwicht worden genoteerd. Ook in internationaal opzicht scoort ons land goed. In de jaren '90 bedroeg de gemiddelde banengroei 1,8% per jaar, tegenover 1,3% in de VS en 0,1% in België. In Duitsland was zelfs sprake van een daling van de werkgelegenheid met 1,1% per jaar.

Als oorzaak van het Nederlandse economische succes wordt stevast het poldermodel genoemd. En als inhoud van dit model wordt gewezen op het in 1982 gesloten Akkoord van Wassenaar dat via loonkostenmatiging tot een krachtige groei van de werkgelegenheid leidde. Deze invulling doet weinig recht aan het werk dat de kabinetten Lubbers en Kok hebben verricht. Want met een papieren akkoord kun je echt geen duurzame loonmatiging bereiken. Lonen zijn de prijs voor arbeid en die prijs wordt door de situatie op de arbeidsmarkt bepaald.

Deze situatie was begin jaren '80 belabberd, wat een gematigd effect op de lonen had. Tevens groeit het arbeidsaanbod veel sterker dan in onze buurlanden, doordat Nederland al een paar decennia een inhaalslag bij de arbeidsparticipa-

tie van vrouwen maakt. Deze vooral dus vrouwelijke nieuwkomers op de arbeidsmarkt hebben eveneens een neerwaarts effect op de lonen. Tenslotte zorgde in belangrijke mate de kabinetsmaatregelen (zoals de omvangrijke lastenverlichting) in de afgelopen achttien jaar voor loonmatiging en economisch herstel.

Een economische 'Aufschwung'

De bovengenoemde kabinetsmaatregelen kwamen veelal ook niet, zoals vooral in het buitenland wordt gedacht, in een poldersfeer van consensus en harmonie tot stand. Zo leidden de aanzienlijke verlaging en (gedeeltelijke) bevriazing van de uitkeringen en minimumlonen en de stevige bezuinigingen tot grote protesten, ook bij de vakbonden. Hetzelfde gold voor de ingrepen in de WAO en WW.

niet hebben bereikt. We hebben met succes "slechts" de economische achterstand (in inkomen per hoofd) ten opzichte van onze buurlanden ingehaald. Om deze positie te kunnen behouden en als het even kan uit te bouwen, is het voortzetten van het structurele hervormingsbeleid essentieel. Er is namelijk nog veel werk aan de winkel. Minister Jorritsma van Economische Zaken heeft onlangs in de Concurrentietoets gewezen op dit werk.

De zwakke plekken van onze economie

Een van de zwakke punten waar vice-premier Jorritsma op wijst, betreft de arbeidsparticipatie. Deze ligt (omgerekend naar voltijdbanen) in vergelijking met bijv. België, Denemarken en Duitsland nog altijd

Het gaat in economisch opzicht goed met Nederland.

Eveneens hebben het stabiele monetaire en budgettaire beleid, het verbeteren van de werking van markten (door middel van bijvoorbeeld het bevorderen van concurrentie) sterk bijgedragen aan de economische Aufschwung. Volgens het IMF lag in de periode 1983-1998 door de structurele hervormingen de BBP-groei in Nederland jaarlijks circa 0,6%-punt hoger.

Alhoewel Nederland best trots mag zijn op de behaalde prestaties, is het jammer dat velen door de (roze) wolken niet zien, dat we de top nog

lager. Ondanks de forse banengroei in de afgelopen jaren, staan in Nederland nog altijd (relatief) meer mensen langs de kant. Bijkomend probleem is, dat dit deels twee groepen van de beroepsbevolking betreft, die in de komende decennia in omvang sterk zullen stijgen: allochtonen en ouderen (54 tot 65 jarigen). Terecht heeft de bewindsvrouw van EZ dan ook opgeroepen tot actie, om zo mede het financiële draagvlak voor de vergrijzing te vergroten.

Ten eerste moet de VUT snel worden omgezet in prepensioenrege-

lingen, waardoor werknemers zelf voor hun vervroegde uittrekking sparen (en zelf kunnen kiezen wanneer zij het arbeidsproces verlaten met vanzelfsprekend het bijbehorende prijskaartje). Deze omzetting verloopt momenteel in een traag tempo.

Ten tweede moet de grote onderwijsachterstand van allochtonen worden weggewerkt. Allochtonen komen het basisonderwijs in met een taalachterstand van ruwweg twee jaar. Als zij de basisschool verlaten, is deze achterstand bijna nog even groot! Ook qua rekenvaardigheid bestaat een forse achterstand die niet op school wordt weggewerkt. Veel allochtonen worden dan ook met een handicap de arbeidsmarkt opgestuurd, wat maakt dat zij vaker werkloos zijn.

Een derde zwak punt betreft de lastendruk. De tarieven zijn weliswaar gedaald en nemen met de introductie van het nieuwe fiscale stelsel in 2001 verder af, maar ze zijn en blijven, ook in internationaal perspectief, hoog. Dit geldt tevens voor de administratieve lasten. Deze vloeien voort uit de hoge regeldruk die bovendien de flexibiliteit van markten en ondernemingen onnodig hindert.

Het is essentieel, dat de bovenstaande en de andere in de Concurrentietoets genoemde zwakke plekken van onze economie worden aangepakt. Het is een voorwaarde om ons land ook in de toekomst op economisch gebied succesvol te laten zijn. We mogen best wel trots zijn op de behaalde successen, maar het is wat voorbarig om de Nederlandse economie reeds geheel genezen te verklaren. ■

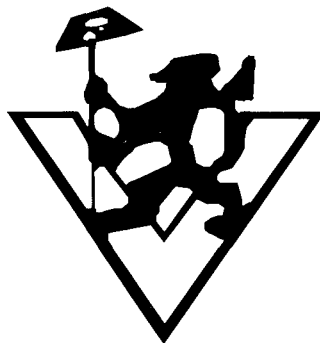
LYMEC, de Europese liberaaldemocratische jongerenorganisatie, organiseert in samenwerking met Venstres Ungdom (de Deense JOVD) en Radikal Ungdom (de Deense JD) het jaarlijkse congres in Skanderborg (tussen Billund en Aarhus) op het vaste land van Denemarken. Het congres duurt van vrijdag 7 tot en met zondag 9 april.

Enkele onderwerpen die op de agenda staan zijn de verkiezingen voor het LYMEC bestuur (ik ben weer kandidaat), een modernisering van de statuten waarbij jongerenorganisaties uit kandidaatlanden van de Europese Unie ook volwaardig lid kunnen worden, en een discussie over ons manifest (soort Politiek Kernpunten Programma).

Daarnaast is er ook een uitgebreid feestprogramma met op de zaterdag avond een Scandinavisch galadiner en vervolgens een groot feest.

Wil jij ook mee naar dit congres met deelnemers uit geheel Europa? Kijk dan vanaf begin maart op www.lymec.org voor meer informatie of bel met mij op 050-3122309

Met vriendelijke groet,
Daniel Tanahatsoe, LYMEC vice-voorzitter

HB-besluiten

De Hoofdbestuurbesluiten, zoals gepubliceerd in nummer 7 en 8 van Driemaster (jaargang 51) zijn door de redactie Driemaster niet correct opgenomen. Daarom volgt hieronder alsnog een publicatie van de Hoofdbestuurbesluiten vanaf d.d. 16 november 1999.

Op aanvraag is bij het Algemeen Secretariaat een overzicht van alle genomen Hoofdbestuurbesluiten over 1999 verkrijgbaar.

Besluitenlijst Hoofdbestuurvergadering d.d. 16 november 1999 te Den Haag.

Aanwezig: Jeroen de Veth (wnmd. LV), Elmer Smith (AS), Sander Thomassen (AB), Emilie van de Vrande (AB), Robbert Verwaayen (AB), Maarten Burggraaf (gast), Mark Verheijen (gast) en Suzanne Hartong (gast).

Afwezig: Niels Baas (wnmd. VVO; met kennisgeving), Thomas Berghuijs (VVP; met kennisgeving), Guido van Aardenne (LP; met kennisgeving), Edgar Hutte (IS; met kennisgeving) en Aike Kamphuis (HR; met kennisgeving).

B1936 Het Hoofdbestuur besluit Mark Verheijen te kandideren voor de functie van Algemeen Bestuurslid belast met Vorming & Scholing per 20&21 november 1999.

B1937 Het Hoofdbestuur besluit Edgar Hutte onder dankzegging te ontslaan als Internationaal Secretaris per 20&21 november 1999.

Besluitenlijst Hoofdbestuurvergadering d.d. 26 november 1999 te Den Haag.

Aanwezig: Jeroen de Veth (LV), Sander Thomassen (wnmd. VVP en AB), Elmer Smith (AS), Maarten Burggraaf (LP), Mark Verheijen (AB) en Suzanne Hartong (AB).

Afwezig: Niels Baas (VVO; met kennisgeving)

B1938 Het Hoofdbestuur besluit de besluitenlijst van 27 oktober en 16 november 1999 gewijzigd goed te keuren.

B1939 Het Hoofdbestuur besluit Sander Thomassen met onmiddellijke ingang te benoemen als waarnemer op de functie van Vice-

voorzitter Politiek en hem voor deze functie voor te dragen op de Jaarlijkse Algemene Vergadering van 6 mei 2000.

B1940 Het Hoofdbestuur besluit Rense Weide te benoemen als waarnemer op de functie van Algemeen Bestuurslid Interne Coördinatie en hem voor deze functie voor te dragen op de Jaarlijkse Algemene Vergadering van 6 mei 2000.

B1941 Het Hoofdbestuur besluit met Rex Rotary een nieuw contract af te sluiten voor 63 maanden voor de kopieer- en stencilapparatuur.

Besluitenlijst Hoofdbestuurvergadering d.d. 9 december 1999 te Den Haag.

Aanwezig: Jeroen de Veth (wnmd. LV), Niels Baas (VVO), Sander Thomassen (wnmd. VVP), Maarten Burggraaf (LP), Rense Weide (AB), Mark Verheijen (AB), Suzanne Hartong (AB) en Tineke Prins (HR)

Afwezig: Elmer Smith (AS; met kennisgeving)

B1942 Het Hoofdbestuur besluit de besluitenlijst van 26 november 1999 gewijzigd goed te keuren.

B1943 Het Hoofdbestuur besluit de Vice-voorzitter Organisatie en de Vice-voorzitter Politiek gezamenlijk de functie van Internationaal Secretaris te laten waarnemen, totdat in deze vacature zal worden voorzien.

B1944 Het Hoofdbestuur besluit tot het opheffen van het kaderblad LEF en tot het oprichten van een digitale Liberté, Egalité, Fraternité.

B1945 Het Hoofdbestuur besluit het Algemeen Bestuurslid Interne Communicatie en Campagne te belasten met het auditorschap van de digitale LEF.

B1946 Het Hoofdbestuur besluit tot het instellen van een redactie van het boek Jonge Liberalen over 2020.

B1947 Het Hoofdbestuur besluit de Landelijk Voorzitter te belasten met het auditorschap van de redactie van het boek Jonge Liberalen over 2020.

B1948 Het Hoofdbestuur besluit A.A. de Veth, Landelijk Voorzitter voor te dragen als adviseur van het Hoofdbestuur van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie.

B1949 Het Hoofdbestuur besluit tot de Jaarlijkse Algemene Vergadering van 6 mei 2000 tot het instellen van geschillencommissie JOVD-VVD met een taakstelling conform het adviesrapport van de Commissie Van Dalen.

B1950 Het Hoofdbestuur besluit tot het per 1 januari instellen van een Commissie Liberaal Jongerenbeleid met een taakstelling conform het adviesrapport van de Commissie Van Dalen.

B1951 Het Hoofdbestuur besluit Ronald Ossendrijver te benoemen als voorzitter van de Commissie Internet en Automatisering.

B1952 Het Hoofdbestuur besluit Egbert Adrichem, Manfred Harlaar en Wouter Oosterveld te benoemen als leden van de Commissie Internet en Automatisering.

B1953 Het Hoofdbestuur besluit Guy Verhofstadt te benoemen tot Liberaal van het Jaar 1999.

Archief

Regelmatig krijgt het Secretariaat de vraag van oud districts- en afdelingsbestuurders wat te doen met oud archief. Zoals u zult begrijpen kan het archief voor een vereniging als de onze van belangrijke waarde zijn, bijvoorbeeld bij het oprichten van een nieuwe afdeling.

Het Hoofdbestuur stelt dan ook voor om oud archief voor 31 mei as. in te leveren bij het Algemeen Secretariaat. Begin juni zal dan het archief voor het jaar 1995 worden overgebracht naar het Documentatie Centrum Nederlandse Politieke Partijen in Groningen.

Organisatie POLITIEK CONGRES 8 EN 9 APRIL 2000

De projectgroep belast met de organisatie van het eerste politieke congres van dit millennium is al druk bezig met het programma hiervan. Het congres zal gehouden worden in de Drentse hoofdstad Assen. De projectgroep staat onder voorzitterschap van Christa Slim met als leden Niki Kraut en Hans Mojet.

Op dit congres zal Hans Wiegel de naar hem vernoemde Grand-Prix uitreiken aan degene die binnen onze vereniging op het politieke terrein zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt. Daarnaast komen er weer de moties en zullen er fora plaatsvinden over diverse onderwerpen zoals onder andere staatsinrichting, zorg en arbeid, openbare orde en veiligheid.

Voor opgave van dit spetterende politieke congres kunt zich opgeven middels de opgavebon elders in dit blad.

STARTSCHOT JONGE LIBERALEN OVER 2020

ZATERDAG 26 FEBRUARI 2000

De projectgroep die deze dag organiseert bestaat uit Michael Scheepers (vz.), Lisette Willebrand en Jenny Wijnbergen. Houdt deze datum vrij in je agenda! Het zal plaatsvinden in Kargadoor aan de Oudegracht 36 te Utrecht. Over deze dag ontvang je zeer binnenkort persoonlijk meer informatie.

Gezocht!

Leden die in de projectgroep willen om het Politiek Congres te organiseren, wat plaats zal hebben op **24 en 25 juni**, kunnen zich aanmelden bij Rense Weide, rfweide@hotmail.com of 06 – 20 98 24 42.

DATA LANDELIJKE ACTIVITEITEN FEBRUARI

19 februari
Kadercursus VVD/JOVD
26 februari
Jonge Liberalen over 2020';
themaweekend

MAART

8 maart
'Jonge liberalen in 2020'
in Leeuwarden
10/11/12 maart
Top Winter Course
18 maart
Kadercursus VVD/JOVD

APRIL

8/9 april
Politiek Congres
uitreiking Grand Prix Hans Wiegel
12 april
'Jonge liberalen over 2020'
in Eemland
15 april
Kadercursus VVD/JOVD

MEI

6 mei
Jaarlijkse Algemene Vergadering
uitreiking Communicatieprijs 1999
10 mei
'Jonge liberalen over 2020' in Dordrecht

JUNI

9/10/11 juni
Cursus voor cursusleiders
24/25 juni
Politiek Congres

AUGUSTUS

hele maand
Augustusoffensief

Liberale Agenda

datum	Afdeling	Onderwerp	Locatie	Tijd	Informatie	Tel.nummer
15-02	Leiden	Politiek cafe. Discussie Europa	nog onbekend	20:00 uur	Jenny Wijnbergen	071-5173657
15-02	Amsterdam	Commissieavond BiZaJus	Het Gespuis, Spuistraat 47a	20:00 uur	Marije Roos	035-6936790
16-02	Den Haag	Cursus Debatteren	nog onbekend	19:30 uur	Friso van Rijswijk	070-3194244
16-02	Amsterdam	Maandelijkse borrel	Sluyswacht Jodenbreestraat 1	20:00 uur	Marije Roos	035-6936790 06-26534366
17-02	Amsterdam	Disc o. h. samen gaan v.d. liberalisme en ethiek	nog onbekend	Nog onbekend	Bas van 't Wout	020-3456367
19-02	Leiden	Kadercursus 2000	Sociale Cohesie Alberdijck Thijmcollege Hilversum	Nog onbekend	Jenny Wijnbergen	071-5173657
21-02	Delfland	Discussieavond	Cafe Bebob, Delft	20:00 uur	Thijs van de Voren	015-2124966
21-02	Maastricht	Disputendebat	Nog nader te bepalen		Angele Kerckhoffs	043-391871
21-02	Amsterdam	Libertijn met A. van der Stoel	Heinekenhoek, Leidseplein	20:15 uur	Marije Roos	
22-02	Rijk v Nijmegen	Lezing, Prov. Staten door dhr. Bos	Cafe Samson Houtstraat 4-6	20:00 uur	Eline Willems	024-3601055
23-02	Twente	Actuele discussie	Cafe Binnenhof	19:30 uur	Johan Dijkstra	
24-02	Leiden	Cursus Liberalisme	nog onbekend	Nog onbekend	Jenny Wijnbergen	071-5173657
25-02	Baronie van Breda	Rondetafel- gesprek gastspreker	Cafe / galerie Dante Grote Markt	20:00 uur	Thomas Van Kuijk	0162-453752 06-28527467
26-02	Landelijk	2020 avond	Nader te bepalen		Alg. Secretariaat	070-3622433
29-02	Amsterdam	Millieudeb. met drs. S. W. Verstegen	Cafe de Bijaard A'dam	20:00 uur	Bas van 't Wout	020-3456367
01-03	Den Haag	Discussieavond actueel over onderwerp	Havanna	19:30 uur	Friso van Rijswijk	070-3194244
08-03	Den Haag	Maandelijkse Borrel	Havanna	19:30 uur	Friso van Rijswijk	070-3194244
08-03	Landelijk	Jonge liberalen over 2020	Thema avond Leeuwarden	19:30 uur	Alg. Secretariaat	070-3622433
13-03	Leeuwarden	Algemene Leden Vergadering	Cafe Wouters, Leeuwarden	19:00 uur	Mark van den Anker	
14-03	Venlo	Debat	De Gouden Tijger (Preuverie)	20:00 uur	Jeroen Engesaeth	06-29125476
15-03	Amsterdam	Maandelijkse Borrel	Sluyswacht Jodenbreestraat 1	20:00 uur	Marije Roos	035-6936790
17-03	Baronie van Breda	Salsa- Party	Cafe / galerie Dante Grote Markt	20:00 uur	Thomas Van Kuijk	0162-453752 06-28527467
18-03	De Compagnie	Cursus liberalisme	Cafe Harry Schut, Stadskanaal	18.30 uur	Alice Possemis	
22-03	Amsterdam	Discussieavond over A'damse binnenstad	Nog nader te bepalen		Bas van 't Wout	020-3456367
23-03	Amsterdam	Algemene Ledenvergadering	Het Gespuis Spuistraat 47a	20:00 uur	Luuk van Beek	020-4713572
28-03	Venlo	Algemene Leden Vergadering	De Gouden Tijger (Preuverie)	20:00 uur	Jeroen Engesaeth	06-29125476
31-03	Meppel	ALV, spreekbeurt en discussie met Jan Rijpstra	nog onbekend	Nog onbekend	Harold Coelingh	06-20351872

Mag de EU zich bemoeien met de binnenlandse politiek van haar lidstaten ?

Door Marije Roos

Rogier Klimbie, Politiek Commissaris Buitenland

Het is in principe een binnenlandse zaak. Er is binnen de EU consensus bereikt over de democratische waarde en over zaken als tolerantie en respect voor minderheden. Het wordt een probleem als er in een van de landen een partij aan de macht komt die deze waarde niet meer onderschrijft. In principe mag je daar niets van zeggen maar je zult het toch moeten doen omdat het lid de onderschreven waarde niet meer dreigt na te leven. Met name omdat er voor landen die nieuw toe willen treden deze eisen wel worden gesteld. Verder hebben de landen allerlei verdragen ondertekend waarin deze waarden ook vast liggen.

Manfred Harlaar, penningmeester Regio Noord

Het siert de Europese Unie niet als zij zou twijfelen aan het oordeel van iedere Europese kiezer en na iedere verkiezing in een lidstaat de meetlat zou hanteren. De EU mag wel haar zorg uiten over de koers die een regering van een EU-lidstaat volgt, zeker als grondbeginselen van de EU daarbij in het gedrang komen. De EU zal zich echter bezig moeten houden met het beleid van haar lidstaten, niet met beleidsmakers. In geval van schending van de fundamentele grondbeginselen van de Unie door een lidstaat zal de EU haar vastgelegde maatregelen moeten treffen.

Victor Maas, lid van de afdeling Amsterdam e.o.

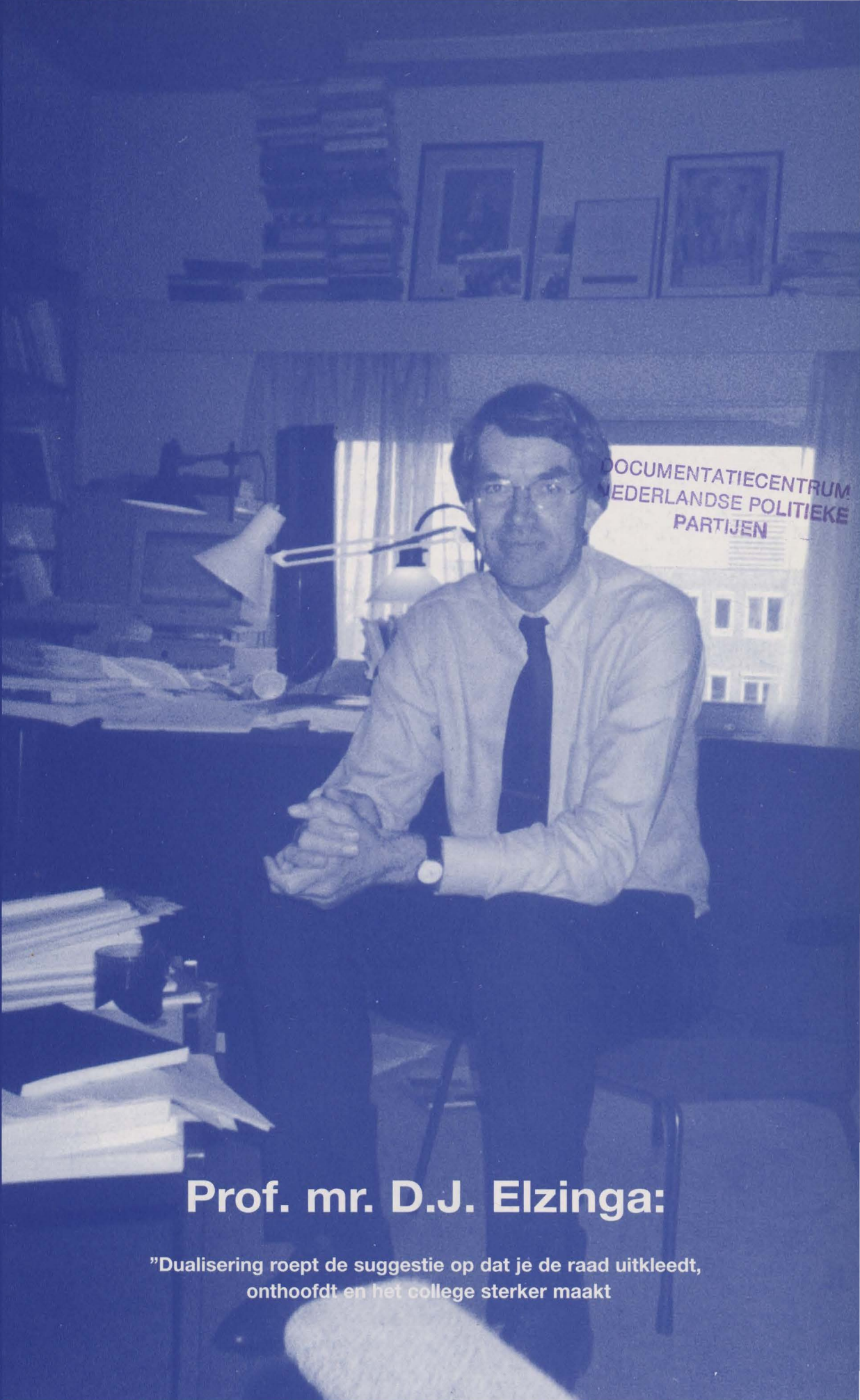
De EU beschikt over instrumenten om schendingen van fundamentele rechten van individuen door lidstaten tegen te gaan. Zolang daarvan geen sprake is moet zij zich afzijdig houden. Dat neemt niet weg dat het zorgelijk is dat wij als Nederland ons lot verbonden hebben aan dat van staten waarin onsmakelijke groeperingen tot de regering behoren. Ik denk dan niet alleen aan de Oostenrijkse crypto-fascisten maar ook aan de communisten in Frankrijk.

Marcel van Drunen, JOVD Meubelstuk

De EU is eigenlijk een grote poging tot het vervlechten van economieën en samenlevingen en daarmee automatisch inmenging in elkaars binnenlandse politiek. Rond Oostenrijk doet zich de merkwaardige situatie voor dat de roep om te boycotten uit de hoek komt van de grootste tegenstanders van ingrijpen in voormalig Joegoslavië. Ikzelf ben ervoor om pas actie te ondernemen als er een regeerakkoord is, dat ongetwijfeld schendingen van Europese verdragen zal bevatten. Helaas bevatten veel van die verdragen geen sanctieclausule omdat nooit iemand zich aan die heikele materie heeft willen wagen. Daar is dan nu de tijd rijp voor

Rectificatie:

Op de vorige "Achterkant" van Driemaster zijn twee namen per ongeluk verwisseld. De gegeven mening was van Emiel Bruijn-tjes en Marije Roos maakt nog steeds de Achterkant van het Gelijk.

Prof. mr. D.J. Elzinga:

"Dualisering roept de suggestie op dat je de raad uitkleedt, onthoofd en het college sterker maakt

Hoofdredacteur
Tineke Prins
Jan Goeveurstraat 21
9724 LK Groningen
050-3136361/06-23377722
C.G.Prins@let.rug.nl

(Foto-)redacteur
Jacolien Benes
Wassenberghstraat 36
9718 LM Groningen
06-50961704
a.k.benes@rechten.rug.nl

Redacteur
Marije Roos
R. feithlaan 11
1401 AT Bussum
035-6936790/06-26534366
a-m-roos@hotmail.com

Redacteur
Rogier Klimbie
020-6250536

Redacteur
Joost van de Vooren
050-3113656

Algemeen Secretariaat
Herengracht 38a
2511 EJ Den Haag
tel. 070-3622433
fax 070-3617304
<http://www.jovd.nl>
jovd@wxs.nl

Colofon

Driemaster is het onafhankelijke verenigingsperiodiek van de onafhankelijke liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie. Oplage rond 2000 stuks. Advertentietarieven te verkrijgen bij de Landelijk Penningmeester.

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook verspreid, opgeslagen of veelevoudigd worden, dan met uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de Hoofdredacteur. Zoals neergelegd in de Landelijke Statuten en het Redactie Reglement, bepaalt de Hoofdredacteur, in samenspraak met de Driemaster Redactie, de redactionele formule. Hij is alleen aan de Algemene Vergadering verantwoording schuldig. De Hoofdredacteur zal niet tot plaatsing van stukken overgaan die de vereniging onevenredig kunnen benadelen.

De visie die uit de artikelen spreekt is niet noodzakelijk de visie van de JOVD als vereniging, noch de visie van het Hoofdbestuur, noch de visie van de redactie, tenzij een en ander uitdrukkelijk is aangegeven.

Uiterste aanleverdatum van artikelen:
25 april 2000

Landelijk Voorzitter
Jeroen de Veth
06-51213007
aadeveth@mailcity.com

Algemeen Secretaris
Elmer Smith
06-21242674
jovdas@hotmail.com

Landelijk Penningmeester
Maarten Burggraaf
030-2546654/06-29303234
jovdip@hotmail.com

Vice-voorzitter Organisatie
Niels Baas
050-3183280/06-23156735
nielsbaas@mailcity.com

wnmd. Vice-voorzitter Politiek
Sander Thomassen
024-3229605/06-25284215
s.thomassen@student.kun.nl

wnmd. AB Interne Coördinatie
Rense Weide
06-20982442
rfweide@hotmail.com

AB Vorming en Scholing
Mark Verheijen
06-22604229
mark_verheijen@hotmail.com

AB Interne Communicatie en
Campagne
Suzanne Hartong
010-4118805/06-24515573
139349sh@student.eur.nl

Inhoud

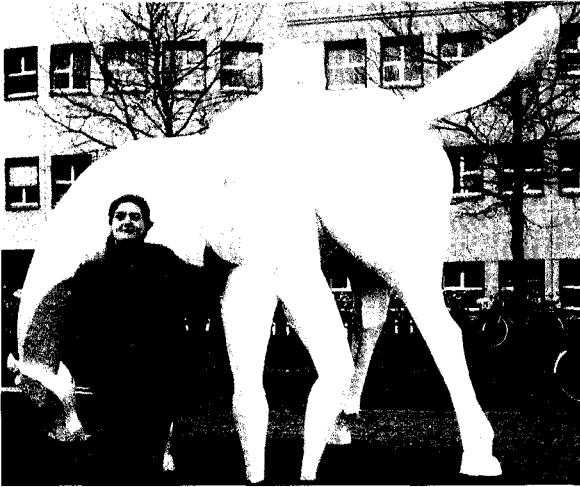
Inhoud

1. Voorkant
2. Colofon/inhoud
3. Redactioneel
4. Interview Mr. Elzinga
8. Voorzitterswoord
9. Artikel Rogier Klimbie
12. Pro en Contra
14. Artikel Wouter

**"Interview met
dhr. Elzinga
over binnenlands bestuur"**

15. Affarie Peper
16. De vergeten pijler van het liberalisme
17. PC-column
18. De interpretatie van art. 125A ambtenarenwet
21. Reclame voor het grote boek
22. HB-info
23. Liberale agenda
24. Achterkant

Zoals ik eigenlijk al verwacht had, heb ik een heleboel reacties teweeggebracht met de door mij gekozen kleur. Niet iedereen bleek even gecharmeerd te zijn van de groene voorkant. Groen is evenwel mijn lievelingskleur en past geheel bij de lentekleuren die nu weer overal te bespeuren zijn. Ik hoop dat de sceptici onder u toch aan kleur zullen kunnen wennen en het later misschien zelfs zullen gaan waarderen.

Terwijl buiten de vogels alweer fluiten en de studenten in Groningen voor het eerst weer op een terras hebben kunnen zitten, waren er allerlei ontwikkelingen binnen de politiek. Het grootste nieuws was natuurlijk het aftreden van de heer Peper. Vandaar dat het mij interessant leek om een interview te houden met iemand die alles van Binnenlandse Zaken afweet, namelijk Prof. Mr. D.J. Elzinga. Zoals een ieder waarschijnlijk wel weet is op 17 januari j.l. het rapport Elzinga over de veranderingen van het gemeentelijke bestel van de

Staatscommissie Dualisme en lokale Democratie aan de toenmalige minister Peper aangeboden.

Ik heb het rapport Elzinga op het internet gelezen ter voorbereiding van het interview en het was zeer interessant om te lezen. Het lijkt allemaal erg eenvoudig om de communicatieproblemen tussen de burger en de politiek in de gemeente op te lossen als men de oplossingen, die in het rapport aangedragen worden, moet geloven. Dat er meerdere grondwetswijzigingen aan te pas moeten komen voor het doorgevoerd kan worden moet men even buiten beschouwing laten.

Er is in de media een hele discussie geweest over de gekozen burgemeester. Ikzelf ben een voorstander van een dergelijke vorm van democratie. Menig JOVD'er zal nu de haren recht overeind gaan staan, omdat de JOVD duidelijk tegen is. Onze organisatie vreest vooral voor de kwaliteit van de burgervader bij het kiezen van de persoon in kwestie. Ik wil daarop antwoor-

den dat ook een benoemde burgemeester incompetent kan blijken. Een burgemeester staat dichter bij de burger dan een minister en misschien kan het kiezen van de eigen burgervader ertoe leiden dat de burger zich weer gaat bemoeien met zijn volksvertegenwoordigers.

De politiek moet opener worden naar de burger toe, zoals ik altijd al heb aangegeven. Volgens het rapport kan dit worden bereikt doordat het college het beleid maakt en de besluiten neemt. De raad moet het college vervolgens controleren en een onpartijdige burgemeester staat als spelverdeler tussen het college, de raad en de burgers. Het lijkt wel een spelletje voetbal. Ik ben het grotendeels eens met het rapport, maar ik heb minder vertrouwen in de eventuele overname van de adviezen dan de heer Elzinga. Voor mij geldt: eerst zien, dan geloven. ■

Uw hoofdredacteur

Het rapport Elzinga

Door Tineke Prins

Meneer Elzinga, uw rapport heeft nogal wat reacties teweeggebracht. Wat in de media vooral breed werd uitgemeten was het verhaal over de gekozen burgemeester. Steden met meer dan 100.000 inwoners kunnen volgens uw rapport hun burgemeester kiezen, middelmatige steden kunnen kiezen of benoemen en kleine plaatsen mogen enkel benoemen. De JOVD heeft daar natuurlijk ook op gereageerd en wij zijn om verschillende redenen tegen een gekozen burgemeester, op welke wijze dan ook. Dit standpunt schept duidelijkheid, terwijl de oplossing van de commissie veel weg heeft van een politiek compromis. Waarom heeft de commissie niet eenduidig voor of tegen een gekozen burgemeester gestemd?

In de eerste plaats is die hele discussie over een gekozen burgemeester helemaal niet interessant. We wisten dat het daar hoofdzakelijk over zou gaan, omdat wij in Nederland de merkwaardige

*voor of tegen
een
gekozen burgemeester?*

gewoonte hebben dat we zeer geïnteresseerd zijn in de aanstelling van de burgemeester en nauwelijks in de lokale politiek. Dus het is een vreselijke discussie en die gaat nergens over. De discussie

gaat in wezen over de verbetering van de lokale en provinciale democratie. Daar gaat ons rapport ook over. Het leuke is ook dat er op dit moment veel discussies in het land en in alle provincies en dergelijke plaatsvinden en die gaan helemaal niet meer over de burgemeester. Raadsleden zijn daar ook niet in geïnteresseerd. Het kabinet is nu bezig zijn standpunten te bepalen en dat gaat ook nauwelijks meer over de burgemeester. Dus dat punt is zo ongeveer al verdwenen.

Om die discussie over de burgemeester in perspectief te zien, moet je het hele bestel bekijken. Vervolgens moet je het vooral hebben over de taak van de burgemeester, dus wat moet zo iemand doen. Wat wil je met die taakstelling. Nou, als je dat allemaal hebt vastgesteld, de taken van de wethouders en de taken van de burgemeester en de gemeenteraad, dus als je nieuwe heldere gedualiseerde verhoudingen hebt gecreëerd, dan moet je ten slotte ook nog even kijken hoe je de burgemeester aanstelt. Zo hebben we dat in ons rapport ook gedaan, dus eerst kiezen op taken. Wij vinden dat daar twee mogelijkheden voor zijn. Je kunt de

burgemeester een scherpe, partijpolitieke taak geven, zoals chef van het college en eerste wethouder. Wij willen dat de burgemeester een wat meer onafhankelijke en zelfstandige positie inneemt, dus dat hij een beetje een neutraal iemand is, zoals hij nu ook is, en daar horen allemaal taken en posities bij. Nou, daar hebben we voor gekozen. We hebben daar allemaal bevoegdheden bij gerangschikt. Vervolgens hebben we gezegd: 'Goh, hoe moeten we dat nou met de aanstelling doen'. We hebben diverse varianten gecreëerd. Voor de korte termijn hebben we gezegd dat het recht van aanbeveling eigenlijk het beste zou zijn en dat is nu ook de discussie die in het kabinet wordt

gevoerd. Dat gaat er zeker komen. Het past ook heel goed bij de wat meer onafhankelijke taak van de burgemeester, maar in het regeerakkoord staat dat er een burgemeestersreferendum moet komen. Daar zijn de coalitiepartners aan gebonden, ook de VVD. Dus de redenering was, dat straks door toepassing van het burgemeestersreferendum de boel zou kunnen gaan kantelen.

Wat houdt dat burgemeestersreferendum precies in?

Nou, dat betekent dat als er 2, 3 kandidaten zijn geselecteerd, dat de burgers van een gemeente de mogelijkheid hebben om de burgemeester rechtstreeks te kiezen. Of althans te adviseren aan de Kroon wie de burgemeester zal worden. Dan zou het dus heel goed kunnen dat bij toepassing van dat instrument en de kans is vrij groot dat dit ook in het kabinetsstandpunt komt te staan, dat we om die reden in Nederland toch naar vormen van directe verkiezingen gaan. Want als je eenmaal de boel op papier zet, dan is de kans vrij groot dat Amsterdam en

Nou, de SP gaat daar niet over. Het staat in het regeerakkoord. De regeringscoalitie heeft een hele grote meerderheid in de Tweede Kamer en ook een meerderheid in de Eerste Kamer. Ik denk dat in het kabinetsstandpunt van eind mei, wat bekend is gemaakt, dat daar het burgemeestersreferendum in zal zitten.

Dus D66 krijgt op deze manier in zekere mate toch zijn zin?

Nee, de coalitie krijgt zijn zin. De VVD heeft zijn handtekening gezet onder het regeerakkoord waar ook het referendum in staat. Nou, dat wisten wij en dat is de reden waarom wij ook hebben gekeken van: 'Nou, we kunnen nu wel alleen het recht van aanbeveling aanbevelen, maar het zou feitelijk wel eens in de richting van directe keuzes kunnen gaan. Dus in de richting van het burgemeestersreferendum en der-

gelijke en als dat dan toch zo is, hoe moet je dat dan goed inpassen in het stelsel. Dat was de reden waarom we met dat voorstel voor

een experiment zijn gekomen. Nou, daar is iedereen keurig overheen gevallen. Dat wisten we ook, maar dat is de reden, dat dit voorstel erin staat. De echte discussie gaat echter over het recht van aanbeveling en het burgemeestersreferendum. En een nog veel belangrijkere discussie gaat over het dualistische bestel en het vormen van het dagelijks bestuur. Dus nogmaals, die hele

discussie over de burgemeester is niet interessant.

Maar werd wel breed uitgemeten in de media

Ja, eventjes, twee weken lang.

De gemeenteraadsleden lijken zich enigszins schrap te zetten tegen de veranderingen in het gemeentelijk bestel. Dit bleek uit een enquête van het blad 'Binnenlands Bestuur'. Niemand wil aan macht en invloed inleveren. Als de mensen waar het om gaat er zo tegen zijn, denkt u dan dat het wel goed is als de veranderingen doorgevoerd worden?

Deze vraag klopt niet helemaal, want die enquête is gehouden voor ons rapport is gepubliceerd. Algemeen werd er gevraagd: 'Vind je dat je macht moet inleveren?'. Als je dat vraagt aan raadsleden zeggen ze: 'Nee, natuurlijk niet'. Wat is de intentie van ons rapport: dualisering roept kennelijk de suggestie op dat je de raad uitkleedt, onthoofdt en het college sterker maakt. Dat is een volkomen verkeerde gedachte. Als je ons rapport bekijkt dan is er maar een uitgangspunt, namelijk versterking

*Wat houdt dat
burgemeestersreferendum
precies in?*

andere grote steden dat oppakken. Als dat eenmaal in gang is gezet, is het niet terug te halen.

Maar dat is natuurlijk een stap in de goede richting voor D66, die het referendum al heel lang uitgevoerd willen zien. Maar denkt u werkelijk dat het rapport er door komt, want ik heb gelezen dat partijen en vooral de SP nog tegenspartelen.

van de positie van de raad. Mede uit de declaratietoestand in Rotterdam blijkt dat de gemeenteraden overal op papier wel hoofd van de gemeente zijn, maar niet feitelijk. Wat er moet gebeuren is dat men wat meer afstand kan nemen van het college, dus dat men ook

*versterking van
de positie
van de
gemeenteraad*

instrumenten heeft om het college te kunnen controleren. Dat is echt een probleem. Er bestaan allemaal instrumenten om de positie van de gemeenteraad te versterken. Dat is ook het beeld wat inmiddels in het land wel bestaat. Dat was voor het rapport even anders. En daar gaat het dus om: versterking van de positie van de gemeenteraad en zorgen dat die verklontering weggaat. Nou, en ik denk, als ik zie hoe men bezig is en hoe de discussies gaan, dat het kabinet eind mei zowat alle voorstellen over zal nemen, omdat die dualisering alvast start.

In het rapport worden de provincies wel kort aangehaald, maar het spreekt zich niet uit over de benoeming van de Commissaris van de Koningin. Deze wordt nu voor 6 jaar door de Kroon benoemd. Moet deze benoeming naar uw mening ook veranderen?

Nee, omdat dat ook helemaal niet interessant is. Die hele aanstelling van Commissaris en burgemeester is niet interessant, want dat lost geen probleem op. Wij zijn er heel

erg scherp op uit om problemen op te lossen. En wat is nou het probleem, het probleem is dat de partijpolitiek op sterven-na-dood is in de gemeente. Partijafdelingen lopen leeg, burgers gaan niet meer naar de stembus, omdat ze niet meer precies zien waarvoor dat nodig is. De verschillen zijn niet meer aanwezig. Dus gemeenteraadsleden opereren heel erg gesloten, naar binnen toe. Dat betekent papieroorlogen met het college. De rol van de burgemeester ten opzichte van de wethouders is niet meer helemaal helder. Dat zijn echte problemen.

Maar die problemen worden natuurlijk al heel lang erkent en geroepen. We moeten meer naar de burgers toe, de kloof tussen burgers en politiek wordt groter.. Nee, daar gaat het niet om. Het is niet de kloof. Het gaat om de grondslagen van ons tegenwoordige stelsel. Kijk, over die kloof wordt inderdaad al heel lang gesproken. Die kloof bestaat ook niet, er is geen kloof tussen bur-

*gemeenteraadsleden opereren
heel erg gesloten,
naar binnen toe.*

gers en bestuur. Burgers weten heel goed waar je invloed uit kunt oefenen en als het niet linksom kan dan gaan ze rechtsom. En de lokale democratie is zeer bloeiend. Mensen zijn zeer geïnteresseerd in alles wat er speelt, ook actief, maar niet meer via politieke partijen. De VVD, de Partij van de

Arbeid en het CDA, de grotere partijen, lopen volstrekt leeg. Dat is het beeld. Er zijn heel weinig mensen nog lid en het is heel moeilijk om nog raadsleden te krijgen. Terwijl burgers zich helemaal niet bewust zijn van kloven. Die gaan gewoon wel naar grote avonden over bijvoorbeeld de binnenstad. Dat circus wordt ook door wethouders en ambtenaren geregeld. Er gebeurt dus van alles, het is dynamisch. Er is helemaal geen kloof tussen burger en politiek, maar wel tussen de burger en de partijpolitiek. Dus wat er op het punt staat te gebeuren is dat het stelsel dat wij kennen, met een democratisch gekozen gemeenteraad en fractievoorzitter, steeds verder wegzakt. Dat is het probleem

En dualisering is daar de oplossing voor?

Nee, dualisering is daar niet alleen de oplossing voor. Politieke partijen zelf moeten op een andere manier politiek gaan bedrijven, wil men nog een kans hebben om het hoofd een beetje boven water te houden. Als je dat probleem ziet moet je niet alleen in de cultuur, dus in de werkwijze, maar ook in

de structuur, proberen om elementen aan te brengen die het helderder en transparanter naar de burgers toe

brengen. Wat je dan niet moet doen is de VVD- of PvdA-wethouder op maandagavond in zijn fractie als fractielid de discussie dood laten maken. Dat gebeurt nu. Doordat wethouders lid zijn van fracties gaat men in de beslotenheid van fractie- en collegevergaderingen alle politieke punten

bespreken. Dat is het beeld. In Groningen, in Amsterdam, overal in Nederland is dat het beeld. En dat betekent, dat als er een openbare vergadering van de gemeenteraad is, dat er dan niets meer gebeurt. En dan zeggen burgers: 'Allemaal mooi en aardig, maar dan doen wij ook niets meer. Dan zijn wij niet meer geïnteresseerd in dat politieke spel, want dat wordt gewoon allemaal achter gesloten deuren geregeld.' Doordat raadsleden heel dicht bij elkaar zitten vergeet men de burger duidelijk te

actief worden om het open te breken. Van gesloten naar open. Als dat niet gebeurt, dan is het gedaan met deze vorm van lokale democratie. Dat klinkt wat aangezet, maar dat is wel het echte probleem.

Als we even doorgaan op het politieke gedrag van de Nederlanders: denkt u dat het stemmen via het internet enigszins een oplossing zal bieden voor de afnemende politieke interesse?

Die kant van de lokale democratie, of van de democratie überhaupt, is heel dynamisch. Daar gebeurt van alles. Internet, straks verkiezingen via internet, referenda komen er aan. Allerlei vormen van informatievoorziening en maatschappelijke en politieke activiteit. Dat is dan weer de ICT-democratie en ik denk dat dat dus heel erg hard gaat. Daar zullen dus gewoon hele snelle en dynamische ontwikkelingen plaats gaan vinden. De uitdaging is nu om het systeem van de tegenwoordige democratie en politieke partijen daarop aan te laten sluiten. Dus om het mee te laten gaan, want staat dat stil, dan verdwijnt het. Dan is het binnen 5 of 10 jaar helemaal verdwenen. Misschien zijn de politieke partijen landelijk dan ook

maken waar het over gaat. Daar zit kennelijk toch het probleem. Die dualisering, die structuurverandering, moet weer een hefboompje zijn om de politiek weer onder de aandacht te brengen. Maar tussen de oren moet het dan wel anders. De mensen moeten anders politiek gaan bedrijven en politieke partijen en fracties moeten zelf

helemaal verdwenen, want dat is waar het om gaat. Stel dat de VVD alle lokale partij-afdelingen verliest en als het zo doorgaat is dat straks zo, dan is het de vraag of de VVD als landelijke politieke partij overeind kan blijven. Want als je niets lokaals meer hebt, geen mensen meer hebt die actief zijn op lokaal niveau, waar moet dan het

politieke vak nog leren? Vergelijk je de omvang van de huidige VVD-afdelingen met die van 10, 20 jaar geleden, dan zijn ze aanzienlijk kleiner geworden. Dat geldt ook voor het CDA. Dat politieke leeft niet meer. Bij de jongerengroeperingen zien we het ook. Er zijn nog wel mensen actief, maar het zijn hele kleine groepjes. Dat is de kern van het vraagstuk. ICT gaat hoe dan ook allemaal door. De economie, de zorg, maar ook de politiek zal groot gaan worden in de nieuwe media.

Er werd gefluisterd dat u de mogelijke opvolger van de heer Peper zou zijn. Als men u voor die ministerspost gevraagd had, had u het dan aangenomen? Op dat soort vragen moet je nooit antwoord geven. 'Als' is verbrande turf. Dat weet je ook niet van jezelf, wat je zou antwoorden als ze je zouden vragen.

Als slotvraag zou ik dan toch graag uw mening willen horen over de aanstelling van de heer de Vries als opvolger van de heer Peper. Is dit naar uw mening een goede keuze geweest?

Hij is vroeger docent Staatsrecht geweest, dus hij kent het vak erg goed. Ik hoop dat bij hem ook de vonk overspringt om het hele proces wat verder te dragen, maar de vakkennis heeft hij in ieder geval. Nog meer dan Peper zelfs, maar hij moet ook nog een beetje de drive krijgen. Maar ik ben daar wel positief over. ■

De voorzitter

door Jeroen de Veth

Lief dagboek, vandaag is Bram opgestapt als minister. Het had, voor zover ik het begrijp, iets met bonnetjes en Delfts Blauw te maken. Om bij te komen van de schrik had mijn lieve man J. frietjes voor me gebakken. Ik ben blij dat ik nu weer thuis ben in mijn Nijmeegse stulpje met okergele muren en Indian orange deuren. Ik ben uitgeput; het zal wel pms zijn. Misschien ben ik wel compleet ongeschikt voor dit vak.... Wim wil maar niet weg, de Partij is te afhankelijk van hem, zegt ie. Ad wil echter heel erg graag. Als dat maar goed afloopt. Ik ben zo vrij geweest om maar alvast aan het vervolg van het dagboek van PvdA-ster Marjet van Zijlen te beginnen. Na het D66 van Van Mierlo, het CDA van Lubbers heeft nu ook de PvdA van Kok het de afgelopen weken meermalen ondervonden: De mannetjesmakerij/-brekerij in de Nederlandse politiek is een feit. Steeds vaker blijken personen net iets interessanter dan de politieke inhoud.

Dat verschijnsel kunnen we dan ook moeilijk blijven aanvoeren in een pleidooi tegen een districtenstelsel voor de Tweede Kamerverkiezingen in plaats van het huidige stelsel van evenredige vertegenwoordiging.

Voor het districtenstelsel valt m.i. zeer veel te zeggen. Allereerst toont onderzoek aan, dat van de hele Europese Unie de Nederlandse bevolking zich het minst betrokken voelt bij haar volksvertegenwoordiging. Dit staat volgens mij dan ook haaks op de stelling van Frits

Bolkestein, dat burgers moeilijker naar de stembus gaan en minder betrokken zijn bij het politieke proces, omdat ze wel tevreden zijn. Kort en goed, de kloof tussen kiezer en gekozen wordt te groot. Naast lage opkomstcijfers is het krimpende en vergrijzende ledenbestand van politieke partijen hiervan getuige. Tot slot bevinden we ons, als het om ideologi-

sche botsingen gaat aan het eind der tijden. Het soms verlinksende en soms verrechtsende CDA, het profieloze D66, de zuinige PvdA, het ontwakende realisme van GroenLinks en de redelijkheid van de VVD van Hans Dijkstal vertroebelen de keuzemogelijkheden van de burger. Het is evenwel niet erg te constateren dat het liberalisme sinds Paars de overwinnende ideologie is.

De voornoemde analyse en constatering brengen mij er wel toe te stellen, dat het niet anders kan dan dat het e.e.a. gevolgen heeft voor de politieke en democratische inrichting van ons land. Ik heb het dan niet over lapmiddelen als de gekozen burgemeester en het correctief referendum deel II. Met name voor dat laatste hecht ik te veel waarde aan de vertegenwoordigende democratie. Dit neemt niet weg, dat die vertegenwoordigende democratie anders moet: het districtenstelsel dus. Ik vraag u, wanneer u mijn analyse deelt, wat

is er te zeggen voor een Kamerlid dat een duidelijke groep burgers en hun belangen vertegenwoordigd? Wat is er mis mee, dat burgers hun man of vrouw van dichtbij, uit de regio, kunnen kiezen, volgen en na vier jaar afrekenen?

Ik kan mij gegeven het eind van de tijd van grote ideologische keuzeverschillen, tanend vertrouwen en politieke betrokkenheid en het nu al bestaan van de personificatie van de politiek geen logischer en wenselijker kiesstelsel voortstellen. Ik daag u uit om dit debat serieus te voeren. Er is immers veel gebeurd sinds Thorbecke... ■

Het continent der ideologieën: Europa in de twintigste eeuw

Door Rogier Klimbie

Met de jaarwisseling is er een einde aan de twintigste eeuw gekomen. Naar elke maatstaf waren de afgelopen honderd jaar, in zowel Oost als West Europa, ongekend turbulent: alleen al staatkundig heeft ons continent een transformatie ondergaan. Auschwitz, Internet en Mondriaan gingen hand in hand. Anno 2000 is het tijd om de balans op te maken. Historicus Mark Mazower betoogt in zijn 'Dark continent: Europe's twentieth century', dat het de strijd der ideologieën was die overheerste en een uitkomst vóór democratie niet zo vanzelfsprekend was als wordt aangenomen.

Aan het einde van de twintigste eeuw is er een hausse aan historische werken die pogen een overzicht en een interpretatie te geven van onze eeuw. Oud-communist Eric Hobsbawm's twintigste eeuw was er één van extremen en is al in 1989 afgelopen, de Wereldsysteem-aanhangers van I. Wallerstein, een beroemd socioloog, betogen dat we

"age of transition"

begonnen zijn aan een "age of transition" en dat hoogtepunt van de vorige eeuw al in 1967/73 was. Daarna is er slechts neergang en ellende en het begin van het

einde van het wereldsysteem, zoals wij dat kennen. Ten slotte kunnen we niet de roemruchte F. Fukuyama ongenoemd laten die deze eeuw zag culmineren in een democratische en kapitalistische overwinning na 1989 en het daarop volgende 'End of History'.

Net op het breukvlak van de eeuw verscheen er een werk dat een behoorlijke 'impact' had op de historische wereld: Mazower's Dark continent: Europe's twentieth century. Het wordt omschreven als 'fantastisch' en 'waardevol' door verschillende, eminente historici. Aan de andere zijde wordt het afgedaan als een werk dat meer op de koffietafel thuis is dan in een wetenschappelijke bibliotheek.

Europa als strijdtoneel

Mazower's these is de volgende. Het twintigste eeuwse Europa was het strijdtoneel van drie ideologieën die het continent wensten om te bouwen naar hun eigen beeld, een 'New Order'. Communisme, fascisme en liberalisme streden om de overwinning. Een democratische uitkomst, wil Mazower aantonen, was lang niet verzekerd. Chronologisch gaat hij de eeuw door: beginnend bij Versailles en de

schijnbare overwinning van democratie in Oost en West Europa tot de Europese eenwording. Een schier eindeloze revisie op de interpretatie van historische gebeurtenissen is de wijze waar-

*de strijd der ideologieën
die overheerste*

op hij de geschiedenis wil rechtzetten. Maar is zijn vraag wel zo nieuw en provocerend? Is deze revisie eigenlijk nodig?

Voor diegenen die bekend zijn met de historie van de 19e en 20e eeuw, is de aantrekkingskracht, invloed en centraliteit van de autoritair rechtse en socialistisch/marxistisch linkse ideeën geen nieuwigheid. Dat dezen een zeer prominente plaats in de ideeënwereld van het merendeel van de Europese burgers innamen is ook geen verrassing. Mazower zegt het zelf al: "We should certainly not assume that democracy was suited to Europe (...) history tells us otherwise." Zo brengt dit werk niet veel nieuws, althans voor de kenner. Voor de leek zal het een 'eye opener' zijn, een effect dat in werking te vergelijken is met het verschijnen van de film Schindler's List in de Verenigde Staten. Amerikaanse bioscoopbezoekers waren geschokt en verward over zoveel ellende en hadden

zich, voor het merendeel, nooit gerealiseerd dat de Holocaust zo brutaal en ernstig was geweest. 'It brings History into your living room', zou ik zeggen. 'Dark continent' geeft aan hoe dun het ijs is waarop wij staan. Democratie in de huidige vorm is een resultaat van een eeuw van oorlog, massamoord en veel hard werk. Het behoud ervan eist inzet en denken over die democratie en de toekomst van Europa, hoe wij het laatste ook definiëren. Echter het is, wetenschappelijk gezien, geen revelatie. Sterker, er is aardig wat op aan te merken. Het betreft dan met name de historisch- theoretische aspecten van het boek.

Bij het lezen van 'Dark continent' valt het op hoe weinig aandacht Mazower heeft voor de liberale/democratische stroming. De oorzaak ligt natuurlijk in het karakter van zijn vraagstelling. Maar het leidt ertoe dat zijn expliciete beschuldiging dat menig historicus teleologisch bezig is door uit te gaan van een – uiteindelijk – vrij, welvarend en democratisch Europa (en de democratische overwinning als logisch en natuurlijk te zien) ook kan worden omgedraaid. Hij heeft slechts aandacht voor de 'donkere' kant van Europa.

Een zeer actueel perspectief

Al met al is 'Dark continent' een dubbelzijdig werk. Wat dit betreft geeft het boek zelf zijn onderwerp beter weer dan de auteur ooit bedoeld kan hebben: net als

in de geschiedenis van het twintigste eeuwse Europa gaan zeer positieve kanten samen met zeer negatieve. Lof verdient Mazower voor de uniciteit van zijn probleemstelling, het is de eerste keer dat er op deze specifieke wijze naar de Europese geschiedenis is gekeken. Dit is een uitdagend, zij het geen volstrekt

nieuw, perspectief. Het is wel een zeer actueel perspectief. Met de dreigende regeringsdeelname van de FPÖ in Oostenrijk is de terugkeer van extreem rechts in West-Europa een nieuwe fase ingegaan. Mazower's werk laat zien dat de afwezigheid van extreem rechts in de laatst vijftig jaar uniek was en het niet verbazingwekkend is dat er (potentiële) aanhang voor is. Overigens moet er

net zo goed voor gewaakt worden om een onvermijdelijke, Europese, groei aan sterke extreem rechtse partijen te zien. Daarvoor zijn de omstandigheden in de Europese lidstaten onderling te verschillend.

De extreem rechtse groeperingen zelf zijn moeilijk vergelijkbaar.

Naast hun algemene boodschap van rassenhaat en wantrouwen jegens de politiek zijn ze daarvoor te verschillend: het zijn immers eng nationaal gerichte partijen. Tegelijk staan ze in een lange, autoritair rechtse en/of fascistische traditie, die nooit echt weg is geweest uit het Europese politieke veld. De FPÖ bijvoorbeeld is altijd al het thuis geweest van dubieuze politici, zeker in de beginperiode na de Tweede Wereldoorlog. In deze partij bestond er naast de oprecht liberale vleugel, een kleine zeer rechtse groep. Met de komst van Haider greep deze laatste stroming

de macht en vond 'nieuwe' thema's zoals Oostenrijk eerst. Het Vlaams Blok is een combinatie van de oude Vlaamse nationalist, die in de Tweede Wereldoorlog aan de kant van de nazi's stonden en een veel nieuwere groep die staat voor vreemdelingenhaat en wantrouwen jegens het politieke establishment in België. 'Dark continent' verwijderd elke illusie dat extreem rechts een uitzondering in Europa was, het geeft de historische wortels van de huidige partijen aan en hun lange traditie.

Wetenschappelijk is er dus wel wat op aan te merken. Daarom is er wel enige rechtvaardiging te vinden in de bovengenoemde

Democratie in de huidige vorm is een resultaat van een eeuw van oorlog, massamoord en veel hard werk.

'koffietafel'-these. Tegelijk moet wel gerealiseerd worden, dat, ondanks deze vakgenoten kritiek, dit soort werken een invloed hebben die die van de specialisti-

van 'Dark continent' zoeken. Het is een zeer goed geschreven boek, een ware 'page-turner'. Het is aldus een nuttig werk voor de leek. Ten slotte heeft het een

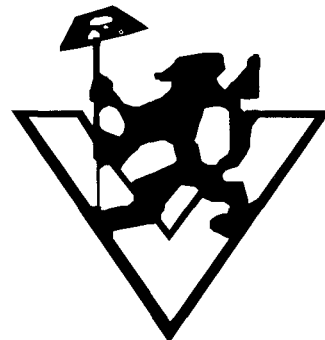
heeft evenveel historie en 'pedigree' als de democratische. Aldus is 'Dark Continent' een waar-schuwing en een stimulans voor democratisch gezinden. ■

'koffietafel'-gehalte maakt het boek aantrekkelijk voor de consument geïnteresseerd in geschiedenis.

sche historische monografieën te boven gaat. Juist de 'koffietafel'-gehalte maakt het boek aantrekkelijk voor de consument geïnteresseerd in geschiedenis. Hierin zou ik, onder meer, de waarde

krachtige impliciete boodschap dat democratie in Europa géén vanzelfsprekende zaak is: het is iets waar continu aan gewerkt moet worden. De autoritaire traditie ligt maar net om de hoek en

Mark Mazower, *Dark continent: Europe's twentieth century* (Penguin, Londen en New York 1999)

Vacatures Politiek Commissariaat.

Per 1 mei komen diverse posten vrij in het politiek commissariaat, naast de reeds openstaande posten.

De posten die momenteel openstaan, zijn:

- Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Europese Zaken
- Economische Zaken, Verkeer en Vervoer en landbouw

Per 1 mei treden een aantal zittende Politiek Commissarissen statutair af Vanaf dan komen de volgende posten vrij.

- Justitie
- Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking.

Heb jij interesse in één van deze vacatures, neem dan contact op met jouw regiobestuur of neem contact op met Sander C. H. Thomassen, waarnemend vice-voorzitter politiek. 06-25284215 of e-mail: thomass@pzh.nl

Bovendien ben ik voornemens jongerenpanels samen te stellen op de diverse politieke terreinen. Deze panels zullen bestaan uit ongeveer 4 a 5 mensen. Jullie kunnen met kamerleden in contact treden en in discussie gaan met hen op het politieke terrein van jouw interesse. Vandaar uit bestaat de mogelijkheid om structureel aan de slag te gaan met één van deze onderwerpen in de vorm van een notitie in een projectgroep, of het schrijven van moties en dergelijke. Bij het schrijven van een notitie kunnen jullie gaan schrijven voor het verenigingsproject: Het boek 'Jonge liberalen over 2020'. Deze mogelijkheid moet je aangrijpen. Het is een unieke gelegenheid om op een leuke en inhoudelijke wijze met politiek aan de slag te gaan, te discussiëren, zowel met kamerleden als met elkaar. Wanneer jij interesse hierin hebt, neem dan contact op met: Sander C. H. Thomassen, waarnemend vice-voorzitter politiek: 06-252845215 of e-mail: thomass@pzh.nl

Renate Groenveld

Begin dit jaar sprak premier Kok een excuus uit aan de joodse slachtoffers en hun nabestaanden voor de handelswijze van de Nederlandse overheid aan het einde van de Tweede Wereldoorlog. Enige tijd later sprak de Japanse premier excuses uit voor "de enorme schade en het lijden dat door Japan aan velen, waaronder Nederlandse slachtoffers, is berokkend". Is het voor de Nederlandse regering tijd spijt te betuigen voor de politionele acties? Premier Kok vindt van wel. De Nederlandse regering zou zich moeten verontschuldigen voor haar optreden in de voormalige kolonie. Anderen stellen dat het optreden niet gericht was tegen het recht op zelfbeschikking van Indonesië, maar tegen de daar heersende gehele wetteloosheid. Bovendien zouden de excessen niet alleen door Nederlanders zijn begaan. Eén ding is duidelijk. Het verleden van de oorlogsjaren is een beladen onderwerp.

Joost M. van de Vooren
Redacteur Pro & Contra

PRO

Al gedurende enige jaren loopt Nederland bij Japan te leuren om excuses voor de oorlogsmisdaden die Japanners hebben begaan tijdens de Tweede Wereldoorlog in het voormalig Nederlands-Indië. Telkens weer

reizen er 'zware' delegaties af naar Japan om het [letterlijk] op de knieën te krijgen. Of dit terecht is, wil ik even in het midden laten. De Japanse oorlogsmisdaden staan wel als één van de meest gruwelijke bekend en het is begrijpelijk dat de nog levende slachtoffers en nabestaanden hiervoor op z'n minst een excuus van Japan willen horen.

Maar die woorden kwamen de Japanners, tot voor kort, maar niet over de lippen. Dit tot grote ergernis van Nederland, die dit leek uit te leggen als Japanse hoogmoed. Toen in januari dan eindelijk voorzichtig een 'het-spijt-ons' te horen was uit het land van de rijzende zon, duurde het niet lang of er gingen stemmen op die vonden dat Nederland maar eens zijn excuses moest maken aan Indonesië. Oud-strijders en andere oud-Indiëgangers tuimelden binnen de kortste keren over elkaar heen van verontwaardiging. Het was een slag in het gezicht van de veteranen die hun leven hadden gewaagd in de strijd om het behoud van Indië voor het Koninkrijk. Hadden zij niet keurig de bevelen van de Nederlandse regering opgevolgd met gevaar voor eigen leven?

Hierin schuilt in mijn ogen nu weer de soms zo typisch Nederlandse hypocrisie. Want wat gold voor de Nederlandse soldaten in Nederlands-Indië, gold ook voor de Japanse soldaten daar. Beiden voerden de aan hun gegeven

bevelen uit. Maar dit is mijn inziens nog niet synoniem aan het-niet-fout-geweest-zijn.

Bovendien, was Nederland niet zelf een bezetter van Indië tijdens de Japanse bezetting? Al eeuwenlang was Indonesië onderworpen aan het Nederlandse bewind. En die Nederlandse bezetter wurmt zich nu in een slachtofferrol. Overigens met alle respect voor diegenen die zich in hebben gezet voor hun vaderland, zou ik willen stellen dat er eigenlijk maar één land is dat recht heeft op excuses. Dat is Indonesië. Zij hebben geleden onder twee regimes. Dat van Japan en van Nederland. En laten we het nu snel doen, dan hebben diegenen die het allemaal werkelijk hebben meegemaakt er ook nog wat aan. Het moet daarbij toch ook geen onmogelijke taak zijn om alle veteranen daarbij in hun waarde te laten. Dan kunnen we met een schoon geweten de 21ste eeuw in.

AAN INDONESIE?

Hans Mojet, voorzitter regio Noord

Contra

Als het aan de media in Nederland had gelegen, had de Nederlandse regering waarschijnlijk al lang haar excuses aangeboden aan de Indonesische regering voor het koloniale optreden in Indië destijds. Premier Lubbers verklaarde indertijd op aandringen van enkele media (en niet van de Tweede Kamer) het optreden in het toenmalige Indië destijds "spijtig" te vinden. ('Oprecht of opportuun', B. Bommeljé, NRC, Zaterdag Bijvoegsel, 4 maart 2000).

Excuses van regeringen voor het optreden van de staat in het verleden zijn op zich lovenswaardig. In ons systeem van ministeriële verantwoordelijkheid zijn ministers formeel verantwoordelijk voor daden van hun voorgangers. Dat ministers in de huidige tijd deze verantwoordelijkheid nemen is een positief signaal naar de samenleving toe. Excuses kunnen bijdragen aan de verwerking van traumatische ervaringen uit het verleden.

Voordat excuses worden aangeboden, dient echter ook te worden bekeken of deze in de betrekkingen van twee staten of samenlevingen van betekenis is. Verschillen tussen culturen kunnen hierbij een rol spelen. Na aandringen van Joodse organisaties heeft de Nederlandse regering haar excuses aangeboden voor de miserabele ontvangst bij

terugkeer van de Joden na de oorlog. Ook het Japanse excuus voor de internering van de Nederlanders in de Jappenkampen tijdens de oorlog is tot stand gekomen nadat organisaties van slachtoffers daar sterk op hadden aangedrongen.

Nu is het de vraag of de Nederlandse regering haar excuses moet aanbieden voor het politio-nale optreden in Nederlands-Indië. Direct ziet men één verschil: daar waar in de vorige voorbeelden organisaties van slachtoffers sterk hebben aangedrongen op een excuus, is er van Indonesische zijde (noch van regering noch van organisaties) niet of nauwelijks aangedrongen op enig excuus van Nederlandse zijde. Zolang dat niet het geval is, lijkt het me minder zinvol om excuses aan te bieden. Niemand, behalve misschien enkele zichzelf ethisch beschouwende media, zit daarop te wachten. Excuses aanbieden heeft mijns inziens alleen zin als de ontvangende partij daaraan behoefte heeft. Hiermee wil ik overigens absoluut niet destijds begane misdaden van welke partij dan ook goedpraten.

De zogenaamde mediadrang om excuses past bij de zendingsdrang die regelmatig in de Nederlandse buitenlandse politiek wordt tentoon gespreid. Het schuldbesef dat in de Nederlandse cultuur een rol speelt, leeft in Aziatische culturen, waar eer en

schaamte een belangrijke rol spelen, veel minder. De behoefte aan excuses leeft onder slachtoffers in Indonesië dan ook minder dan onder slachtoffers in westerse landen. Dit verklaart misschien waarom van Indonesische zijde nooit is aangedrongen op het aanbieden van excuses van Nederlandse zijde.

Al met al zie ik geen strikte noodzaak om op dit moment excuses aan te bieden voor het Nederlandse optreden in de kolonie, zolang Indonesië daar niet om vraagt. Mocht dat in de toekomst veranderen, dan zie ik geen bezwaar om alsnog excuses aan te bieden. ■

De JOVD moet zich niet laten verleiden door Sirenen.

Door Martijn Bruijstens

-Een reactie op het artikel van Chris Jetten, 'Wordt de JOVD geslacht-offerd?'

De hele situatie en de discussie rond de onafhankelijkheid van de JOVD deed mij denken aan de Griekse mythe van Odysseus en de Sirenen. Voor de mensen die geen klassieke achtergrond of opleiding hebben genoten zal ik het uitleggen. Toen Odysseus samen met zijn andere Griekse ridders Troje had veroverd werd hij door de god Poseidon vervloekt. Op zijn weg terug naar zijn Griekse geboortegrond werd hij overvallen door een aantal plagen van Poseidon, waaronder de Sirenen. De Sirenen zongen zo mooi dat ieder die bij hen in de buurt kwam onmiddellijk bij hen wou zijn, maar eenmaal daar aangekomen wachtte de zeeman een gruwelijke dood.

Naar mijn mening werkte dat ook bij de discussie in mei, toen de JOVD een pittige discussie te verwerken kreeg over de samenwerking met de VVD. Het hete hangijzer in dit samenwerkingsverdrag was de onafhankelijkheid van de JOVD. De prachtige stemmen van welbespraakte oud-bestuurders en oud-leden hekelden het samenwerkingsprotocol, omdat de onafhankelijkheid verloren ging. Volgens sommigen verkocht men door het samenwerkingsverdrag de ziel aan de duivel. Gelukkig deden de bestuurders van de verschillende afdelingen, die veelal de stemmen in handen hadden ongeveer het-

zelfde als de mannen van Odysseus in de Griekse mythologie. De Grieken deden was in hun oren en roeiden voort. De bestuurders roeiden ook voort, maar ze hoorden wel aan en besloten wat het beste was voor de vereniging.

Het beste voor de vereniging is de samenwerking. Dan maar iets van je onafhankelijkheid inleveren, maar je bestaan wel veiligstellen, dan sterven aan een langzame dood door geldgebrek. De schrijver van het artikel 'Wordt de JOVD geslacht-offerd' in de eerste Driemaster van dit jaar vindt dat de JOVD een plek moet zijn waar jongeren vrijblijvend en zonder angstig te hoeven zijn over hun toekomstige carrière, met elkaar politiek kunnen bedrijven. De JOVD is een jonge-

renorganisatie die vooral de liberale boodschap verkondigt. De enige echte liberale partij in Nederland is de VVD. Veel leden houden de VVD

in hun achterhoofd. Ze willen liever niet meteen met de VVD geassocieerd worden, want dat betekent dat je iemand bent met een Wasenaars accent, een Bierbuik, een corduroy broek en ga zo maar voort. Hoe de vrouwelijke VVD'er eruit ziet laat ik aan uw fantasie over. Maar de meeste mensen die in meer of mindere mate een politieke carrière ambiëren en dat is toch de meerderheid binnen de JOVD, weten dondersgoed dat ze vroeg of laat bij de VVD uit zullen komen. Wat natuurlijk wel waar is, is dat de JOVD geen speelbal van de VVD mag worden. Toch zullen de JOVD en de VVD zich altijd ongeveer op dezelfde lijn bevinden.

De lobby-campagnes

Het hoofdbestuur heeft tijdens de laatste ALV wel strategische fouten gemaakt. In november was het inderdaad nog maar koud een half jaar geleden dat het samenwerkingsprotocol met veel gemor werd aangenomen. De hele kwestie rond de onafhankelijkheid lag bij veel leden nog gevoelig. Daarom was het strategisch niet slim om iemand vanuit de VVD naar voren te schuiven. Toen Steven Meihuizen vanwege privé redenen te kennen gaf dat hij zich toch geen kandidaat stelde leek het het HB als teken van 'goodwill' tegenover de VVD waarschijnlijk gepast om iemand,

die rechtstreeks uit de VVD kwam, in het hoofdbestuur op te nemen. Het lijkt mij zeer onwaarschijnlijk dat oud-hoofdbestuurders en leden van de commissie van Dalen een lobbycampagne zijn begonnen voor meer VVD-leden in het hoofdbestuur. De heer Jetten heeft in zijn betoog geen concrete voorbeelden van deze lobbycampagne gegeven. Zijn visie berust puur op speculaties.

Waar hij zeker wel gelijk in heeft is dat er tijdens het JOVD congres in

Akersloot een vuile lobby-campagne is gevoerd voor de twee kandidaten voor de post Vorming & Scholing. Beide kandidaten werden door de verschillende lobbygroepen zwart gemaakt. Natuurlijk mogen mensen een beetje lobbyen voor een kandidaat, al moet dat natuurlijk wel binnen de grenzen blijven. Bij een lobbycampagne behoort men de positieve punten van een kandidaat te benadrukken en te promoten, maar het is naar mijn mening absoluut niet geoor-

loofd om de tegenkandidaat zwart te maken. Gelukkig hebben de meeste bestuurders geen acht geslagen op dit soort praat. Zij hebben gekozen voor in hun ogen de beste kandidaat. Ik hoop dat dit soort campagnes voortaan achterwege blijven, want deze gebeurtenissen zijn slecht voor de vereniging en kunnen, om maar weer in de Griekse mythologie te blijven, tot hetzelfde lot voor de JOVD leiden als de zeemannen die Odysseus voorgingen bij de Sirenen. ■

De affaire Peper, opmaat voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid.

Door Wouter ter Heide

In tegenstelling tot premier Kok ben ik totaal niet rouwig om het plotselinge vertrek van minister Peper, omdat daaraan louter privé-belangen ten grondslag liggen. Het algemeen belang, waarvoor hij geacht wordt te staan, is voor hem duidelijk te hoog gegrepen. Dat geldt echter niet alleen voor Peper, maar voor ons gehele beleid. Om daarin verandering te brengen wordt het tijd dat Den Haag oog krijgt voor het feit dat het adequaat behartigen van het algemeen belang volstrekt onmogelijk is op basis van het 'recht van de sterkste', waarop zowel het kapitalisme (wie betaalt, bepaalt) als het parlementarisme (wie regeert, dicteert) zijn gegrond.

Begrijpelijkerwijs lokt deze dictatoriale rechtsgrond geweld uit en daarvan is onze samenleving dan ook zoetjesaan tot op het bot doortrokken. Vandaar dat niet langer het

milieu, maar het toenemende geweld (en de gepaard gaande schrijnende vervaging van normen en waarden) momenteel onze grootste zorg is. Om deze te boven te komen, biedt fatsoensrakerij - waarvan het rapport van de Rotterdamse raadscommissie (COR) een schoolvoorbeeld is - geen enkele soelaas. Dergelijke symptoombestrijding (hoe gebruikelijk en goed bedoeld deze ook moge zijn) schiet nu eenmaal altijd haar doel voorbij en laat zodoende de onverteerbare geweldscultuur, waarin wij allemaal - zonder aanzien des persoons - gevangen zitten, ongewoerd.

Daarvoor zullen wij geen openbare bestuurders openlijk aan de schandpaal moeten nagelen, maar het alom heersende 'recht van de sterkste' openlijk ter discussie moeten stellen. Anders gezegd, voor het dienen van de publieke zaak, is geen publieke veroordeling van

publieke personen (die somtijds wat nonchalant plegen om te springen met publieke gelden), maar een publiek debat over veronderstelde zegeningen van het publiek domein (waartoe het kapitalisme en het parlementarisme bij uitstek behoren) geboden. Hopelijk ziet de opvolger van Peper dit ook in en weet zij/hij daar tevens naar te handelen, in het belang van het algemeen.

Vervolgens is het zaak dat Nederland, bij monde van minister Van Aartsen, deze ideële gedachte en handelwijze met veel verve gaat uitdragen op het mondiale vlak, ofwel binnen de Verenigde Naties. Daardoor moet het mogelijk zijn dat de periode 2001-2010, die door de Algemene Vergadering is uitgeroepen tot de 'Internationale Decade voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid voor de Kinderen van de Wereld', succesvol wordt afgesloten. ■

De vergeten pijler van het liberalisme

Door Martin J. Woodward, Secretaris Regio Zuid

Vrijheid is waarschijnlijk de grootste verworvenheid van de mens. Zeker voor ons liberalen is het de sleutelfactor tot de ideale samenleving. Zonder vrijheid is het gedaan met je zelfstandige meningsvorming, je ontplooiing, en daarmee je levenskwaliteit. Wij kunnen ons geen samenleving voorstellen waarin wij niet kunnen zeggen wat we willen en doen wat we believe. Echter, daarin schuilt ook een steeds groter gevaar. Is het geen tijd om terug te komen op het aloude credo 'laissez faire, laissez aller'?

Meindert Tjoelker, Joes Kloppenburg, Daniël van Cotthum. Zomaar drie namen die, op de beperkte groep van familie en vrienden na, niemand ooit had moeten leren kennen. Nu weet iedereen wie deze (jonge-) mannen waren, en helaas om de verkeerde redenen. Alle drie werden het slachtoffer van 'zinloos' geweld, een uitdrukking die typerend is voor de wijze waarop met het fenomeen wordt omgesprongen. Met grote maatschappelijke verontwaardiging werd gereageerd op alle drie de gevallen, maar, zoals dat bij maatschappelijke verontwaardiging wel vaker het geval is, kalmeerde na een tijdje alles weer. Tot het volgende geval zich weer aandiende, hoewel geval hier natuurlijk niet het juiste woord is, waarop het hele proces zich weer van voren af aan herhaalde. Maar tegelijkertijd lijkt men in het algemeen niet tot de 'zin' van het probleem door te dringen.

Hoe komt dat, vraag ik me dan af. Het lijkt wel of wij, als samenleving,

eraan gewend beginnen te raken, dus alsof een bericht van een neergestoken conducteur of een met een pistool bedreigde café-ganger ons niets meer doet. We zijn tegenwoordig allemaal zo druk bezig met het uitbuiten van onze individuele vrijheid en het zo snel mogelijk zo veel mogelijk bereiken, verdienen en gezien hebben, dat we de collectieve, of minder communistisch, de gezamenlijke vrijheid over het hoofd zijn gaan zien: wat is er toch met de liberale pijler 'verantwoordelijkheid' gebeurd? De regel dat we, zoveel we wensen, onze vrijheid mogen gebruiken, zolang we er een ander geen (over)last mee bezorgen is het gedeelte achter de laatste komma verloren. De vrijheid is inmiddels zo geëxploiteerd dat we niet meer weten waar de grens ligt. Wanneer is de mens begonnen met het dragen van oogkleppen? Heeft men niet in de gaten dat dergelijke verstoringen van het openbare leefmilieu ook een eind kunnen maken aan de individuele vrijheid die ons allen zo lief is.

Normvervaging

Een van de meest kenmerkende uitwassen van dit fenomeen is de totale afwezigheid van enig respect voor het uniform. Nu ben ik het onmiddellijk met degene eens, die roept dat 'het blauw' het ons af en toe wel erg moeilijk maakt hen als geloofwaardige misdad- en criminaliteitsbestrijders te zien, maar hebben wij die tendens niet zelf veroorzaakt? Hebben wij de samenleving niet zo geïnformaliseerd, dat wij in het geheel geen gezag meer boven ons dulden, dus dat wij er niet meer tegen kunnen

als een onbekende ons wijst op onze fouten? In deze afglijdende samenleving wordt het weer eens tijd dat er een krachtig politie- en justitie-apparaat klaarstaat om degenen, die weigeren hun verantwoordelijkheid tegenover de samenleving te nemen, te straffen. En dat zij daartoe ook de middelen hebben. Veel te vaak nog staat de politie geheel machteloos tegenover grote groepen georganiseerde opruiers, denk maar aan de rellen bij het kampioensfeest van een Rotterdamse voetbalclub.

Naast het feit dat de middelen aanwezig moeten zijn, moeten ze natuurlijk ook gebruikt kunnen worden. Het liefst volgens een Duits model. Daar wordt in principe elke wetsovertreding, hoe klein dan ook, bestraft. Hier gaat dan ook een grote preventieve werking van uit, zodat mensen het eerder uit hun hoofd laten ongewenst gedrag te vertonen, waarbij je natuurlijk een lange en brede discussie kunt houden over wat nu ongewenst gedrag is. Echter, hoe je ook de middelen van politie en justitie uit wilt breiden, het zal een goed gefundeerde basis in ons strafrecht moeten krijgen, aangezien misbruik, ook door de 'sterke arm', aantrekkelijk kan zijn. En dit dient op zijn beurt volgens mij en volgens de grote strafrechtjurist D.W. Steenhuis te gebeuren vanuit de visie dat het doel van de straf het nut is dat de maatschappij hieruit trekt. Uiteindelijk moet de samenleving er de grote profiteur, in de positieve zin van het woord, van zijn. Zoals u waarschijnlijk niet ontgaan is, is dit een relaas geworden (vervolg op pagina 20)

PC-Column

Door René van Oorschot, politiek commissariaat VROM

Wij liberalen, staan aan het beginpunt van een nieuwe tijd. Een tijdperk waarin milieu zal worden ingekapseld in onze manier van denken. Hoe kun je milieu overlaten aan de vrije markt? Moet er een milieucode komen? Vast staat, dat haar onderdelen, hernieuwd gedefinieerd, een unieke plaats binnen de liberale filosofie in zullen nemen.

Ik ben de eerste die het er mee eens is, wanneer men zegt, dat de natuur binnen het establishment van de VVD niet bepaald een paradepaardje is. Het is een achtergeschoven kindje. De realisatie die zijn doorslag zal moeten vinden binnen de geleerden, is dat economie en natuur niet twee verschillende dingen zijn. Tegenstellingen bestaan nu eenmaal bij de gratie van overeenkomsten; zo bekeken vormt de natuur de kop die de economische staart opeet. Waarom wordt er dan minder aandacht gegeven aan de natuurproblematiek? Daar zijn verschillende redenen voor te bedenken.

Ten eerste is deze leemte te wijten aan het tijdstip van de zichtbaarheid van haar problemen. Ecologische ongelukken komen vaak pas aan het licht als ze zich in een vergevorderd stadium bevinden. Vervuilde grond wordt opgemerkt wanneer de gezondheid van de bewoners sterk achteruit gegaan is, en iedereen zal het broeikas-effect pas volledig erkennen wanneer de halve aarde onder water is gelopen.

Het laatste hangt samen met het zogenaamde causaliteitsbeginsel, waaraan de wetenschap een wel-

haast dogmatische waarde toekent. Er kan slechts een wetenschappelijk aanvaardbare beslissing binnen de maatschappij worden genomen wanneer onomstuitelijk bewezen is dat effect A zonder tussenkomst van X leidt tot B. Dit is een radicale besluitvorming, die zeker exact, maar in de praktijk te log is gebleken. Bovendien haalt deze methode de pit uit de publieke opinie, omdat de gewone burger heel erg lang kwaad moet blijven om iets te kunnen veranderen. De burgers kunnen bergen verzetten, maar het zijn krachtpatsers en geen marathonlopers.

De capaciteit van de natuur

Daarnaast hebben producenten van goederen en bestuurders de neiging om te denken in termen van de korte termijn. Zij zijn geneigd de lastige problemen voor zich uit te schuiven, inadequate vervangende maatregelen te treffen, en geen verantwoordelijkheid te nemen. Waarom zouden ze ook? De problemen waren er al vóór hun tijd, en zullen nog langere tijd blijven spelen.

Dit zijn de redenen waarom zelfs bij de belangrijke knelpunten in het milieu wij zijn blijven steken. Dan rest nog de vraag: in welke termen kunnen liberalen de natuur het beste zien, hoe valt zij het beste te begrijpen? Laat ik het eerst simpel maken. Bezie de natuur vanuit haar economische waarde. Het milieu, met al haar grondstoffen, olie, hout, recreatieve waarde, staat ten dele ten dienste van de mens. Zonder een sterke, gezonde natuur geen visserij, geen productie, geen economie. Er moet respect zijn voor de capaciteit van de natuur om tegenslagen

te incasseren zoals de toegenomen bevolkingsgroei, het kappen van het regenwoud enzovoort en de grenzen aan die capaciteit.

Daarnaast heeft de natuur een inherente, esthetische waarde. Met dezelfde gronden welke wij gebruiken om respect voor het leven te betuigen, is het milieu van belang. Een mensenleven hoeft niet verdedigd te worden, een leven is en dat is genoeg. Zuiver daarom en omdat de natuur een schoonheid heeft, heeft ze recht op enige bescherming.

Het laatste argument haakt enigszins in op het eerste. Het is een uiterst logisch standpunt dat "you don't bite the hand that feeds you", ofwel dat je iemand die je de mogelijkheid biedt te leven, geen onherstelbaar kwaad doet. Als de natuur de rekening presenteert van onze daden, en die valt slecht uit, dan betaal je. Mocht het broeikas-effect de grootte hebben die sommige activisten het toeschrijven (ik twijfel daar nog aan), dan heb je problemen die bijna niet te herstellen zijn. Neem dan het zekere voor het onzekere, en ga aan dat milieu werken. ■

De JOVD heeft onlangs het Politiek Commissariaat Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu opgericht. Hiervoor wordt er nog gezocht naar een Ondercommissaris. Heb je interesse om nieuw beleid op dit terrein te maken? Neem dan contact op met René van Oorschot op 0411-683152 of mail r_van_oorschot@hotmail.com

DE INTERPRETATIE VAN ARTIKEL 125A AMBTENARENWET

Door René van Wissen

Al een aantal jaar wordt in de media, de Tweede Kamer en de literatuur veel discussie gevoerd over vrijheid van meningsuiting voor ambtenaren. Voor- en tegenstanders van deze ambtelijke uitingsvrijheid¹ staan daarbij lijnrecht tegenover elkaar, maar er moet worden opgemerkt dat de tegenstanders duidelijk in de minderheid zijn. Ikzelf ben een van de weinigen die er tegen zijn².

*vrijheid van meningsuiting
voor ambtenaren.*

Eigenlijk is het vreemd dat de vraag naar vrijheid van meningsuiting voor ambtenaren moet worden bediscussieerd, want bij de grondwetsherziening van 1983 is expliciet bepaald dat grondrechten ook op ambtenaren van toepassing zijn³. Dit maakte wijziging van de Ambtenarenwet noodzakelijk, wat resulteerde in artikel 125a⁴ van die wet. De oorzaak van de discussie is de vaagheid van dat artikel⁵. Het bepaalt kort gezegd dat een ambtenaar zijn mening niet mag uiten wanneer "de goede vervulling van zijn functie of de goede functionering van de openbare dienst [...] niet in redelijkheid zou zijn verzekerd⁶." Het gaat er dan natuurlijk om wanneer die goede functionering van ambtenaar of

openbare dienst in gevaar is. Volgens mij zou dat gevaar erg snel moeten worden aangenomen, namelijk zodra een ambtenaar zich in het openbaar uit over een politieke kwestie.

De wetgever lijkt hier de kool en de geit te willen sparen. Hij vindt namelijk wél dat ambtenaren hun mening mogen uiten, maar het criterium dat hij hanteert voor de toetsing van de toelaatbaarheid

van een uiting lijkt politieke uitingen en uitspraken met politieke implicaties uit te sluiten. Dit stemt hoopvol, want de minister zou verantwoordelijk zijn voor zulke uitingen en als deze uitingen wél zouden zijn toegestaan zou dat betekenen dat hij verantwoordelijk wordt gehouden voor meningsuitingen die hij niet bevoegd is te verbieden.

*de goede vervulling van zijn functie
of de goede functionering van
de openbare dienst*

Het uiten van niet-politieke uitingen
Het artikel verbiedt de ambtenaar daarmee niet niet-politieke uitin-

gen te doen. De vraag dient zich dan aan wat het artikel ons leert wat we ervoor nog niet wisten, want dat een ambtenaar niet-politieke uitingen mag doen ligt voor de hand, omdat zelfs wanneer de minister daarvoor verantwoordelijk zou worden gehouden er geen politieke relevantie zou zijn en er dus alleen een papieren verantwoordelijkheid is. Juist voor het geval waarin het wél een politieke uitspraak betreft is er behoefte aan duidelijkheid in de wet. Deze duidelijkheid wordt niet verschaft door artikel 125a. Als gevolg daarvan heeft de rechter geen enkel houvast omtrent de reikwijdte van het artikel en is hij op zichzelf aangewezen. De wetgever zou heel wel enige aanwijzingen voor de rechter kunnen opnemen, bijvoorbeeld in de zin van "de goede functionering van de ambtenaar of de openbare dienst kan onder meer niet in redelijkheid verzekerd worden geacht wanneer de ambtenaar een uiting doet die in mindere of meerdere mate in tegenspraak is met het beleid van zijn eigen of een andere minister danwel met

het kabinetsbeleid. Toch heeft de wetgever dit, zoals ook hiervóór werd gesuggereerd, blijkbaar niet

aangedurfd. Er zijn er velen die daarop als tegenargument een betoog houden over zogeheten klokkenluiders, dus ambtenaren die vanuit moreel besef ernstige politieke misstanden in de openbaarheid brengen. Wat klokkenluiders doen is alleszins aan-

delijk overtreding van een regel verontschuldigen, kan de regel zoals hij is prima functioneren.

De blootstelling aan kritiek

Daarom is het punt ook niet om de bovengrens van de ambtelijke uitingsvrijheid te bepalen,

de ambtelijke uitingsvrijheid te bepalen

vaardbaar, zelfs wanneer artikel 125a heel beperkt wordt uitgelegd. Aangezien een rechtsplicht wijkt voor een hogere morele plicht zal zo'n gedraging worden geëxcuseerd. Bovendien is dit soort situaties niet illustratief voor de gevallen waarom het meestal gaat. In het algemeen gaat het om aanmerkelijk minder ernstige situaties, zoals in het geval van Sweder van Wijnbergen, de vorige secretaris generaal van Economische Zaken, die eens in de media te kennen gaf dat hij het kabinetsbeleid "te behoedzaam" vond. Het gaat dan dus om uitzonderingen en dat wil niet zeggen dat daarom de regel niet klopt. Een voorbeeld kan dit verduidelijken. Als op een bepaalde plaats niet over het gras mag worden gelopen, zou daartegen kunnen worden aangevoerd dat die regel niet zou mogen bestaan omdat iemand dan ook niet over dat gras zou mogen lopen als hij daar iemand uit het water wilde redden. Maar dit argument is niet erg indrukwekkend. Het spreekt voor zich dat het redden van een mensenleven belangrijker is dan het niet beschadigen van het gras. Niemand zal dit betwisten. Juist omdat de uitzonderingen zo dui-

maar om te kijken waar de ondergrens ligt. Zoals ik al eerder heb aangegeven denk ik dat de lat erg laag zou moeten worden gelegd. Het grote probleem met ambtelijke uitingsvrijheid is dat niet de ambtenaar zelf maar de minister voor de op basis van dat recht gedane uitingen verantwoordelijk is. Ministers verkeren daardoor in de weinig benijdenswaardige situatie dat ze van twee kanten aan kritiek kunnen blootstaan: aan de ene kant door hun dissidente ambtenaren en aan de andere kant door de Tweede Kamer die hen voor de uitspraken van hun ambtenarenapparaat ter verantwoording roept. In het ergste geval kunnen ministers zelfs worden gedwongen af te treden wegens uitlatingen van hun ondergeschikten. Dit betekent zelfs dat de mogelijkheid bestaat dat een minister moet heengaan omdat de Tweede Kamer het vertrouwen in hem heeft verloren als gevolg van uitlatingen van één van diens ondergeschikten.

Dit leidt, zoals in het voorgaande is uitgelegd, tot de ongerijmdheid dat de publicatie door een ambtenaar van een enkel de Tweede Kamer onwelgevallig artikel tot het heengaan van de minister kan leiden. Dit impliceert dat ambtenaren van de verschillende departementen theoretisch gezien de samenstelling van de ministerraad zouden kunnen gaan beïnvloeden door zich kritisch uit te laten over het beleid van hun minister danwel over het kabinetsbeleid. Als ambtenaren deze invloed zouden krijgen zou daarmee de democratie vogelvrij zijn en zou die op een gegeven moment zelfs niet meer bestaan, want dan zou de dienst worden uitgemaakt door niet-democratisch-gelegitimeerde personen. Dit is een gevaar dat tot nu toe noch in de media, noch in de Tweede Kamer, noch in de literatuur is onderkend. De kans dat het tot zo'n machtsgreep komt is misschien te verwaarlozen, maar dat doet niet ter zake. Het gaat erom dat de mogelijkheid ervan erop wijst dat er iets ondemocratisch aan de hand is. In ons staatsbestel, net als in vele andere, worden veel waarborgen ingebouwd ter voorkoming van gevaren die zich mogelijk of zelfs waarschijnlijk nooit zullen verwezenlijken, maar zij zijn wel onmisbaar als fundamenteën.

ministers zelfs worden gedwongen af te treden wegens uitlatingen

Twee verschillende oplossingen lijken mogelijk om uit de, in het voorgaande geschetste, problemen te geraken. Ten eerste vernietiging van artikel 125a AW

jaarlijks een enorm aantal wetsvoorstellen door de Raad van State wordt vernietigd vanwege strijdigheid met de grondwet. De tweede mogelijke oplossing biedt

om de ambtelijke uitingsvrijheid uit artikel 125a zodanig restrictief te interpreteren dat daarvan de facto weinig overblijft. Het omgekeerde, een ruime uitleg die wél leidt tot het aannemen van uitingsvrijheid, is flagrant in strijd met de grondslagen van ons bestel. Door een beperkte uitleg wordt een resultaat bereikt dat daarmee wel in harmonie is. In dat geval is er geen verzet van de rechter tegen de wet, maar tegen verkeerde interpretaties van de wet. ■

De opdracht voor de rechter lijkt dan te moeten zijn om de ambtelijke uitingsvrijheid uit artikel 125a zodanig restrictief te interpreteren

omdat het onconstitutioneel is. Wie dit voorkomt als 'grasping at straws' moet zich bedenken dat

uitkomst ingeval artikel 125a blijft bestaan. De opdracht voor de rechter lijkt dan te moeten zijn

Mr R.G.Th. van Wissen werkt bij het ministerie van Buitenlandse Zaken

- 1 De termen *vrijheid van meningsuiting* voor ambtenaren en *ambtelijke uitingsvrijheid* worden door elkaar gebruikt.
- 2 Twee andere tegenstanders zijn Frits Bolkestein en de Leidse rechtsfilosoof Paul Cliteur.
- 3 Eigenlijk ging het alleen om vrijheid van meningsuiting, want het behoeft weinig betoog dat ambtenaren recht hebben om niet te worden gediscrimineerd, dat hun lichaam onaantastbaar is en dat zij recht hebben op een schoon milieu, om maar een aantal willekeurige voorbeelden te noemen. Weliswaar worden ook het recht tot vereniging en dat tot vergadering en betoging in 125a AW genoemd, maar die hebben nog niet voor interpretatieproblemen gezorgd. **Zie hierover: Evert Verhulp, Verhulp, E., *Vrijheid van meningsuiting van werknemers en ambtenaren*, diss. Amsterdam 1997, Den Haag 1996**
- 4 Dit artikel is op 2 november 1988 in werking getreden.
- 5 Deze vaagheid werd in de memorie van toelichting verdedigd met de overwegingen dat het aantal casusposities dat met betrekking tot de ambtelijke-uitingsproblematiek zou kunnen ontstaan onuitputtelijk was en dat het denken over grondrechten nog zodanig in ontwikkeling was dat de tijd nog niet rijp werd geacht om tot codificatie over te gaan. Vooral het eerste argument is nogal een zwakgebod, want dat probleem bestaat bij alle regels. De grondwetgever lijkt het eenvoudigweg niet te hebben aangedurfd om in de onderhavige materie een standpunt in te nemen.
- 6 **Zie hierover: P.B. Cliteur, "Ambtenaar en politiek. Over de anarchie van het openbaar bestuur," *Liberaal Reveil*, 1999, blz. 134-145, die deze situatie terecht "absurd" noemt.**

(vervolg van pagina 16)

met veel open vragen en weinig antwoorden. Ook dat is helaas de waarheid. We weten niet hoe we deze problemen, dus normvervaging, zinloos geweld, respectloosheid, gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel, aan moeten pakken, en één concrete, aangewezen oplossing is er niet. Ik heb een mogelijke oorzaak aangedragen, en een

suggestie voor een oplossing gedaan. Echter, het is slechts mijn visie en binnen onze vereniging zijn er waarschijnlijk vele andere te vinden. Dat is ook het doel van dit korte artikel. Op 8 en 9 april vindt er namelijk weer een Politiek Congres plaats, waar, naar ik hoop en verwacht, de discussie centraal zal staan, en wellicht ook over dit onderwerp. Houdt maar in uw ach-

terhoofd dat onze kinderen later ook nog graag van de door ons zo gekoesterde economische en politieke vrijheid willen genieten. Wij zullen dus de basis moeten leggen voor een veilige en ordelijke samenleving, waarin normovertredingen niet worden getolereerd. Tot ziens in Assen!

Het Boek

- Jonge Liberalen over 2020 -

Door Marcel van Drunen

Zoals je waarschijnlijk weet schrijft de hele JOVD dit jaar aan een integrale liberale toekomstvisie op het jaar 2020. Ook jij, jouw afdeling, regio of andere JOVD-verbanden kunnen hieraan meedoen. Deelnemen, meeschrijven aan het liberale toekomstmanifest is eenvoudig. Via je vertrouwde Driemaster, je e-mail en de JOVD homepage zullen wij, de redactie van Het Boek, je de komende maanden op de hoogte houden van de ontwikkelingen rond het millenniumproject van de hele JOVD.

Een korte uitleg: Hoe doe je mee?
Zoals gezegd is het de bedoeling dat er dit jaar een integrale liberale visie op Nederland, Europa, de wereld en het liberalisme wordt geschetst door leden van de JOVD. Iedereen kan hieraan meedoen. Er zijn weinig spelregels. Het enige dat je hoeft te doen is samen met andere leden, je afdeling, regio of projectgroep bekend maken bij de redactie van Het Boek dat je met één van de ruim twintig deelgebieden aan de slag wilt. Deze deelgebieden variëren van Milieu tot Ontwikkelingssamenwerking en van Normen en Waarden tot de rol van de NAVO. Een lijst van deze onderwerpen kun je terugvinden op www.jovd.nl. Als je een e-mailadres hebt wordt regelmatig een update inclusief de deelonderwerpen automatisch toegestuurd. Je kunt ook mailen naar Marcel van Drunen, de redacteur van Het Boek (mud@casema.net) of bellen (070.3990065). Wordt het onderwerp nog niet door

Het Boek

- Jonge Liberalen over 2020 -

News Flash

een andere 2020-projectgroep behandeld, dan worden de spelregels je automatisch toegestuurd. (Ook de spelregels kun je opvragen/ terugvinden op je mail of de JOVD-homepage.) Je kunt dan dus meteen met het bedenken en bediscussiëren van jouw liberale toekomstvisie aan de slag en wordt vanzelfsprekend bijgestaan door het Politiek Commissariaat en de redactie van Het Boek.

De redactie en ondersteuning

Voor inhoudelijke ondersteuning kun je terecht bij de betreffende Politiek Commissaris en de redactie van Het Boek. Zij en het Hoofdbestuur kunnen je ook in contact brengen met interessante resource persons, politici en wetenschappers bij wie je jouw toekomstvisie op het deelonderwerp, dat jij behandeld kunt toetsen. De redactie draagt er ook zorg voor dat jouw stuk en die van anderen in het boek één integrale visie vormen. Bovendien kun je samen met de redactie bepalen welke bekende Nederlander (politici, journalisten,

wetenschappers) jouw stuk in het uiteindelijke Boek van commentaar mag voorzien.

In samenwerking met Het Hoofdbestuur zal de redactie de toekomstvisie op jouw deelgebied bekendmaken in de vereniging en een platform creëren waarop je jouw verhaal kunt toetsen aan de visie van andere leden. Dit is geheel vrijblijvend. Het gaat immers niet om de goedkeuring van de ledenvergadering, maar het komen tot een visie van vele jonge liberalen.

Tot slot is de redactie nu bezig met het samenstellen van een comité van aanbeveling. Mensen als Hans Wiegel, Frits Bolkestein, Hans Dijkstal, Felix Rottenberg, Hans van Mierlo, Klaas Groenveld, Anton Zijdeveld, Jan Terlouw, Bram Peper, Adriaan van Dis, Ronald Giphart, 100% Isis, Youp van 't Hek, Martin van Amerongen, Hans Weijers en Joop van den Ende worden daar nu voor benaderd. Later meer daarover..... Je kunt de redactie bereiken via www.jovd.nl, mud@casema.net of 070.3990065.

Het Doel: Het Boek Jonge Liberalen over 2020

Als het even kan wil de redactie van Het Boek alle stukken in september/ oktober hebben verzameld en gereedgeerd. Aan het eind van 2000 zal Het Boek dan door een echte uitgever worden gepubliceerd en heeft de JOVD en het liberalisme in Nederland haar eigen toekomstvisie klaar! Zorg dat je één van de liberalen van de toekomst bent en schrijf mee! ■

Rectificatie:

Bij de lijst van aanwezigen tijdens de Hoofdbestuursvergadering d.d. 26 november 1999 jl. stond Niels Baas (VVO) bij de publicatie van Hoofdbestuursbesluiten in de vorige Driemaster vermeld als afwezig met kennisgeving. Dit is niet correct, aangezien Niels Baas wel aanwezig was tijdens deze Hoofdbestuursvergadering.

Besluitenlijst Hoofdbestuursvergadering 10 januari 2000 te Den Haag

Aanwezig: Jeroen de Veth (LV), Niels Baas (VVO), Sander Thomassen (wnmd. VVP), Elmer Smith (AS), Maarten Burggraaf (LP), Rense Weide (wnmd. AB), Mark Verheijen (AB) en Suzanne Hartong (AB)

Afwezig: Tineke Prins (HR; met kennisgeving)

B1954 Het Hoofdbestuur besluit Thomas Berghuijs te benoemen als Hoofdredacteur van het Boek en Robin Bremekamp en Marcel van Drunen als leden van de redactie.

B1955 Het Hoofdbestuur besluit de besluitenlijst d.d. 9 december 1999 gewijzigd vast te stellen.

B1956 Het Hoofdbestuur besluit het contributiearrangement, zoals verwoord in het rapport van de Commissie van Dalen, over te nemen.

B1957 Het Hoofdbestuur besluit tot instelling van een VVD integratie Task Force, met als doel een denktankfunctie tot integratie van VVD Jongeren. (*)

1958 Het Hoofdbestuur besluit Roos Baljé te benoemen tot adviseur van het Hoofdbestuur

B1959 Het Hoofdbestuur besluit de afdeling Den Bosch slapend te verklaren.

B1960 Het Hoofdbestuur besluit Christa Slim te benoemen tot voorzitter van de projectgroep die zich bezig houdt met de organisatie van het Politiek Congres op 8 en 9 april 2000.

B196 Het Hoofdbestuur besluit tot het instellen van een geschillencommissie, conform het rapport van de Commissie van Dalen, en benoemt daarin Dick Dees tot tijdelijk voorzitter. Voorts stelt het Hoofdbestuur Chris Jetten en Marcel van der Schaaf voor als kandidaat leden en Rolf Moester als kandidaat plaatsvervangend lid, te verkiezen op de Jaarlijkse Algemene Vergadering

B1962 Het Hoofdbestuur besluit E. Balemans voor te dragen als voorzitter van de geschillencommissie op de Jaarlijkse Algemene Vergadering.

B1963 Het Hoofdbestuur ontslaat onder dankzegging Olivier ten Doeschate als lid van de kascontrole commissie.

B1964 Het Hoofdbestuur ontslaat onder dankzegging de projectgroep die zich bezig hield met de organisatie van het Intro weekend.

*Toelichting bij Hoofdbestuursbesluit

B1957:

Deze taakgroep is bedoeld om een verscheidenheid aan ervaringen die tot nu toe zijn opgedaan met de integratie van de VVD-jongeren op afdelingsniveau bij elkaar te brengen. Mogelijke problemen en oplossingen kunnen zo bij elkaar worden gebracht. Niet elke afdeling zal opnieuw het wiel hoeven uit te vinden. In de Taakgroep zullen bestuurders uit een aantal verschillende afdelingen plaatsnemen. De Taakgroep zal ook een belangrijke functie vervullen voor het Hoofdbestuur bij het houden van een goed overzicht op het integratieproces.

Besluitenlijst Hoofdbestuursvergadering d.d. 8 februari 2000

Aanwezig: Jeroen de Veth (LV), Niels Baas (VVO), Sander Thomassen (wnmd. VVP), Elmer Smith (AS), Maarten Burggraaf (LP), Rense Weide (wnmd. AB), Mark Verheijen (AB), Suzanne Hartong (AB) en Marcel Jonker (gast)

Afwezig: Tineke Prins (HR; met kennisgeving)

B1965 Het Hoofdbestuur besluit de besluitenlijst d.d. 10 januari gewijzigd vast te stellen.

B1966 Het Hoofdbestuur besluit de afdeling New York op 13 februari 2000 op te richten.

B1967 Het Hoofdbestuur besluit een Algemene Leden Vergadering uit te roepen in de afdeling Leeuwarden op 13 maart 2000.

B1968 Het Hoofdbestuur besluit het reglement van orde voor het Politiek Commissariaat vast te stellen.

B1969 Het Hoofdbestuur besluit Frank Woud, onder dankzegging, te ontslaan als Politiek Commissaris Europese Zaken.

B1970 Het Hoofdbestuur besluit het ontslag van Thomas Berghuijs en Robin Bremekamp, respectievelijk hoofdredacteur en lid, van de redactie van het Boek te aanvaarden.

B1971 Het Hoofdbestuur besluit Marcel Jonker te benoemen tot Internationaal Secretaris.

B1972 Het Hoofdbestuur besluit René van Oorschoot te benoemen tot Politiek Commissaris Verkeer, Ruimtelijke Ordening en Milieu tot 1 mei 2000.

B1973 Het Hoofdbestuur besluit Bas van 't Wout te benoemen tot hoofdredacteur van de Digi LEF.

B1974 Het Hoofdbestuur besluit Michael Scheepers-Fletcher te benoemen als voorzitter van de projectgroep die de dag 'jonge liberalen over 2020' organiseert.

B1975 Het Hoofdbestuur besluit de ledenadministratie op te schonen in verband met correcties uit vorige jaren.

Het Ledenkratje

Wat is dat? Het ledenkratje is een JOVD-krat bier wat door het Hoofdbestuur wordt uitgereikt aan een afdeling.

Wanneer? Zo gauw de afdeling in de periode 1 maart tot 1 augustus 2000 een netto ledenwinst van 10 leden heeft behaald. Dit wordt aan het eind van elke maand bekeken en bij de betreffende afdeling komt het Hoofdbestuur dan tijdens een activiteit het kratje brengen.

Kan een afdeling hiervoor slechts één keer in aanmerking komen? Nee, er zit een progressieve lijn in want als de afdeling daarna nog eens een winst van 15 leden boekt, krijgt ze weer een kratje bier (NB. Dit houdt dus in, bij een totale nettowinst van 25 leden sinds 1 maart). En vervolgens na nog eens 20 leden etc. etc.

Waarom? Leden, in casu ledenwerving, zijn belangrijk voor een politieke jongerenorganisatie want zonder leden is er ook geen politieke discussie dan wel invloed. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Suzanne Hartong.

Vorming & Scholing

Cursus voor Cursusleiders

In september zal wederom een Cursus voor Cursusleiders worden georganiseerd. Een groep gemotiveerde leden wordt dan weer klaargestoomd voor een

van de mooiste functies binnen de JOVD: het cursusleiderschap. Heb je hierin interesse dan raad ik je aan deze data alvast te reserveren. Binnenkort komt er meer informatie over dit leerzame en zeker ook leuke weekend. Wanneer je nu reeds kenbaar maakt dat je deel wilt nemen ontvang je ter zijner tijd automatisch alle informatie.

Wat vind jij belangrijk?

In het beleidsplan 2000 staat beschreven dat Vorming en Scholing zich in toenemende mate zal gaan bezighouden met het verwerven van externe kennis en het bij elkaar brengen van vraag en aanbod van kennis. Het is daarbij van belang dat wij weten wat de verenging wil en waaraan, op het gebied van Vorming en Scholing, behoefte is. Daartoe zullen binnenkort enkele enquêtes onder afdelingen worden gehouden. Daarmee hopen wij een goed beeld te krijgen wat de vereniging verwacht van Vorming en Scholing.

Vacatures

In enkele projectgroepen is ruimte voor mensen die zich bezig willen houden met het bedenken en uitvoeren van het Vorming en Scholingsbeleid binnen de JOVD. Zowel ervaren maar zeer zeker ook onervaren leden zijn daarbij van harte welkom. Heb je interesse? Neem dan geheel vrijblijvend contact met mij op. Met vragen, opmerkingen en reacties op het bovenstaande kun je contact opnemen met Mark Verheijen of via het Algemeen Secretariaat.

Liberale Agenda

datum	Afdeling	Onderwerp	Locatie	Tijd	Informatie	Tel.nummer	
04-04	Amsterdam	Disc.-avond met PJO's: Zinloos geweld	Het Gespuis /Spuistraat 47a	20:00 uur	Bas van 't Wout	020-3465367	
04-04	Arnhem	Discussieavond met PJO's	Cafe Midi Arnhem	19:30 uur	Simon Lok	026-364730	
04-04	Rijk van Nijmegen	Wijnproeven, wegens groot succes herhaald	Cafe Samson /Houtstraat 4-6	20:00 uur	Eline Willems	024-3601055	
08/09-04	Land. Pol. Congres	met oa. Wiegel, Pronk en Jorritsma	Van der Valk /Assen	± 10:00 uur	Alg. Secretariaat	070-3622433	
10-04	Maastricht	Lagerhuisdebat	n.n.b.t.m.	—	-John de Wit	043-3213672	
11-04	Eindhoven	Lagerhuis debat	Trafalgar Pub	20:00 uur	Joost Huisman	06-20057620	
12-04	Landelijk Jonge liberalen over 2020	avond	Amersfoort	19:30 uur	Alg. Secretariaat	070-3622433	
13-04	Amsterdam	Discussieavond	Grote Stedenbeleid	n.n.b.t.m.	Bas van 't Wout	06-53456367	
18-04	Amsterdam	Cursus Politieke Economie	Het Gespuis /Spuistraat 47a	20:00 uur	Bas van 't Wout	06-53456367	
18-04	Eindhoven	Lagerhuis discussie	Trafalgar Pub	20:00 uur	Joost Huisman	06-20057620	
18-04	Rijk van Nijmegen	Cursus	Cafe Samson /Houtstraat 4-6	20:00 uur	Eline Willems	024-3601055	
26-04	Amsterdam	Borrel	Sluyswachter /Jodenbreestraat 1	20:00 uur	Bas van 't Wout	06-53456367	
02-05	Eindhoven	Borrel	Trafalgar Pub	20:00 uu	Joost Huisman	06-20057620	
02-05	Rijk van Nijmegen	Koninginnedagborrel	Cafe Samson /Houtstraat 4-6	20:00 uur	Eline Willems	024-3601055	
06-05	Landelijk	Jaarlijkse Algemene Leden Vergadering	Zalencentr. De Kargadoort te Utrecht	11:00 uur	Alg. Secretariaat	070-3622433	
10-05	Landelijk	Jonge liberalen over 2020	avond	Dordrecht	19:30 uur	Algemeen Secr.	070-3622433
12-05	Meppel e.o.	Cursus Liberalisme	n.n.b.t.m.	—	Harold Coeling	06-20351872	
13-05	Amsterdam	Liberale Jongerendag i.s.m. de VVD	n.n.b.t.m.	—	Bas van 't Wout	020-3456367	
16-05	Rijk van Nijmegen	Cursus politieke economie	Cafe Samson /Houtstraat 4-6	20:00 uur	Eline Willems	024-3601055	
17-05	Amsterdam	Discussieavond: Toekomst van de Krijgsmacht	n.n.b.t.m.	—	Bas van 't Wout	020-3456367	

Hoe werven we meer nieuwe leden?

Door Marije Roos

Suzanne Hartong Algemeen Bestuurslid Interne Communicatie, Ledenwerving en -Activering

Er bestaat geen 'one best way' maar wat volgens mij belangrijk is, is dat je iets aansprekends kunt bieden om jongeren te overtuigen. Dus als je eenmaal een gesprek aanknoopt bij een stand, in de kroeg of op school, moet je de vele mogelijkheden die de JOVD biedt met enthousiasme naar voren brengen. Als iemand zegt geen interesse in politiek te hebben, laat het er dan niet bij zitten maar vraag naar een mening omtrent een onderwerp dat lokaal erg leeft onder jongeren. En maak zo duidelijk dat politiek juist niet saai is maar een boeiende discussie op kan leveren, waar men veel van kan leren. Betrek jongeren bij de politieke discussie!

Rob Okhuijsen, Oud-interim Hoofdbestuurder

Deze vraag komt natuurlijk jaren te laat. De vereniging boekt al jaren geen progressie op het vlak van de ledenwerving. Het toppunt hiervan was het uitblijven van forse ledenwinst tijdens de afgelopen Tweede kamerverkiezingen, terwijl de VVD en het liberalisme weer winst boekten. Maar goed beter te laat dan nooit gesteld. Volgens mij gaan er aan ledenwinst twee logische stappen vooraf. De eerste is herkenning, ofwel een duidelijke positionering, herkenbare activiteiten zoals een wekelijks terugkomend libertijn bij de VVD in Amsterdam en een duidelijke promotie daarvan op plaatsen waar je doelgroep komt. Een grote misvatting is namelijk dat men de JOVD wel kent. De tweede stap is erkenning, ofwel de JOVD moet door vriend en vijand als een sociaal geaccepteerde club gezien worden. Dus men glimlacht als men een poster ziet i.p.v. dat men denkt daar heb je die politieke nerds weer. De drempel moet dus omlaag. Dit hangt met name nauw samen met hoe je promoot, dus wat voor teksten wat voor posters, en belangrijker

nog wie je laat promoten!!! En bedenk dat men in deze poldertijden best wat duidelijke taal wil horen.

René van Oirschot, Politiek Commissaris Milieu en Ruimtelijke Ordening

Ten eerste: richt je op hen, die anders niet lid zouden worden van een politieke partij (die er geen carrière van willen maken). Geef hen het idee dat ze iets kunnen veranderen, geef ze die liberale visie.

Ten tweede: blijf zo veel mogelijk onafhankelijk van die Haagse kaasstolp. Maak de politiek spannend, gebruik die frase "luis in de pels van..." veel vaker. Wees dus flexibel en laagdrempelig.

Ten derde: zoek dingen die er alleen zijn gekomen door de liberale visie, zaken die liberalen hebben bewerkstelligd; zeker in de tijd van partijen die naar het midden schuiven, moet je je kunnen profileren.

Nanning Mol, voorzitter afdeling Leeuwarden

De JOVD moet zich meer gaan richten op evenementen waar niet uitsluitend de politiek centraal staat. Het aspirant lid moet dus niet zelf contact zoeken met de JOVD, maar wij moeten veel meer de jongeren benaderen doormiddel van activiteiten op bijvoorbeeld open dagen van universiteiten en hogescholen. De bekendheid van de JOVD bevordert niet alleen door promotie van de naam van de vereniging maar ook door verspreiding van dat waar de JOVD voor staat en wat zij te bieden heeft. Dit betekent dat zowel de landelijke als de lokale pers bestookt moet worden met artikelen waarin de JOVD haar mening betreffende actuele gebeurtenissen geeft. Het liberalisme heeft immers de toekomst, alleen deze is dit zich nog niet voldoende bewust.

D
U
I
T
E
R
R
A
N
N
I
E

DRIEWASTER

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Politiek Congres
8 en 9 april

Hoofdredacteur
Tineke Prins
Dijkstraat 11
9724 KW Groningen
050-3182637/06-23377722
C.G.Prins@let.rug.nl

(Foto-)redacteur
Jacolien Benes
Wassenberghstraat 36
9718 LM Groningen
06-50961704
a.k.k.benes@rechten.rug.nl

Redacteur
Marije Roos
035-6936790/06-26534366
marijeroos@hetnet.nl

Redacteur
Rogier Klimbie
020-6250536

Redacteur
Joost van de Vooren
050-3113656
M.J.van.de.Vooren@ercond.rug.nl

Redacteur
Nathan Soomer
030-2321395/06-50675708
nathan.soomer@sonnet.nl

Algemeen Secretariaat
Herengracht 38a
2511 EJ Den Haag
tel. 070-3622433
fax 070-3617304
<http://www.ovd.nl>
jovd@wxs.nl

Colofon

Driemaster is het onafhankelijke verenigingsperiodiek van de onafhankelijke liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie. Oplage rond 2000 stuks. Advertentietarieven te verkrijgen bij de Landelijk Penningmeester.

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook verspreid, opgeslagen of verveelvoudigd worden, dan met uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de Hoofdredacteur. Zoals neergelegd in de Landelijke Statuten en het Redactie Reglement, bepaalt de Hoofdredacteur, in samenspraak met de Driemaster Redactie, de redactionele formule. Hij is alleen aan de Algemene Vergadering verantwoording schuldig. De Hoofdredacteur zal niet tot plaatsing van stukken overgaan die de vereniging onevenredig kunnen benadelen.

De visie die uit de artikelen spreekt is niet noodzakelijk de visie van de JOVD als vereniging, noch de visie van het Hoofdbestuur, noch de visie van de redactie, tenzij een en ander uitdrukkelijk is aangegeven.

Uiterste aanleverdatum van artikelen:
6 april

Landelijk Voorzitter
Jeroen de Veth
06-51213007
aadeveth@mailcity.com

Algemeen Secretaris
Elmer Smith
06-21242674
jovdas@hotmail.com

Landelijk Penningmeester
Maarten Burggraaf
030-2546654/06-29303234
jovdpl@hotmail.com

Vice-voorzitter Organisatie
Niels Baas
050-3183280/06-23156735
nielsbaas@mailcity.com

wnmd. Vice-voorzitter Politiek
Sander Thomassen
024-3229605/06-25284215
s.thomassen@student.kun.nl

wnmd. AB Projecten & Campagne
Rense Weide
058-2167102/06-20982442
rfweide@hotmail.com

AB Vorming en Scholing
vacant

AB Interne Communicatie, Ledenwerving & -Activering
Suzanne Hartong
010-4118805/06-24515573
139349sh@student.eur.nl

Inhoud

1. Voorkant
2. Colofon/inhoud
3. Redactioneel
4. Interview
7. Voorzitterswoord
8. Hoe hoopvol is HOOP 2000?
10. Congresbon
11. Contributiebeleid
12. Pro & Contra

**"Interview met
mevr. A. Jorritsma - Lebbink**

14. PC-Column + verslag Lijmec
16. Congresverslag
17. fotopagina congres
18. De menselijke natuur: "goed of slecht"?
21. krantenartikelen
22. HB-Info
23. Liberale agenda HB-info
24. Achterkant

Zoals u reeds aan de voorkant heeft kunnen zien staat deze Driemaster enigszins in het teken van het politieke congres dat op 8 en 9 april te Assen gehouden werd. Het was een hele nieuwe ervaring voor mij, dat ik binnen twintig minuten op de plek van bestemming kon zijn. Eenmaal aanwezig op die plek vond ik er interessante werkgroepen en nog interessantere gastsprekers. Ik vind dan ook dat de projectgroep wel een pluim verdient heeft, want het was werkelijk tot in de puntjes geregeld. Mijn complimenten!

Na een weekend vol politiek volgde onvermijdelijk een dag vol huishoudelijke zaken. Op 6 mei j.l. kwam de harde kern van de JOVD in Utrecht bijeen. Daar bleek het voor velen een verrassing dat de heer Verheijen, die in november vol goede moed aan-

getreden was als Algemeen Bestuurslid V&S, zijn functie had neergelegd. Door een verschil in inzicht zou het niet meer goed functioneren tussen het Hoofdbestuur en de heer Verheijen.

Ik ben nooit een voorstander geweest van het protocol, want ik vond en vind onze onafhankelijkheid een te belangrijk goed. Toch blijkt nu, nu het protocol er eenmaal ligt, dat wij best kunnen schuiven binnen de regeltjes. Onze rebelsheid hoeft, ook al zijn wij geketend aan de 'moederpartij', niet verloren te gaan. Dat stelt mij gerust.

Wat de heer Verheijen betreft, we kunnen de VVD in ieder geval berichten dat we ons best gedaan hebben. Hoewel ik hem als persoon graag mag moet ik eerlijk toegeven dat ik in het begin niet erg gelukkig was met de keus van de ALV. Ik ben nog

steeds van mening dat het gemeenteraadslidmaatschap niet samengaat met het hoofdbestuur. Als men de heer Verheijen echter eens loskoppelt van de VVD en alles wat hij daarbinnen doet, dan kan ik alleen maar zeggen dat hij zijn functie goed uitgeoefend heeft. Vorming & Scholing begint eindelijk weer te lopen. ■

Uw hoofdredacteur

Vice-minister-president en minister van economische zaken, mevr. A. Jorritsma-Lebbink.

Door Tineke Prins

Mevrouw Jorritsma, enige tijd terug heeft u in een interview gezegd dat er te weinig politieke discussie plaatsvindt. Wordt er juist niet veel te langdurig gepraat over politieke onderwerpen en is het niet beter om na een bondige discussie tot actie over te gaan?

Bondige politieke discussie is absoluut een goede zaak. Dan worden argumenten gewisseld en met open vizier gestreden. Helder en duidelijk zeggen waar het op staat. Daar hou ik van. Want alleen dan weet je exact hoeveel draagvlak iets heeft en kun je vanaf daar echt gaan bouwen. Pas dan is het tijd voor de actie –voor de daden– waar het uiteindelijk natuurlijk om gaat.

De tijdswinst die je boekt door discussie te vermijden of halfslachtig te voeren, blijkt in de praktijk nogal eens in rook op te gaan. Want dan blijkt gaandeweg dat er steeds meer vraagtekens en drempels

beeld de liberalisering; hoe lang wordt daar al wel niet over gesproken?

Als je naar het verleden kijkt, heb je een sterk punt. Uit mijn tijd als kamerlid, wat ik van 82 tot 94 ben geweest, kan ik me inderdaad veel levendige discussie herinneren over dit onderwerp. Ik kan uit de grond van mijn hart zeggen dat het toen

wat mij betreft best wel een tandje sneller had mogen gaan. Maar besef wel dat je daar meerderheden voor

nodig hebt. En eerlijk is eerlijk; de VVD heeft veel en hard gevochten om duidelijk te maken dat sommige zaken via liberalisering beter geregeld kunnen worden. Dat dit –mits je het onder de juiste voorwaarde doet– goed is voor de con-

summent en voor de werkgelegenheid. Gelukkig is dat besef binnen paars I en II zeker aanwezig. Daardoor hebben we ideeën eindelijk in daden om kunnen zetten. En met succes: denk maar eens aan de liberalisering van de telecomsector. Niet voor niets is het goedkoop bellen en de opkomst van mobieltjes zo snel gegaan. Niet voor niets is de werkgelegenheid juist in die sector zo hard gegroeid. En er zijn natuurlijk ook heel recente voorbeelden te noemen zoals de liberalisering bij de elektriciteit en het gas.

Daar wil ik het juist met u over hebben. De gasunie heeft nu een vaste winstconstructie. Daardoor maken ze jaarlijks 80 miljoen gulden winst. Dit geld wordt nu uitgekeerd. Wat gaat er na de liberalisering mee gebeuren?

Bondige politieke discussie is absoluut een goede zaak.

opgeworpen worden. En het draagvlak brokkelt dan zover af dat je de discussie alsnog moet voeren. Waardoor je terug bij af bent.

Maar wordt er soms ook niet erg lang gepraat, neem nou bijvoor-

Daar verandert niets aan. Daar gaat de gaswet niet over.

De overheid heeft nu 50% van de aandelen van Gasunie in handen. Gaat Economische Zaken bij liberalisering deze aandelen dan ook verkopen?

Over de relatie tussen de staat en de gasunie zijn we op dit moment hard aan het nadenken. Nu bezit Energiebeheer Nederland veertig,

de staat

10 en

Shell en

Esso

geza-

menlijk

vijftig

procent

van de

gasunie.

Vergis je

niet in de

ingewik-

keldheid

van het

opgetuigde gasgebouw. Het werkt al 40 jaar, niet op basis van wetten, maar op grond van privaatrechtelijke contracten. Dit maakt het breekbaar, als je hier trekt, valt daar iets. Hier moet je dan ook erg voorzichtig mee zijn. Je mag géén fouten maken, want dat heeft zeer grote gevolgen; niet alleen voor de

moeten ze stevig aan de bak. De omzet daalde in Nederland van 17,1 miljard gulden in '98 naar 13,9 in '99. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat ze gesterkt uit de concurrentie komen en vooral ook internationaal extra terrein zullen winnen. Ik heb al eerder de vergelijking getrokken met de telecomsector. Wellicht kan je – even kort door de bocht – de gasunie wel een beetje vergelijken met de PTT destijds.

Natuurlijk zijn er grote verschillen, maar ook die had het toen zwaar. Ook daar waren toen sombere geluiden. Toch is die later als KPN en TPG zeer sterk uit de strijd gekomen.

Om even op deze liberalisering door te gaan: nergens is het aard-

gas zo goedkoop als in Nederland, is liberalisering dan wel nodig?

Ja, absoluut. Allereerst omdat we dat Europees afge-

sproken hadden. Er is gewoon een Europese richtlijn die uitgevoerd moet worden. En terecht: het gaat immers om een goede zaak. Bedrijven zijn daardoor niet meer gedwongen om gas van een monopolist af te nemen en kunnen nu eindelijk vrij shoppen. Dat werkt dus positief voor het bedrijfsleven.

En vanaf 2004 kunnen huishoudens thuis gewoon hetzelfde doen als de bedrijven nu doen; reken maar dat dat extra service voor de klant gaat opleveren. Bovendien is het helemaal niet zo dat door liberalisatie een prijs zeker hoger wordt. Vaak is juist het omgekeerde het geval.

Er wordt nu steeds gesproken over de overschotten waar de overheid mee te kampen heeft. Iedereen is druk bezig met de vraag waar dit geld heen moet gaan. Om uw kennis over verkeer en vervoer aan te spreken: is het investeren in de reeds veel besproken zweeftrein tussen randstad en het Noorden geen goed idee?

Nu heb je het in je begin van je vraag over iets zeer cruciaals. Daar wil ik eerst even naar toe: naar die overschotten. Het overschot bestaat doordat dit kabinet verstandig heeft geraamd en zich aan het uitgavenkader van Zalm heeft gehouden. Zo iets ontstaat dus – alhoewel sommigen dat graag willen laten geloven – niet zomaar. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over wat we met meevallers doen. Daarbij is terecht onderscheid gemaakt naar het soort meevallers: aan de uitgaven of aan de inkomsten kant. Zijn er meevallers aan de uitgavenkant, zeg maar: het is een minister gelukt om minder uit te geven, dan is dat bedrag wel besteedbaar. Dat geeft bovendien een prikkel om verstandig met je geld om te gaan. Het zou waarschijnlijk negatief werken als je zegt: goed gedaan minister het is u gelukt om met minder geld meer te doen, dus lever die besparing nu maar in. Dat kan natuurlijk averechts werken.

Van de meevallers aan de inkomstenkant gaat de helft naar lastenverlichting en de helft naar een

nergens is het aardgas zo goedkoop als in Nederland.

staatsinkomsten maar ook voor de bedrijven zelf. Ik hou dan ook alle opties open, inclusief aandeelhouder blijven. Het belangrijkste is immers dat de gasunie nu al de markt op kan. Ze kan daardoor snel ervaring opdoen in de internationale markt. En ik geef toe: dat is zwaar. Ook op de Nederlandse markt

lager tekort. En gezien de enorm hoge staatsschuld van Nederland, een dikke 520 miljard is dat hard nodig. Die schuld kost ons zo'n 30 miljard gulden rente per jaar; geld waar je dus niets mee kan doen.

Zo. Na die uitleg weet je direct hoe je het gepraat over de overschotten kan beoordelen. Het is dus absoluut geen kwestie van een ongeregeld grijpen wat je grijpen kunt. Het geld dat er beschikbaar is zal volgens de regels ingezet worden. En daarbij natuurlijk de belangrijkste zaken het eerst.

Voordat besloten kan worden over een zweeftrein moeten we goed inzicht hebben in de kosten en baten, zowel financieel als maatschappelijk. Pas als dat goed te bezien is, valt een echt oordeel te geven. We moeten werken met harde feiten.

Nu blijkt die zweeftrein erg te leven, want onlangs hebben de 4 grote steden een plan aan minister Netelenbos aangeboden om binnen de randstad zo'n zweeftrein aan te leggen. Wat vindt u van dat plan?

Dat plan ken ik nog niet, maar ik weet zeker

dat mijn collega van Verkeer en Waterstaat dit grondig zal bekijken.

En dat we dit plan gedegen gaan laten doorrekenen. Ik wil

er wel dit over kwijt: ik ben nooit een tegenstander van nieuwe ideeën, maar het lijkt mij dat we in de randstad op dit moment al heel veel op

ons bordje hebben. Met een beetje boerenverstand weet je dat je aan de bereikbaarheidsplannen, waar rekening rijden een onderdeel van is, al een hele kluit hebt. Het lijkt mij daarom verstandig om voorlopig even – letterlijk en figuurlijk – met beide benen op de grond te blijven staan. Laten we eerst aan de slag gaan met zaken die direct uitvoerbaar zijn.

Maar denkt u alstublieft toch even met me mee. Als er een zweeftrein komt – binnen de randstad of randstad-Noorden vice-versa, dan kan je die toch prima tussen de vierbaans-autowegen bouwen? Op die manier hoeft er geen natuurgebied aangesproken worden en de belangstelling voor het Openbaar Vervoer neemt denkbaar weer toe als men de trein langs de file ziet zweven.

Goed, mijn inschatting over de directe haalbaarheid ken je nu, maar natuurlijk wil ik wel met je meedenken. Het idee is immers helemaal niet vreemd; ook met de

tegen bestaande infrastructuur. De kans dat het tussen de snelwegen kan, lijkt me niet erg groot. Op veel plekken is de afstand tussen de vangrails te klein en bovendien

zitten in de snelwegen bochten die niet passen bij de

boogstralen die nodig zijn voor een zweeftreininfrastructuur. Mogelijk kun je met offshore-techniek op zich iets doen zonder langdurige afsluiting van wegen; maar dan blijft er toch dat andere probleem.

De regeltjes die in ons land zijn opgesteld voor ruimtelijke ordening maken veranderingen bijna onmogelijk. Deze veranderingen laten dan meestal ook erg lang op zich wachten. Om op uw politieke discussie terug te komen: Schiphol is bijvoorbeeld nog steeds niet uitgebreid. Wat is uw schatting van de tijdsduur waarbinnen de zweeftrein gebouwd zal worden? Kijk, ik sluit voor de toekomst natuurlijk niets uit. En zekerheden kan ik je helaas niet geven. We hebben veel kennis bij economische zaken, maar een glazen bol is nog steeds niet binnen. Dus het zou uiteraard kunnen dat die zweeftrein er op langere termijn komt. Maar de eerste tien jaar zie ik nog géén JOVD-ers door het landschap zweven. Maar als je wat decennia verder kijkt dan zou het best kunnen. Want wie weet zitten er tegen die tijd een paar van de huidige JOVD-ers in het kabinet, en zo te horen zijn die aardig enthousiast voor de zweeftrein. En logisch natuurlijk, want het bekt wel lekker: zweef mee met de JOVD! ■

*een glazen bol is
nog steeds niet binnen.*

aanleg van de HSL is gepoogd zo min mogelijk natuurgebied te verstoren en dus is ook daarbij soms gekozen voor een traject dicht

De voorzitter

door Jeroen de Veth

Zo'n 87% van jullie die dit lezen heeft onlangs iets geweldigs gemist, namelijk het tweede Politieke Congres van de JOVD, dat op 8 en 9 april plaatsvond in Assen. Voor mijzelf was dit congres het teken dat we als vereniging in november 1999 een goede keuze hebben gemaakt om (toekomstgerichte) politiek centraal te stellen. Onderwerpen als de positie van de Eerste Kamer, liberaal milieubeleid en migratiepolitiek werden gelardeerd met boeiende en kundige sprekers en gasten als vice-premier Annemarie Jorritsma, Hans Wiegel, Pieter-rekeningrijden-Hofstra, Jan Rijpstra, Hans Alders, partijvoorzitter Bas Eenhoorn en vele anderen. Naast deze toekomstgerichte onderwerpen heeft de JOVD ook prangende actuele onderwerpen als taalachterstanden in het onderwijs, de aftrekbaarheid van de hypotheekrente en de veiligheid rond het EK2000 ter discussie gesteld. De gezelligheid tijdens het diner en een goede borrel maakten dit alles tot een waar politiek festijn, dat je niet had mogen missen!

Pakken, hebben, houden... en uitbouwen is wat mij betreft dan nu het devies. De JOVD heeft zich op het politiek congres van haar beste -politieke- kant laten zien. Nu die politieke zweem in de vereniging hangt en doorwasemt wordt het tijd om de volgende fase van ons aller politieke uitdaging met beide handen aan te grijpen. Verschillende projectgroepen en afdelingen hebben zich al enthousiast getoond voor het verenigingsproject Jonge Liberalen

over 2020. Zij zijn als we speak bezig met het opeisen van hun hoofdstuk van Het Boek, het toekomstmanifest van het Nederlands liberalisme in de komende twintig jaar. Het is aan jou, als lid, groep, afdeling, regio of landelijke projectgroep om je gedachten en ideeën te ver-
eeuwigen in dit bijzonder prestigieuze liberale project. Zie op onze home-

page, mail met mud@casema.net of bel met het Algemeen Secretariaat om een van de vele deelonderwerpen tot jouw hoofdstuk van het boek te maken. Meer hierover vind je ook elders in deze Driemaster.

Natuurlijk moeten we terwijl we bezig zijn met ons verenigingsproject ook de actuele politieke niet uit het oog verliezen. Want ook daar is de JOVD nodig. Zo hebben mij de afgelopen weken verschillende leden bereikt, die zich zorgen maakten over de koers van de VVD en het kabinet t.a.v. het verdelen van de meevallers in ons land. Wij volgen de ontwikkelingen hieromtrent op de voet en moeten als JOVD van ons laten horen als het sociale liberale beleid ineens dreigt over te gaan op korte termijn sociaal beleid, wat niet meer inhoudt dan het spelen van Sinterklaas voor de goede sier.

Tegelijkertijd moeten we als liberalen niet al te bang zijn in het investeren in een liberale maatschappij. Ik gaf in mijn redevoering op het congres al aan dat voor een verantwoorde liberale maatschappij ook investeringen in een duurzaam milieu, goed onderwijs, zorginfrastructuur en jeugdzorg van wezenlijk en onmiddellijk belang zijn. Dat betekent niet per definitie meer uitgeven, maar wel anders uitgeven, nieuwe prioriteiten stellen ter vervolmaking van de droom van een liberale maatschappij...

Meedoen aan toekomstgerichte liberale politiek: daartoe krijg je op weer een Politiek Congres op 24 en 25 juni wederom de kans. Zorg dat je er deze keer wel/opnieuw bij bent! ■

Hoe hoopvol is HOOP 2000?

Door: Nathan Soomer en Sander C.H. Thomassen

Jarenlang is het hoger onderwijs een speelbal geweest van hervormingen. Onder de voormalig minister van onderwijs, Jo Ritzen (PvdA), werden keer op keer hervormingen doorgevoerd, die later vaak weer werden teruggedraaid. Met de huidige minister van Onderwijs, Loek Hermans (VVD en oud-JOVD'er) aan het roer lijkt het hoger onderwijs zich te gaan bewegen in een wat rustiger vaarwater. Toch staan er grote veranderingen op stapel. Onlangs hebben binnen de vaste kamercommissie Hoger Onderwijs de eerste beschouwingen over de plannen van minister Hermans plaatsgevonden. Deze plannen zijn vervat in het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan 2000 (HOOP). Deze plannen houden onder meer in dat bestuurlijke fusies tussen hoger onderwijs instellingen en universiteiten mogelijk worden gemaakt.

De bestuurlijke fusie is een van de vernieuwingen, die onder het bewind van minister Ritzen niet wenselijk werd gevonden. Het onderscheid tussen hogescholen en universiteiten moest stringent behouden blijven, dus ook op bestuurlijk en administratief vlak. Dat het nu wel mogelijk wordt gemaakt is dus opmerkelijk te noemen. De algehele mening blijft dat er een duidelijk onderscheid moet blij-

ven in de twee verschillende onderwijsvormen. Dat een bestuurlijke fusie mogelijk gemaakt moet worden is terecht. Het gaat hier om een betere samenwerking tussen de diverse onderwijsinstellingen en dan met name op bestuurlijk en administratief vlak. In de huidige situatie is het zo dat deze mogelijkheid er niet is. Wij zien een versterking van het karakterverschil tussen het HBO en de universitaire opleidingen. Een bestuurlijk en administratief gefuseerde HBO en universiteit hoeven niet met elkaar te concurreren, maar kunnen samen concurreren met hun bredere aanbod van onderwijs. De onderwijsvormen kunnen dan toch gescheiden blijven. Verder leveren dergelijke fusies voordelen op qua overheadkosten, die bijvoorbeeld weer in onderwijsverbeteringen gestoken zouden kunnen worden.

Niet alleen deze nieuwe ontwikkeling werd opgenomen in het HOOP 2000. Ook worden

de. Het werd tijd. Jarenlang werden universiteiten onder controle gehouden door de overheid en was concurrentie niet mogelijk. Maar juist deze concurrentie kan zorg dragen voor de identiteit en kwaliteitsverbetering. Een kwaliteitsgarantie blijft bestaan, omdat het niveau van de opleiding getoetst zal blijven worden door de overheid. Ook bestaan er voldoende handhavinginstrumenten.

De afgestudeerde student

Daarnaast is het verheugend te mogen constateren, dat ook het wetenschappelijk onderzoek weer een prominentere plaats krijgt binnen het onderwijs. Te lang is deze tak van het onderwijs ondergewaardeerd geweest. Het is onaanvaardbaar om als AIO of OIO met een laag salaris aan een onderzoek te werken. Te meer als pas afgestudeerden ook voor zeer grote salarissen en carrièremogelijkheden bij het bedrijfsleven en de overheid aan de slag kunnen.

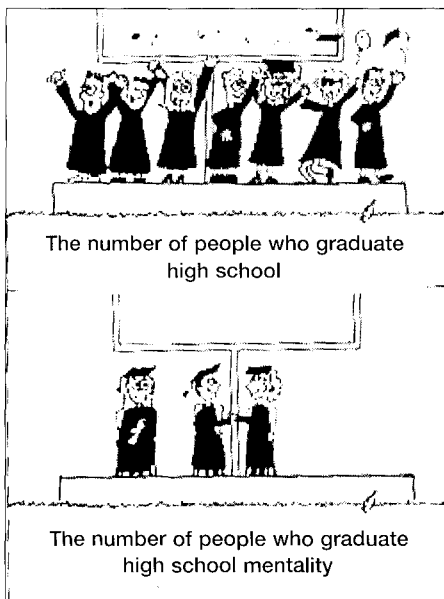
Daardoor blijven de universiteiten verstoken van veel goede en bekwame afgestudeerden, die door het bedrijfsleven worden weggeplukt.

Toch staan er grote veranderingen op stapel.

de universiteiten vrijer gelaten om hun onderwijsprogramma aan te bieden. Het systeem van de concurrentie tussen de universiteiten doet hier zijn intre-

Ook worden veel onderzoeken gedaan in opdracht van het bedrijfsleven, waardoor fundamenteel onderzoek steeds verder achterop raakt. En dat ter-

wijl fundamenteel onderzoek nu juist ook zijn maatschappelijke relevantie kan hebben, ook als deze commercieel niet altijd

even aantrekkelijk is. Hiervoor zijn meer overheidsinvesteringen noodzakelijk. Fundamenteel onderzoek is naast haar grote waarde voor het onderzoek in het algemeen ook belangrijk voor de promotie van het Nederlandse onderzoek in het buitenland, getuige de Nederlandse Nobelprijswinnaars in 1999 voor hun fundamentele natuurkunde-onderzoek. Binnen de opleidingen

Binnen de opleidingen zelf zal ook meer aandacht worden geschonken aan onderzoek.

zelf zal ook meer aandacht worden geschonken aan onderzoek. Speciale onderzoeksrichtingen binnen universitaire opleidingen zullen worden opgezet. Hierdoor raken studenten waarschijnlijk meer

geboeid in het wetenschappelijk onderzoek en gaan daar dan ook in verder na het afronden van hun studie.

Op titulair gebied

Eveneens wordt in de plannen duidelijk dat het Hoger Beroepsonderwijs en de universiteiten meer afgestemd moeten worden op de onderwijssystemen in de rest van Europa. Het eerste concrete in deze richting is het Verdrag van Bologna, dat ook minister Hermans heeft ondertekend. Dit verdrag houdt onder meer de invoering van een Europese standaard op titulair gebied in. Het behelst de invoering van een algemene bachelor- en mastertitel. Het grote probleem dat in onze ogen ontstaat, is een onderwaardering voor de Nederlandse afgestudeerde. Bekend is dat bijvoorbeeld een Italiaanse academicus bij wijze van spreken qua niveau niet veel verder is dan een afgestudeerd MBO'er. Die Italiaan mag dan wel een mastertitel dragen. Het niveau van het Nederlandse HBO ligt in vergelijking met de meeste EU-landen erg hoog.

Het HBO-diploma zou dan ondergevalueerd worden in de Europese Unie.

Tot slot, wat ons betreft absoluut 'last but not least', de nieuwe plannen voor het

herinrichten van het studiefinancieringsstelsel. In het kort stelt Hermans een flexibel stelsel voor, waarin je één groot bedrag krijgt dat een student mag uitsmeren over tien jaar. Studenten krijgen hierdoor tal

van mogelijkheden om een studie in te richten, zoals zij dat willen. Gelukkig wordt dus afgestapt van de strenge vierjaarstermijn. De student krijgt dus wat meer ruimte om zich ook te ontplooien buiten z'n studie.

Al met al lijken de plannen van de minister van Onderwijs HOOPgevend. Het Hoger Onderwijs lijkt zich wat meer te mogen aanpassen aan de vraag vanuit de samenleving en zich daarnaast ook te richten op versterking van haar identiteit. De overheid laat wat van haar macht los om zo de studenten en onderwijsinstellingen de mogelijkheden te geven om zichzelf zo goed mogelijk te ontplooien. We hadden ook weinig anders verwacht van onze voormalig landelijk voorzitter. ■

OPGAVEBON JUNI-CONGRES 2000

Op 24 en 25 juni 2000 vindt er het tweede landelijk POLITIEK congres plaats in TIEL. Met o.a. dhr. Kamminga, Commissaris van de Koningin in Glederland en mevr. Verstand, staatssecreatris Sociale Zaken Mochten alle beschikbare driepersoonskamers reeds bezet zijn, dan zul je in een tweepersoonskamer overnachten. Hiervoor wordt echter wel fl. 10,- extra in rekening gebracht. Geef je dus snel op en stuur de bon op naar:

JOVD o.v.v. Juni-Congres Herengracht 38a 2511 EJ DEN HAAG of fax het naar 070-3617304

Ja, ik geef mij hierbij op voor het politiek congres op 24 en 25 juni 2000.

Naam:

Adres

Postcode:

Woonplaats:

Afdeling:

E-mail:

Handtekening:

Hierbij kies ik voor het volgende arrangement:

- Overnachting in een tweepersoonskamer inclusief ontbijt, feest en congresboek – fl. 70,-
- Overnachting in een driepersoonskamer inclusief ontbijt, feest en congresboek – fl. 60,-
- Congresboek – fl. 10,-

Wil je graag bij bekenden op de kamer, geef dat dan hieronder aan:

1 naam/afdeling:

2 naam/afdeling:

Let op!!!

Vanwege administratieve redenen is het zeer wenselijk dat u het gestelde bedrag voor 16 juni 2000 giraal overmaakt. Bij contante betaling op het congres en girale betaling na 16 juni 2000 zien wij ons genoodzaakt de congresprijs met fl. 10,- te verhogen.

Voorwaarden:

Kruis je keuze aan en maak het bijbehorende bedrag over op Rabobank Leens 316072443 JOVD actierekening. De congresbon en het bedrag dienen uiterlijk 16 juni 2000 op het Algemeen Secretariaat aanwezig te zijn. De toewijzing van de kamers geschiedt op volgorde van binnenkomst van betaling, met de opgegeven voorkeur wordt zoveel mogelijk rekening gehouden. Indien je voor 16 juni 2000 afzegt, wordt het gehele bedrag, minus fl. 10,- teruggestort, na deze datum blijft men het gehele bedrag verschuldigd. Wanbetalers kunnen geen gebruik maken van de arrangementen! Ruilen van kamers op het congres is niet mogelijk! Iedereen is persoonlijk verantwoordelijk voor de aangerichte schade! Het is verboden zwartslapers op de kamer te hebben! Het is ten strengste verboden om zelf drank mee te nemen naar het congres!

Mochten alle driepersoonskamers reeds bezet zijn, dan zult u in een tweepersoonskamer overnachten. Hiervoor zal echter wel fl. 10,- extra in rekening worden gebracht.

Contributiebeleid

Er blijken nog een aantal onduidelijkheden te bestaan rond het huidige contributiebeleid. Hierbij wil ik graag nog even het een en ander hieromtrent toelichten.

Betaling van de contributie d.m.v. een acceptgiro of d.m.v. overschrijving via uw bank, brengt extra kosten met zich mee. Om deze kosten te compenseren dient bij betaling anders dan d.m.v. een machtiging, tien gulden extra aan administratiekosten te worden betaald. Deze maatregel is in hoofdzaak gericht op het stimuleren van het gebruik van machtigingen.

Het gebruik van een doorlopende machtiging voor het betalen van uw contributie is namelijk veel eenvoudiger. U hoeft nooit meer om te kijken naar de betaling van uw contributie en u behoudt tevens de controle over uw geld. In de Driemaster wordt gepubliceerd wanneer de contributie van uw rekening zal worden afgeschreven. Ten onrechte afgeschreven bedragen kunt u altijd door de bank laten terug vorderen en u kunt de machtiging ten alle tijden beëindigen.

Als u gebruik wilt maken van de machtiging, dan kunt u een machtigingsformulier opvragen bij het Algemeen Secretariaat (070.3622433). Indien u nog geen contributie voor dit jaar heeft betaald, zal tevens begin juni automatisch een machtigingsformulier naar u worden toegestuurd.

Afschrijving contributie machtiginghouders

Indien u na 1 mei jl. een machtiging heeft afgegeven, of wanneer er ondanks een ingestuurde machtiging, nog geen contributie van uw rekening is afgeschreven; dan zal de contributie om en nabij 21 juli a.s. van uw rekening worden afgeschreven.

Contributie-arrangement JOVD / VVD

Als je lid bent of wordt van de JOVD en de VVD, krijg je eenmalig twintig gulden korting op de contributie.

Dit houdt concreet in dat je voor het lidmaatschap van de JOVD én de VVD samen niet tachtig, maar zestig gulden betaalt.* Interessant aanbod? Vul dan de onderstaande bon in en stuur deze op naar: JOVD/VVD, Antwoordnummer 1877, 2501 WB Den Haag.

JOVD lid en je wilt lid worden van de VVD

Wanneer je reeds lid bent van de JOVD en lid wilt worden van de VVD, dien je het normale contributiebedrag aan de JOVD te voldoen. Als je het kaartje volledig ingevuld hebt opgestuurd, zal automatisch twintig gulden contributie van jouw rekening worden afgeschreven.

Lid van beide organisaties

In dit geval dien je gewoon het volledige lidmaatschap van de JOVD te voldoen. De VVD zal automatisch twintig gulden contributie van jouw rekening afschrijven. Indien je reeds de volledige contributie voor de VVD, of van beide organisaties hebt voldaan; dan zal je automatisch twintig gulden op je rekening terug gestort krijgen.

* De contributie van de JOVD kan in enkele afdelingen afwijken van dit bedrag, je ontvangt hierover bericht na aanmelding.

Naam:M/VStraat en huisnummer:

Postcode en plaats:Telefoonnummer:

E-mail:.....Geboortedatum:.....

- Ik ben reeds JOVD-lid en word tevens lid van de VVD.
- Ik maak gebruik van de eenmalige contributiekorting van 20 gulden.
- Ik ben reeds VVD-lid en wordt tevens lid van de JOVD.
- Ik maak gebruik van de eenmalige contributiekorting van 20 gulden.
- Ik ben reeds lid van zowel JOVD als VVD
- en maak gebruik van de eenmalige contributiekorting van 20 gulden.

Ik machtig de JOVD/VVD om de contributie af te schrijven van rekening:

Datum:..... Plaats: Handtekening:

Rik Hospers, Vice-voorzitter Politiek, afdeling Groningen

De fractievoorzitter van D66, dhr. De Graaf, opende de discussie over de "modernisering" van de monarchie. Met modernisering bedoelt hij verandering. In onze constitutionele monarchie is het staatshoofd, de Koning(in), lid van de regering en voorzitter van de Raad van State. Volgens sommigen behoort het staatshoofd noch deel uit te maken van de regering, noch voorzitter van de Raad van State te zijn. Dat is immers niet democratisch, want een staatshoofd is niet gekozen door het volk. Tevens zou het huidige staatshoofd, onze Koningin, te veel invloed hebben op de politiek. Daarom zouden de bevoegdheden van het staatshoofd beperkt moeten worden. Volgens anderen zijn de adviseerende bevoegdheden van het staatshoofd waardevol en dragen de ministers nog steeds de ministeriële verantwoordelijkheid. Volgens hen heeft Nederland een serieus koningshuis en kan de politiek zich beter op belangrijke onderwerpen richten in plaats van spijkers op laag water te zoeken. Lees deze Pro&Contra en oordeel zelf welke groep de spijker op zijn kop slaat.

*Joost M. van de Vooren
Redacteur Pro&Contra*

PRO

De macht van de koning moet worden ingeperkt.

De koningin heeft in Nederland een uitzonderlijke positie. Zij heeft zonder democratische legitimering allerlei bevoegdheden, zoals het benoemen

van informateurs en formateurs en het bekrachtigen van wetten. Om een aantal van die bevoegdheden te kunnen gebruiken op een aanvaardbare manier houdt de koningin zichzelf goed op de hoogte van de ontwikkelingen in haar land. Op die manier vormt zij zich dan een gedege-
men mening, op basis waarvan zij het land op bepaalde momenten in een bepaalde richting stuurt. Die mening blijft echter geheim, althans dat is de bedoeling. En de gevolgen van de meningen en beslissingen van de koningin komen voor rekening van de ministers. Het is dus duidelijk dat bevoegdheden en verantwoordelijkheden niet in een persoon verenigd zijn en dat geeft volop gelegenheid tot onwenselijke situaties. Bijvoorbeeld wanneer de minister situaties moet verantwoorden, waarin de koningin zich bevoegdheden toedicht die zij niet heeft of niet van de minister heeft verkregen en die hij ook niet wil of kan verantwoorden. Dergelijke problemen kunnen dus alleen voorkomen worden als koningin en minister nauw samenwerken als het gaat om het nemen van bepaalde beslissingen. Daarbij moet voorop staan, dat de minister alles voor zijn rekening zal nemen wat de koningin veroorzaakt. De minister zal zich dus van tevoren moeten afvragen wat voor hem aanvaardbaar is en wat niet en indien iets niet aanvaardbaar is, zal hij de koningin een verbod moeten opleggen voor het desbetreffende.

Dat is de theorie. De praktijk is natuurlijk anders. Ten eerste is te zien dat de samenwerking tussen de koningin en de minister niet zo nauw is als wenselijk. Dat is ook haast ondoenlijk, want een minister heeft natuurlijk nog wel meer aan zijn hoofd dan

alleen het staatshoofd op de hoogte te houden van de toestand in de wereld. Hopelijk begrijpt de koningin dit ook en is zij terughoudend in het uiten van haar mening en het nemen van beslissingen. Het tweede punt waarop de situatie spaak loopt, is het feit dat de minister de koningin niet meer de baas is. Op basis van haar status, ervaringen en houding ten opzichte van de minister ontnemt zij de minister de moed om tegen haar op te treden. De oorzaak daarvan kan gelegen zijn in de arrogantie van de koningin, maar kan ook gelegen zijn in de slappe knieën van de minister om de koningin terug te fluiten en haar te verbieden bepaalde zaken te ondernemen. Het blijkt op alledrie de punten fout te gaan. De koningin is niet terughoudend genoeg in het uiten van meningen en het nemen van beslissingen, zo bewijzen de krantenkoppen. Toegegeven, het is ook een grove fout van parlementariërs, die aan de pers lekken wat de koningin vindt, maar het gaat soms verder dan dat. Daarnaast durf ik de stelling wel aan dat de koningin 'een tikkeltje' arrogant is. Uit allerlei zaken blijkt dat zij niet schroomt om de minister onder druk te zetten om bepaalde zaken er door te krijgen. We spreken dan over de kwestie van de ambassade in Jordanië, van de overplaatsing van de ambassadeur in Zuid-Afrika en meest spectaculair zelfs de vermeende beïnvloeding van toenmalig premier Lubbers om beoogd opvolger Brinkman onderuit te halen. Tenslotte kan betoogd worden, dat de ministers maar harder hadden moeten optreden tegen de koningin wanneer zij iets niet voor hun rekening hadden willen nemen. Strikt genomen kan daar niets tegen worden ingebracht, de minister is

Esther Tromp, Vice-voorzitter Politiek, afdeling maastricht

immers nu eenmaal verantwoordelijk. Maar een rechtgeaard liberaal weet natuurlijk dat het nog iets anders zit. De koningin zal zich ook terdege bewust zijn van haar invloed en zij heeft verantwoord met die invloed om te kunnen gaan. Het is maar al te gemakkelijk om te stellen, dat zij maar gek kan doen totdat er 'ho' wordt geroepen. Ook de koningin heeft een verantwoordelijkheid te nemen. En nu zij dit niet of in onvoldoende mate doet, geeft dat dus aanleiding tot discussie over haar gedrag en over de positie van de monarchie. En slechts het bestaan van die discussie is wat mij betreft al onwenselijk en onaanvaardbaar; het staatshoofd moet van nagenoeg onbesproken gedrag zijn. Nu moet dat natuurlijk niet helemaal letterlijk zo worden opgevat, daar de koningin niet persé zelf verantwoordelijk is voor zo'n discussie. Echter, de huidige discussie geeft naar mijn mening aan dat er onvrede is over de mate waarin zij bepaalde bevoegdheden heeft en gebruikt en om die reden moet er dus worden toegewerkt naar een Zweeds model, waarin haar die bevoegdheden worden ontnomen. Wanneer zij dit niet wil is het voor mij ook bespreekbaar om een afvloeiingsregeling te treffen, bijvoorbeeld de VUT. Echter, wellicht is deze discussie genoeg om haar geldingsdrang iets te temperen en kunnen we een hervorming nog even uitstellen of afstellen. Tot die tijd: 'Jeg elsker Sverige' (Deens).

CONTRA

Eind april was het weer zo ver: Koninginnedag. Is deze dag niet een dag waarop iedereen er zich

bewust van wordt dat we allemaal dezelfde koningin hebben, één natie, één volk zijn, ondanks onze diversiteiten? Nee, afschaffen moeten we de koningin niet, daar zijn we het er wel over eens. Dan maar moderniseren die monarchie. Fit maken voor de 21ste eeuw.

Als we dit willen moeten wij ons toch twee dingen afvragen. Ten eerste, is de feitelijke invloed van de koningin dan zo angstaanjagend dat wij moeten vrezen voor onze democratie? Ten tweede, mocht onze monarch zoveel invloed hebben dat wij dit een ondemocratisch element kunnen noemen, dan moeten we ons afvragen of deze invloed tóch nog een toegevoegde waarde heeft voor ons staatsbestel.

Naar mijn mening is die feitelijke invloed niet zo groot als wij allemaal vrezen. In de negentiende eeuw is het eerste kabinet van Thorbecke opgestapt omdat zij voor de handelingen van de koning geen verantwoordelijkheid wilde dragen. Dit zou ook vandaag nog kunnen gebeuren. Artikel 42 lid 2 van de Grondwet verklaart immers duidelijk dat de ministers verantwoordelijk zijn en de koning onschendbaar. Wij echter leven in een tijd waarin ons parlementaire stelsel verdergaand geëmancipeerd is. Mocht de koningin op ideeën komen die het kabinet niet zou kunnen aanvaarden is het niet het kabinet dat opstapt, maar zal het de koningin zijn die afgeschaft wordt.

Mijns inziens is de rol van de monarch in ons staatsbestel niet te onderschatten. En daarbij doel ik niet op de invloed van deze, maar op de rol van een onafhankelijke partij, die nooit op het idee zou komen ideeën aan te dragen om

goed te kunnen scoren bij de volgende verkiezingen, een persoon die nooit omwille van geld of machtlust rare dingen gaat doen. De koningin is geboren in haar rol, en heeft niet de gunst moeten verwerken van een publiek. Dit mag ondemocratisch lijken, maar een regeerakkoord is minstens net zo ondemocratisch, want dit betekent dat plannen ten uitvoer kunnen worden gebracht die slechts door een kleine minderheid wordt gedragen (bijvoorbeeld correctieve wetgevingsreferenda van D'66).

De monarch heeft als taak om het land bij elkaar te houden en kan wellicht gezien worden als een soort vader (of moeder) van de natie.

Immers, de Unie van Utrecht faalde juist, omdat er een centraal gezag ontbrak. Men heeft per slot van rekening vrijwillig een koning 'in dienst genomen'. Dan heb je niets aan een lintjesknipper. Je hebt een sterk iemand nodig, met bevoegdheden! Zoals nu: de koning(in) maakt deel uit van de regering, zij het in een bescheiden rol. Als je de monarch ook deze laatste bevoegdheden afneemt loop je het gevaar dat hij/zij de interesse in de politiek, in het eigen land, verliest. Dan krijg je iemand die alleen nog maar een aardig lachje op het gezicht tovert bij het doorknippen van een lintje (betalen we daar zoveel geld voor?). Dat noem ik geen modernisering.

Laten wij dit symbool van onze nationale eenheid behouden in een land waar wij ten gunste van invloeden van buiten al teveel omwille van het predikaat 'ouderwets' hebben weggegooid.■

PC-Column

Jaap de Hoop Scheffer: paternalist in hart en nieren

Door Nathan Soomer

Moet de overheid gaan bepalen wat wel en niet vertoond mag worden op de televisie?

Jaap de Hoop Scheffer, fractievoorzitter van het CDA in de Tweede Kamer, heeft laatst een discussie aangezwengeld over wat er wordt uitgezonden op televisie. Naar zijn mening worden er teveel programma's uitgezonden die eigenlijk achter een decoder zouden moeten worden gestopt. Het kijkgenot wordt voor hem bezoedeld door programma's als Big Brother en De Bus. Het zou menonwaardig zijn dat dergelijke programma's worden gemaakt en nog worden uitgezonden ook! Het Commissariaat voor de Media zou volgens hem ieder programma moeten keuren alvorens het wordt vertoond op een zender die niet achter de decoder 'zit'. Geheel terecht roepen critici dat Jaap censuur voorstelt. Vadertje Staat zal wel in de gaten houden wat de Nederlandse burgers mogen zien op hun televisie. Zilver paternalisme, lijkt me zo.

Principieel ben ik het dus oneens met wat de CDA-er voorstelt. Ik snap wel de achtergrond van zijn meningsvorming. Hij wil de programma's op televisie naar een hoger en serieuzer plan brengen. Inhoudsloze programma's zoals Big Brother of Sex voor de Buch, voegen geen diepgang (in de letterlij-

ke betekenis van het woord) toe aan het programma-aanbod. Maar de gemakkelijkste oplossing daarvoor is zappen naar een andere zender. Niemand in Nederland verplicht je om naar een programma te kijken, dat je niet wilt bekijken.

In tegenstelling tot wat weinig in de politiek terug te vinden is, draait het bij de commerciële televisiezenders om de kijker. De strijd om de kijker: dat is core-business. Immers, zonder kijkers, geen interesse van adverteerders, dus geen inkomsten. Dat rekensommetje is dus makkelijk gemaakt. De interesse van de kijker moet gewekt worden. Programma's die in de ogen van De Hoop Scheffer verloedering zijn, zijn toevallig wel de programma's waar de Nederlandse kijker om vraagt. Anders zou er niet zoveel naar gekeken worden. Waarom zou je als overheid, ondanks de grote vraag vanuit de bevolking, deze programma's achter de decoder stoppen? Om deze vraag niet retorisch te laten zijn, zal ik hem proberen te beantwoorden en te weerleggen. De reden waarom je als overheid zaken gaat reguleren, is omdat je als overheid vindt dat iets schadelijk is voor de mens. Daarom hef je accijns op sigaretten en alcohol bijvoorbeeld.

Traumatiserende programma's

De vraag die De Hoop Scheffer, hoop ik, zich heeft gesteld: 'zijn die programma's schadelijk voor de mens?'. Jaap dacht van wel en ik

denk van niet. In het geval van Big Brother en Sex voor de Buch hebben kandidaten zich opgegeven. Zij wisten wat ze konden verwachten en hebben geheel uit vrije wil gekozen om op een dergelijke manier op de televisie te komen. Of je dit zelf zou doen of dat je het menonwaardig vindt doet er niet toe. Daarnaast is het zo, zoals ik al eerder betoogd heb, dat ieder individu zelf kan bepalen of hij naar het programma wil kijken. De Hoop Scheffer vindt dat je dat nog altijd wel mag bepalen, maar dat je daar dan maar voor moet betalen. Maar waarom? Waarom moet je gaan betalen voor programma's die jij graag wilt zien, maar die een overheidsinstantie niet geschikt bevindt. Het einde lijkt zoek. Want eigenlijk is het doel van de CDA-voorman voorbijgeschoten als iedereen zo'n decoder zou nemen. Dat betekent dus slechts dat je als overheid iets duurder maakt en dat het effect dat je wilt genereren weg is. Een loze maatregel dus. Jaap de Hoop Scheffer komt op mij over als een man die niet met beide benen op de grond staat en niet openstaat voor wat de bevolking wil.

Wat hier ook mee te maken heeft, is het geweld op tv. Hier ligt wel een mooie taak voor het Commissariaat voor de Media weggelegd. Er zijn onderzoeken waarin bewezen wordt, dat kinderen beïnvloed kunnen worden door geweld op televisie. Dat deze aanwijzingen bestaan, geeft aan dat er een dui-

delijk beleid gevoerd moet worden wat betreft programma's waarin veel geweld voorkomt. Er valt dan te bediscussiëren of The A-Team dezelfde impact zou hebben op kinderen als een horrorfilm. Er bestaat nu al een soort filmkeuring. Programma's met veel geweld en sex dienen dan ook pas later op de avond, bijvoorbeeld na acht uur 's avonds, uitgezonden te worden. Nieuwe technieken als anti-geweldchips zouden een aanvullende werking kunnen hebben. Wat echter niet vergeten moet worden, is dat ouders een verantwoordelijkheid dragen. Als een kind onder de twaalf jaar ongecontroleerd na ach-

ten 's avonds naar programma kijkt met veel geweld, valt de ouders wat te verwijten. De overheid heeft een taak van goede informatievoorziening. Ouders moeten worden voorgelicht over de gevolgen van geweld op televisie voor kinderen. Het Commissariaat voor de Media heeft zowel een voorlichtende als een controlerende taak. Voorlichtend in de zin dat zij bepaalt vanaf welke leeftijd programma's geschikt bevonden worden. Controlerend in de zin dat televisiezenders moeten worden beoordeeld op het feit of zij zich aan die keuringen en voorschriften houden. Zoals te lezen valt, hoeft er voor

mij weinig te veranderen. Ik zie op dit moment geen probleem in de televisiewereld. Nog meer commerciële zenders, betekent misschien wel meer verloedering op de televisie. Maar het betekent ook dat de televisiekijker (ook Jaap de Hoop Scheffer dus) meer keuze heeft tussen zenders, dus om te zappen naar het programma van zijn of haar keuze. En een avond vullen met het spelen van familie-spelletjes, kan ook een zeer goed alternatief zijn tegen de verloedering van de televisie. Veel kijk- en speelplezier toegewenst. ■

Skanderborg (Denemarken), een verslag

Door Marcel Jonker, Internationaal Secretaris JOVD

Van 4 tot en met 9 april is in Denemarken een LYMEC-seminar en -congres gehouden. Het seminar was van dinsdag t/m vrijdag en ging over "The enlargement of the European Union".

Er zijn veel lezingen gehouden door Deense politici en universitair docenten. Daarbij zijn zowel de voordelen als de nadelen van de uitbreiding degelijk besproken. Daarnaast is het pad tot toetreding tot de EU goed behandeld. Buiten de lezingen zijn er ook veel discussies geweest. Aangezien er onder de aanwezigen mensen uit de Europese Unie zelf en ook veel uit Oost-Europa kwamen waren deze discussies leerzaam. Hierbij leerde je veel problemen en frustraties van Oost-Europeanen kennen. Een erg goed voorbeeld is een klacht van iemand uit Macedonië. Zij vond dat de eisen qua mensenrechten voor toetredende landen erg hoog waren. Alle minderheden moeten (terecht) veel rechten hebben. Dit terwijl Griekenland hier niet aan voldoet ten

opzichte van de Macedonische minderheid in het land. Veel Oost-Europeanen vinden dit hypocriet. Het geeft in ieder geval wel een probleem weer. Dit probleem ligt echter in de EU zelf. Er zou meer interne controle moeten zijn.

Buiten de lezingen en discussies was het 's avonds erg gezellig. De eerste avond was zoals gebruikelijk de culturele avond. Hierbij neemt iedereen eten en drinken mee uit eigen land. We hebben dan ook Deense gehaktballen, Zweedse kaastaart en onze bami gegeten, samen met wijnen uit zuidelijkere landen. Daarna begonnen we aan de slibowic uit Bosnië. Verder zijn we ook nog in het spetterende Skanderborg uit geweest. En natuurlijk hebben we geëist dat de trots van Denemarken, Aqua, gedraaid werd.

Op zaterdag begon het congres waar alle huishoudelijke punten van LYMEC besproken worden. Het was deze keer een belangrijk congres omdat er o.a. een nieuw bestuur

gekozen moest worden. En onze eigen oud-Internationaal Secretaris Daniël Tanahatoe ging voor 'President' van LYMEC. Er was echter ook een tegenkandidaat uit Denemarken. Het was dan ook nog erg spannend tot de stemming. Na stemming bleek dat Daniël met overgrote meerderheid gekozen was. Daarnaast is besloten dat Oost-Europese liberale jongerenorganisaties nu ook vol lid kunnen worden van LYMEC. Deze eer viel als eerste te beurt aan de RDYF uit Bulgarije. ■

Wanneer je op de hoogte gehouden wilt worden van de activiteiten op internationaal gebied dan kan dat via de Internationale e-maillijst. Om hier ook op geplaatst te worden moet je een mailtje sturen naar het AS onder vermelding van Internationale e-maillijst. Schrijf in het mailtje dan je naam en het e-mailadres waar naartoe gemaïld worden.

Een congresimpressie: het Noorden roept tot u allen.

Door W.P.Chrispijn, lid afd. Groningen en Politiek Commissaris Volksgezondheid, Welzijn, Minderheden en Sport

En JOVD Nederland gaf gehoor. In het Drentse Assen woedde een waar politiek congres. Niet minder dan 150 leden gaven 'acte de Presence'. Uit alle hoeken van het land waren zij daar, van Maastricht tot Groningen. Nog nooit werd er zo verwoed gediscussieerd over de meest uiteen lopende onderwerpen.

Moties die tot persberichten werden gebombardeerd, verwoede discussies over hypotheekrenteaftrek en camerahelmen tot kindsoldaten en duaal stelsel. Ik heb dit alles van dichtbij mogen aanschouwen en het was een lust om er bij te zijn.

Naast de politieke moties was er natuurlijk ook aandacht voor andere zaken. Zo waren onder andere ook mevrouw Jorritsma en dhr. Wiegel aanwezig. Mevrouw Jorritsma zat 's middags een werkgroep

voor en Wiegel heeft 's avonds een prijs uitgereikt, die naar hem vernoemd is, namelijk 'De Grand Prix Wiegel'. Deze prijs, die voor het eerst werd uitgereikt, gaat naar de persoon, projectgroep of afdeling die zich het afgelopen jaar het meest verdienstelijk hebben gemaakt voor de politieke discussie. De prijs ging naar de afdeling Noord-Groningen.

Door een activiteit die zij hebben gehouden met minister Brinkhorst kregen zij niet minder dan 400 mensen op de been. Dat is natuurlijk een geweldige prestatie die terecht is beloond. Immers; 'ER GAAT NIETS BOVEN GRONINGEN'

Na een dag en avond vol speeches en actieve discussies was het tijd voor een ouderwetse JOVD borrel. In het licht van, zonder muziek is het zo stil, draaide de barman een leuk cd-tje. Jammer was dat dit cd-tje een beetje uit de tijd was en een

beetje te vaak werd herhaald. Heel even leek het avondtafereel met diverse dranken en sigaretten op een heuse borrel uit te draaien toen er een heus mini promo-team de zaal binnen kwam. Dat de shirts die zij droegen ietwat uit de tijd waren mocht de pret niet drukken en het feest barstte los.....nou ja, barstte los, er werd nog maar eens een drankje besteld.

Na veel gelal en gerook werd het bedtijd en diegenen die hadden gereserveerd (!) bleven slapen. De nachtelijke patrouille had het niet al te druk en dronk zo nu en dan een glaasje mee op kamer nr. ____ . (U weet wie u bent....)

De volgende dag was het weer druk discussiëren geblazen bij een mininotitie van Groningen en na het middaguur snel discussiëren omdat anders niet alle moties aan de beurt konden komen. Ik moet zeggen dat het congres op en top geslaagd was en mijn complimenten aan de organiserende projectgroep. Keurig om 17.00 werd het congres afgesloten en kon ik na 30 minuten weer thuis op mijn eigen bank plaats nemen. Nog nooit had ik een congres zo dichtbij gehad.

De volgende keer is het congres weer wat verder bij mij vandaan maar ik zal er zijn. U toch zeker ook !! ■

DE MENSELIJKE NATUUR: GOED OF SLECHT?

Door Mr. R.G.Th. van Wissen

De tegenstelling tussen de klassieke opvatting dat de mens geneigd is tot het kwade enerzijds en de verlichtingsopvatting dat de mens geneigd is tot het goede anderzijds lijkt onoplosbaar. Aanhangers van de laatste opvatting verwijten die van de eerste opvatting dat ze doemdenkers zijn; omgekeerd wordt de verlichtingsgedachte door degenen die de klassieke visie aanhangen als vleierij gezien.

authentiek—gedachten die uiteraard graag door mensen werden aangenomen. Er gaan veel dingen fout in de wereld, waarvan veel door toedoen van mensen. In de klassieke opvatting komt dit vanuit de mens zelf; in de modernere opvatting wordt de mens gecorrumpeerd door zijn omgeving.

Wat wordt nu eigenlijk bedoeld met die neiging tot het kwade?

van de moderne denkers radicaal afwijken van die van de klassieken lijken binnen het christendom twee tegenovergestelde visies te worden verdeeld. Enerzijds wordt in het oude testament gezegd dat de mens zondig is en geneigd tot het kwade; anderzijds wordt in het nieuwe testament gesteld dat de mens in wezen goed is. Wat is nu waar? De opvattingen lijken elkaar tegen te spreken, maar toch is dat niet zo. In plaats daarvan liggen ze eigenlijk in elkaars verlengde. De mens is in wezen goed, want hij streeft zijn eigen geluk na en handelt uit liefde voor zichzelf. Daar is in principe weinig mis mee, al is de kwestie van het rekening houden met anderen er nog niet door opgelost. Toch is de mens geneigd tot het kwade, want zijn goede bedoelingen ten spijt kiest hij zonder sturing van buitenaf bijna per definitie voor het verkeerde, zowel voor anderen als voor zichzelf.

Zonder sturing wordt de mens al vrij snel een slaaf van zijn

de mens geneigd is tot het kwade enerzijds en de verlichtingsopvatting dat de mens geneigd is tot het goede anderzijds.

Het is de vraag of met deze visies alles is gezegd. De opvatting van de neiging tot het kwade is diep in de historie geworteld. Zowel in de Grieks-Romeinse traditie (vooral bij Aristoteles) als in het Christendom (met name bij Thomas van Aquino, die Aristoteles' visie uitwerkte) staat deze opvatting centraal. Aristoteles verklaarde de geneigdheid tot het kwade uit de aard der dingen. Aquino echter schreef haar toe aan de zondeval. Tijdens de Romantiek en de Verlichting is hierin verandering gekomen. De mens was opeens uniek, geneigd tot het goede,

Op zich is bij de beantwoording van die vraag niet noodzakelijkerwijs van belang of een theologisch of een seculier perspectief wordt ingenomen: beide stromingen zien deze neiging als een gegeven. Wat wordt bedoeld

Zonder sturing wordt de mens al vrij snel een slaaf van zijn eigen—zelf gecreëerde—behoefden.

is dat de mens zonder sturing van buitenaf de verkeerde keuzes maakt. Terwijl de opvattingen

eigen—zelf gecreëerde—behoefden. Niemand wijst hem er dan immers op dat hij noch voor zijn

omgeving goed is, noch voor zichzelf. Naast het probleem van het rekening houden met anderen is er het probleem van de verkeerde keuzes. Van een kind dat niet wordt opgevoed kan niet worden verwacht dat het iets anders doet dan precies zo te

voor een bepaald iets gemeen. Bij vraatzucht gaat het om een liefde voor eten; bij hebzucht om een liefde voor bepaalde zaken, vaak geld; bij jaloezie om liefde voor iets wat een ander toebehoort; bij lust om liefde voor een anders lichaam; bij

Deze visie op het kwade is er geenszins een apologie of een ontkenning van. De zonden die in het bovenstaande zijn beschreven kunnen tot de meest afschuwelijke resultaten leiden, waarvan een bespreking overbodig is. Het is een analyse van de drijfveren van dat handelen.

liefde voor zichzelf, en daarom dus liefde, oftewel passie, de exclusieve drijfveer van mensen

handelen als waar het van moment tot moment zin in heeft. Een kind ziet complete vrijheid als de grootste vrijheid en als de ideale situatie. Maar het is niet de grootste vrijheid; integendeel, het is de grootste slavernij, namelijk het slaaf zijn van zichzelf en van het eigen onvermogen om gematigd te leven en verstandige grenzen te trekken.

Egoïstische liefde

Er kan worden gesteld dat de mens handelt uit liefde voor zichzelf. Toch is er een probleem, want uit zichzelf doet de mens dingen waarvan bekend is dat hij er op de lange duur niet gelukkig van wordt. Als liefde voor zichzelf, en daarom dus liefde, oftewel passie, de exclusieve drijfveer is van mensen brengt dit met zich mee dat het de katalysator vormt van al het menselijk handelen. Als dat zo is betekent het dat elke handeling wordt gedictieerd door liefde. Dit lijkt belachelijk, omdat ook misdaden hieronder vallen. Toch lijkt het te kloppen. Alle gesteldheden die vallen onder de door Thomas van Aquino aan Gregorius de Grote toegeschreven Zeven Hoofdzonden hebben de passie

ijdelheid om de liefde voor zichzelf; bij luiheid om de liefde voor ontspanning.

Dit waren zes zonden; één is er nog niet genoemd, omdat deze problematischer is en ook de meest atypische van de zeven, te weten woede. Bij woede kan het gaan om een situatie waarin een ouder kwaad is omdat zijn kind te laat is thuisgekomen. Ook kan het bijvoorbeeld gaan om een geval van belediging van een geliefde, waarbij de woede wordt gericht tot degene die de belediging uitte. Verder kan het gaan om het onrecht waarvan iemand vindt dat het hem is aangedaan—of, veel banaler, omdat iemand zijn zin niet krijgt. Hoe divers deze voorbeelden ook mogen lijken, er is een gemeenschappelijke factor. In alle gevallen van woede is er iets wat van buiten de mens komt, wat een bedreiging is voor het gevoel van welbevinden. Het gaat om het reageren op iets wat mogelijk de eigen geluksbeleving kan verstoren. Het gaat dan wederom om de liefde voor het eigen geluk en daarmee voor zichzelf.

De neiging tot het kwade

De mens is dus in wezen goed maar geneigd tot het kwade. De vraag dient zich dan aan hoe het komt dat, wanneer een individu niet wordt onderwezen, deze goede bedoelingen onveranderlijk verkeerde resultaten hebben. Het antwoord op de vraag dient te luiden: door onwetendheid. Het antwoord op de vraag hoe het komt dat we onwetend zijn en onderwijs nodig hebben is onbekend. Zelfs vanuit een religieus perspectief waarin de mens op aarde is gezet om te leren (waarbij dan weer de vraag kan worden gesteld waarom hij hier is gezet om te leren, en ook het antwoord op die vraag zal leiden tot de vraag waarom dat is gebeurd: net als met de mevrouw op het Droste-blik lijkt er sprake van een oneindige regressie, waarbij iedere verklaring een “waarom van het waarom”-vraag oproept. Aangezien het antwoord op deze vraag voor ons onbeantwoordbaar lijkt te zijn, verdient het de voorkeur om de ontologische “Waaróm is het zo?”-vraag te vervangen door de fenomenologische “Is het zo (en, zo ja, wat doen we eraan?)”-vraag. Als ervan mag worden uitgegaan dat de mens sturing, leiding en onderwijs nodig heeft, waarvoor een overvloed van bewijs is.

De mens is onwetend en door die onwetendheid worden zijn

goede bedoelingen vervormd tot slechte gedragingen. Deze stelling leidt licht tot de conclusie dat de mens niet verantwoordelijk is voor zijn daden, wat juist een noodzakelijke aanname is voor de instandhouding van een maatschappij. Er is echter een cruciaal verschil tussen de opvatting die hier wordt verdedigd enerzijds, namelijk dat de mens in wezen goed is maar geneigd is tot het kwade, en anderzijds de verlichtingsgedachte dat de mens geneigd is tot het goede maar dat hij wordt gecorrumpeerd door de maatschappij. In de hier verdedigde opvatting wordt aangenomen dat de mens goed is maar op grond van een leegte in zichzelf (in de vorm van onwetendheid) die van buitenaf kan worden gevuld (met kennis) kan worden verbeterd. De verlichtingsgedachte legt exclusief de nadruk op de blaam die de maatschappij treft wan-

wetten zouden mogen overtreden die ze niet kennen—en de meeste mensen zouden waarschijnlijk niet eens weten waar staat dat diefstal of doodslag verboden zijn—is er weinig fantasie voor nodig om te bedenken dat dit niet houdbaar is.

Opvoeding in de ruime zin, dat wil zeggen door gezin, school en kerk, kan ervoor zorgen dat de discrepantie tussen intentie en resultaat—de discrepantie dus tussen de goede bedoelingen en het schadelijke resultaat—wordt opgeheven. Het resultaat daarvan is dat de simplistische en volkomen onjuiste gedachte dat absolute vrijheid gelijkstaat aan absolute vrijheid en het grootst mogelijke geluk, wordt vervangen door de gedachte dat discipline en gematigdheid leiden tot de voor mensen grootst mogelijke mate van vrijheid en geluk.■

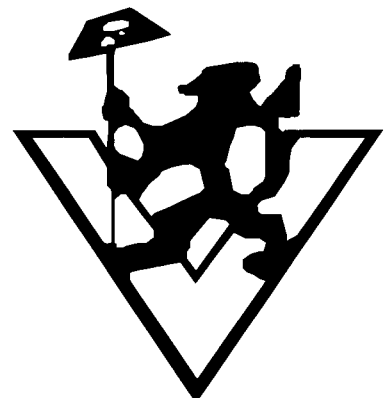
Werk twee nieuwe leden en betaal in 2001 slechts f 10,- aan contributie!!!!

Binnenkort ontvangt ieder lid een brief met daarin twee aanmeldingsbonnen voor nieuwe leden. Als jij die twee leden werft via die bonnen dan betaal je in 2001 maar f10,- contributie. Deze actie is eenmalig en geldig tot 31 december 2000.

discrepantie tussen intentie en resultaat—de discrepantie dus tussen de goede bedoelingen en het schadelijke resultaat—wordt opgeheven.

neer een individu op het verkeerde pad komt. Daarmee wordt automatisch de mogelijkheid dat de mens zelf er deel aan heeft afgewezen. Beter lijkt het echter om te onderkennen dat de mens van nature een kennisachterstand heeft en dat die door anderen moet worden aangevuld. Als iemand ondanks die inspanningen het verkeerde blijft doen is hij daarvoor gewoon verantwoordelijk. Wanneer mensen

De heer van Wissen heeft rechten gestudeerd in Leiden. Hij werkt als wetgevingsjurist bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

MEPPELER COURANT

Meer dan anderhalve eeuw algemeen nieuwsblad voor Zuid-Drenthe en Noord-Overijssel

Uitgave: Boom Pers, Kromme Elleboog 2, postbus 1058, 7940 KB Meppel. (0522) 26 61 11. Verschijnt maandag, woensdag en vrijdag. Losse nummers f 2,00.

Minister Jorritsma op JOVD-congres in Assen:

'Meer aandacht voor ICT in Noorden'

ASSEN — De Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) is van heel groot belang voor het Noorden. De Groninger Commissaris van de Koningin H. Alders zei dit zaterdag op een landelijk congres van de JOVD, de liberale jongeren, dat in Motel Van der Valk in Assen werd gehouden. 'Wij hebben de ruimte en de arbeid en er is veel interesse om zich hier te vestigen'. Volgens Alders is een goede opleiding van mensen belangrijk en daarom ook een goede samenwerking tussen scholen en universiteiten.

CDA-staatslid Los. Het panel boog zich over de vraag van het belang van de ICT voor het Noorden. Volgens Alders is de ICT-sector de snelst groeiende sector in het Noorden.

'Dan praat je niet over enkele honderden arbeidsplaatsen, maar alleen in de stad Groningen al over 10.000 arbeidsplaatsen.

Alders ziet graag clusters van IT-bedrijven in Leeuwarden, Groningen en Emmen

Volgens minister Jorritsma willen veel IT-bedrijven zich echter het liefst in of bij Amstertaan vestigen. Het probleem is volgens Jorritsma alleen dat ze daar geen mensen meer kunnen krijgen. Jorritsma vond dat er veel meer aandacht besteed moest worden aan informatietechnologie in het midden- en kleinbedrijf.

Veel traditionele bedrijven hebben geen idee wat er in de IT-sector gebeurt. Veel maza-

gers hebben nog nooit een computer gezien', aldus Jorritsma. De Drentse gedeputeerde Dijkzond dat de IT-sector meer gebruik moet maken van te koop staande boerderijen in deze provincie.

'Heel veel boerderijen zijn fantastisch geschikt voor kleine bedrijven. Het is niet belastend voor de omgeving, je hebt de ruimte en het is goed voor de werkgelegenheid.

Je kunt wonen en werken op

deze manier fantastisch combineren', aldus Dijkzond. Hij vindt ook dat er niet moeilijk gedaan moet worden als er bestemmingsplannen gewijzigd moeten worden om de vestiging van IT-bedrijven mogelijk te maken.

Volgens Dijkzond zijn er momenteel in Drenthe al enkele tientallen bedrijven in boerderijen gehuisvest. Hij verwacht dat dat er in de toekomst nog veel meer zullen worden.

Alders zat in een panel met minister Jorritsma van Econo-

mische Zaken, de Drentse gedeputeerde Dijkzond en het Friese

• NIEUWSBLAD VAN HET NOORDEN

Minister: Niet alles zetten op computers

'ICT-bedrijfjes willen het liefst een sexy plekje bij Amsterdam.'

Assen - Het Noorden moet zich niet blind staren op de vestiging van bedrijfjes uit de ICT-sector. De poort moet ook voor andere ondernemingen open blijven staan. Dit zei minister Jorritsma van Economische Zaken afgelopen week op een congres van de JOVD.

Bedrijven die doen in informatie- en communicatietechnologie (ICT), zijn zeer gewild omdat ze nauwelijks zorgen voor milieuoverlast en veel werkgelegenheid opleveren. De Drentse VVD-gedeputeerde I. Dijkzond wil weten zelfs bestemmingsplannen en voor aan de kant te willen schrijven om meer van dit soort ondernemers naar Drenthe te halen.

Wat hem betreft kan de sector meer gebruik maken van boerderijen die heel komen te staan. 'Heel veel boerderijen zijn namelijk geschikt voor nieuwe bedrijven. Je kunt wonen en werken op deze manier fantastisch combineren', merkte Dijkzond. Hij vindt dat er niet moeilijk gedaan moet worden als er bestemmingsplannen gewijzigd moeten worden om de vestiging van ICT-bedrijven mogelijk te maken. Volgens Dijkzond zijn er momenteel in Drenthe al enkele tientallen bedrijven in boerderijen gehuisvest. Hij verwacht dat dat er in de toekomst nog veel meer zullen worden.

Het landelijke congres van de JOVD strandt deels in het trekken van het belang van de informatie- en communicatietechnologie voor het Noorden. Aan een panel met onder meer minister Jorritsma, de Groninger Commissaris van de Koningin H. Alders, de Drentse gedeputeerde Dijkzond en het Friese CDA-staatslid Los werd een aantal belangrijke stellingen voorgelegd. Minister Jorritsma reageerde op de noodzakelijke ICT-behoefte. 'Veel ICT-bedrijven zullen wachten op een Drentse poort

den'. Het heeft vestiging ze zich in of bij Amstertaan. 'De bedrijven willen in eenmaal graag bij elkaar zitten en zoeken sexy plekken.'

Het probleem is volgens Jorritsma dat ze geen mensen meer kunnen krijgen. 'Misschien moet je ze laten zien dat ze die anders wel kunnen krijgen', Jorritsma is van mening dat er veel meer aandacht besteed moest worden aan informatie- en communicatietechnologie in het midden- en kleinbedrijf. 'Veel traditionele bedrijven hebben geen idee wat er in de ICT-sector gebeurt. Veel managers hebben nog nooit een computer gezien', aldus Jorritsma, die een plan om woonruimte over te nemen voor veel meer mensen tegenwoordig voor de poort van het Noorden. Alders merkte op dat er veel meer aandacht moet worden besteed aan de vestiging van ICT-bedrijven in boerderijen. 'Heel veel boerderijen zijn namelijk geschikt voor nieuwe bedrijven. Je kunt wonen en werken op deze manier fantastisch combineren', merkte Dijkzond. Hij vindt dat er niet moeilijk gedaan moet worden als er bestemmingsplannen gewijzigd moeten worden om de vestiging van ICT-bedrijven mogelijk te maken. Volgens Dijkzond zijn er momenteel in Drenthe al enkele tientallen bedrijven in boerderijen gehuisvest. Hij verwacht dat dat er in de toekomst nog veel meer zullen worden.

Besluitenlijst Hoofdbestuursvergadering d.d. 2 maart 2000 te Den Haag

Aanwezig: Jeroen de Veth (LV), Niels Baas (VVO), Sander Thomassen (wnmd. VVP), Elmer Smith (AS), Maarten Burggraaf (LP), Rense Weide (AB), Mark Verheijen (AB), Suzanne Hartong (AB), Tineke Prins (HR) en Roos Baljé (VVD adviseur).

Afwezig: Marcel Jonker (IS; met kennisgeving)

B1976 Het Hoofdbestuur besluit de besluitenlijsten d.d. 8 februari gewijzigd vast te stellen.

B1977 Het Hoofdbestuur besluit tot het volgende met betrekking tot de taakstelling en wijze van aanstelling Commissie Liberaal Jongerenbeleid (CLJ):

- De CLJ adviseert de Hoofdbesturen van de JOVD en VVD over het jongerenbeleid (VVD) alsmede over de hoofdlijnen van het jongerenwerk (JOVD).

- De CLJ bestaat uit de bestuursleden van de kamercentrales van de VVD belast met jongerenbeleid, die tevens lid zijn van de JOVD en staat onder voorzitterschap van het lid van het JOVD Hoofdbestuur, dat tevens adviseur is bij het Hoofdbestuur van de VVD. De vice-voorzitter van de CLJ is de portefeuillehouder jongerenbeleid van het VVD Hoofdbestuur.

- De voorzitter van de CLJ roept de CLJ zo dikwijls bijeen als hij/ zij dat nodig acht of wanneer twee of meer leden of de vice-voorzitter hierom verzoeken.

- Secretaris van de CLJ is de Algemeen Secretaris van het JOVD Hoofdbestuur. Deze draagt zorg voor de verslaglegging van het behandelde. Deze verslaglegging is openbaar.

- Vaak zijn de portefeuillehouders jongerenbeleid in de kamercentra-

les van de VVD (nog) geen lid van de JOVD. Het Hoofdbestuur besluit daarom op deze vereiste een uitzondering van kracht te laten zijn tot uiterlijk 1 januari 2001.

B1978 Het Hoofdbestuur besluit het contract van de secretariaatsmedewerker te verlengen met een half jaar.

B1979 Het Hoofdbestuur besluit leden die anders dan via een machtiging hun contributie betalen fl. 10,- in rekening te laten brengen.

B1980 Het Hoofdbestuur besluit Sander Dijkstra voor te dragen jongerenfunctionaris binnen Kamercentrale Groningen. (*)

B1981 Het Hoofdbestuur ontslaat onder dankzegging Bas Vermeulen als lid van de Commissie Internet en Automatisering.

* Toelichting Besluit 1980:

De besturen van de JOVD Regio Noord en de Kamercentrale Groningen hebben overeenstemming bereikt over de voordracht van deze persoon.

Geïnteresseerdendagen

De JOVD-geïnteresseerdendagen zullen vier maal per jaar georganiseerd gaan worden en vinden plaats op het Algemeen Secretariaat. Op het Algemeen Secretariaat kan direct een kijkje worden genomen in de keuken van een politieke jongerenorganisatie. De dag zal onder meer bestaan uit een cursus ter introductie, een excursie door de Tweede Kamer gevolgd door een gesprek met een Tweede Kamerlid en een discussie met andere politieke jongerenorganisaties.

De JOVD-geïnteresseerdendagen zullen in juli, september en begin november georganiseerd worden. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Elmer Smith.

POLITIEK CONGRES 24 en 25 juni 2000

De projectgroep -die het juni-congres organiseert- bestaat uit Hans Mojet (projectleider), Marije Roos, Zjorko Quak en Roy-Benjamin Coert.

Aan de orde komen, naast de politieke moties, onder andere discussies over ethiek in de media, zorg en arbeid, hoger onderwijs, en natuurlijk zullen er ook dit maal weer grootse sprekers aanwezig zijn.

Elders in deze Driemaster staat de opgavebon voor dit congres. Het belooft een zeer interessant en spetterend congres te worden. Dus geef je snel op, dan ben je verzekerd van een fantastisch congres!!!

ENTHOUSIASTE LEDEN GEZOCHT VOOR DE 2020 AVONDEN

Deze avonden staan in het teken van het thema "Jonge Liberalen over 2020". Er zullen er nog 3 plaatsvinden later in het jaar. Deze worden gehouden in de volgende steden.

HAARLEM	11 oktober
ZOETERMEER	8 november
TILBURG	13 december

Woon JIJ in de nabijheid of in een van deze steden zelf en het lijkt jou leuk om hier in een van deze steden een grootse activiteit te organiseren met interessante sprekers, waar wellicht ook (regionale) media aanwezig zal zijn, neem dan contact op met Rense Weide te bereiken op nummer 06 - 20 98 24 42, of een mail te sturen naar

Novembercongres

Hoewel met de zomermaanden nog voor de boeg, november nadert... Op 25 en 26 november aanstaande zal het gecombineerde congres, waar zowel politiek als huishoudelijke zaken aan de orde komen, plaatsvinden in het uiterst oostelijk gelegen Noord-Brabantse stadje Cuijk. Wil jij dit organiseren, neem dan contact op met B. van 't Wout te bereiken op nummer 020-3456367, je kunt ook een mail sturen naar rfweide@hotmail.com.

Informatie van het Politiek Commissariaat

Vanaf 1 mei zal het Politiek Commissariaat (PC) gaan opereren in een andere samenstelling. Gesprekken met kandidaten zijn momenteel gaande. Op het ogenblik zijn er drie functies in het Politiek Commissariaat vacant. Het gaat om Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en om Economische Zaken. Ook is het mogelijk te reageren op andere functies. Tevens is het mogelijk om Ondercommissaris te worden. Dat betekent concreet dat je samen met de Politiek Commissaris de portefeuille gaat beheren, samen het werk gaat verdelen en je met het persbeleid gaat bezighouden. De OC zal meer op de achtergrond zijn of haar werkzaamheden verrichten. Ook zijn er diverse projectgroepen van start gegaan of ze gaan van start. Europese Zaken zoekt leden voor een projectgroep, net als de Politiek Commissaris van Volksgezondheid, Welzijn en Minderheden. Daar zijn

plannen om een projectgroep op te richten met als onderwerp "Volksgezondheid: organisatie en inrichting in 2020". De Politiek Commissaris Buitenlandse Zaken is voornemens een LPPG op te richten, die zich gaat bezighouden met de problematiek in de Kaukasus. Een andere projectgroep die de PC Buitenlandse Zaken op wil richten is gericht op Defensie in 2020. Wanneer jullie interesse hebben in één van deze projectgroepen, neem dan contact op met:

Bas van 't Wout: Waarnemend Vice-voorzitter Politiek
020-3456367

Sander Janssen: PC Buitenlandse Zaken 06-25028424
Wim Oosterveld: Kandidaat PC-Europa 075-6167857

Gezocht:

Hoofdredacteur digitale LEF (DigiLEF).

Zoals je wellicht gemerkt hebt is de voormalige hoofdredacteur van de digitale LEF benoemd tot waarnemend Vice-voorzitter Politiek. Om die reden zijn we op zoek naar een nieuwe redacteur van dit digitale politieke kaderblad. De DigiLEF wordt eens per maand via een mailinglijst verstuurd en naar aanleiding van de hierin verschenen artikelen kan er een (electronische) politieke discussie plaatsvinden. Wil jij de politieke discussie via dit moderne medium stimuleren en contact leggen met onder meer politici om ze te benaderen voor artikelen, neem dan zo snel mogelijk contact op met Suzanne Hartong.

Liberale Agenda

Datum	Afdeling	Onderwerp	Locatie	Tijd	Informatie	Tel
24-05	Amsterdam	Borrel	De Sluyswacht	20.00 uur	Marije Roos	035.6936790
24-05	Delfland	Discussieavond over mobiliteit met o.a. H. v/d Steenhoven (Groen Links)	n.n.b.t.m.	—	Willem v. Valkenburg	015.2143221
26-05	Baronie van Breda	Discussie Voetbal en Veiligheid, i.s.m. VVD	NAC stadion,	19.30 uur	Pieter Gijs Staverman	
					076.5215471	
28-05	Landelijk	Cursus voor Cursusleiders	Alg.Secretariaat	10.30 uur	Alg. Secretariaat	070.3622433
30-05	Groningen	Lagerhuisdebat	Huis de Beurs	20.00 uur	Rik Hospers	050.5777963
30-05	Amsterdam	Discussie " Liberale gehalte van de VVD"	De Beiaard, Spui	20.00 uur	Marije Roos	035.6936790
06-06	Den Haag	Politie Debat; Asiel en migratie	met o.a. staatssecretaris Job Cohen Aula Haagse Hogeschool (t.o. NS station Hollands Spoor)	19.30 uur	Friso van Rijswijk	070.3194244
06-06	Groningen	Borrel	Café Soestdijk	22.00 uur	Martije Lubbers	050.3129823
06-06	Eindhoven	Algemene Leden Vergadering	Trafalgar Pub	20.00 uur	Joost Huisman	06.20057620
07-06	Delfland	Discussieavond, Onderwerp nog onbekend		n.n.b.t.m.	Amarins van der Bos	015.2133990
14-06	Amsterdam	Juristen Dike, Onderwerp nog onbekend	Stationsrest. Utrecht C.S.		19.30 uur	Vera
					020.6822931	
22-06	Amsterdam	Algemene Leden Vergadering	Spuipand	20.00 uur	Marije Roos	035.6936790
23-06	Delfland	Dies BBQ	n.n.b.t.m.	—	Amarins van der Bos	
					015.2133990	
24/25-06		Landelijk Politiek Congres	Van der Valk, Tiel	—	Alg. Secretariaat	070.3622433
29-06	Groningen	Pre Carnivore Algemene Leden Vergadering	Café Leto	19.00 uur	Jan Wiebe Niejenhuis	
					050.3110760	
30-06	Groningen	Hockeytoernooi en BBQ	—	—	Martije Lubbers	050.3129823

Moet Zimbabwe geboycot worden???

Door Nathan Soomer

Tonarius Looyesteyn, voorzitter afdeling Rijk van Nijmegen c.a.

Nee en daar zie ik drie redenen voor. Allereerst bereikt een boycot slechts zelden het gewenste resultaat; ergo: ineffectief middel. Ten tweede treft een boycot vaak hen die geen invloed kunnen uitoefenen op het geschil. Dit feit draagt bij aan gememoreerde ineffectiviteit, maar betekent vaak ook (extra) benadeling van zwakkeren in een land; ergo: onrechtvaardig. Ten derde is Zimbabwe een soevereine staat met een (zij het zeer pril) democratisch stelsel. Een internationale boycot zou een grove inbreuk hierop zijn. Speciale presidentiële bevoegdheden gebruiken om de bezetting van 'blanke' boerderijen te legaliseren en het grondgebied te verdelen onder de zwarte bevolking zijn nauwelijks democratisch noch legitiem nu onderhandelingen gaande waren tussen Zimbabwe en Groot-Brittannië. Maar vooralsnog kan daarin geen of onvoldoende aanleiding gezien worden om over te gaan tot een internationale boycot.

Bas Vermeulen, lid afdeling Amsterdam e.o.

Wat in Zimbabwe gebeurt, is een binnenlandse aangelegenheid. Daar moeten wij ons niet mee bemoeien. Wanneer Nederland zich gaat bemoeien met de binnenlandse politiek, is het einde zoek. Dan kunnen we ieder land wel gaan boycotten. Daarnaast is het natuurlijk zeer de vraag of een boycot iets oplevert. Ik denk het eigenlijk niet. Het is natuurlijk raar om een land direct te steunen terwijl er dingen gebeuren die het daglicht niet kunnen verdragen. Daarom ben ik er wel voor om alle steun per direct in te trekken. Al was het alleen maar om een signaal aan andere landen te geven dat ze onze hulp kunnen verspelen.

Marcel Jonker, Internationaal Secretaris

Op het moment van schrijven is Groot-Brittannië in onderhandeling met Zimbabwe over de grondhervormingen. De Britten hebben 135 miljoen gulden geboden om de blanke boeren mee uit te kopen. Zelf vind ik dat uitkopen

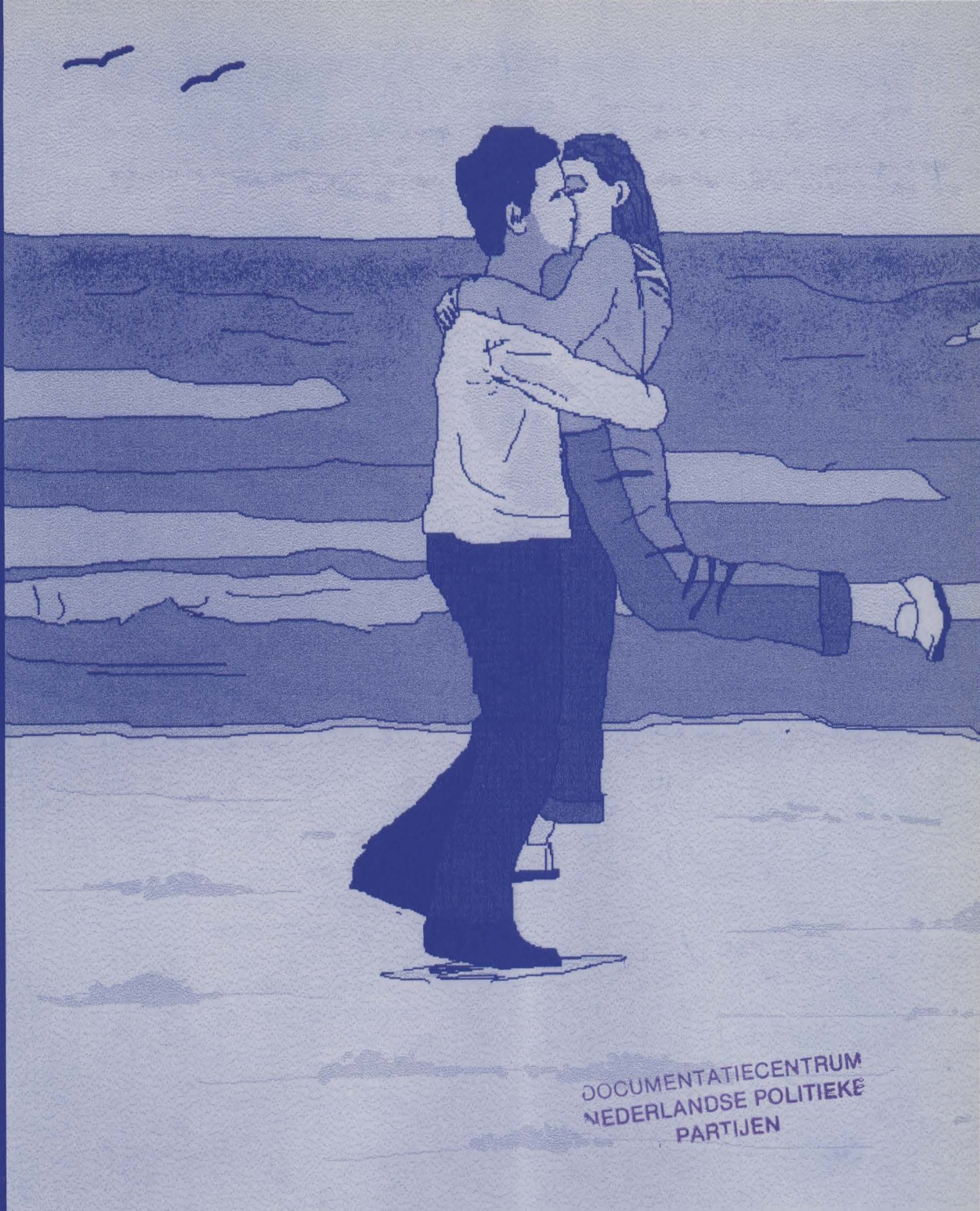
geen goede zaak is voor Zimbabwe. De landbouwexport beslaat zeventig procent van de totale Zimbabweaanse export. Wanneer het merendeel van de boerderijen opgesplitst wordt in kleine, minder efficiënte boerderijen dan zal de export enorm dalen. Dit leidt tot grotere armoede in Zimbabwe en hier is de bevolking helemaal niet bij gebaat. Eventueel zou het Britse geld besteedt kunnen worden aan de ontwikkeling van Zimbabwe.

Om tot zo'n oplossing te komen vind ik niet dat we Zimbabwe moeten boycotten. Dit zou de bezettingen van boerderijen alleen maar erger maken. Wel vind ik dat alle ontwikkelingshulp die naar Zimbabwe toegaat, gestopt moet worden tot de bezettingen van de boerderijen opgeheven zijn.

Wim Oosterveld, Politiek Commissaris Europese Zaken

Ik denk dat een boycot tegen Zimbabwe weinig zin heeft, omdat de internationale contacten van Zimbabwe toch al minimaal zijn, en omdat de problemen de binnenlandse politiek betreffen, waar het buitenland maar weinig invloed op kan uitoefenen. De Zimbabweaanse bevolking heeft onlangs een grondwetswijzigingsvoorstel van president Mugabe verworpen, waaruit blijkt dat de bevolking heel goed weet waar het probleem zit en een verdeel-en-heers politiek van een almachtige potentaat niet accepteert. Ongeacht de uitslag van de komende verkiezingen staat buiten kijf dat Mugabe zelf zou moeten opstappen, zodat Zimbabwe een nieuw begin kan maken met een parlementaire democratie. Een president die zijn eigen staatsloterij wint, kan onmogelijk een goede leider zijn voor de toekomst van Zimbabwe. Dat weten de Zimbabweanen klaarblijkelijk ook. Daarom is het het beste als de Zimbabweanen hun eigen problemen zelf oplossen. Pas daarna zou het westen zich met Zimbabwe kunnen gaan bezighouden: dat is voor alle betrokken partijen het beste.

D
C
H
T
E
R
R
A
M
T

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Zomer 2000

Landelijk Voorzitter
Jeroen de Veth
06-51213007
aadeveth@mailcity.com

Algemeen Secretaris
Elmer Smith
06-21242674
jovdas@hotmail.com

Landelijk Penningmeester
Maarten Burggraaf
030-2546654/06-17068293
jovdlp@hotmail.com

Vice-voorzitter Organisatie
Rense Weide
06-20982442
rfweide@hotmail.com

wnmd. Vice-voorzitter Politiek
Bas van 't Wout
020-3456367/06-28265991
b.vant.wout@let.vu.nl

AB Projecten & Campagne
vacant

wnmd. AB Vorming en Scholing
Nathan Soomer
030-2321395/06-50675708
nathan.soomer@sonnet.nl

**Driemaster is het onafhankelijke
verenigingsperiodiek van de
onafhankelijke liberale Jongeren
Organisatie Vrijheid en Demo-
cratie. Oplage rond 2000 stuks.
Advertentietarieven te verkrijgen
bij de Landelijk Penningmeester.**

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook verspreid, opgeslagen of verveelvoudigd worden, dan met uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de Hoofdredacteur. Zoals neergelegd in de Landelijke Statuten en het Redactie Reglement, bepaalt de Hoofdredacteur, in samenspraak met de Driemaster Redactie, de redactionele formule. Hij is alleen aan de Algemene Vergadering verantwoording schuldig. De Hoofdredacteur zal niet tot plaatsing van stukken overgaan die de vereniging onevenredig kunnen benadelen.

De visie die uit de artikelen spreekt is niet noodzakelijk de visie van de JOVD als vereniging, noch de visie van het Hoofdbestuur, noch de visie van de redactie, tenzij een en ander uitdrukkelijk is aangegeven.

Uiterste aanleverdatum van
artikelen:
13 september

AB Interne Communicatie, Leden-
werving & -Activering
Suzanne Hartong
010-4118805/06-24515573
139349sh@student.eur.nl

Adressen redactie

Hoofdredacteur
Tineke Prins
Dijkstraat 11
9724 KW Groningen
050-3182637/06-23377722
C.G.Prins@let.rug.nl

(Foto-)redacteur
Jacolien Benes
Wassenberghstraat 36
9718 LM Groningen
06-50961704
a.k.benes@rechten.rug.nl

Redacteur
René van Wissen
rvanwissen@wxs.nl

Redacteur
Rogier Klimbie
020-6250536

Redacteur
Joost van de Vooren
050-3113656
M.J.van.de.Vooren@ercond.rug.nl

1. Voorkant
2. Colofon/inhoud
3. Redactioneel/Aanmeldbon
4. De waarheid en haar vijanden
7. Voorzitterswoord
8. De noodzaak van een federaal Europa
10. De Liberale denktank op bezoek bij Cohen
12. Pro & Contra

14. Novembercongresbon
15. Afdelingsdossier
16. Congresverslag
17. fotopagina congres
18. Diké
- 20 Ledenkratje
- 21 Mag ik me even voorstellen
22. HB-Info
23. Liberale agenda
HB-info
24. Achterkant

Redactioneel

Hier is dan de zomereditie van uw favoriete verenigingsblad. U leest het goed, het is zomer en ik zit met de kachel aan dit redactioneel te typen. Ik neem aan dat de meeste JOVD'ers momenteel naar het zonnige zuiden verhuisd zijn, want het ziet er niet naar uit dat het enigszins beter zal worden. Bij deze wil ik toch iedereen een fijne vakantie wensen.

Langs deze weg wil ik Marije Roos bedanken voor haar trouwe bijdrage aan Driemaster in de vorm van de 'Achterkant van het Gelijk'. Marije had door haar drukke bezigheden binnen haar afdeling geen tijd meer om de Achterkant te maken. Nathan Soomer heeft het vervolgens tijdelijk van haar overgenomen, maar is momenteel op zoek naar een opvolger.

Vanwege het feit dat iedereen naar warme streken lijkt te zijn vertrokken bevat deze Driemaster geen interview. Dit berokkent de kwaliteit van de inhoud echter geen schade, want er blijft immers meer ruimte over voor goede artikelen. Ik hoop dat u allen aan het strand kunt genieten van deze zomereditie en anders veel succes met herkansingen en werken! ■

Uw hoofdredacteur

- Ja, ik kom naar het Congres,
 Nee, ik ontvang graag meer informatie

Naam: _____

Straat + Huisnummer: _____

Postcode + Plaats: _____

Telefoonnummer: _____

E-mail: _____

Workshop:*

- One-issue organisaties en hun succes
 De Toekomst van de Democratie
 De Pers in de ban?
 Staatsinrichting, de positie van het parlement

* vul de volgorde in aan welke workshop jij wilt deelnemen

- Ik doe mee aan de rondleiding

Handtekening: _____

Maak voor 14 september f 10,- over op Giro 3750423 t.n.v. PPJK o.v.v. Congres van het Noorden.

Afmelden is nog mogelijk tot 14 september, je krijgt dan het gehele bedrag terug gestort. Bij afmelden na 14 september wordt het gehele bedrag in rekening gebracht.

Stuur deze kaart in een voldoende gefrankeerde envelop naar:

Congres van het Noorden, p/a GPJK
Kraneweg 72
9718 JV Groningen

DE WAARHEID EN HAAR VIJANDEN

“Error of opinion may be tolerated where reason is left free to combat it,”—Thomas Jefferson

Door René van Wissen

Inleiding

Vorig jaar verscheen ‘The Great Disruption’, van de Amerikaanse filosoof Francis Fukuyama. Het is een beschrijving van de wereldwijde overgang van het industrie- naar het informatietijdperk. Fukuyama signaleert een radicale omslag in het normen-en-waardenpatroon rond het begin van de jaren 60. Hij constateert dat daardoor een grote verandering in de sociale orde is ontstaan. Fukuyama onderbouwt zijn stelling door erop te wijzen dat alle statistieken waaruit de mate van sociale orde is af te leiden zich vanaf dat moment ten negatieve begonnen te ontwikkelen. Dat wil onder andere zeggen dat aan de ene kant zowel criminaliteits-, abortus- als echtscheidingscijfers explodeerden en aan de andere kant cijfers over maatschappelijke gevoelens van veiligheid sterk afnamen.

Een van de oorzaken van deze omslag in de moraal en de consequenties ervan is volgens Fukuyama gelegen in moreel relativisme. Hij refereert aan Nietzsche’s uitspraak dat er geen feiten zijn maar alleen interpretaties. Fukuyama’s bespreking van relativisme als oorzaak van sociale problemen is echter summier, terwijl het er juist een van de belangrijkste, zo niet de belangrijkste oorzaak van lijkt te zijn. In het onderstaande zal hierop iets dieper worden ingegaan.

Deconstructivisme als oorzaak van relativisme

Tegenwoordig is de dominante opvatting dat alles subjectief is en een kwestie van interpretatie. De hieruit voortvloeiende gedachte dat iedereen zijn eigen waarheid heeft kan waarschijnlijk het meest direct worden teruggevoerd op het deconstructivisme. Dit is een in de jaren 60 ontwikkelde methode van tekstanalyse waarbij wordt getracht aan te tonen dat teksten altijd op verschillende manieren kunnen worden uitgelegd. Er wordt dan gepoogd om de dwingende betekenis die aan sommige teksten—zoals de bijbel, of de wet, in sommige regimes—wordt toegekend te ontregelen. Een deconstructivistische lezing van een tekst werpt de ogenschijnlijke betekenis ervan

een bepaalde interpretatie van een tekst niet worden onderdrukt door de aanhangers van de dominante interpretatie van die tekst. Elke interpretatie heeft evenveel waarde, aldus Derrida. Het gevolg hiervan voor de maatschappij was dat de waarheid plotseling voor iedereen binnen handbereik was. Het was niet langer iets wat was voorbehouden aan de intellectuele elite, maar iets voor iedereen. Dit betekende dat claims van absolute waarheid vanaf dat moment niet langer werden getolereerd. Zoals een Amerikaanse hoogleraar het formuleerde: “All meaning is fascist.”

Alles is dus interpretatie; dat zou dan de glorieuze kroon op 2500 jaar westers denken moeten zijn. Op het eerste gezicht lijkt het misschien

Alles is dus interpretatie

omver en brengt tegenstrijdigheden die erin verscholen liggen aan het licht. Het woord deconstructivisme werd geïntroduceerd door Jacques Derrida. Deze Franse filosoof groeide op tijdens de Tweede Wereldoorlog en walgde van de opportunistische manier waarop de nazi’s de wet uitlegden. Daarom wilde hij laten zien hoe een dergelijke wettekst anders kon worden uitgelegd. Hij geloofde dat teksten geen vaste betekenis hebben, maar dat alle interpretaties toelaatbaar zijn. Het doel hiervan is gelijkheid, in de zin dat de aanhangers van

iets heel moois dat ieders mening evenveel waard is, maar het is uiteindelijk onbestaanbaar. Dat is dan ook het voornaamste bezwaar tegen het deconstructivisme: aangezien er geen interpretatie is die beter wordt geacht dan een andere is er ook geen interpretatie die prevaleert boven een andere, waardoor alles eigenlijk blijft zoals het was. Het wordt dan namelijk onmogelijk om een beslissing te rechtvaardigen, omdat die nooit meer waarde kan hebben dan een andere. Nietzsche zou zeggen dat hij iets niet wil omdat het waar is, maar

omdat hij het wil. Dat is wat je overhoudt als je niet meer in waarheid gelooft: de pure macht van “Sic volo sic iubeo,” oftewel “Zo wil ik het, zo gebeurt het.”

Aanhangers van het deconstructivisme die ontkennen dat interpretatie van teksten arbitrair is, die vinden dat bepaalde interpretaties verwerpelijk en verkeerd zijn, proberen dan de kool en de geit te sparen. Ze appelleren daarbij namelijk aan iets—waarheid—waarvan de onbestaanbaarheid nu juist de centrale gedachte van hun filosofie is! Als deze inconsistentie zou worden onderkend en er dus overeenstemming is dat bepaalde dingen—zoals de afschuwelijkheden tijdens de Tweede Wereldoorlog, maar er zijn nog ontelbare andere voorbeelden—eenvoudigweg verkeerd zijn, zou waarschijnlijk blijken dat er ondanks de schijn van het tegendeel veel gedeelde, universele opvattingen zijn tussen het deconstructivisme en andere, meer klassieke filosofische stromingen.

En we weten ook dat waarheid bestaat. Degenen die dat ontkennen komen toch vrij onvermijdelijk tot de conclusie dat dat de waarheid is. Het is als Epimenides' leugenaarsparadox van de Kretenzers, die luidt: “Alle Kretenzers liegen altijd.” Als deze zin wordt uitgesproken door een Kretenzer liegt deze als hij de waarheid spreekt en spreekt hij de waarheid als hij liegt. Natuurlijk zijn er mensen die ook dat ontkennen. Maar als het enkele ontkennen van een stelling zou worden beschouwd als bewijs van haar onjuistheid kunnen we het net zo goed meteen opgeven. Het zou betekenen dat alles moet kunnen omdat alles waar is of dat alles moet kunnen omdat niets waar is, en tussen die twee opvattingen bestaat

geen verschil. In beide gevallen ontstaat een morele patstelling.

De vraag rijst of er niets voor het deconstructivisme te zeggen is. Op één manier is het waar dat alles interpretatie is. Bertrand Russell poneerde al de filosofisch onweerlegbare stelling dat alleen hijzelf bestond en dat anderen “mere figments of the imagination” zijn. Bovendien, “Life itself may be a dream.” Maar de vraag is wat we ermee opschieten om dat te concluderen. Iemand die midden op straat gaat staan als er een auto

ge stelling. Daarom lijkt het de voorkeur te verdienen om aan te sluiten bij Immanuel Kants tweedeling van de wereld an sich en de wereld für uns, dat wil zeggen de wereld zoals hij werkelijk is en de wereld zoals hij voor ons is. Over de wereld an sich kunnen we eigenlijk alleen speculeren, aangezien we er niets echt van weten; over de wereld für uns echter kunnen we een heleboel zeggen. En veel daarvan betreft lessen uit het verleden. Sommige van die lessen zijn vergelijkbaar met bijvoorbeeld de wet van de zwaarte-

En we weten ook dat waarheid bestaat

aankomt kan volhouden dat er sprake is van interpretatie, maar de gevolgen die zijn actie waarschijnlijk zal hebben zijn toch vrij echt. Hoewel een absoluut begrip van de waarheid buiten ons bereik ligt zijn er genoeg dingen waarmee we te maken hebben, of ze nu absoluut waar zijn of niet.

Wat is waarheid?

De vraag rijst dan wat waarheid eigenlijk is. Is het iets wat absoluut, exact, onweerlegbaar is? Dat is waarschijnlijk niet het geval. Aristoteles leerde al dat exactheid in deze materie niet haalbaar is—filosofie, kortom, is geen wiskunde. Descartes en Wittgenstein hebben afdoende aangetoond dat een absolute fundering van kennis onmogelijk is. Aldus beschouwd lijkt de waarheid het midden te houden tussen subjectiviteit en objectiviteit. Het is enerzijds geen pure interpretatie, maar anderzijds ook niet iets wat onomstotelijk kan worden bewezen, zoals een wiskundi-

kracht. Welbeschouwd is daarbij sprake van wetmatigheid, niet van absolute zekerheid. Maar het is een wetmatigheid die wel zeer betrouwbaar is. Een definitie van waarheid zou kunnen luiden: het geheel aan instituties en concepten dat de tand des tijds heeft doorstaan omdat het noodzakelijk en functioneel is voor het creëren van maatschappelijk orde—dit vooronderstelt dan overigens wel dat de instandhouding danwel het creëren van orde in de maatschappij als hoogste goed wordt gezien. Een voorbeeld van een dergelijk institutie is het nucleaire gezin—een vader, een moeder en kinderen—een concept dat over praktisch de gehele wereld, in alle klassen van de maatschappij op elke gegeven periode van de menselijke geschiedenis te vinden is. We weten dat het nucleaire gezin werkt, hoewel we gezien het bovengenoemde onhaalbare van absolute zekerheid hieromtrent genomen zullen moeten nemen met het leren uit ervaring. Het valt zeer te

betwijfelen of ook samenlevingsvormen deze functies zouden kunnen vervullen. Met name de stabiliserende werking die van het nucleaire gezin uitgaat is iets waarvan gebleken is dat het door andere samenlevingsvormen minder goed kan worden gewaarborgd. De stelling van velen dat sommige kinderen met bijvoorbeeld twee vaders of die afkomstig zijn uit een gebroken gezin beter terechtkomen dan kinderen uit een nucleair gezin is niet erg sterk. Ongetwijfeld zal dit in sommige gevallen opgaan, maar de kans dat het andersom zal zijn is groter. Om twee voorbeelden uit Amerika te nemen: zo'n 80% van de Amerikanen die met de politie in aanraking komen en 75% van de Amerikanen die zelfmoord plegen komen uit een gebroken gezin. Bovendien is het onzinnig om een enkel geval waarin een dubieus instituut iets goeds oplevert als normgevend te beschouwen. Het gaat er dan ook niet om om iets te bedenken wat voor iedereen in de maatschappij werkt—dat is onrealistisch—maar om iets te bedenken wat in het algemeen goed werkt.

Conclusie

De deconstructivistische/postmoderne benadering van de filosofie, die bestaat uit de ontkenning van de waarheid, is om drie redenen een perversie van de filosofie. Ten eerste omdat tijdens de gehele westerse traditie, in Antike und Abendland, oftewel in de Grieks-Romeinse traditie en het christendom, de prudentie, dat wil zeggen het verstandige oordeel, het centrale begrip is geweest. Beweren dat elke situatie op om het even welke manier kan worden geïnterpreteerd en deze interpretaties bovendien gelijkkelijk honoreren leidt tot een situatie waarin elk standpunt dat een aanspraak op waarheid maakt

als fascisme wordt aangemerkt, gelijk in het bovenvermelde citaat van de Amerikaanse hoogleraar. Er ontstaat dan een situatie van morele bewusteloosheid, omdat er geen zoektocht is naar het goede; immers alles is goed, of in ieder geval gelijk. De mogelijkheid van een verstandig oordeel wordt daarmee ontkend. Ten tweede is de taak van de filosofie een heel andere dan die welke door bijvoorbeeld het deconstructivisme wordt uitgeoefend. In de filosofie worden de concepten waarmee de wereld wordt benaderd zelf het onderzoeksobject. Een filosofie van disciplines als geschiedenis, natuurkunde of recht is daarom niet zozeer een bestudering van respectievelijk geschiedkundige, natuurkundige of rechtsvragen, maar van de concepten waardoor die disciplines worden gevormd—van hun funderingen en aannames. Filosofie, om kort te gaan, moet andere takken van wetenschap het conceptuele gereedschap verschaffen. Als de conclusie is dat alles interpretatie is is er weinig fantasie voor nodig om te bedenken dat filosofie dan niet erg constructief zou zijn voor de wetenschap. Ten derde: filosofie is nu juist het verheffen van meningen tot het niveau van kennis. In het postmodernisme gebeurt precies het tegenovergestelde: dingen die we al eeuwen weten worden gedegradeerd tot het niveau van meningen.

Hoe zou het bovenstaande nu praktische vorm kunnen krijgen? Een van de taken daarbij lijkt bij de overheid te liggen. Het is haar taak om te zorgen dat zij—algemeen gezegd—de verschillende gedragsalternatieven die mensen hebben niet als gelijkwaardig presenteert. Met andere woorden er moet geen signaal van de overheid uitgaan dat het niet uitmaakt wat mensen met

hun leven doen. Dit vereist dat de overheid de moed opbrengt om normatieve standpunten in te nemen in een tijd waarin dat steeds minder op prijs wordt gesteld. ■

Mr. R.G.Th. van Wissen heeft civiel recht gestudeerd in Leiden. Eerder schreef hij onder andere met Paul Cliteur: "De Menselijke waardigheid als grondslag voor mensenrechten. Een beschouwing over het werk van Kant en Schopenhauer in relatie tot de filosofische reflectie over mensenrechten" in: Teldersgeschrift 88. De rechten van de mens. Liberale beschouwingen, Den Haag 1998, p. 25-42.

De voorzitter

door Jeroen de Veth

Vakantietijd, komkommertijd. Het tegendeel lijkt zich in het 23ste zomerreces dat ik meemaak te bewijzen. Terwijl politieke kwesties van nationaal belang in de marges van de landelijke dagbladen zijn verdwenen is het buitengewoon spannend op het politieke wereldtoneel. Het Midden-Oosten lijkt in een cruciale fase in de aanloop naar duurzame vrede te zitten en in de Verenigde Staten is de periode van mooie plaatjes, gelikte verhalen, spindoctors, mannetjesmakerij en retoriek weer aangevangen. Op het moment van schrijven vindt de conventie van The Grand Old Party plaats. De beslechting van de race om het Witte Huis kan wel eens bepalend zijn zijn voor de mate van zelfredzaamheid, die de Europese Unie de komende jaar in acht moet gaan nemen. De Republikeinse kandidaat George W. Bush heeft al te kennen gegeven, dat Europa bij conflicten op het eigen continent maar eens de eigen boontjes moet gaan doppen.

Uit deze uitspraak van Bush blijkt maar weer eens, dat de Republikeinse compassionate conservatieves niet alleen een bedreiging zijn in hun eigen land. Dat Republikeinen tegen abortus zijn, voor vrij wapenbezit en voor de doodstraf - een doorn in menig liberaal oog- is nog tot daaraantoe, maar dat een keuze voor een bepaalde President in de VS kan leiden tot non-interventie in de achtertuin van de EU is vanuit eigenbelang een flinke

bedreiging. Temeer, omdat de Unie haar huishouden nog lang niet op orde heeft. Met de toetreding van een flink aantal nieuwe lidstaten, de diversiteit (onenigheid) over de politieke prioriteiten tussen de lidstaten is het op dit moment ondenkbaar dat conflicten als in het voormalige Joegoslavië, wanneer ze zich morgen voordoen, door de Unie zelf kunnen worden beslecht.

Om niet wakker te hoeven liggen van de dreiging van een dusdanig Republikeins presidentschap wordt het tijd, dat Chirac, Schröder en Blair werk maken van hun plannen voor een Europees gecoördineerd leger. Om dit te bewerkstelligen is op zich alleen maar politieke wil en durf nodig. Immers, deze nieuwe interstatelijke vredesmacht kan politiek en bestuurlijk vorm krijgen onder de vlag van de NAVO. Daarmee staat de Unie politiek gezien dan ook meteen sterker t.a.v. de Verenigde Staten, de andere belangrijke pijler in de NAVO. Het moeilijkste onderdeel van deze Europese defensie-organisatie is echter de politieke consequentie. Het betekent namelijk wel, dat de lidstaten zeggenschap over buitenlands en defensiebeleid moeten inboeten ten faveure van de Unie. Dat hier nog geen partij of regering om staat te springen, vanwege de

gebrekkige democratie op Europees niveau is wel begrijpelijk. Ook als burger zit ik, nu de Europese democratie op dit gebied gebrekkig is geregeld en de transparantie door de Commissie -door toedoen van Solana- verder is beperkt, niet te wachten. Kortom, een verantwoorde totstandkoming van een Europees defensie en buitenlands beleid is omvangrijker en vermoedelijk langduriger dan men op het eerste gezicht zou denken. Het betekent bijna een hele herijking van de taken van en democratie in de EU. Als JOVD mogen we trots zijn op het feit, dat wij over al deze zaken al na hebben gedacht -en vervat in vele notities- en dat we ons een voorloper weten op een liberale visie op het Europa van de toekomst. Laten we daarmee doorgaan.

Om de EU wat tijd te gunnen en onszelf in te dekken kunnen we ook gewoon hopen dat Al Gore de volgende President van de VS wordt. Dat lijkt me zowiezo verstandig... ■

De noodzaak voor een federaal Europa

Door Wim Oosterveld, PC Europese Zaken

Eindelijk is de geest weer uit de fles. In een speech aan de Humboldt-universiteit heeft de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Joschka Fischer laten weten dat hij persoonlijk voorstander is van een op federale leest geschoeide EU. Hij benadrukte daarbij dat hij (vooral nog?) niet sprak namens de Duitse regering. Zijn rede had temeer ook symbolische waarde, omdat het op 9 mei precies 50 jaar geleden was dat het plan-Schuman werd gepresenteerd, wat de basis voor de huidige Europese Unie zou worden. De Franse minister Schuman was daarmee één van de founding fathers van de Europese eenheid. Deze founding fathers waren het over één ding in ieder geval eens: federalisme zou de enige weg zijn towards a more perfect union' in Europa.

Hoewel deze federalistische gedachte nog slechts gedeeltelijk ten grondslag zou liggen aan het oprichtingsverdrag van de EEG, het verdrag van Rome (1957), bleek al snel dat politieke eenheid maar moeizaam tot stand te brengen zou zijn. Al in 1954 schoten de Fransen hun eigen voorstel tot een Europese Defensie Gemeenschap af in de eigen Assemblee Nationale. Dit bleek al gelijk het einde te betekenen voor elk initiatief tot politieke unie dan ook in Europa, tenminste tot aan 1970. Tot die tijd werd de Europese integratie gekenmerkt door groter wordende economische samenwerking tussen de lidstaten van de EEG. De Franse hegemonie binnen de EEG maak-

te politieke samenwerking uiterst moeilijk. De pro-activistische commissievoorzitter Hallstein moest vooral nog in het stof bijten ten gunste van het 'Europe des Patries' van president de Gaulle.

Pas na de top van Den Haag in 1969 komt er weer schot in de politieke samenwerking. Er wordt besloten tot het opzetten van een Europese Politieke Gemeenschap (EPC), waarin de ministers van buitenlandse zaken buiten EEG-verband nauwer zouden gaan samenwerken. De EEG leek hiertoe genoopt door de grotere economische invloed die het kreeg in de wereldhandel, en deze zou een algeheel uitblijven van politieke integratie uiteindelijk niet kunnen ontberen. Met het verdrag van Maastricht wordt de Europese buitenlandse politiek geformaliseerd tot het Gemeenschappelijk Buitenlands- en Veiligheidsbeleid (GBVB), wat tot één van de pijlers zou verworden van de Europese Unie, die in 1995 gestalte kreeg.

Uiteenlopende voorstellen

Nu de uitbreiding van de EU concrete vormen heeft aangenomen met het benoemen van zes landen die binnen nu en drie jaar kunnen toetreden tot de Unie (Estland, Polen, Tsjechië, Hongarije, Slovenië en Cyprus) en nog zes anderen die een officiële uitnodiging hebben gehad voor het beginnen van onderhandelingen die moeten leiden tot toetreding -wellicht voor 2010- is de kwestie omtrent institutionele hervormingen alleen maar pregnanter geworden. De verwezenlijking van de EMU heeft de EU

alleen maar meer onder druk gezet om bestuurlijke en politieke hervormingen door te voeren die de EMU moeten gaan versterken. Hoewel men in Nice eind dit jaar een akkoord wil bereiken over mogelijke hervormingen, moet toch naarstig worden gezocht naar een geheel nieuwe bestuursstructuur voor de Unie, die onbestuurbaar wordt als er teveel kapiteins aan het roer komen.

De JOVD heeft sinds 1998 het federalisme als principe voor de institutionele structuur van de EU gepropageerd, waarbij een democratischer stelsel wordt voorgestaan, en waarbij meerdere beleidsterreinen zullen worden gecommunautariseerd. Dit is dan ook precies waar de voorstellen van de JOVD en die van Fischer nu uiteenlopen. Fischer wil namelijk de lidstaten grote invloed laten behouden in het bestuur van de EU. Het verschil ontstaat, zo lijkt het, door de verschillende opvattingen over wat federalisme precies inhoudt.

Federalisme

Een paar jaar geleden schreef New York Times-columnist William Safire een artikel over de betekenis van het woord federalisme. Hoewel ik hier andermaal een vergelijk ga trekken met de Verenigde Staten is het als illustratie wel op z'n plaats. Safire schreef over een rechtzaak die diende voor de Supreme Court tussen de federale overheid en een bepaalde deelstaat. Nadat de zaak in het voordeel van de betreffende deelstaat was beslist, werd gesproken over een 'overwinning voor het

principe van het federalisme', waarbij de beladen 'states rights' hadden gezegevierd over die van de federale overheid. Vreemd eigenlijk, merkte Safire op, dat hier werd gesproken over een 'overwinning van het federalistische principe', omdat federalisme in de geschiedenis van de Verenigde Staten nou juist stond voor sterk centraal gezag. Alexander Hamilton, als geen ander voorstander van federalisme, zou nooit de rechten van de deelstaten hebben willen beschermen door te pleiten voor federalisme. Het was slechts de noodzaak tot het creëren van nationale eenheid (een pragmatische overweging) die maakte dat hij pleitte voor een sterk centraal gezag. Federalisme hield in het vormen van een bondsstaat, niet het vormen van een statenbond.

Zie hier nu het verschil tussen het JOVD standpunt en dat van Fischer. Fischer pleit voor een federale structuur, waarbij het Europese Parlement in tweeën wordt gesplitst, en waarbij de zogenaamde 'Senaat' wordt opgevuld door politici uit de nationale parlementen. De Europese Commissie zou gaan bestaan uit regeringsleiders uit alle lidstaten, waarbij er een verkozen voorzitter van de Commissie zou komen. Een dergelijke structuur komt meer overeen met die van een statenbond, zoals in de oude Hollandse Republiek of zoals het Zwitserse Eedgenootschap dan dat van de Bondsrepubliek of zelfs dat van de Verenigde Staten, welke bondstaten zijn.

Communautarisering

Ik pleit derhalve voor een "Europe-anisering" van de EU-instituten, waarbij communautarisering het uitgangspunt moet zijn, uiteraard geconditioneerd door het principe van subsidiariteit, waarbij de pro-

blematiek wordt aangepakt op het bestuurlijke niveau waar dat het beste kan worden gedaan. Het spreekt voor zich dat de EMU, die al gecommunautariseerd is, op EU-niveau zal worden bestuurd, evenals het GBVB. Samenwerking op het gebied van binnenlandse zaken en justitie moet slechts binnen EU-verband worden uitgevoerd voor zover daar de noodzaak toe bestaat, en dient dus niet direct in aanmerking te komen voor communautarisering.

Qua institutionele hervormingen stel ik voor: het oprichten van partijen op Europees niveau, los van politieke partijen op nationaal niveau, waarbij kandidaten uit alle lidstaten ook op alle kieslijsten in geheel Europa verschijnen, zodat men in iedere lidstaat op een kandidaat uit welke andere lidstaat dan ook kan stemmen. Verder moet het Europees Parlement alle bevoegdheden krijgen die een 'normaal' parlement ook heeft. Een mogelijke Senaat zou kunnen bestaan uit regeringsafgevaardigden, naar ratio van het aantal inwoners per lidstaat -uiteraard met een bepaald minimum- waarbij de samenstelling per lidstaat door de lidstaat zelf kan worden bepaald. De Commissie zou dan moeten worden verkozen op basis van de verkiezingsuitslag voor het parlement, waarbij de grootste fractie(s) de "regering" gaan vormen. Verder zal er een gekozen president komen, in de geest van het presidentiële stelsel zoals dat in Duitsland bestaat. Tenslotte moet het Europese Hof van Justitie slechts gaan dienen voor interpretatie van de constitutionele verdragen van de EU, gebaseerd op het principe van judicial review. Het gerecht van eerste aanleg kan dienen ter ondersteuning van het Hof en voor uitleg van Europees recht.

Hoewel dit voorstel veel verder gaat dan dat van de Duitse minister Fischer, is het op de lange termijn meer levensvatbaar. De voordelen van het bovengenoemde voorstel zijn: 1) geen geharrewar meer over het aantal commissarissen; 2) een competentere en meer democratische Europees Parlement; 3) geen grote overkomelikheden bij het toetreden van nieuwe lidstaten; 4) betere balans tussen de EU-instituten; 5) meer directe controle over de Europese regering van de Europese bevolking; 6) versterking van de rechtsstaat en 7) een algeheel slagvaardiger en daadkrachtiger EU die effectiever werkt en minder indringend is dan het geval is bij de huidige EU.

Hoewel een EU in deze vorm gegoten meer te zeggen krijgt over bepaalde beleidsterreinen dan dat nu het geval is, geldt aan de andere kant ook dat de EU zich niet meer gaat bezighouden met beleidsterreinen die niet binnen haar strikte competentie liggen. Dus geen omvangrijk gemeenschappelijk landbouwbeleid meer, geen belastingharmonisatie waar dat niet nodig is (de markt geeft wel signalen waar dit wenselijk wordt geacht), geen sociaal of werkgelegenheidsbeleid meer waar dat op nationaal niveau ook kan worden gedaan. Met de Europese markt als motor van de integratie zal de pluriformiteit van de verschillende soorten sociaal beleid en belastingstelsels de vitaliteit van de EU alleen maar ten goede komen. Als dergelijke institutionele hervormingen als waarvoor hierboven is gepleit kunnen worden doorgevoerd, dan zal Europa met alle vertrouwen de uitdagingen van de 21e eeuw aankunnen. ■

De Liberale Denktank op bezoek bij Job Cohen.

Door Elmer C. Smith, lid Liberale Denktank

Donderdagmiddag 18 mei jongstleden verzamelden een aantal leden van de Liberale Denktank zich op het Algemeen Secretariaat voor een discussie met de staatssecretaris van Justitie Job Cohen, om vandaar te vertrekken naar het, nabij gelegen, ministerie van Justitie. Tijdens het Politiek Congres in Assen presenteerde de Liberale Denktank het discussiestuk 'Liberale grenzen' reeds aan de vereniging middels een werkgroepdiscussie. Aangezien het goed is om JOVD-politiek zo nu en dan te confronteren met de 'realiteit' werd zodoende een bezoek gepland met Job Cohen en in juni nog een onderhoud met VVD Tweede Kamerlid Henk Kamp. Hieronder treft u een kort verslag van onze ontmoeting met de staatssecretaris en een korte uiteenzetting van het discussiestuk.

De entree

Tussen het moment van aankomst op het ministerie en het uiteindelijk te spreken krijgen van de staatssecretaris bleken er, frappant

genoeg, nogal wat obstructies te zijn. Zo werden we, min of meer, van het kastje naar de muur gestuurd. Na een zoektocht door diverse gangen en trappen bereikten we, een kwartier later dan afgesproken, de goede zaal. De staatssecretaris bleek echter nog in een andere bespreking en zo wachtten we nog

een kleine twintig minuten. Toen we uiteindelijk met de staatssecretaris kennis maakten voelden we ons natuurlijk zo vereerd dat we er maar niet teveel over zeiden.

Liberale grenzen

De principiële basis waar we in dit discussiestuk vanuit gaan luidt dat eenieder vrij dient te zijn om naar eigen inzicht te doen wat hij/zij wil. Beperkingen aan de individuele

handelingsvrijheid zijn voor ons dan ook slechts op een beperkt aantal gronden aanvaardbaar. De belangrijkste grond is het zgn. schadebeginsel. Dit beginsel wordt kernachtig samengevat in de uitspraak; 'de vrijheid van de één gaat tot de vrijheid van de ander.'

Vanuit deze grondgedachte bena-

*Partijpolitiek en JOVD-politiek;
een wereld van verschil...*

derden we het asiel- en migratievraagstuk en stelden dat bij het toelaten van immigranten een zorgvuldige afweging moet worden gemaakt tussen enerzijds de schade die kan optreden voor de migrant indien hij/zij niet toegelaten wordt (deze schade treedt op als in het land van herkomst sprake is van een levensbedreigende situatie) en anderzijds de economische- en/ of politieke schade die de inwoners van Nederland door de toelating van de immigrant ondervinden. Van economische schade is sprake als de immigrant niet in staat is in eigen onderhoud te voorzien en moet terugvallen op het stelsel van sociale voorzieningen. Politieke schade is moeilijker vast te stellen, maar gedacht kan worden aan de mogelijkheid die nieuwe bevolkingsgroepen kunnen aanwenden, om door middel van het kiesrecht, drastische veranderingen te bewerkstelligen

in de collectieve besluitvorming door een volledig andere interpretatie van normen en waarden.

Als de immigrant eenmaal in Nederland is toegelaten dient deze door middel van een proefperiode aan te tonen of hij/zij in aanmerking komt voor een permanente verblijfsstatus. In het geval van toelating wordt zodoende automatisch economische rechten verkregen. Met betrekking tot integratie van immigranten passen we dezelfde grondgedachte toe zoals eerder gesteld. Integratie zou afhankelijk gesteld moeten zijn van de rechten die de immigrant heeft verkregen. Als een immigrant heeft gekozen alleen in Nederland te willen wonen en werken hoe wenselijk is het dan om, in een liberale samenleving als de onze, stringente eisen te stellen voor integratie als de immigrant anderen niet tot last is. In het geval immigranten ook politieke rechten zouden willen verkrijgen en dus feitelijk Nederlands staatsburger willen worden, dienen wel eisen gesteld te worden. Doch slechts alleen als ze betrekking hebben op het vermogen om te komen tot een verantwoorde politieke participatie. Hieronder verstaan wij: voldoende kennis van de Nederlandse taal en elementaire kennis van de hier geldende regels.

Het gesprek

Tijdens ons gesprek met de staatssecretaris werd het beeld weer eens bevestigd dat politiek Den Haag zich lang niet altijd baseert op ideologische en principiële keuzes, maar veelmeer op pragmatiek en partijpolitiek. Alhoewel toch gezegd moet worden dat de staatssecretaris een intelligente en nuchtere kijk op de zaak heeft en dat hij, voor ons liberalen, de juiste man op de juiste plek is. De staatssecretaris werd tijdens het gesprek echter

ter zijde gestaan door zijn directeur Asielzaken. Dat hij, maar ook wij, met haar niet op één lijn zaten bleek al snel. De directeur liet, als het aan haar lag, geen ruimte voor ideologische discussie en wees constant op praktische bezwaren. Gelukkig liet Job Cohen het niet zover komen dat de discussie dood sloeg en konden we in een geanimeerd gesprek toch van gedachten wisselen over onze standpunten.

Zijn kritiek op het stuk 'Liberale grenzen' lag vooral gelegen in het argument dat er te grote verschillen zouden bestaan tussen het Rijke Westen en de rest van de wereld. Onze uitgangspunten kon hij zich

betrekking tot de eisen voor integratie van immigranten die alleen economische rechten willen verkrijgen, te vrijblijvend vond. De slechte beheersing van de Nederlandse taal en het missen van elementaire kennis van de hier geldende regels zouden voor de kinderen van immigranten teveel consequenties opleveren. Hierdoor zou onder meer de sociale cohesie afnemen en dat is immers slecht voor een samenleving. Na afloop van het gesprek en onder het genot van een biertje konden we in ieder geval tot één conclusie al wel komen.

Partijpolitiek en JOVD-politiek; een wereld van verschil... ■

goed voorstellen, maar zo stelde hij; 'deze kwestie kun je in deze wereld niet zo stellen.' Met onze insteek zouden de grote verschillen tussen arm en rijk, waarbij arm vaak gepaard gaat met oorlog en dictatuur, alleen maar vergroot worden. Tevens benadrukte hij dat door de grote culturele verschillen juist de kansrijken, uit bijvoorbeeld Derde wereldlanden zouden wegtrekken waardoor de situatie in het thuisland alleen maar verergert. Tenslotte stelde hij dat hij ons standpunt, met

Het discussiestuk Liberale grenzen van de Liberale Denktank is op te vragen bij het Algemeen Secretariaat.

Door Niels Kolsté, penningmeester afdeling Groningen

PRO

Het kwartje van Kok, destijds gepresenteerd als zijnde een tijdelijke maatregel, maar inmiddels al weer jaren een vast onderdeel van de Nederlandse benzineprijs. Mijns inziens is het kwartje van Kok destijds met een tweeledig doel ingevoerd. Ten eerste zou de verhoging van de benzineprijs het gebruik van de auto moeten gaan remmen. Ten tweede was het verhogen van de accijnzen op benzine natuurlijk een leuke melkkoe voor de staat der Nederlander die in die tijd nog steeds kampte met een miljoenentekort.

Om met het eerste argument te beginnen, na de invoering van deze exorbitante verhoging van de benzineprijs is er maar kortstondig minder benzine verkocht. Zoals de geschiedenis al vaker heeft geleerd zijn automobilisten niet makkelijk het openbaar vervoer in te drijven (iets wat recentelijk nog weer werd bewezen door de teloorgang van Flevoferries). Alleen een verhoging van de benzineprijs met bijvoorbeeld 100% zou mensen nog uit de auto kunne krijgen. Door de verhoging met een kwartje laat niemand zich op de langere termijn uit de auto verdrijven.

Dus blijft van de redenen waarvoor het kwartje van Kok is ingevoerd alleen de tweede reden over, nl. het dienen als melkkoe voor de staat. Een geldstroom die gezien de financiële situatie gedurende de regeer-

periode van het kabinet Lubbers III, beslist niet gemist kon worden. Maar gezien de huidige situatie in Nederland kan de overheid op dit gebied ook makkelijk met wat minder toe. Het tekort van de overheid is inmiddels omgebogen in een overschot, en derhalve kan dit argument om deze verhoging van de benzineprijs in stand te laten ook niet langer hard gemaakt worden. Ook in Europees verband gezien is Nederland een uitzondering, al, in de ons omringende landen wordt een liter benzine voor prijzen verkocht waar men in Nederland allen van kan dromen. Een zeer onwenselijke situatie, wat heeft het dan namelijk nog voor zin om te proberen het autorijden te ontmoedigen terwijl men in de ons omringende landen rustig doorrijdt?

Nog een ander punt waarom het kwartje van Kok zeker afgeschaft dient te worden is dat het destijds door de heer Kok is gepresenteerd als zijnde een tijdelijke maatregel in verband met de Golfoorlog, maar nu de Golfoorlog al weer lang en breed voorbij is zit het kwartje aan extra accijns nog steeds bovenop de benzineprijs.

Mijn mening is dan ook dat de accijnzen op benzine zo snel mogelijk drastisch verlaagd dienen te worden. Maar ik wil nog een stapje verder gaan, ik vind zelfs dat de extra inkomsten die door de staat zijn gegenereerd met deze onnodige accijnsverhoging, weer aan dezelfde automobilist dienen te worden geretourneerd, en wel in de vorm van uitbreiding van de

capaciteit van het wegennet. Op deze manier hebben wij dan tenminste nog enig profijt van deze verachtelijke maatregel.

Contra

De commotie rondom de kosten van het autobezit en dan vooral de brandstofprijzen lijkt de afgelopen tijd flink te groeien. De automobilist voelt zich onevenredig belast en de frustratie is derhalve groot. Nu het financieringstekort omgeslagen is, wordt de roep voor het afschaffen van het 'kwartje van Kok' groter. Wat is de kern van de groeiende frustratie en het falende automobilititeitsbeleid. Wordt de automobilist onevenredig belast en is het afschaffen van het 'kwartje van Kok' een eerste stap in de richting van een oplossing?

Er valt wat voor te zeggen dat het 'kwartje van Kok' afgeschaft dient te worden omdat de reden van de verhoging van de benzineprijs destijds een te groot financieringstekort was. Nu deze er niet meer is zou de grondslag hiervoor niet meer bestaan. Het standpunt dat de staatsschuld nog steeds erg hoog is en dus extra inkomsten voor het aflossen hiervan nog steeds noodzakelijk is, valt echter ook goed te verdedigen.

Los van deze vraag, is er de vraag waarom de frustratie onder de automobilist zo groot is en daarmee samenhangend en nog veel interessanter; de vraag waarom het automobilititeitsbeleid faalt.

Door Maarten Burggraaf, Landelijk Penningmeester

De hele frustratie rond de brandstofprijzen en het kwartje van Kok is m.i. niet uitsluitend de prijzen, maar de regering roept het over zichzelf af door niet duidelijk met een koers m.b.t. het automobilitievraagstuk te komen. Dit is een belangrijke oorzaak van het feit dat de automobilist zich onderhand een melkkoe voelt. Door onduidelijk beleid wordt een prijsverhoging moeilijk te verkroppen. Bovendien, en dat is nog veel belangrijker, is doordat onduidelijk beleid wordt gevoerd, het automobilitiebeleid weinig effectief.

Een voorbeeld: "Zalm deed geen duidelijke uitspraken over de hoogte van de wegenbelasting in 2002, maar wees er wel op dat in verkiezingsprogramma's én in het regeerakkoord geen sprake is van lagere wegenbelasting. (...) Het kabinet voert een beleid om de autokosten te 'variabiliseren'. Dit houdt in dat het rijden duurder wordt, terwijl het bezit van de auto minder wordt belast. Daarin past lagere wegenbelasting wel." (zie NRC Handelsblad, 15 mei 2000). De overheid streeft dus naar variabilisering, maar ziet in verhoging van de benzineprijs nog geen verlaging van de wegenbelasting aan bod komen.

De kern van het falende automobilitiebeleid en daarmee de frustratie onder automobilisten, is het gebrek aan een eenduidige koers vanuit de regering. Daarnaast wordt te weinig geld besteed aan alternatieven. Beleid kan niet serieus genomen worden wanneer het ene

vervoersmiddel wordt gedemotiveerd, terwijl het andere vervoersmiddel geen voldoende alternatief is. Het geld van de accijnzen zal dan ook meer in de mobiliteit moeten worden geïnvesteerd.

Kortom, de oplossing voor een effectieve aanpak van het (auto)mobilitievraagstuk en daarmee het wegnemen van frustraties, ligt in een helder beleid met een eenduidige koers. De brandstofprijzen moeten niet worden verhoogd terwijl van verlaging van de motorrijtuigenbelasting wordt afgezien. Het beeld van de auto als melkkoe dient te verdwijnen.

De beleidskeuze

Er moet dus duidelijk voor een beleid worden gekozen. Dit beleid is er wat mij betreft op gericht om niet het autobezit, maar het auto-gebruik te belasten. Kortom, ik pleit voor het variabiliseren van de autokosten. Dit houdt in dat het rijden duurder wordt, terwijl het bezit van de auto minder (of niet) wordt belast.

Concreet wil dit zeggen dat de wegenbelasting sterk verlaagt dient te worden. Middels de verhoging van de brandstofprijzen wordt het gebruik duidelijker belast. De gebruiker wordt belast. Dit is ook eenvoudig te verkopen. De grootgebruiker is meer op de weg en zorgt derhalve ook voor meer slijtage. Ook auto's uit het buitenland maken gebruik van het Nederlandse wegdek en betalen hier via de accijns op de brandstof mee.

Daarnaast is het een goeie stimulans voor het zuinige rijden. Auto's die zuiniger rijden zullen zo veel meer in trek komen. Er moet een degelijk beleid worden weg gezet. Om grensoverschrijdende gevallen te voorkomen dienen dit soort zaken op Europees niveau te worden aangepakt.

Onduidelijk en tegenstrijdig beleid van de regering, het uitstellen en niet durven inzetten van keuzes zijn debet aan het falende beleid rond het automobilitievraagstuk en de groeiende frustratie onder automobilisten. Dit onduidelijke en tegenstrijdige beleid en niet per definitie de stijgende brandstofprijzen of het 'kwartje van Kok' is het probleem. De regering moet een duidelijke weg in slaan en die ligt wat mij betreft in de variabilisatie van de autokosten. ■

Het novembercongres 2000: Dat mag je niet missen!

Het novembercongres wordt dit jaar nóg beter. Overdag volop politieke discussie en een algemene ledenvergadering. Het avondprogramma is gereserveerd voor politieke sprekers met daarna een feest dat klokslag twaalf zal losbarsten.

Ook het arrangement is uitgebreider dan ooit. Deze keer zijn een lunch, diner, feest, ontbijt en gratis non-alcoholische drank zaterdag overdag inbegrepen. Inclusief een overnachting in een driepersoonskamer kost dit pakket je slechts f65,—! Schrijf je snel (maar uiterlijk 11 november) in voor dit congres op 25 en 26 november in Eindhoven.

Inschrijfbon

Ja, ik geef mij hierbij op voor het politiek congres op 25 en 26 november 2000 in Eindhoven.

Naam: Adres:
Postcode: Woonplaats:
E-mail: Telefoonnummer:
Afdeling: Handtekening :

Ik heb wel/niet eerder een JOVD-congres bezocht.

Hierbij geef ik me op voor het volgende arrangement:

- Overnachting in een tweepersoonskamer inclusief ontbijt, warme lunch op zaterdag, diner, feest, congresboek en onbeperkt gratis drank overdag (non-alcoholisch) - fl. 75,-
- Overnachting in een driepersoonskamer inclusief ontbijt, warme lunch op zaterdag, diner, feest, congresboek en zaterdags onbeperkt gratis drank overdag (non-alcoholisch) - fl. 65,-
- Congresboek - fl. 10,—

Voorkeur kamerindeling:

- Deel mij in bij andere JOVD-ers, bij voorkeur uit mijn afdeling.
- Ik wil graag een kamer delen met de volgende mensen:

1e Naam/afdeling 2e Naam/afdeling

Vanwege administratieve redenen is het zeer wenselijk het bedrag voor 11 november 2000 giraal over te maken. Bij contante betaling op het congres wordt f10,— extra in rekening gebracht.

Bon uitprinten, invullen en opsturen naar: JOVD, Herengracht 38a, 2511 EJ Den Haag, fax : 070-3617304

Voor meer informatie: Algemeen Secretariaat, tel : 070-3622 433, e-mail : jovd@wxs.nl

of bezoek www.jovd.nl/congres

Voorwaarden:

Kruis je keuze aan en maak het bijbehorende bedrag over op Rabobank Leens 316072443 JOVD actierekening. De congresbon en het bedrag dienen uiterlijk 11 november 2000 op het Algemeen Secretariaat aanwezig te zijn. De toewijzing van de kamers geschiedt op volgorde van binnenkomst van betaling, met de opgegeven voorkeur wordt zoveel mogelijk rekening gehouden. Indien je voor 11 november 2000 afzegt, wordt het gehele bedrag, minus fl. 10,- teruggestort, na deze datum blijft men het gehele bedrag verschuldigd. Wanbetalers kunnen geen gebruik maken van de arrangementen. Ruilen van kamers op het congres is niet mogelijk. Iedereen is persoonlijk verantwoordelijk voor de aangerichte schade. Het is verboden zwartslapers op de kamer te hebben! Het is ten strengste verboden om zelf drank mee te nemen naar het congres. Mochten alle driepersoonskamers reeds bezet zijn, dan zult u in een tweepersoonskamer overnachten. Hiervoor zal echter wel fl. 10,- extra in rekening worden gebracht.

Afdelingsdossier

Door Tineke Prins

Afdeling 'De Compagnie' werd wel eens de 'meest linkse' afdeling binnen de JOVD genoemd. Een scholierenafdeling met zowel banden met de VVD als met D66. Doordat de bestuursleden hun binding verloren met de doelgroep heeft de afdeling enige tijd stil gelegen, maar met een nieuw bestuur aan het roer liggen ze weer op koers. Zo werd er onlangs een vrij groot opgezette activiteit gehouden in het hoge Noorden.

Ikzelf ben lid van deze afdeling en derhalve, zoals ik eerlijk kan toegeven, niet geheel objectief. Op vrijdagmiddag 9 juni j.l. vond er in scholengemeenschap Ubbo Emmius in Stadskanaal een forum over jeugd en beweging plaats waaraan Tweede Kamerlid, de heer Hofstra deel zou nemen. Op een vrij laat tijdstip maakte de politicus echter bekend toch niet aanwezig te kun-

nen zijn. Zijn plek werd ingenomen door de heer Boumans, aankomend lid van provinciale Staten, die zeker ook geen onverdienstelijke spreker bleek te zijn. De overige forumdeelnemers bestonden uit de heer Overbeek van Arriva, de heer van de Kolk van de plaatselijke PvdA, de heer Heller van de plaatselijke CDA en de heer van Veen van de ANWB.

van de pers enigszins uitbleef mag gezegd worden dat de middag geslaagd was. Na het behandelen van de stellingen hield de VVO van 'De Compagnie' nog een toespraak

Het forum werd voorgezeten door de voorzitter van De Compagnie, Reneé van Heusden. Zij legde de forumdeelnemers drie stellingen voor, waaronder een over de zwarte doos. Uiteraard kon er ook vanuit de zaal gereageerd worden en deze mogelijkheid werd goed gebruikt. De zaal zat redelijk vol met scholieren en hoewel de belangstelling

waarin iedereen bedankt werd en daarna konden de scholieren met een JOVD-folder naar huis.

Er zijn helaas geen leden gewonnen tijdens deze middag, maar naar mijn mening staat de jeugd er zeker open voor. Bovendien moet het met een dergelijk enthousiast bestuur mogelijk zijn om als afdeling weer op te bloeien. ■

Juni Congres 2000

Door Marianne Wortelboer, secretaris P & L van afdeling Leeuwarden e.o.

In het weekend van 24 & 25 juni vond het tweede congres van dit millenniumjaar plaats. En voor iedereen die niet aanwezig was wil ik even zeggen dat jullie wat gemist hebben!

Waarschijnlijk mede doordat de vakantieperiode is aangebroken en het Europees Kampioenschap was begonnen, was de opkomst laag. Maar de lage opkomst heeft het congres niet geschaad, want het niveau van de politieke discussie was hoog en de sfeer uitermate goed.

De discussiegroepen waren afwisselend en zeer interessant. Ook heeft het uiteindelijk geleid tot een standpunt over de hypotheekrenteaftrek. Dat kan nu verder worden uitgewerkt. Daarnaast zijn er een aantal notities besproken en overgenomen, waaronder 'Europees Asiel- en Migratiebeleid' en 'Groeien concurrentiepositie van de Nederlandse economie', een zeer geslaagd eindresultaat mag wel gezegd worden.

Onze voorzitter gaf weer een inspirerende speech over politieke zaken

die stof tot nadenken kan hebben gegeven. Een districtenstelsel, in 2006, voor de Nederlandse politiek was een van de punten die hij aangreep.

Na zijn speech druppelden veel mensen de zaal uit. De Chinese

ook de mensen die de muziek regelden, liep het los. De dansvloer stond aan het eind van de avond vol en als slot kregen we nog de zangtalenten van oud-Internationaal Secretaris Edgar Hütte te horen.

dissident en Tweede Kamerlid voor de VVD Geert Wilders bleken kennelijk minder aantrekkelijk om naar te luisteren. De gedachten van veel JOVD'ers gingen uit naar het feest dat in de Bloesemzaal werd gehouden. Dit was geen borrel zoals in Assen eerder dit jaar. Toen iedereen op het feest een beetje loskwam,

De volgende dag, de zondag, stonden voornamelijk de politieke moties op het programma, die niet zonder slag of stoot aangenomen, verworpen of ingetrokken waren. Een paar mensen voerde daarbij de boventoon. Dat was wel jammer, hopelijk zien we dat de volgende keer anders!

Na een zeer geslaagd weekend hoort een geslaagde afsluiting en daar heeft ons oranje-elftal wel voor gezorgd. In de loop van de dag was al wel een gedeelte van de mensen vertrokken, maar er bleef gelukkig een groep over die met elkaar nog hebben genoten van de prachtige wedstrijd die Nederland tegen Joegoslavië speelde.

Als laatste zou ik willen afsluiten met te melden dat er in november weer een kans is, want dan vindt het congres in Eindhoven plaats. Zorg dat je erbij bent! ■

*Foto-collage
Juni-congres*

Door Simone Veenstra

Sinds enkele maanden kent de JOVD een discussiegroep voor mensen die interesse hebben in juridische zaken; Juristen Diké genaamd. Diké was kort gezegd de godin van de rechtvaardigheid en leek ons heel toepasselijk voor juristen. Eens per maand komt Juristen Diké samen in Utrecht om daar over een onderwerp te discussieren. Vorige maand is er gesproken over de bestuurlijke ophouding. Naar aanleiding van deze discussie is het volgende stuk geschreven.

In verband met rellen door groot-scheepse gebeurtenissen als het EK-voetbal, heeft het bestuur de mogelijkheid gekregen te kunnen optreden tegen relschoppers door ze voor enige tijd in groepsverband op te sluiten. De zogenaamde 'bestuurlijke ophouding.'

Het voorstel bestaat uit het toevoegen van twee artikelen aan de Gemeentewet, genummerd 154a en 176a waarin deze bestuurlijke ophouding geregeld wordt. De burgemeester krijgt op grond van deze artikelen een nieuwe noodbevoegdheid tot het handhaven van de openbare orde.

De voorstellen zijn een voorzorgsmaatregel voor het Europees kampioenschap voetbal dat deze zomer plaats vond. Dit betekent niet dat de wet alleen van toepassing is op voetbalwedstrijden, maar op alle grootschalige ordeverstoringen. (Natuurlijk is op dit moment de atmosfeer voor zo'n soort bevoegdheid zeer goed omdat het EK dit jaar plaatsvindt en realiseren de kamer-

leden zich niet dat deze artikelen straks op alle evenementen van toepassing zijn.) De artikelen bewerkstelligen dat mensen kunnen worden opgesloten op grond van handhaven van de openbare orde. Volgens de PVDA en D'66 is het gevaar dat mensen ten onrechte vastgehouden kunnen worden verwaarloosbaar, omdat dit maar voor maximaal 12 uur is. Wat de VVD hierover heeft gezegd heb ik niet kunnen achterhalen, de kans is groot dat het handhaven van de openbare orde voor de vrijheid van burgers gaat.

een dreiging van uit gaat. Er is veel discussie over het voorstel om de volgende redenen: ten eerste worden er voor het strafrecht al voorstellen voorbereid die dezelfde functie beogen te hebben. Daarnaast beoogt het wetsvoorstel een ingrijpende inperking van de mensen- en grondrechten

Een dreiging van deze situatie is niet voldoende. Tot deze maatregelen kan alleen worden overgegaan indien er daadwerkelijk iets gebeurt. De kans dat deze rege-

*de kans is groot dat het handhaven
van de openbare orde voor
de vrijheid van burgers gaat*

De definitie van b.o. luidt: voor een korte tijd op een bepaalde plaats vasthouden en onderbrengen van groepen mensen. Met daarbij de bevoegdheid mensen daadwerkelijk naar deze plaatsen over te brengen.

Wanneer is dit mogelijk:

- Een geval waar b.o. mag worden toegepast;
- Noodsituatie;
- Grootschalige ordeverstoringen;
- Die niet op een andere manier zijn tegen te gaan;
- Het niet naleven van de voorschriften;
- Omschreven grote groepen waar

ling in strijd is met het EVRM, is anders wellicht te groot. Hoe dit punt van een dreigende noodsituatie is vast te stellen is natuurlijke een moeilijke zaak dat ongetwijfeld jurisprudentie op gaat leveren. Daarbij komt dat er juist behoefte was aan preventieve mogelijkheden, omdat noodsituaties ook nu d.m.v. de al bestaande noodbevoegdheden kunnen worden opgelost.

Daarnaast is de kans groot dat de burgemeester niet zal afwachten tot de ongeregelheden daadwerkelijk uitbreken, hij zal dan onrecht de maatregelen inroepen met alle gevolgen van dien. Als laatste

kan de gemeenteraad de (te overtreden) verordeningen zo formuleren dat men deze vrij snel overtreedt.

Het verschil in strafbepalingen in bestuursrecht en strafrecht is dat het strafrecht uitgaat van vervolging. Om tijdens een grootschalig evenement orde te handhaven schijnt het noodzakelijk te zijn om grote groepen mensen in een keer op te sluiten. Als nadien deze mensen ook allemaal vervolgd moeten worden legt dit een zware belasting op het gerechtelijk apparaat. Het blijft daarom bij de opsluiting tijdens het evenement. Dit is volgens de opstellers van de artikelen een van de grote voordelen van deze regeling.

De problemen van deze regeling beperken zich niet tot eventuele strijd met de grondrechten. Daarnaast zijn er de rechtsbeschermingproblemen. Als eerste dient er een waarschuwing te worden gegeven. De minister heeft toegezegd dat deze waarschuwing voor een ieder die in aanmerking komt te horen zal zijn. Hoe dit wordt gedaan is onduidelijk. Na de waarschuwing moeten goedwillenden de groep kunnen verlaten. Het vastzetten van de groepen wordt gedaan op grond van beschikkingen. Beschikkingen zijn per definitie individueel. Een ieder van de groep heeft het recht hiertegen op te komen. Dit recht is echter bij voorbaat ontnomen doordat de bezwaarfase niet van toepassing is. Daarnaast is een beschikking volgens de Awb schriftelijk. Gezien de uitvoeringsproblemen in genoemde situatie is gekozen de beschikking (mondeling) mee te delen. De burgemeester moet de beschikking daarna zo snel mogelijk op schrift stellen. Een belanghebbende heeft altijd de mogelijkheid een voorlopige voor-

ziening aan te vragen. Om dit mogelijk te maken zal dit verzoek bij een politieambtenaar ingeleverd

te beheersen groep. Nu echter de helft van het toernooi erop zit heeft de Nederlandse politie laten zien

Natuurlijk zijn voetbalvandalen een moeilijk te beheersen groep

moeten worden. Hoe snel deze het verzoekschrift naar de rechtbank toe zal brengen is onduidelijk. Dan is er nog het probleem dat het onmogelijk is om rechtsbijstand te krijgen bij het opstellen van het verzoek.

Betrokkenen zijn op dat moment verstoken van het evenement en ze zullen daaraan ook geen plezier meer beleven. Volgens de minister is het ook niet de bedoeling dat individuele leden van de groep een persoonlijke afweging kunnen krijgen en eerder vrijgelaten worden. Ieder lid van de groep schuldig of onschuldig zal gewoon twaalf uur opgesloten worden.

Er is ook de kans dat er zich kinderen in de groep bevinden. Deze minderjarigen zullen op dezelfde manier behandeld worden als meerderjarigen. Dit verschijnsel kennen we tot nu toe niet in ons recht.

Kortom een regeling die een hoop vragen opwerpt en alleen is opgesteld met het oog op het EK-voetbal. Gelegenheidswetgeving is geen goede zaak. Het levert regelingen op die de vrijheidsrechten van burgers in een mate beperken die in een 'normale' situatie nooit zouden zijn opgesteld. Natuurlijk zijn voetbalvandalen een moeilijk

dat er veel te voorkomen is door veel te praten en een coöperatieve opstelling. Is dit niet de manier waarop de overheid met burgers dient om te gaan? ■

*Geraadpleegde literatuur:
Het wetsvoorstel bestuurlijke ophouding, Lieske van Wifferen, AA 49 (2000) 4.*

Ledenkratje

Zoals je op bijgevoegde foto kunt zien is het eerste ledenkratje al een tijdje geleden uitgereikt. Het is nog steeds het enige kratje bier dat het land ingetrokken is.

Tijdens de liberale jongerendag van de afdeling Amsterdam werd het overhandigd aan de toenmalig voorzitter van Amsterdam omdat zij, als eerste, sinds 8 maart een ledenwinst van meer dan 10 leden hadden laten noteren.

Hartelijk gefeliciteerd Amsterdam! Dat er nog vele kratjes mogen volgen!

We komen graag ook elders in het land het kratje uitreiken dus als u netto 10 leden erbij heeft.....■

Werf twee leden en betaal zelf in 2001 slechts f 10,- contributie; een update.

Wil jij, net als Bas Bruurs van de afdeling Hart van Brabant, in het jaar 2001 f 10,- aan contributie betalen, werf dan voor 31 december nog twee leden voor de JOVD.

Voorwaarde is wel dat deze leden ook in 2001 nog lid blijven zodat ze van de vele voordelen van een JOVD-lidmaatschap kunnen genieten. Op die manier steun je de JOVD en bied je deze nieuwe leden de mogelijkheid om zo veel mogelijk uit het lidmaatschap te halen.

Weet jij in je omgeving twee jonge mensen die je deze mogelijkheden wilt bieden, maak dan gebruik van de met de vorige Driemaster meegestuurde bon en maak ze lid. Dan betaal jij slechts f 10,- in 2001!!!! ■

Mag ik me even voorstellen

Mijn naam is Chand Autar. Vanaf maandag 29 mei werk ik als secretariaal medewerkster bij jullie op het Algemeen Secretariaat. Via het Haags Werk Bedrijf kwam ik in contact met de JOVD. Ik ben getrouwd, moeder van twee kinderen en werk 30 uur per week. Zelf kom ik uit een heel groot gezin met 14 kinderen. Ik heb tien jaar gewerkt bij verschillende bedrijven.

Mijn hobby's zijn zwemmen, lekker uitgaan, het liefst 1 keer per jaar met vakantie gaan en genieten van het leven. Ik vind het tot nu toe heel leuk om bij de JOVD te werken en kan goed met de mensen overweg.

Als je nieuwsgierig bent naar wie ik ben mag je altijd bellen voor een praatje of kun je me mailen op Csadhoe@casema.net ■

Groetjes,
Chand

Discussieer met de VVD over ICT!

De maatschappij verandert! De ontwikkelingen van de informatie- en communicatie technologie hebben ingrijpende gevolgen voor onze samenleving. Ook de overheid en de politiek worden sterk beïnvloed. De VVD gaat hierover het debat aan.

De VVD organiseert op **zaterdag 23 september** de themadag ICT over de ontwikkelingen rond informatie- en communicatietechnologie en de gevolgen daarvan op de politiek, de overheid en de samenleving, getiteld:

VERBINDING MET DE BURGER

ICT en de mogelijkheden voor overheid en politiek

Heb jij een mening over dit thema?

Discussieer dan mee! Laat zien dat liberalen niet met hun rug naar de toekomst staan.

Geef vorm aan de liberale gedachtevorming over de overheid als bewaker c.q. wetgever, de overheid als stimulator en de relatie overheid en burger. De resultaten van deze dag worden als input voor het opstellen van het verkiezingsprogramma van de VVD meegenomen.

De volgende inleiders verlenen hun medewerking aan dit programma:

- Loek Hermans, Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
- Professor Hans Franken, Hoogleraar informaticarecht Rijksuniversiteit Leiden en Voorzitter Commissie Grondrechten in het Digitale Tijdperk
- Paul Smits, Voorzitter Raad van Bestuur, Koninklijke KPN N.V.

Deze bijeenkomst vindt plaats in de **School van de Toekomst**, Vlijmenseweg 2 te 's-Hertogenbosch en vangt aan om 10.00 uur.

Belangstellenden, zowel leden als niet-leden, zijn van harte welkom om hierbij aanwezig te zijn en aan de discussie deel te nemen.

De kosten voor deelname bedragen fl. 25,- (inclusief lunch).

Inschrijven kan vóór 20 september 2000 via e-mail: themadag@vvd.nl of fax 070 360 82 76.

Het programma, de discussienota en aanvullende informatie kan je verkrijgen op de VVD-site: **WWW.VVD.NL** ■

Besluitenlijst Hoofdbestuursvergadering d.d. 13 april 2000 te Den Haag

Aanwezig: Jeroen de Veth (LV), Niels Baas (VVO), Sander Thomassen (wnmd. VVP), Elmer Smith (AS), Maarten Burggraaf (LP), Rense Weide (AB), Suzanne Hartong (AB), Marcel Jonker (IS) en Roos Baljé (VVD adviseur).

Afwezig: Mark Verheijen (AB; met kennisgeving) en Tineke Prins (HR; met kennisgeving)

B1982 Het Hoofdbestuur besluit de besluitenlijst d.d. 2 maart gewijzigd vast te stellen.

B1983 Het Hoofdbestuur besluit de bestuurdersbeurs voor de maanden juni, juli en augustus te verstrekken aan Maarten Burggraaf.

B1984 Het Hoofdbestuur besluit een Algemene Leden Vergadering uit te roepen in de afdeling Utrecht e.o. op 14 april 2000.

B1985 Het Hoofdbestuur besluit Bart van Bemmelen en Vera Willebrand te benoemen in de redactie van de Digi LEF.

B1986 Het Hoofdbestuur besluit Hans Mojte te benoemen tot projectleider van de projectgroep die zich bezig houdt met de organisatie van het Juni Congres.

B1987 Het Hoofdbestuur besluit Dick Ozinga te benoemen als lid van de Commissie Internet en Automatisering.

B1988 Het Hoofdbestuur besluit Karina Couperus voor te dragen als Jongerenfunctionaris van de VVD Kamercentrale Den Haag.

B1989 Het Hoofdbestuur besluit aan de Algemene Ledenvergadering het volgende voorstel te doen met betrekking tot de verdeling van het positief resultaat over 1999: Lustrum fl. 5.000,-, Administratie fl. 5.000,-, Het Boek fl. 5.000,-, Verkiezingen fl. 7.500,- en Eigen vermogen fl. 2.925,-

B1990 Het Hoofdbestuur besluit tot het instellen van een Taskforce Ledenwerving die tot doel heeft om suggesties aan te dragen voor landelijk beleid met betrekking tot het werven en het activeren van leden.

B1991 Het Hoofdbestuur besluit tot het instellen van een ledenwerfactie. Leden die twee nieuwe leden werven betalen in het volgende contributiejaar fl. 10,- (zegge tien gulden) in plaats van het gebruikelijke contributietarief.

B1992 Het Hoofdbestuur besluit tot het instellen van een drietal geïnteresseerdendagen. (*)

B1993 Het Hoofdbestuur besluit bij de firma Quadrant een update van het ledenadministratie KING aan te schaffen alsmede een servicecontract met deze firma af te sluiten voor fl. 1600,- (zegge dertienhonderd gulden).

B1994 Het Hoofdbestuur besluit een contract af te sluiten met de firma Planet Internet voor fl. 51,98 (zegge éénenvijftig gulden en achtennegentig cent) per maand.

*** Toelichting besluit 1988:**

De besturen van de JOVD afdeling Den Haag e.o., de Regio Midden en de Kamercentrale Den Haag hebben overeenstemming bereikt over de voordracht van deze persoon.

*** Toelichting besluit 1992:**

In de maanden juli, september en november zal aan de hand van een introductie JOVD, een rondleiding op het Binnenhof en een discussie met andere PJO's getracht

worden geïnteresseerden lid te maken van de JOVD. De organisatie van deze geïnteresseerdendagen zal worden uitgevoerd door een projectgroep en valt onder verantwoordelijkheid van de Algemeen Secretaris. De geïnteresseerdendagen zijn een uitvloeisel van het Crisissteam Ledenwerving.

Besluitenlijst Hoofdbestuursvergadering d.d. 4 mei 2000 te Den Haag

Aanwezig: Jeroen de Veth (LV), Sander Thomassen (wnmd. VVP), Elmer Smith (AS), Maarten Burggraaf (LP), Rense Weide (AB), Suzanne Hartong (AB) en Marcel Jonker (IS).

Afwezig: Niels Baas (VVO; met kennisgeving)

B1995 Het Hoofdbestuur besluit Vera Willebrand onder dankzegging te ontslaan als Politiek Commissaris Justitie.

B1996 Het Hoofdbestuur besluit Sander Janssen onder dankzegging te ontslaan als Politiek Commissaris Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

B1997 Het Hoofdbestuur besluit Wilfred Chrispijn onder dankzegging te ontslaan als Politiek Commissaris Volksgezondheid, Welzijn en Minderheden.

B1998 Het Hoofdbestuur besluit René van Oorschot onder dankzegging te ontslaan als Politiek Commissaris Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu.

B1999 Het Hoofdbestuur besluit Nathan Soomer onder dankzegging te ontslaan als Politiek Commissaris Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

B2000 Het Hoofdbestuur besluit Aniel Pahladsing te benoemen als Politiek Commissaris Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

B2001 Het Hoofdbestuur besluit Wim Oosterveld te benoemen als Politiek Commissaris Europese Zaken.

B2002 Het Hoofdbestuur besluit Sander Janssen te benoemen als Politiek Commissaris Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking.

B2003 Het Hoofdbestuur besluit René van Oorschot te benoemen als Politiek Commissaris Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu.

B2004 Het Hoofdbestuur besluit Wilfred Chrispijn te benoemen als Politiek Commissaris Volksgezondheid, Welzijn en Minderheden.

Besluitenlijst Hoofdbestuursvergadering 13 juni 2000 te Den Haag

Aanwezig: Jeroen de Veth (LV), Elmer Smith (AS), Maarten Burggraaf (LP), Niels Baas (VVO), Bas van 't Wout (wnmd. VVP), Rense Weide (AB), Suzanne Hartong (AB) en Roos Baljé (adviseur).

Afwezig: Marcel Jonker (IS; met kennisgeving) en Tineke Prins (HR; met kennisgeving).

B2005 Het Hoofdbestuur besluit de besluitenlijsten d.d. 4 mei jl. ongewijzigd goed te keuren.

B2006 Het Hoofdbestuur besluit Marcel van Drunen onder dankzegging ontslag te verlenen als Hoofdredacteur van het Boek Jonge liberalen over 2020.

B2007 Het Hoofdbestuur besluit Bas van 't Wout onder dankzegging te ontslaan als Hoofdredacteur Digi LEF.

B2008 Het Hoofdbestuur besluit Michael Scheepers onder dankzegging te ontslaan als projectleider van de pro-

jectgroep die belast is met de organisatie van de 2020 dag.

B2009 Het Hoofdbestuur besluit Luuk van Beek onder dankzegging te ontslaan als lid van de Commissie Internet en Automatisering.

B2010 Het Hoofdbestuur besluit Christa Slim onder dankzegging te ontslaan als projectleider van de projectgroep belast met de organisatie van het Politiek Congres in april.

B2011 Het Hoofdbestuur besluit Bas van 't Wout te benoemen tot waarnemend Vice-voorzitter Politiek.

B2012 Het Hoofdbestuur besluit Nathan Soomer te benoemen tot waarnemend Algemeen Bestuurslid belast met Vorming & Scholing.

B2013 Het Hoofdbestuur besluit Pieter van den Berg te benoemen tot voorzitter van de statutencommissie, die met een voorstel zal komen aangaande de formele besluitvorming op een Politiek Congres.

B2014 Het Hoofdbestuur besluit Vera Willebrand, op voordracht van het Politiek Commissariaat, te benoemen tot Hoofdredacteur Digi LEF.

B2015 Het Hoofdbestuur besluit Hans Mojte te benoemen tot lid van de redactie Digi LEF.

B2016 Het Hoofdbestuur besluit Manfred Harlaar te benoemen tot projectleider van de projectgroep die belast is met de organisatie van de 2020 dag in Haarlem op 11 oktober.

B2017 Het Hoofdbestuur besluit Martijn Boeve te benoemen tot projectleider van de projectgroep die belast is met de organisatie van de 2020 dag in Zoetermeer op 8 november.

B2018 Het Hoofdbestuur besluit Dick Ozinga te benoemen tot lid van de Commissie Internet en Automatisering.

B2019 Het Hoofdbestuur besluit het Introweekend te organiseren op 16 en 17 september.

B2020 Het Hoofdbestuur besluit alle VVD jongeren onder de 21 jaar uit te nodigen voor het zaterdagprogramma van het november congres.

B2021 Het Hoofdbestuur besluit alle VVD jongeren onder de 21 jaar uit te nodigen voor het Intro weekend.

B2022 Het Hoofdbestuur besluit de begroting als volgt aan te passen. Contributie leden; fl. 16.000,- (zegge zestien duizend gulden), 2*1 actie; fl. 1.000,- (zegge duizend gulden) en voorziening contributie nieuwe leden 2001; fl. 4.000,- (zegge vierduizend gulden).

B2023 Het Hoofdbestuur besluit een laserprinter aan te schaffen voor fl. 1.630,- (zegge zestienhonderdendertig gulden).

B2024 Het Hoofdbestuur besluit twee nieuwe bureaustoelen aan te schaffen voor fl. 998,- (zegge negenhonderdachtennegentig gulden).

B2025 Het Hoofdbestuur besluit kantoorartikelen aan te schaffen voor fl. 1000,- (zegge duizend gulden).

Toelichting besluit 2013:

De statutencommissie is een commissie die ingesteld is door de Algemene Vergadering tijdens de Jaarlijkse Algemene Vergadering d.d. 6 mei jl. Auditor van deze commissie is de Algemeen Secretaris en Hans Mojte en Martin Woodward zijn leden.

Hoewel met de zomermaanden nog voor de boeg, november nadert... Op 25 en 26 november aanstaande zal het gecombineerde congres, waar zowel politiek als huishoudelijke zaken aan de orde komen, plaatsvinden in het uiterst oostelijk gelegen Noord-Brabantse stadje Cuijk. Wil jij dit organiseren, neem dan contact op met B. van 't Wout te bereiken op nummer 020-3456367, je kunt ook een mail sturen naar rfweide@hotmail.com.

Informatie van het Politiek Commissariaat

Vanaf 1 mei zal het Politiek Commissariaat (PC) gaan opereren in een andere samenstelling. Gesprekken met kandidaten zijn momenteel gaande. Op het ogenblik zijn er drie functies in het Politiek Commissariaat vacant. Het gaat om Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en om Economische Zaken. Ook is het mogelijk te reageren op andere functies. Tevens is het mogelijk om Onder Commissaris te worden. Dat betekent concreet dat je samen met de Politiek Commissaris de portefeuille gaat beheren, samen het werk gaat verdelen en je met het persbeleid gaat bezighouden. De OC zal meer op de achtergrond zijn of haar werkzaamheden verrichten. Ook zijn er diverse projectgroepen van start gegaan of te gaan van start. Europese Zaken zoekt leden voor een projectgroep, net als de Politiek Commissaris van Volksgezondheid,

Welzijn en Minderheden. Daar zijn plannen om een projectgroep op te richten met als onderwerp "Volksgezondheid: organisatie en inrichting in 2020". De Politiek Commissaris Buitenlandse Zaken is voornemens een LPPG op te richten, die zich gaat bezighouden met de problematiek in de Kaukasus. Een andere projectgroep die de PC Buitenlandse Zaken op wil richten is gericht op Defensie in 2020. Wanneer jullie interesse hebben in één van deze projectgroepen, neem dan contact op met: Bas van 't Wout: Waarnemend Vice-voorzitter Politiek 020-3456367 Sander Janssen: PC Buitenlandse Zaken 06-25028424 Wim Oosterveld: Kandidaat PC-Europa 075-6167857

Gezocht: Hoofdredacteur digitale LEF (DigiLEF).

Zoals je wellicht gemerkt hebt is de voormalige hoofdredacteur van de digitale LEF benoemd tot waarnemend Vice-voorzitter Politiek. Om die reden zijn we op zoek naar een nieuwe redacteur van dit digitale politieke kaderblad. De DigiLEF wordt eens per maand via een mailinglijst verstuurd en naar aanleiding van de hierin verschenen artikelen kan er een (electronische) politieke discussie plaatsvinden. Wil jij de politieke discussie via dit moderne medium stimuleren en contact leggen met onder meer politici om ze te benaderen voor artikelen, neem dan zo snel mogelijk contact op met Suzanne Hartong.

Datum	Afdeling	Activiteit	Locatie	Tijd	Informatie	Telefoon
12/09	Amsterdam	Disc. avond Midden-Oosten	Spuipand, Spuistraat 47a	20:00 uur	Marjolein Bos	06.28895350
12/09	Den Haag	Cursus Motieschrijven	Alg. Secr. Herengracht 38a	20:00 uur	Edwin de Mol	071-4026683
13/09	Delfland	Disc. avond eng.talig onderw.	Cafe Bebop	20:00 uur	Amarins v.d. Bos	015-2133990
14/09	Groningen	Cursus politieke stromingen	WING gebouw	20:00 uur	Daniëlle Valkink	050-5775373
15-17/09	Landel.	Introductieweekend	Jgd. herb. Alteveer, Arnhem	20:00 uur	Eline Willems	024-3601055
18/09	Leiden	A.L.V.	't Keizerij, Kaisergracht	20:00 uur	Onno Teng	071-5763512
18/09	Maastricht	Introductieavond	Il Trovatore, Markt	20:00 uur	Esther Tromp	043-3471591
18/09	Groningen	Vorbereidende A.L.V.	Huis de Beurs	19:00 uur	Rik Hospers	050-5777963
19/09	Rijk v.Nijmegen	Cursus Liberalisme	Café Samson, Houtstr.4-6	20:00 uur	E. Willems	024-3601055
19/09	Groningen	Excursie naar Hooghoudt		16:00-18:00 uur	Daniëlle Valkink	050-5775373
19/09	Hart v. Brabant	Cursus liberalisme	Café De Stomerij, Tuinstraat 14	20:00 uur	Dirk van der Plas	06-50246655
21/09	Twente	Disc. avond "Na Prinsjesdag"	Gemeentehuis Enschede	20:00 uur	Christa Slim	074-2671714
25/09	Maastricht	Motieavond	Au Mouton Blanc (bij V&D)	20:00 uur	Esther Tromp	043-3471591
26/09	Rijk v.Nijmegen	Vorbereidende verg.	Café Samson, Houtstr.4-6 Nijmegen	20:00 uur	E. Willems	024.3601055
26/09	Amsterdam	Cursus politieke stroming	Het Gespuij Spuistraat 47a	20:00 uur	Marjolein Bos	020-4889012
28/09	Rijnmond	Discussie over Prinsjesdag	'Locus Publicus'	21:30 uur	Esther Boom	06-28241276
28/09	Delfland	Cursus Europa	Onbekend	20:00 uur	Amarins v.d. Bos	015-2133990
29/09	Hart v. Brabant	Bier- en schrobbelevend	Café De Stomerij, Tuinstraat 14	21:00 uur	Dirk van der Plas	06-50246655
30/09	Regio Noord	Congres v/h noorden: primaat v/d politiek	Hoofdkantoor Gasunie, Groningen, hele dag		Hans Mojet	050-5731418
02/10	Leiden	Cursus spreken in het Openbaar	Liberalisme 't Keizerij, Kaisergracht	20:00 uur	Onno Teng	071-5763512
02/10	Amsterdam	Libertijn: doodstraf en berechting in andere landen				
03/10	Rijk v.Nijmegen	Wereldhandelspeel	Heineken Hoek, Leidseplein	20:00 uur	Marjolein Bos	020-4889012
03/10	Groningen	Liberaal borrel	Cafe Samson, Houtstr.4-6 Nijmegen	20:00 uur	E. Willems	024-3601055
03/10	Twente	Motieschrijf- en discussieavond	Café Soestdijk	22:00 uur	Rik Hospers	050-5777963
03/10	Amsterdam	Minicongres	Café Binnenhof, Walstraat 2	20:00 uur	Christa Slim	074-2671714
05/10	Groningen	Motieavond	Het Gespuij Spuistraat 47a	20:00 uur	Marjolein Bos	020-4889012
05/10	Groningen	Motieavond	Spaanse Aakstraat 59	20:00 uur	Rik Hospers	050-5777963
6-8/10	Landelijk	Cursus voor Cursusleiders	City Hostel, Den Haag		Nathan Soomer	030-2321395
09/10	Maastricht	Cursus politieke stromingen	Au Mouton Blanc (bij V&D)	20:00 uur	Esther Tromp	043-3471591
09/10	Delfland	Discussieavond over gezondheidzorg				
			Cafe Bebop	20:00 uur	Amarins van der Bos	015-2133990
11/10	Landelijk	Jonge liberalen over 2020-avond	Haarlem	19:00 uur	Manfred Harlaar	0223-641838
12/10	Groningen	Cursus liberalisme	WING gebouw	20:00 uur	Daniëlle Valkink	050-5775373
14/10	Regio Noord	Noordelijke Liberale Jongerendag: econ. ontwikkeling in het Noorden				
			De Bonte Koe, Groningen	10:30 uur	Hans Mojet	050-5731418
08/11	Landelijk	Jonge liberalen over 2020-avond	Zoetermeer	19:00 uur	Martijn Boeve	071-5133132
25-26/11	Landelijk	VALV en congres	Van der Valk, Eindhoven		Luuk van Beek	020-4713572
13/12	Landelijk	Jonge liberalen over 2020-avond	Tilburg	19:00 uur	Niek Kraut	0458-312067

Dient Nederland, net zoals de VS wil, een ruimteschild te krijgen?

Door Nathan Soomer

Sander M. Janssen, PC Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking

Vanwege de hoge kosten is het voor Nederland alleen geen optie om een anti-raketschild te bouwen. Binnen EU of NAVO verband kan het echter wel worden overwogen. De vrees van velen dat door het bouwen van een anti-raketschild een nieuwe koude oorlog ontstaat is ongegrond. De mondiale politieke situatie kent heel andere machtsblokken zoals ten tijde van de "eerste" koude oorlog en daarbij is een anti-raketschild een defensief en geen offensief wapen dus niet bedreigend. Een voordeel van de bouw van een anti-raketschild is de technologische en economische impuls die uiteindelijk een positieve uitwerking heeft op de civiele industrie.

Frank Dijkstra, secretaris Regio Midden

Een raketschild is naast heel erg kostbaar ook erg ineffectief. Een dergelijk systeem kan om technische redenen slechts een paar raketten per minuut uit de lucht halen en is dus makkelijk te overvoeren. Hierdoor ontstaat een misplaatst gevoel van veiligheid. Verder zijn de aanschaf en onderhoudskosten zo hoog dat ons hele defensieapparaat dan wel opgedoekt kan worden. Verder nodigt het andere landen uit om meer raketten te produceren. Dit lijken me toch wel genoeg redenen om aan zo'n idee niet te beginnen.

Niek Kraut, Vice Voorzitter Politiek Regio Zuid

De eerste vraag die je moet stellen is of het wenselijk is dat er zo'n ruimteschild komt. Ik vind van wel. Een aantal onbetrouwbare en politiek instabiele landen heeft nu de kennis en beschikbaarheid over lange afstands raketten. Elke regering/land heeft de plicht zijn bevolking daartegen te (kunnen) beschermen. Echter beschikt Nederland niet over de kennis en middelen om zo'n ruimteschild alleen te ontwikkelen en te maken. Dus zal Nederland in samenwerking met de Europese lidstaten van de NAVO zo'n ruimteschild moeten gaan ontwikkelen en eventueel gaan produceren.

F
C
H
T
E
R
K
R
A
N
T

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Rotterdam, een veilige haven?

Hoofdredacteur
Tineke Prins
Dijkstraat 11
9724 KW Groningen
050-3182637/06-23377722
C.G.Prins@let.rug.nl

(Foto-)redacteur
Jacolien Benes
Wassenberghstraat 36
9718 LM Groningen
06-50961704
a.k.benes@rechten.rug.nl

Redacteur
Rogier Klimbie
020-6250536

Redacteur
Joost van de Vooren
050-3113656
J.M.van.de.Vooren@rcond.rug.nl

Algemeen Secretariaat
Herengracht 38a
2511 EJ Den Haag.
tel. 070-3622433
fax 070-3617304
<http://www.jovd.nl>
jovd@wxs.nl

Colofon

Driemaster is het onafhankelijke verenigingsperiodiek van de onafhankelijke liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie. Oplage rond 2000 stuks. Advertentietarieven te verkrijgen bij de Landelijk Penningmeester.

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook verspreid, opgeslagen of veelevoudigd worden, dan met uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de Hoofdredacteur. Zoals neergelegd in de Landelijke Statuten en het Redactie Reglement, bepaalt de Hoofdredacteur, in samenspraak met de Driemaster Redactie, de redactionele formule. Hij is alleen aan de Algemene Vergadering verantwoording schuldig. De Hoofdredacteur zal niet tot plaatsing van stukken overgaan die de vereniging onevenredig kunnen benadelen. De visie die uit de artikelen spreekt is niet noodzakelijk de visie van de JOVD als vereniging, noch de visie van het Hoofdbestuur, noch de visie van de redactie, tenzij een en ander uitdrukkelijk is aangegeven.

Uiterste aanleverdatum van artikelen:

14 november

Landelijk Voorzitter
A.A. (Jeroen) de Veth
Menkemastraat 90
2532 TL Den Haag
06-51213007-/ aadeveth@mailcity.com

Algemeen Secretaris
E.C. (Elmer) Smith
Beeklaan 72
2562 AL Den Haag
06-21242674-/ jovdas@hotmail.com

Landelijk Penningmeester
M.D. (Maarten) Burggraaf
Cambridgelaan 785
3584 DW Utrecht
030-2546654/06-17068293
[jovd/p@hotmail.com/](mailto:jovd/p@hotmail.com)
m.d.burggraaf@students.law.uu.nl

Vice-voorzitter Organisatie
Rense Weide
Rijswijkseweg 193
2516 HC Den Haag
070-4150329 / 06-20982442
06-20982442-/ rfweide@hotmail.com

wnmd. Vice-voorzitter Politiek
Bas van 't Wout
Uilenstede 195-4266
1183 AD Amsterdam
020-3456367/06-28265991
b.vant.wout@let.vu.nl

wnmd. AB Vorming en Scholing
N.E.(Nathan) Soomer
Oudegracht 47 bis
3511 AC Utrecht
030-2321395/06-50675708
nathan.soomer@sonnet.nl

AB Interne Communicatie, Ledenwerking & -Activering, S. (Suzanne)Hartong
Goudse Rijweg 585
3031 CG Rotterdam
010-4118805/06-24515573
139349sh@student.eur.nl

Inhoud

1. Voorkant
2. Colofon/inhoud
3. Redactioneel /
Nieuw Landelijke Politieke
Projectgroep (Lppg)
4. Interview met burgemeester
Opstelten van Rotterdam.
6. Update Politiek
Commissariaat
7. Voorzitterswoord.
8. Rare jongens, die
Amerikanen.
10. Novembercongres.

Interview met Ivo Opstelten,
burgemeester van Rotterdam

11. Het sigarenkistje.
12. Pro en Contra.
14. PC-column.
15. Hoe liberaal is het nieuwe
belastingstelsel?
17. Rode Cirkels?
18. Criminaliteit en het uiteen
vallen van het gezin.
21. Election Night 7/8 november
22. HB-info
23. Liberale agenda
24. Achterkant van het Gelijk.

Daarom zult u als lezer veel over dit nieuwsitem in Driemaster kunnen vinden. Verder heb ik burgemeester Opstelten geïnterviewd over onder andere de veiligheid in Rotterdam.

den omvattende districten. Nu zult u denken, daar komt de oplossing. Maar nee, die heb ik niet direct. De afstand tussen het landelijke en de afdelingen is te groot, dus het afschaffen van de regio's is geen optie voor mij. De regio kan gezien worden als het cement tussen landelijk en de afdeling, die de afstand kleiner maakt. Het ware probleem zit hem volgens mij in de bevoegdheden van de regio, want die zijn er nauwelijks. De echte beslissingen worden landelijk genomen, zodat het aanzien van de regio afneemt. Dit gebrek aan aanzien en daarmee ook vertrouwen zorgt ervoor dat afdelingen zich bij problemen juist niet tot de regio's zullen wenden. Mijn oplossing is de verantwoordelijkheden van de regio's vergroten om dit vertrouwen te winnen. Om over het eerdergenoemde geld te spreken dat blijkbaar zo veelvuldig over is gebleven in de regiopot, een ieder die vrijwillig een donatie wil doen voor een fullcolour omslag van Driemaster mag altijd contact met mij opnemen..■

Hoewel het nieuwe politieke seizoen nog maar net van start is gegaan begeef ik mij al naar de eindstreep, want op het aankomende novembercongres zal ik namelijk mijn functie neerleggen. Hoewel de laatste loodjes altijd het zwaarst schijnen te wegen wil ik mij tot die tijd echter nog wel volledig inzetten voor een goed verenigingsblad, te beginnen met deze. Er is dus nog geen tijd om terug te kijken, dat komt op het feest tijdens het congres wel..

Iets wat iedereen natuurlijk op de voet volgt zijn de aankomende verkiezingen in de V.S. Wie zal het winnen, dat is de grote vraag.

Het in de inleiding genoemde terugkijken wil ik toch even doen, maar dan wat verder terug in de tijd. Zo herinner ik mij de reorganisatie binnen de JOVD nog zeer goed. De districten werden regio's, omdat de eerstgenoemden niet bleken te werken. De regio's moesten dat gaan doen wat de districten hadden verzuimd en kregen geld om de afdelingen te ondersteunen en als spreekbuis te dienen bij problemen. Door bestuurderspotentieel weg te halen uit diezelfde afdelingen moest er wat veranderen. Maar is dit ook gebeurd?

Naar mijn mening zijn de regio's niet veel anders dan grotere gebie-

Uw hoofdredacteur

Nieuwe Landelijke Politieke Projectgroep (lppg) VN-hervormingen zoekt leden!!

In september van dit jaar heeft VN-chef Annan zijn plannen voor een nieuwe rol van de VN voor de 21e eeuw uiteen gezet. Een grondige herziening van de organen en instituties van de VN stelde hij als eerste prioriteit bij zijn aantreden. Hoewel de VN opgericht is op basis van liberale beginselen, lijkt het verworpen te zijn tot een logge organisatie die zijn doel schromelijk voorbijgeschoten is, en liberale beginselen daarbij terzijde heeft geschoven. Hoe zou de wereldorganisatie voor liberalen eruit moeten zien? Hierover zal in maart 2001 een notitie verschijnen op het congres. Om over deze kwestie mee te denken kun je je opgeven voor de LPPG VN-hervormingen bij:

PC Buitenlandse Zaken Wim Oosterveld. (w_oosterveld@hotmail.com of 06-28233903).

Interview Opstelten

Door Tineke Prins en Jacolien Benes.

Meneer Opstelten, u bent nu burgemeester van de stad waar u 56 jaar geleden bent geboren. Was dit een droom die u in uw ambtelijke carrière wilden verwezenlijken.

Een droom was het om burgemeester van Rotterdam te worden, maar het is nooit een doel geweest dat ik bewust heb nagestreefd. Maar deze functie is voor mij wel de bestuurlijke hoofdprijs. Ik vind het fantastisch om terug te zijn in Rotterdam. En dat geldt ook voor Mariëtte, mijn vrouw, die haar hele jeugd in Rotterdam heeft doorgebracht.

U bent als burgemeester verantwoordelijk voor openbare orde en uiteraard politie. Welke maatregelen heeft u genomen om tijdens Euro 2000 de openbare orde en veiligheid in Rotterdam te garanderen?

We hebben buitengewoon veel tijd in de voorbereiding gestopt. De driehoek is het gehele jaar voorafgaand aan het toernooi elke twee weken bijeengewoest en tijdens het evenement dagelijks. Het rapport van het Crisis Onderzoeksteam (COT) dat wij hebben laten maken na de rellen bij de huldiging van Feyenoord heeft een belangrijke rol gespeeld in de voorbereiding. Op voorhand zijn veel scenario's uitgewerkt, doorgenomen en zelfs bestuurlijk geoefend.

Het alcoholbeleid in Rotterdam was het strengste in Nederland en daar werd door de politie ook strikt op toegezien. Het was niet toegestaan om op de openbare weg alcohol te drinken. Alcohol

mocht alleen in cafés en op afgeschermden terrassen geschonken en gedronken worden. Daar zijn in goed overleg hele strakke afspraken over gemaakt met de horeca. Zij hebben deze maatregelen niet als een beperking ervaren. Ook de politie was overal correct gekleed en zichtbaar aanwezig. Het afgesproken bejegeningprofiel droeg de kenmerken van 'policing with a smile', hetgeen zoveel wil zeggen als vriendelijk aanwe-

Rotterdam zal ik dan zeker graag op de tribune zitten om onze atleten toe te juichen.

De haven van Rotterdam vervult samen met Schiphol een mainportfunctie in Nederland. Welke veranderingen, zoals verzelfstandiging van de haven, moeten er in de nabije toekomst plaatsvinden, zodat deze functie in de 21e eeuw behouden blijft? Het is van groot belang dat de

Een droom was het om burgemeester van Rotterdam te worden.

zig maar er kort bovenop zitten als er dingen gebeuren die tegen de afspraken zijn. Al deze maatregelen zijn zeer goed gecommuniceerd en zijn nergens op weerstand gestuit. Zowel het publiek als de agenten zelf vonden deze heldere gedragslijn erg plezierig om mee te werken.

In navolging van Euro 2000, dat een groot succes was, wordt er nu gesproken over het organiseren van de Olympische Spelen in Nederland. Denkt u dat de Rotterdammers in staat zouden zijn om het Olympisch spektakel in hun stad te verwelkomen?

Rotterdamers kunnen veel en ze houden ook van sport, ik wil het dan ook niet uitsluiten. Zelf zal ik het als burgemeester niet meemaken, want ik begreep dat we op z'n vroegst over de spelen van 2028 praten. Maar als burger van

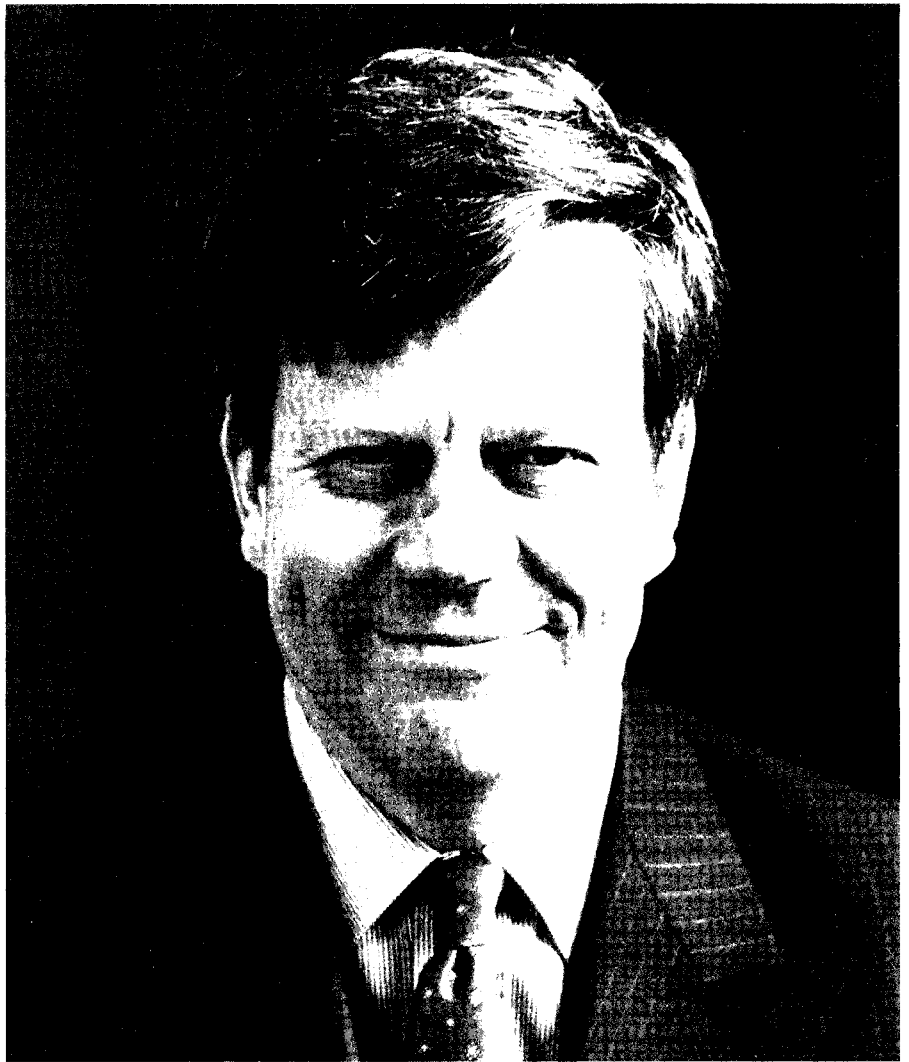
haven zich als mainport verder kan blijven ontwikkelen. Rotterdam is niet alleen een nationale, maar ook een Europese haven. Daarnaast is de haven zich ook aan het ontwikkelen tot 'brainport'. In discussies wordt wel eens gesteld alsof we moeten kiezen voor oude of nieuwe economie. Naar mijn mening is dat meer en/en-keuze. In de logistieke en transportsector speelt ICT een belangrijke rol en juist door de concentratie van bedrijvigheid in de haven kan de nieuwe economie zich ontwikkelen. Om die nationale en Europese mainportfunctie te kunnen blijven waarmaken is Maasvlakte II voor diepzeecontaineroverslag en andere bedrijven die aan diep water moeten liggen, hard nodig. Bovendien is Maasvlakte II belangrijk om schuifruimte te creëren in het havengebied. Hierdoor kan lawaaiige en overlastgevende bedrijvigheid verder

van de stad af gesitueerd worden, waardoor de leefbaarheid in het gebied zal toenemen. Daarnaast moeten de investeringen in het achterlandvervoer worden doorgezet zoals bijvoorbeeld de aanleg van de Betuwelijn, de stimulering van de binnenvaart en het transport per pijpleiding.

Of het Rotterdamse havenbedrijf verzelfstandigd moet worden is nog maar de vraag. Het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam heeft middels de Mainport Holding Rotterdam meer commerciële armslag gekregen. Over twee jaar gaan we dat evalueren.

De VVD-achterban is zeer sceptisch ten aanzien van het rekeningrijden. Wat zijn volgens u de positieve en de negatieve aspecten van het betalen voor het rijden inde Randstad, bovenop de wegenbelasting?

Voor de grote steden is het van het grootste belang om bereikbaar te blijven. Die problematiek is momenteel zo groot dat je geen enkel middel op voorhand uit moet willen sluiten. De proef met het spitstarief vind ik dan ook heel goed te verdedigen. Als over twee jaar blijkt dat het spitstarief goed werkt, dan hebben we dat maar

voor betaalstroken waarbij mensen in tegenstelling tot het spitstarief een keuze hebben. Door mee te doen blijft Rotterdam betrokken bij de invoering en evaluatie van beide proeven.'

den. Concurrentie tussen bedrijven is namelijk niet alleen gebaseerd op de bereikbaarheid van een locatie, daar spelen waarschijnlijk nog honderd andere factoren een rol. Die bedrijven aan binnenrand worden waarschijnlijk wel beter bereikbaar en dat is mensen ook wat waard. Nee, de conclusie dat sommige bedrijven 'zwaar gedupeerd worden' is te gemakkelijk.' Door onder andere de vuurwerkramp in Enschede wordt er in Nederland beter nagedacht over de veiligheid in woongebieden. De gemeente Rotterdam kent met al haar industrie rondom en in woongebieden een hoge risicofactor. Welke maatregelen zijn of worden getroffen om de veiligheid van de Rotterdammers te waarborgen? Het is natuurlijk waar dat Rotterdam veel industrie en bedrijvigheid heeft. Rotterdam is de Velu-

De VVD-achterban is zeer sceptisch ten aanzien van het rekeningrijden.

mooi bereikt. Daarnaast moeten we natuurlijk wel voor ogen houden dat het spitstarief deel uitmaakt van een totaalpakket aan maatregelen, waarbij ook geïnvesteerd wordt in het openbaar vervoer en het wegennet. Naast de proef met het spitstarief komt er nu ook een proef met het door Rotterdam voorgestane concept

Als liberaal in hart en nieren moet u nu het rekeningrijden in Rotterdam invoeren. Naar onze mening strookt dit niet met het liberale beginsel van gelijkheid. Ondernemers aan de binnenrand van het gebied zullen namelijk zwaar gedupeerd worden ten opzichte van hun concurrenten aan de buitenrand. Wat is hierop uw reactie?

Ik geloof er niets van dat ondernemers 'zwaar gedupeerd' wor-

we niet. Maar dat betekent niet dat Rotterdam zoveel onveiliger is dan andere steden, hoewel dat beeld ten onrechte wel bij veel mensen leeft. Veel van die industrie ligt namelijk allang niet meer in de stad, maar in het havengebied tussen het centrum en de Europoort.

Dat wij veel industrie hebben, betekent ook dat wij als gemeente, brandweer, politie, GGD, milieudienst en natuurlijk de bedrijven zelf veel aandacht hebben voor de veiligheid. Wij hebben een goede rampenbestrijdingsorganisatie en de aanvalsplannen voor rampen worden regelmatig op alle niveaus geoefend, ook bestuurlijk. Als het om de veiligheid van de bewoners gaat mag je echter nooit zelfgenoegzaam worden,

daar moet je scherp op blijven toezien.

Tot slot willen we nog even terugkeren naar de Olympische Spelen; wat vindt u van de door Oranje behaalde medailles en zal het aantal van 25 naar uw mening in een 'thuiswedstrijd' overschreden worden?

Als sportliefhebber vind ik al die prestaties natuurlijk prachtig. Ik heb er met veel plezier naar gekeken. Het thuisland heeft natuurlijk altijd een voordeel als het gaat om het behalen van de medailles. Maar een garantie is het natuurlijk niet, daar weten we sinds het EK alles van.' ■

Update Politiek Commissariaat

Momenteel is de bezetting van het Politiek Commissariaat als volgt:

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties:

Politiek Commissaris
Aniel Pahladsingh

Justitie:

Politiek Commissaris
Onder Commissaris
Vera Willebrand
Amardy Geerdink

Buitenlandse Zaken:

Politiek Commissaris
Wim Oosterveld

Europese Zaken:

Politiek Commissaris
Sander van der Eijk

Volksgezondheid, Welzijn, Minderheden en Sport:

Politiek Commissaris
Onder Commissaris
Wilfred Crispijn
Christa Slim

De posten Onderwijs, VROM, Sociale Zaken en Economische Zaken zijn vacant. Mocht je interesse hebben in één van deze functies of er meer over willen weten, dan kun je bellen met Bas van 't Wout, 06-28265991

Tevens zijn er de volgende politieke projectgroepen actief:

Institutionele hervorming van de EU (voor info: Sander van der Eijk, 070-3882392)

VN Hervormingen (voor info: Wim Oosterveld, 06-28233903)

Handhaving (voor info: Vera Willebrand, 06-20493511)

Xenotransplantatie (voor info: Wilfred Crispijn, 050-3115180)

Grote Stedenbeleid (voor info: Aniel, Pahladsingh, 070-3214762)

Als je hier informatie over wilt kun je daarover bellen met de betreffende Politiek Commissaris.

De voorzitter

door Jeroen de Veth

Niks Opschudding, Niet Nix of LEF. In de week van Prinsjesdag en de algemene beschouwingen waren het de Politieke Jongeren Organisaties, van DWARS tot JOVD en van JS tot de SGP-jongeren, die politiek Den Haag – al was het maar voor even – op haar grondvesten deden schudden. In een gezamenlijke verklaring, een artikel in het NRC en een persconferentie keerden wij ons tegen het gebrek aan visie, de non-keuzes en het gedoogbeleid, waartoe onze vertegenwoordigers zich maar al te vaak laten verleiden. Uiteraard zijn we het als JOVD lang niet altijd eens met de heldere keuzes van onze broeders en zusters in PJO-land. En natuurlijk zijn we het met VVD-roerganger Dijkstal eens over de pracht van een rijksbegroting. Maar van een helder beleid, ook van liberale voorgangers, dat gevoed wordt en tot stand komt door ideologische debatten in de Kamer kunnen we toch al te vaak niet spreken.

Zo keren we ons al jarenlang tegen de non-keuzes die worden gemaakt als het gaat om de groei van Schiphol. Bijna twee jaar geleden vonden we het zelfs nodig om, in tegenstelling tot onze traditie, te demonstreren voor een duidelijke koers t.a.v. onze nationale luchthaven; de JOVD demonstreerde vòòr uitbreiding. In vele notities, moties en puntenplannen keren we ons ook tegen de non-keuze die onze moederpartij maakt t.a.v. de toekomst van Europa. En met succes. De vertegenwoordiging van de VVD in het Europees Parlement voelt zich gesterkt door de verfrissende en heldere keuzes die onze JOVD maakt als het gaat om uitbrei-

ding, democratisering en verdere federalisering met inachtnaam van de subsidiariteitsregel. Nu nog de rest van de liberale achterban en voorhoede!

Ook op het gebied van de legalisering van softdrugs en een verdere decriminalisering van euthanasie dringt de JOVD al jaren aan, met wisselend succes, op heldere keuzes van de liberale voorhoede. Zonder te willen tornen aan de Zalmnorm moeten we de VVD in het bijzonder blijvend bewust maken, dat een liberaal Nederland meer is dan een hiep hiep hoera begroting. Laat er dan ook geen misverstand over bestaan, dat er ook beleid, nieuw beleid, liberaal beleid en heldere keuzes voor nodig zijn om Nederland liberaler en dus leefbaarder te maken. Uit de woorden van fractievoorzitter Dijkstal was dit nauwelijks op te merken. Zijn algemene beschouwingen leken op een spreekbeurt voor de klas van economieleraar Zalm. Antwoorden en liberale gedachten als het gaat om de gevolgen van de vergrijzing (een onbetaalbare en onwenselijke AOW), de problemen in het (hoger) onderwijs en de zorg bleven uit, daar waar De Hoop-Scheffer met liberale principes als eigen verantwoordelijkheid en keuzevrijheid de liberale honeurs waarnam. Over de drie, als voorbeeld aangehaalde, onderwerpen, die actuele problemen met zich meebrengen heeft de JOVD nagedacht en fel gediscussieerd over liberale en werkbare alternatieven of zijn we daar mee bezig. Ik haal maar

even het AOW-debat aan, waar we met steeds meer impact het debat tot leven schoppen met een plan voor geleidelijke afschaffing.

Kortom, de JOVD heeft een sterke voet tussen de deur als het gaat om het voeding geven aan het politieke debat en het leveren van een, zo je wilt bescheiden, bijdrage aan het liberaal-ideologische smoel. Dat maakt de JOVD dan ook steeds meer, behalve de broedvijver voor liberaal talent, een politieke factor van belang. Dat is dan ook wat ik bedoel met organisatorische en politieke onafhankelijkheid, die nooit ofte nimmer kan worden prijsgegeven. Samen met onze moederpartij gaan we voor goud, maar ieder natuurlijk wel in zijn eigen sport.

Met de verkiezingen en verschillende partijprogramma's in het vooruitzicht is het aan ons, jullie, om een eigen program op te stellen, met punten waarop we onze politieke rol de komende vier jaar te kunnen voortzetten en meer... Pakken, hebben, houden... en uitbouwen! ■

Rare jongens die Amerikanen...

Door Edgar Hütte

Een verslag van de Democratic National Convention in Los Angeles, 14-17 augustus 2000

Los Angeles Airport, 17 augustus en elf uur 's avonds, nog twee uur wachten tot mijn vlucht vertrekt naar Mineapolis. Ik kijk naar een tv-scherm waarop een houderige Al Gore zojuist de belangrijkste speech van zijn leven geeft. Als ik een paar minuten later weer opkijk is de hoofdpersoon niet meer de democratische presidentskandidaat, maar oud-gouverneur van Pennsylvania Pat Casey. Jammer, ik had liever de laatste analyses gezien: wordt Gore nog steeds afgeschilderd als die te serieuze houten plank? Zou het optreden van de kandidaats-First Lady al zijn afgekraakt? En wat zou de reactie zijn van het Amerikaanse volk op de Vice-president zijn acceptatiespeech? Wat mij betreft veel liever Gore dan die 'Son of a Bush'.

De conventies van de Democratische Partij worden al vele jaren steevast bezocht door een delegatie van de FDP, de Duitse liberalen. Toch besloot ik pas enkele dagen ervoor om dit keer mee te gaan en dus reisde ik 7 augustus af naar de Verenigde Staten. Voorafgaand aan de Conventie was er in Washington D.C. een programma geregeld met als thema 'Transatlantic Relations'. We brachten bezoeken aan diverse ambassades en instellingen en bespraken o.a. de veranderende verhoudingen tussen de aankomende lidstaten van de Europese Unie en de

Verenigde Staten, en de manier waarop de Europese integratie vorm krijgt bij de permanente E.U.-vertegenwoordiging in de Amerikaanse hoofdstad. Na afloop van het driedaagse programma, reisden we nog eens 3 uur terug in de tijd naar de Stad der Engelen.

De eerste en 'vrije' dag in Los Angeles stond in het teken van het regelen van de juiste accreditaties. Het was onmogelijk om bij het Staples Center (waar de Conventie plaatsvond) nog kaarten te bemachtigen. Ik werd met mijn Duitse vrienden naar een van de buitenwijken van L.A. gestuurd waar in een prachtig hotel een programma voor buitenlandse gasten werd georganiseerd. We werden direct de tuin ingestuurd waar een receptie plaatsvond voor alle deelnemers. Ik had het eerste drankje nog niet te pakken of ik hoorde van achteren: "He, wat doe jij hier?". Het bleek Frits Hufnagel te zijn, die samen met Hans van den Broek een tweekoppige VVD-delegatie vormde. Het duurde niet lang of ik herkende nog een paar gezichten: Sir Lord David Steel en Annemie Neyts, respectievelijk voormalig en huidig President van Liberal International; CDA-voorzitter Marnix van Rij en een delegatie van PVDA-leden. De NDI organisatie (National Democratic Institute for International Affairs) van het International Leaders Forum vond het goed dat ik als vertegenwoordiger van IFLRY meedeed en dus stonden me een paar interessante dagen te wachten, waarvan de tweede dag het meest interessant was.

De nieuwe leider van de Verenigde Staten

Deze dag begon met een forum-discussie over de evolutie van de Conventies van de Democratische Partij. Heel duidelijk kwam naar voren dat conventies vroeger veel meer politieke inhoud bezaten en dat het de laatste jaren voornamelijk een mediacircus was om de kandidatuur extra kracht bij te zetten. Het tweede programmapunt was een lunch met niemand minder dan Madeleine Albright en Bill Clinton!!! Hoewel de zaal tot de nok gevuld was met gasten, waaronder velen die diep in de buidel hebben moeten tasten, kon ik een perfect plaatsje bemachtigen op het balkon, zo'n 15 meter bij het podium vandaan. 's Avonds zou ik de machtigste man op Aarde nog een keer zien spreken voor een uitzinnige mensenmassa. Na bijna acht jaar Presidentschap heeft Clinton het spreken werkelijk tot in de puntjes van zijn vingers onder controle. Subtiel beheerste hij het publiek dat menigmaal tot een "Thank you Bill" uitbarstte. Bill genoot elk minuut van zijn triomf-rede en incasseerde de gigantische politieke resultaten die tijdens zijn twee termijnen zijn bereikt. Het zal nog een hele kluit worden voor Al Gore om zich los te maken van hem en zichzelf naar voren te schuiven als dé nieuwe leider van de Verenigde Staten.

De volgende twee dagen spraken vele democratische leiders en prominenten, waaronder Jesse Jackson, Bill Bradley, Caroline Kennedy (dochter van J.F.K.) en een lange reeks van senatoren en gouverneurs. Joe Lieberman, die kort voor

de conventie was aangesteld als kandidaat Vice-president, gaf op de voorlaatste avond zijn acceptatiespeech. Hoewel Gore hem een dag later in zijn speech als 'gewoon de beste kandidaat' betitelde, was het duidelijk een tactische keuze. Lieberman nam immers een kritische houding aan ten opzichte van Clinton ten tijde van de Lewinski-affaire. Gore's keuze zou daarom ook de wind uit de Republikeinse zeilen moeten halen. Op de laatste avond werd met veel bombarie Al Gore aangekondigd: dochter kondigt moeder aan als de beste en liefste moeder in de hééééle wereld; moeder beschrijft met behulp van allerlei foto's het opwindende leven van de toekomstige President; en hij zelf komt op het laatst uit de catacomben van het complex het podium opgelopen... Typisch Amerikaans, je kent het wel.

Gore versus Bush

Zijn optreden was niet geweldig, een zesje, maar het belangrijkste was dat een politieke boodschap naar mijn mening in zijn geheel ontbrak. Slechts een mix van een aantal sociaal-democratische en christen-democratische issues werden tot in het vervelendst toe herhaald: familiewaarden, betaalbare ziektekosten, goede scholing, veiligheid op straat en 'power to the people'. Zonder problemen haalde ik de sound-bites er keer op keer uit; de korte boodschappen welke gemakkelijk op de Amerikaanse nieuwszenders herhaald zouden kunnen worden.

De show was tot in de details geregisseerd, inclusief het gedrag van het publiek. Synchroon hield ieder-

een bordjes omhoog met teksten als 'Go al Go' en 'Gore for President'. Soms werd er alleen luid gejuicht, subtiel aangemoedigd door het fel verlichten van de zaal. Over lichteffecten gesproken: overal in de zaal hingen stroboscopen – flitslichten voor de niet discoliefhebbers – om het te doen lijken of Gore continue gefotografeerd werd. Iemand vertelde me dat bij de Conventie veel meer reporters aanwezig waren dan bij Euro 2000, dus het was volgens mij een beetje overdreven.

Door de democraten werd werkelijk alles gedaan om maar zoveel mogelijk positieve media-aandacht te krijgen. Zo was het van bijzonder groot belang dat er méér ballonnen zouden vallen na Gore's speech dan na die van Bush. Ik moet heel eerlijk bekennen dat ik eigenlijk best wel zat te wachten op dat moment. Helaas vielen niet alle 250 duizend ballonnen tegelijk, zodat het effect niet echt spectaculair was. Desalniettemin kon de aankomende President van de Verenigde Staten niet kapot voor de aanwezigen in de enorme zaal.

Zoals ik hierboven al gezegd heb is het echter de vraag hoe het Amerikaanse publiek zou reageren. Voor de Conventie liep Gore nog 8 tot 16 procentpunten achter op Bush, maar ik denk dat ze hierna wel ongeveer gelijk zullen staan. Het belangrijkste is nu dat Gore tijdens de debatten tussen hem en Bush goed naar voren komt. Gore is inhoudelijk veel sterker – hij wil dan ook meer dan de drie geplande debatten aangaan, terwijl Bush het liever bij een enkele wil houden – en ik verwacht dan ook dat hij zelfs uit zal lopen op zijn grote rivaal en de verkiezingen in november met een bescheiden meerderheid zal winnen...
Go al Go!!! ■

Edgar Hütte is Vice-president van IFLRY, the International Federation of Liberal and Radical Youth, de wereldkoepelorganisatie van liberale jongerenorganisaties. Kijk voor meer informatie op www.iflry.org of bel met 020-6836809.

"I WELCOME THESE DEBATES AS A CHANCE TO DISCUSS OUR DIFFERENCES ON WOMEN'S ISSUES, AND -- OCTOBER SURPRISE!"

Het novembercongres 2000: Dat mag je niet missen!

Het novembercongres wordt dit jaar nóg beter. Overdag volop politieke discussie en een algemene ledenvergadering. Het avondprogramma is gereserveerd voor politieke sprekers met daarna een feest dat klokslag twaalf zal losbarsten.

Ook het arrangement is uitgebreider dan ooit. Deze keer zijn een lunch, diner, feest, ontbijt en gratis non-alcoholische drank zaterdag overdag inbegrepen. Inclusief een overnachting in een driepersoonskamer kost dit pakket je slechts f65,—! Schrijf je snel (maar uiterlijk 11 november) in voor dit congres op 25 en 26 november in Eindhoven.

Drs. G. Zalm, minister van Financiën

Inschrijfbon

Ja, ik geef mij hierbij op voor het politiek congres op 25 en 26 november 2000 in Eindhoven.

Naam: Telefoonnummer:
Adres: Afdeling:
Postcode: Handtekening :

Ik heb wel/niet eerder een JOVD-congres bezocht.

Hierbij geef ik me op voor het volgende arrangement:

- Overnachting in een tweepersoonskamer inclusief ontbijt, warme lunch, diner, feest, congresboek en onbeperkt gratis drank overdag (non-alcoholisch) - fl. 75,-
- Overnachting in een driepersoonskamer inclusief ontbijt, warme lunch, diner, feest, congresboek en onbeperkt gratis drank overdag (non-alcoholisch) - fl. 65,-
- Congresboek - fl. 10,—

Voorkeur kamerindeling:

- Deel mij in bij andere JOVD-ers, bij voorkeur uit mijn afdeling.
- Ik wil graag een kamer delen met de volgende mensen:

1e Naam/afdeling.....2e Naam/afdeling.....

Vanwege administratieve redenen is het zeer wenselijk het bedrag voor 1 november 2000 giraal over te maken.

Bij contante betaling op het congres wordt f10,— extra in rekening gebracht.

Bon uitprinten, invullen en opsturen naar:

JOVD
Heregracht 38a
2511 EJ Den Haag
fax : 070-3617304

Voor meer informatie:
Algemeen Secretariaat
tel : 070-3622 433
e-mail : jovd@wxs.nl
of bezoek www.jovd.nl/congres

Voorwaarden:

Kruis je keuze aan en maak het bijbehorende bedrag over op Rabobank Leens 316072443 JOVD actierekening. De congresbon en het bedrag dienen uiterlijk 11 november 2000 op het Algemeen Secretariaat aanwezig te zijn. De toewijzing van de kamers geschiedt op volgorde van binnenkomst van betaling, met de opgegeven voorkeur wordt zoveel mogelijk rekening gehouden. Indien je voor 11 november 2000 afzegt, wordt het gehele bedrag, minus fl. 10,- teruggestort, na deze datum blijft men het gehele bedrag verschuldigd. Wanbetalers kunnen geen gebruik maken van de arrangementen. Ruilen van kamers op het congres is niet mogelijk. Iedereen is persoonlijk verantwoordelijk voor de aangerichte schade. Het is verboden zwartslapers op de kamer te hebben! Het is ten strengste verboden om zelf drank mee te nemen naar het congres. Mochten alle driepersoonskamers reeds bezet zijn, dan zult u in een tweepersoonskamer overnachten. Hiervoor zal echter wel fl. 10,- extra in rekening worden gebracht.

Door Martijn Bruijstens, penningmeester Regio Midden

Je kon thee of koffie krijgen. Lekker overzichtelijk. Tegenwoordig krijgen sommige mensen het op hun zenuwen, wanneer ze voor de voor hen schier onmogelijke opgave staan te kiezen uit bosbesenthee, citroenthee, kaneelthee, vanillethee of capuccino, red coffee, irish coffee, enzovoort enzoverder. Anderen beschouwen deze diversiteit van variëteiten als de krenten in de pap van hun bestaan. In de Verenigde Staten is de verkiezingscampagne tussen de Republikeinen en de Democraten in volle gang. Sommigen vragen zich af of Nederland de VS moet volgen. Zou Nederland gebaat zijn bij een tweepartijstelsel?

Joost M. van de Vooren
Redacteur Pro&Contra

Pro

Iedereen kent dat probleem. De wasmachine heeft het af laten weten en is aan vervanging toe. Je stuipt naar een witgoedwinkel toe om een nieuwe aan te schaffen, maar eenmaal aangekomen word je geconfronteerd met een enorm aanbod aan wasmachines in alle soorten en maten. Het is ontzettend moeilijk om uit al die wasmachines, een keuze te maken. Dit probleem doet zich niet alleen voor als men een wasmachine gaat kopen, maar ook bij de aankoop van een t.v. of een auto. Men zou kunnen stellen dat dit voorbeeld ook voor politieke partijen geldt. Een blik op een stembiljet laat zien dat er vele politieke partijen in Nederland bestaan. Zoveel dat men vaak door de bomen het bos niet meer kan zien. Het zou daarom zeer verfrissend werken als er net zoals in de Verenigde Staten een twee partijen stel-

sel zou komen. In de V.S. heeft men de facto de keuze uit twee partijen, een derde partij zoals de Hervormingspartij, krijgt nauwelijks voet aan de grond.

Van de politieke partijen in de V.S. kan men stellen dat ze nog echt voor hun idealen staan. Als je op de Republikeinen stemt, weet je dat je op een klassiek-liberale partij stemt en dat als deze partij aan de macht komt ze een klassiek-liberaal beleid zal voeren. Bij de Democraten weet je dat als deze partij aan de macht komt er een sociaal-liberaal beleid van toepassing zal zijn. Ik wil niet zeggen dat Nederlandse partijen niet voor hun idealen staan. Maar bij een kabinetsformatie gaan veel van die idealen verloren. Om in Nederland een kabinet te vormen, dat op een politieke meerderheid steunt, is men genoodzaakt om met andere partijen samen te werken. Het resultaat is een compromis, waar de partijen water bij de wijn hebben moeten doen om de samenwerking mogelijk te maken. In de V.S. ligt de situatie anders. In dit land kan men stellen dat aan het eind van de verkiezingen een van de partijen de meerderheid heeft. De winnende partij heeft een alleenrecht. Niks water bij de wijn doen om tot een compromis te komen. Ieder individu kan er dus van op aan, dat als de partij wint die hem het meeste aanspreekt, zijn belangen ook het beste behartigd zal worden. In Nederland heeft men die zekerheid niet. Het is daarom ook niet vreemd dat veel Nederlanders de politiek de rug toekeren. Het is nooit duidelijk welke partij jouw belangen het beste zal behartigen, want jouw belangen kunnen bij de kabinetsformatie weer verloren gaan. Een Amerikaan heeft die onzekerheid niet en zet zich daarom stevast voor zijn partij in. De beelden van massale partijbijeen-

komsten zijn dagelijks op de beeldbuis te zien.

Bedrijven zetten zich in de V.S. ook en masse in om 'hun' partij te ondersteunen. Dit gebeurt door partijfinanciering. De VVD zag hier wel iets moois in, maar partijfinanciering slaat hier niet aan. Een bedrijf heeft met hetzelfde probleem te kampen als de Nederlandse burger. Ze kan van geen enkele partij de garantie krijgen dat haar belangen niet verloren gaan bij een kabinetsformatie. De situatie is zelfs zo dat Nederlandse bedrijven, die belangen hebben in de V.S. een Amerikaanse politieke partij sponsoren.

Het blijkt dat er genoeg voordelen op te noemen zijn en het wordt tijd dat een staatkundige commissie de mogelijkheden gaat onderzoeken voor een tweepartijstelsel in Nederland.

Contra

Tweepartijstelsel doet onrecht aan individualisme

De kiezers, of beter gezegd de staten, in de Verenigde Staten staan op het punt te kiezen voor een nieuwe president; een nieuwe man, die nagenoeg in zijn eentje het hele buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie gaat vormgeven. Om het de kiezer niet al te ingewikkeld te maken zijn er maar vier kandidaten, waarvan twee, te weten Nader en Buchanan, bij voorbaat kansloos zijn en dus een weggegooid stem. Blijven er nog twee over. Gelukkig zijn er waanzinnig grote verschillen... Of lijken er grote verschillen? Om u meteen maar uit de droom te helpen, echt veel verschillen tussen de twee kandidaten zullen na 7 november niet meer aan bod

Contra- een twee-partijstelsel krijgen?

Door Rense Weide, wnm.d. Vice-voorzitter Organisatie van de JOVD

komen. Gore zal abortus niet legaliseren – dat ligt te gevoelig – nog los van het feit, dat daar ook een parlement aan te pas moet komen. Bush zal de doodstraf niet opleggen aan de staten, dat is nou eenmaal de, ook door Bush zelf, bevochten soevereiniteit van de staten. Van verschillende, conservatieve (Republikeinse) en links-conservatieve (Democratische) hervormingen in de sociale zekerheid en gezondheidszorg zal wel helemaal niets komen, getuige Clinton en veel van zijn voorgangers met grote beloften. Wees gerust, er is één groot verschil tussen beide. Gore hangt de lijn-Clinton aan als het gaat om de internationale rol van de VS. Bush heeft Europa al aangekondigd, dat als hij aan de macht komt, de EU en haar burens (de Balkan) militair gezien echt haar eigen boontjes moet gaan doppen. Kortom, in de rat race naar het Witte Huis worden verschillen benadrukt die er na de verkiezingen niet zullen zijn en houden de paar echte verschillen een keuze tussen zwart of wit in.

Het vierjaarlijks terugkerende voorbeeld van de Verenigde Staten, maar ook het Britse 'tweepartijstelsel' illustreert volgens mij al de onwenselijkheid van een dergelijk stelsel in ons land. Laat ik verschillende elementen uit beide buitenlandse voorbeelden uitlichten en stellen tegenover ons pluralistisch stelsel, dat overigens onlosmakelijk verbonden is met het kiesstelsel van evenredige vertegenwoordiging. Hierover later meer. Allereerst zegt het woord tweepartijstelsel mij als liberaal al genoeg om ertegen in het verweer te komen. Twee partijen impliceert onmiddellijk een beperkte keuzemogelijkheid. Nu is dat niet iets om onmiddellijk tegen te zijn. Liberalen zijn wel voor het hebben, zonodig creëren van keuze-

mogelijkheden. Nergens staat echter aangegeven hoeveel keuzes, in dit geval democratische, er moeten zijn. Maar een keuze uit twee partijen, als het gaat om het vertegenwoordigen van het individu, zijn zienswijzen en politieke keuzes, kan ik me bedenken, is erg mager. In de VS betekent het een keuze uit compassionate conservatism of een Amerikaanse variant van de derde weg, ook wel neoliberalisme met een flinke dosis paternalisme. Andere smaken zijn er niet of zijn kansloos. In het Verenigd Koninkrijk is er dan nog de keuze sociaal-democratie of conservatisme. Toegegeven, je kunt ook liberaal stemmen, maar dan ga je niet voor een flinke dosis macht en invloed. OK, je kunt in de VS of het VK ook liberaal, christen-democratisch of GroenLinks zijn. Het wordt getolereerd. Je politieke invloed is er echter niet. Jouw ideeën tellen dan amper. Je stem vind je niet terug in het parlement, dat er ook voor jou zit. Kortom, de kracht van het Nederlandse stelsel is, dat meer individuele kiezers zich vertegenwoordigd kunnen voelen door hun parlementariërs.

Een klacht in Nederland is, dat alle grote politieke partijen (lees: partijen met macht / een flinke dosis invloed) naar elkaar toeschuiven. Feitelijk is dat ook waar te nemen. CDA, VVD en PvdA zijn de afgelopen decennia naar elkaar toegeschoven, en wel naar het midden. Dat zegt iets. In Nederland zegt het, dat individuen met denkbare beelden die van het burgerlijke midden afwijken terecht kunnen bij radicalere partijen, zoals D66 (democratie/radicaal liberalisme), GroenLinks (milieu), de Christen Unie (orthodoxie) of de SP (socialisme oude stijl). In de VS betekent het, dat je met politieke overtuigingen, die afwijken van het midden kunt kiezen voor kansloze

extremen als Nader en Buchanan of beter nog, je aan moet sluiten bij de twee groten en daar in een hoekje van de vele vleugeltjes weg kunt creëren. Je ziet dan overigens weer, dat politieke verschillen dwars door twee partijen heen lopen waardoor de keuze voor de burger troebeler wordt. (Zo is de Democratische running mate Lieberman conservatiever dan de Republikeinse running mate Cheney.) Mijn stelling is, dat er behalve het, voor politieke partijen electoraal aantrekkelijke midden, meer moet zijn te kiezen. Niet ieder individu kiest voor het midden, zie de grote steun voor GroenLinks, SP en de Christen Unie.

Het laatste argument tegen een tweepartijstelsel ligt 'm in de totstandkoming van zo'n stelsel. Willen we in Nederland naar een tweepartijstelsel, dan moeten de politieke partijen de koppen bij elkaar steken en afspreken, dat ze met zijn tweeën overblijven en nooit meer een nieuwe partij op zullen richten. Dat is erg onwaarschijnlijk. Of, we moeten naar een kiesdistrictenstelsel. Dat is namelijk de enige natuurlijke wijze waarop we naar een tweepartijstelsel toekunnen. Gegeven de omvang van ons land (we zijn al één klein district), de verdere personificatie van de politiek, het gebrek aan pluralisme in vertegenwoordiging en een toenemend clientelisme (zie de VS en het VK) ben ik daar tegen. Bovendien gooien we onszelf als liberalen samen met het CDA, de PvdA en alle iets minder grotere partijen in een grabbelton, waaruit het electoraat dan twee keer mag pakken. Het is maar de vraag of de kiezer ons er met twee keer grabbelen dan nog zo vaak uithaalt en of het niet ten koste gaat van de opmars van het liberalisme in ons land. ■

PC-column

Door Sander van der Eijk, Politiek Commissaris Europese Zaken

Voor onze generatie is Europese integratie al bijna net zo iets vanzelfsprekends als de grondwet. Het is er al geweest zo lang we het ons kunnen herinneren en het is natuurlijk fijn dat je nu tijdens je studie op uitwisseling kunt naar een ander Europees land. Maar anders dan de Nederlandse grondwet, die hoogstens zo nu en dan ten prooi valt aan veranderingen in het kader van staatkundige vernieuwing, is de Europese integratie een dynamisch proces, waarvan het einddoel nog steeds onderwerp van discussie is.

In december 2000 zullen de Europese regeringsleiders in Nice bijeenkomen voor een nieuwe Intergouvernementele Conferentie (IGC) en trachten een Vervolgverdrag te maken op het Verdrag van Amsterdam om zo een nieuwe stap te zetten in het integratieproces. De uitdaging van Nice is te komen tot een meer democratische en soepele besluitvorming in Europa, zodat er ook na de aanstaande uitbreiding nog besluiten genomen kunnen worden. Europa moet dus democratischer worden, maar democratie kan vele vormen aannemen. Het probleem is steeds dat we het in Europa maar niet eens kunnen worden over die vorm. En dat roept bij mij als jonge democratieminnende liberale Europees Burger toch wel vragen op.

Bouwen we nu aan een Verenigde Staten van Europa of is er gewoon sprake van verregaande internationale samenwerking? Hebben we als burgers nog wel wat te zeggen over Europese regels, of moeten we het allemaal maar voetstoots aannemen? Hoe worden onze burgerrechten in de Unie gewaarborgd en is dat eigen-

lijk wel iets dat we niet veel beter nationaal kunnen regelen? Wat is nu eigenlijk de zin achter die Europese integratie?

Europese keuken

Belangrijke vragen, waarvan de uitkomst de toekomst van de Europese geschiedenis mede zal bepalen. Vragen waar we ook in het licht van de voorgenomen uitbreiding van de Unie een antwoord op nodig hebben. Vragen ook die de regeringsleiders te lang voor zich uitgeschoven hebben, juist omdat ze het er niet over eens konden worden.

Toenmalig minister van Buitenlandse Zaken Van Mierlo verklaarde tijdens de onderhandelingen voor het verdrag van Amsterdam in 1997 dat de Europese Burger niet geïnteresseerd is in de inrichting van de Europese keuken, maar in de gerechten die er gemaakt worden. Maar die burger moet wat mij betreft dan wel de garantie hebben dat het hier om democratisch gecontroleerde gerechten gaat. En daar is in het Europa van vandaag met haar unanimitieitsprincipes en ingewikkelde pijlerstructuren nog maar weinig van te merken.

Europese grondwet?

Democratie kan alleen gewaarborgd worden door een heldere besluitvorming, die volgens eenduidige regels verloopt en gecontroleerd wordt door een democratisch gekozen parlement. Joschka Fischer, de Duitse minister van Buitenlandse Zaken stelde in mei dan ook voor om op termijn te komen tot een soort van Europese grondwet waarin de soevereiniteit verdeeld wordt tussen de lidstaten en een soort Europese regering. De Franse President Chirac

sprak zich daarop echter uit in de richting van een Europa van de Naties, waarin samenwerking tussen natiestaten het uitgangspunt is.

Los van je eigen mening over dit onderwerp, is het in elk geval wel interessant dat nu in het kader van het nieuwe verdrag deze oude discussie weer nieuw leven ingeblazen wordt. In het verleden was het namelijk een kenmerk van deze discussie dat men het in Europa hierover niet eens kon worden. Met de nieuwe onderhandelingen voor het verdrag van Nice in het vooruitzicht wordt er misschien weer een stukje meer duidelijkheid geschapen, iets waar wij als Europese Burgers nu onderhand wel recht op hebben. Want die duidelijkheid is nodig om ook op de lange termijn een stabiel en democratisch Europa te garanderen.

Voorkomen moet in ieder geval worden dat een nog langere onduidelijkheid over het einddoel van de integratie zal leiden tot een Europa dat zo ingewikkeld is dat er helemaal geen besluiten genomen kunnen worden.

In november zal het JOVD-congres haar mening over de agendapunten van de IGC bepalen. Heb je zin om nu al mee te discussiëren? Op het discussieforum van de JOVD op internet wordt op dit moment een onderwerp aan de IGC gewijd.

Meer weten over Europa? De JOVD biedt afdelingen gratis de cursus Europa aan. ■

(Bij het schrijven van deze column heb ik mij o.a. laten inspireren door enkele artikelen uit de Internationale Spectator van september 2000, gewijd aan de IGC van Nice.)

Hoe liberaal is het nieuwe belastingstelsel?

Door Vincent Leenders

Na 36 jaar trouwe dienst maakt op 1 januari 2001 de huidige Wet op de inkomstenbelasting plaats voor een nieuwe. Na vingeroefeningen als de spaarloon- en premiespaarloonregeling lijkt dit het echte levenswerk van Willem Vermeend. Maar hoe liberaal is dit paarse belastingstelsel?

Misschien is het goed om te beginnen met de geruststellende opmerking dat er voor de bijklussende scholier of student niet veel verandert. Bijklussen tot een Eurootje of 4.900 per jaar blijft belastingvrij. Voor je ouders wordt het wel wat onaantrekkelijk als je na je 26ste nog doorstudeert, want dan mogen zij jouw levensonderhoud niet meer aftrekken.

Met het nieuwe belastingstelsel wil Vermeend een spaak in het wiel steken van de fiscaal calculerende burger. Het is maar de vraag of dit is gelukt, want merken de aanbieders van fiscaal gedreven producten hier wel iets van? Hoe zit het met het eigen huis, lijfrenten en "slimme" beleggings-producten? De belastingheffing zou hierop idealiter zo weinig mogelijk invloed moeten hebben. Maar ook straks houdt de overheid hier nog een flinke vinger in de pap. Teveel nog mijns inziens.

De eigen woning

Om maar met de eigen woning te beginnen. In feite is de hypotheekrenteaftrek niet of nauwelijks ter discussie geweest. Weliswaar mag je geen hypotheekrente meer aftrekken voor een tweede huis

maar dat doet slechts pijn voor een relatief beperkte groep Nederlanders. Politiek gezien kon enige "window-dressing" echter niet uitblijven. En dus is bepaald dat je maar gedurende 30 jaar hypotheekrente mag aftrekken. Maar aangezien algemeen wordt betwijfeld of deze wet het wel 30 jaar uithoudt, zal die maatregel waarschijnlijk weinig effect sorteren.

In de ons omringende landen is het al sinds jaar en dag goed gebruik dat hypotheekrente niet of zeer beperkt in aftrek kan worden gebracht. Voor Nederland zou dat ook een goed idee zijn. De OESO heeft al enkele keren gewaarschuwd voor de stijgende huizenprijzen en de hoge hypotheekbedragen. Ook De Nederlandsche Bank maakt zich daarover zorgen. Geleidelijke afschaffing van de hypotheekrenteaftrek zou de huizenmarkt en de schuldenlast van gezinnen ten goede komen.

De regering schernt bij dit alles met het belang van een goede volkshuisvesting en balans op de woningmarkt, nu ingrijpen in de hypotheekrenteaftrek waarschijnlijk desastreus is voor iedereen die in de afgelopen twee jaar een duur huis heeft gekocht. Anderzijds kan iemand met een modaal inkomen met de huidige huizenprijzen alleen nog in Oost-Groningen een flatje driehoog-achter kopen, zodat het eigen-woningbezit waarschijnlijk niet verder zal stijgen. Maar blijkbaar is dit de algemeen geaccepteerde prijs voor jarenlange overheidsbemoeyenis.

Sparen voor de oude dag

In Nederland wordt flink gespaard voor de oude dag. De meeste Nederlanders bouwen pensioen op. Daarnaast wordt nog lustig gespaard met lijfrenten en kapitaalverzekeringen. En aangezien de overheid dit een goed doel vindt, wordt ook hier fiscaal gesubsidieerd.

Een korte uitleg. Een lijfrente is een privé-pensioen. Je betaalt nu een premie, in ruil waarvoor je in de toekomst inkomen krijgt. De premies kun je nu aftrekken en het inkomen is in de toekomst (waarschijnlijk) lager belast. Een kapitaalverzekering is een spaarcontract. Je betaalt jaarlijks premie en na bijvoorbeeld 25 jaar krijg je daarvoor in ruil een groot bedrag ineens. De premie is niet aftrekbaar, maar alles wat je na 25 jaar meer krijgt dan de betaalde premies is onbelast.

Verzekeringsmaatschappijen hebben van deze fiscale regelingen dankbaar gebruik gemaakt. Gevolg: half Nederland aan de lijfrentes en de kapitaalverzekeringen. Van de beleggingsresultaten op de hiervoor ingelegde premies gaat uiteindelijk echter een groot deel naar de verzekeraars zelf en niet naar de premiebetalers. Een niet echt aantrekkelijke vorm van sparen voor de oude dag dus, maar wel fiscaal gesubsidieerd en dus vaart iedereen er wel bij.

Begin jaren negentig werd een eerste stap gezet richting beperking van de lijfrentepremie-aftrek. Ook werden de vrijstellingen voor kapitaalverzekeringen beknot. En nu

wordt die lijn verder doorgezet. Premie aftrekken voor een lijfrente mag nog, maar je moet wel kunnen aantonen dat je een pensioentekort hebt. En een uitkering uit een kapitaalverzekering blijft tot op zekere hoogte onbelast, maar alleen als je die uitkering aanwendt voor het aflossen van een hypotheek.

Deze verdere beperkingen zijn een goede zaak. Het stimuleren van sparen voor de oude dag kan best tot de overheidstaken worden gerekend, maar wel binnen zekere grenzen. Ook de verhouding tussen consument en verzekeraar is hiermee mijns inziens gebaat. Verzekeraars moeten nu meer concurreren op beleggingsprestaties en rendementen op ingelegde premies. Zij kunnen minder meeliften op het argument van het fiscale voordeel.

Een nog verdere inperking van de fiscale faciliteiten voor lijfrenten lijkt mij echter een goede zaak. Lijfrenten zouden niet meer fiscaal "beschermd" moeten worden. Overheidsbescherming kan zich beperken tot toezicht op het rendement dat deze verzekeringen opleveren en op het verstrekken van inzicht in de kosten die verzekeraars in rekening brengen. De consument is daar meer bij gebaat dan bij een fiscale subsidie die in feite grotendeels ten goede komt aan de verzekeraars.

Voor wat betreft de vrijstelling voor kapitaalverzekeringen wil ik kort zijn: deze kan helemaal worden afgeschaft. De fiscale faciliteiten hiervoor zijn verworpen tot een subsidie die mede verstorend werkt op de woningmarkt.

Beleggingsproducten

Aandelenlease-constructies, vermogensversnellers, clickfondsen en rentegroefondsen zijn een selectie

uit de beleggingsproducten die in de afgelopen jaren op de markt zijn gebracht. Het fiscale hoogvliegwerk dat hieraan ten grondslag lag was Vermeend een doorn in het oog. Mij ook, maar dat is waarschijnlijk om een andere reden dan die van de (oud-)Staatssecretaris.

Veel beleggingsproducten hadden als belangrijkste doel het omzetten van belaste inkomsten in onbelaste vermogenswinsten. Zij maakten daarmee gebruik van een ietwat verouderd beginsel van onze belastingwetgeving waardoor alleen opbrengsten van vermogen konden worden belast en de waardegroei van het vermogen onbelast bleef. Voor vermogende Nederlanders was dit een manier om de belastingdruk te verminderen. Andere fiscale trucs waren hen al door Vermeend ontnomen in 1997 en 1999, maar deze omvorm-truc was nog blijven bestaan.

Ook hier was naar mijn mening sprake van een marktverstorende werking van het fiscale stelsel. De aanbieders van beleggingsproducten leken zich vaak meer te richten op het fiscale voordeel dan op het rendement van hun product. Van dat rendement verdween veel in hun eigen zakken door kosten die zij in rekening brachten voor het in elkaar zetten van de constructies.

In het nieuwe belastingstelsel maakt het voor de belastingheffing niet meer uit hoe je je geld belegt. Al het geld dat nog wordt gespendeerd aan het omzetten van inkomsten in vermogenswinsten is straks weggegooid geld. Vanaf 1 januari 2001 betaalt iedereen 1,2% over de waarde van zijn vermogen. De enige vragen die nog een rol spelen zijn: hoe haal ik een zo hoog mogelijk rendement op een manier waar ik me zo lekker mogelijk bij voel? Meeliften op het argument

van fiscaal voordeel is dus niet meer mogelijk.

Conclusie

In het nieuwe belastingstelsel is fiscaal "slim" beleggen niet meer aan de orde. Hiermee wordt de marktverstorende werking van allerlei beleggingsproducten tegengewerkt. Dit neemt vooral de vermogende fiscaal calculerende consument de wind uit de zeilen. De markt voor oudedagsvoorzieningen en de eigen woning blijft echter nog danig verstoord door fiscale regels. Het is jammer dat de gelegenheid niet te baat is genomen om ook hier meer doorzichtigheid te creëren. Hier zouden meer mensen bij gebaat zijn. Het argument van marktverstoring had wat mij betreft meer op de voorgrond mogen staan. Het zou het liberale gehalte van het nieuwe belastingstelsel ten goede zijn gekomen. ■

Rode cirkels? Nee dank u.

Door Ron Hogenboom

Sinds medio jaren negentig zijn de huizenprijzen enorm gestegen. Velen hebben hierdoor hun vermogen, in ieder geval op papier, aanzienlijk zien stijgen. Aan nieuwkomers op de koopwoningmarkt, vooral jongeren, is dit alles voorbij gegaan. Gecorrigeerd door de prijsstijging van woningen is de koopkracht van hun inkomen en spaargeld veelal fors geslonken. Appartementen in Utrecht en Amsterdam zijn voor hen praktisch onbetaalbaar geworden. Natuurlijk kunnen zij bescheiden gaan wonen, maar voor een ton of drie, vier mag je toch iets meer verwachten dan een groot uitgevallen kleedingkast. 'Ja, dat kan tegenwoordig niet meer', hoor ik sommigen denken. Onzin. De schaarste op de woningmarkt is voor het leeuwendeel kunstmatig gecreëerd. In de afgelopen jaren ging de vraag (door o.a. de stijging van het aantal huishoudens, de lage rente en de toename van het aantal tweeverdieners) sterk omhoog. Doordat het aanbod aan nieuwe woningen hierbij achterbleef, was een krachtige prijsstijging het voor de hand liggende gevolg.

Waarom reageert de nieuwbouw van woningen toch niet op de gestegen vraag? Ten eerste komt dit door de schaarste aan bouwgrond. Deze schaarste wordt veroorzaakt door het strakke grondbeleid dat boeren voorrang geeft: 70% van het Nederlandse grondoppervlak is landbouwgrond.

De tweede oorzaak, die nauw met de eerste samenhangt, betreft de wijze waarop op de beperkte hoeveelheid bouwgrond woningen mogen worden gebouwd. Hierbij blijkt de "muur" nog niet bij iedereen te zijn gevallen. Want wat voor type woningen, in welke mate, waar worden gebouwd is een vraag die de overheid voor een belangrijk deel voor ons beantwoordt. centrale planning à la Erich Honecker cs. En, even "succesvol": volgens VROM-onderzoek kent Nederland een kwantitatief tekort van ruim 100.000 huizen. Het belangrijkste probleem op de woningmarkt is echter het kwalitatieve tekort. Veel van de bestaande en zelfs een

inspelen op de wensen van woonconsumenten.

Woningen in ruil voor landbouwgrond

Op zich hoeft de landbouw niet fors in te krimpen om de burger meer woonruimte te geven. Als je namelijk van de landbouwgrond slechts 2% afhaalt kun je de ruimte voor woningen met ruim 30%(!) vergroten. Overigens resteert dan dus nog altijd 68% voor de landbouw. Indien dit een jaar of acht geleden was gedaan en de woonwensen van consumenten serieuzer waren genomen, zouden de prijzen veel minder sterk zijn gestegen en zouden mensen meer tevreden zijn met hun behui-

Voor inlevering van 2% landbouwgrond, krijgt u maar liefst 30% bouwgrond terug

groot deel van de nieuwe (vooral VINEX-)huizen zijn niet dié woningen die consumenten eigenlijk willen. Zo worden volgens onderzoek de VINEX-woningen te klein bevonden en hebben ze te weinig tuin en parkeerplaatsen. Bovendien worden ze opgetrokken in wijken met te weinig openbaar groen. Naast het moeten woekeeren met de schaarse bouwgrond, is de Oostblokische regeldrift hiervan de boosdoener. Nieuwbouw moet aan allerlei regels voldoen. Zelfs de plafondhoogte is aan regels gebonden. Door de gedetailleerde eisen kunnen projectontwikkelaars nauwelijks

zing. Starters zouden zich een normale woning kunnen veroorloven, zonder zich diep in de schulden te hoeven steken. Ook zouden de belastinguitgaven aan de hypotheekrente-af trek (dit zijn de gedeerde belastinginkomsten doordat de hypotheekrente kan worden afgetrokken) aanzienlijk lager zijn geweest. En DNB had niet hoeven wijzen op de macroeconomische risico's die uit de onevenwichtige ontwikkeling op de woningmarkt voortvloeien. Wel zouden we een aantal stukken weiland en akkerland zijn kwijt gemaakt. Maar zelfs in de Randstad hebben we daar voldoende

van: in het "volle" Zuid-Holland hebben boeren 65% van de grond in bezit.

In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening, die eind dit jaar het licht zal zien, kan alsnog de keuze worden gemaakt om landbouwgrond om te zetten in meer woon- en leefruimte en de regeldrift fors te verminderen. Evenwel schijnt minister Pronk hier geen voor-

stander van te zijn. Volgens het NRC wil hij rond steden en dorpen rode cirkels trekken. Buiten de cirkels, die min of meer overeenkomen met de huidige bebouwing, mag de komende decennia (!) niet worden gebouwd. Dit ondanks de circa twee miljoen extra inwoners die ons land over dertig jaar zal tellen. Pronk lijkt het instandhouden van de langgerekte saaie akkers in de Haar-

lemmermeer en de Westlandse kassen belangrijker te vinden dan voldoende woon- en leefruimte voor de burgers. Hopelijk heeft niet heel Den Haag de opvatting, dat we, ondanks de toenemende welvaart, steeds dichter op elkaars lip moeten gaan wonen. Van mij mogen in ieder geval die akkers en kassen worden omgezet in parkachtige woonwijken. Liefst vandaag nog. ■

CRIMINALITEIT EN HET UITEENVALLLEN VAN HET GEZIN

Door Rene van Wissen

Onlangs werd bekend dat het aantal geweldsmisdrijven in Nederland in de periode 1990-1998 is verdubbeld tot 77.000 per jaar. Veel andere Nederlandse criminaliteitsstatistieken zijn zich eveneens ten negatieve gaan ontwikkelen. Maar niet alleen in vergelijking met vroeger gaat het in dit opzicht slechter in Nederland: ook in vergelijking met andere landen over de gehele wereld scoort Nederland slecht. In de debatten over deze plaag wordt vaak gezegd dat 'vele factoren' debet zijn aan dit probleem. Dit is nodeloos vaag. Criminaliteit is een moreel probleem. Criminaliteit heeft een morele oplossing.

Bronnen van sociale orde

Criminaliteit hangt direct samen met de bronnen van sociale orde. Er zijn drie bronnen van sociale orde. Ten eerste is er de Selbstzwang, oftewel het geweten. Voor slechts zeer weinigen is deze bron voldoende; de overgrote meerderheid van de mensen heeft sturing van

buitenaf nodig om tot het goede te komen. Niettemin is deze bron belangrijk. Mensen beschikken over gezond verstand, dat ze in staat stelt te onderscheiden tussen goed en kwaad.

Ten tweede is er de sociale controle. Deze heeft traditioneel bij uitstek plaats in het gezin, de kerk en het onderwijs. Alledrie deze instituten hebben thans met problemen te kampen: het klassieke kerngezin (getrouwde vader en moeder met hun kind(eren)) begint uit elkaar te vallen; in het onderwijs stapelen de problemen zich op; en de kerken zijn leeggelopen.

De derde en laatste bron van sociale orde is het juridisch instrumentarium van de overheid. Dit is een noodzakelijk kwaad, iets wat gezien de menselijke neiging tot het kwade altijd nodig zal blijven. Maar het is het laatste redmiddel. Veel liberalen menen ten onrechte dat het strafrecht het enige redmiddel is en dat het iets positiefs is. Maar wanneer het strafrecht in actie moet komen

is het kwaad reeds geschied.

De sancties die de overheid uitdeelt zijn per definitie repressief: het zijn straffen na de daad. Straffen is misschien noodzakelijk, het helpt de dader weinig. Gewetensvorming zorgt ervoor dat mensen niet tot het kwade komen; sociale controle en de angst buiten de groep te vallen doen hetzelfde, terwijl de overheid mensen in moreel opzicht aan hun lot overlaat en ze, zoals gezegd, straft als het kwaad al is geschied.

Voorkomen is beter dan genezen. Daarom is het beter om meer aandacht aan geweten, kerk, gezin en onderwijs te besteden dan aan overheidsstraffen. Vooral het gezin behoeft onmiddellijke aandacht. Was het echtscheidingspercentage in Nederland tot de jaren 50 nog onder de 10, in 1994 was het al opgelopen tot 34. De echtscheidingscijfers nemen momenteel weliswaar iets af, en komen daarmee nog niet in de buurt van de 50% in Groot-Brittannië en de Verenigde

Staten, terwijl het aantal huwelijken toeneemt, maar waakzaamheid is geboden, want het is onduidelijk is of deze trend zich zal voorzetten.

De lacherigheid waarmee veel Nederlanders praten over het gezin is zorgwekkend. Het onderwerp

voorstaan op zijn tolerantie is er bijzonder weinig tolerantie voor degenen die een andere mening hebben dan de meerderheid.

Vooraf kinderen lijden onder scheidingen

Onder het motto 'Beter een goede scheiding dan een slecht huwelijk'

kind uit een gebroken gezin heeft twee tot drie keer zoveel kans op emotionele of gedragsproblemen

wordt afgedaan als exclusief CDA-agendapunt (alsof standpunten die het CDA inneemt per definitie onzinnig zijn) en er wordt spottend bij gezegd 'Het gezin is de hoeksteen van de samenleving', maar daar blijft het bij. Niet alleen wordt er in Nederland niet nagedacht over oplossingen, de problemen worden nauwelijks met het gezin in verband gebracht!

Nederlandse overheid vindt dat alles moet kunnen

'Het poldermodel van fragiele consensus functioneerde dankzij collectief zwijgen en zoveel mogelijk toelaten,' zo constateert NRC-handelsblad-columnist Maarten Huygen terecht in zijn recentelijk verschenen boek Amerikaanse toestanden. Alles wat mensen willen moet kunnen, is het devies. Mensen krijgen daardoor steeds meer de neiging om alles wat ze willen doen te vertalen in een recht om het ook daadwerkelijk te doen. In Nederland wordt de werkelijkheid tot norm verheven, en worden gevoelige kwesties zoals drugs, abortus, prostitutie en euthanasie gelegaliseerd in een futiele poging om ze als probleem weg te definiëren. In een land dat zich laat

kwam de echtscheidingsgolf op gang, met slechte scheidingen en steeds minder goede huwelijken tot gevolg. Het probleem bij een scheiding is dat er vaak ook kinderen bij betrokken zijn. Het aantal kinderen onder de 21 dat een scheiding meemaakte in de periode 1960-1964 was 38.800; in de periode 1985-1989 bedroeg dit aantal 158.400 (CBS). Uit onderzoek blijkt dat de meeste kinderen er emotioneel zelfs meer moeite mee hebben wanneer hun ouders gaan scheiden dan wanneer ze bij een ongeluk omkomen. Veel van hen namelijk zoeken de oorzaak van de scheiding bij zichzelf en krijgen er een schuldgevoel over. Dat echter is slechts één van de vele zaken waar kinderen in geval van een scheiding mee te maken krijgen. Andere zijn: het loyaliteitsconflict jegens de ouders, de ruzies, het wennen aan bezoekenregelingen, verhuizingen, processen, de kinderbescherming en dan natuurlijk nog de gerechtelijke bevelen en alles wat daarmee samenhangt. Gebroken gezinnen leiden tot gebroken kinderzielen. Een gebroken ziel is de eerste voorwaarde voor de pathologische levensstijl van de crimineel. Maar vanwaar eigenlijk deze

bespreking van de problemen van echtscheidingen, nu in het bovenstaande al werd aangegeven dat het aantal echtscheidingen in Nederland weer wat afneemt en het aantal huwelijken toeneemt? Een van de redenen daarvoor is een uitspraak die Frits Bolkestein eens deed: 'Amerika is ons altijd een probleem voor.' Inderdaad zijn er veel sociale ontwikkelingen die vanuit Amerika naar Nederland overwaaien. Concreet lijkt er een periode van ongeveer 15 jaar mee gemoeid te zijn.

Het merendeel van de kinderen van gescheiden ouders lijdt erg onder de scheiding. Er is overweldigend bewijs voor de stelling dat ze vaker sociale en leerproblemen hebben dan kinderen die niet uit een gebroken gezin komen. Zo is de kans twee keer zo groot dat ze de middelbare school niet afmaken en dat ze slechter zijn in lezen, spellen en wiskunde. Bovendien is de kans dat een kind uit een gebroken gezin emotionele of gedragsproblemen hebben twee tot drie keer zo groot als bij kinderen die uit een intact gezin komen. Kinderen uit gebroken gezinnen lopen veel hogere risico's dat ze het slachtoffer worden van lichamelijk en seksueel geweld, dat meestal wordt toegebracht door de vriend van de moeder. Maar ook de moeders zelf geven aan gewelddadiger ten opzichte van hun kinderen te zijn dan die uit intacte gezinnen.

Maar niet alleen de kinderen zelf lijden onder scheidingen, ook de rest van maatschappij. Uit recent Amerikaans onderzoek van de socioloog Popenoe blijkt onder meer dat in Amerika 60% van de verkrachters, 72% van adolescenten moordenaars en 70% van degenen die lange straffen uitzitten afkomstig zijn uit een gebroken gezin. Dit op zichzelf is al een ern-

stig punt van overweging voor ouders die echtscheiding overwegen. Maar de tijdgeest is er niet naar om je te onthouden van iets wat je wilt doen. The consequences be damned.

Veranderde opvattingen over echtscheiding

De drempel om te scheiden is laag, of, beter gezegd, verdwenen. Het is niet langer zondig of zelfs maar afkeurenswaardig en er zijn geen juridische belemmeringen als een wachttermijn om mensen de gelegenheid te geven of te verplichten nog eens ernstig over hun voorstellen te gaan nadenken. In traditionele maatschappijen en kringen wordt een slecht huwelijk gezien als een treurig maar onveranderbaar fact of life. Tegenwoordig is echtscheiding iets wat bijna wordt toegejuicht, omdat mensen een einde maken aan de uitzichtloze toestand van een slecht huwelijk, of wat ten hoogste als moreel neutraal wordt gezien. Voor velen is de mystieke lading uit zowel het huwelijk als uit het gezin verdwenen. Het personen- en familierecht begint op gewoon contractenrecht te lijken.

Het overheidsbeleid geeft de indruk dat het niet uitmaakt of mensen opgroeien in een eenoudergezin of een kerngezin, met getrouwde of slechts samenwonende ouders, al dan niet biologisch, al dan niet van hetzelfde geslacht. Maar dit is in het geheel niet om het even.

Het gaat bij het huwelijk dan ook niet om het papiertje. Het huwelijk is geen contract. Het is veeleer een rite de passage, die de nieuwe band als man en vrouw inaugureert, zowel voor de personen in kwestie als voor hun familie, vrienden en de maatschappij waarin zij leven. Het traditionele gezin, gebaseerd op een huwelijk van man en vrouw, verschaft een stabiliteit die

door geen van de andere 'alternatieve leefvormen', zoals ze tegenwoordig verzachtend worden genoemd, kan worden geboden. Echtscheidingen liggen aan de basis van vele sociale problemen, want als de ouders er niet zijn om een kind normen en waarden bij te brengen zijn er weinig anderen die dat kunnen. Dit wordt goed omschreven door Huygen:

Nederland is minder gewelddadig dan Amerika maar qua criminaliteit, dus ook qua jeugdcriminaliteit, is het bezig geweest aan een inhaalmanoeuvre. Dat is de andere kant van globalisering. Meer welvaart, minder gelegenheid voor opvoeding meer misdaad. Rechters maken steeds vaker melding van kinderen die geen gewetensfunctie hebben omdat hun ouders geen grenzen kunnen stellen. Overal is hun gezegd dat ze moeten doen wat ze leuk vinden. Geduld is hun vaak niet bijgebracht en dat past ook niet in een samenleving die op snelle behoeftebevrediging is gericht.

In de richting van een oplossing

Of het een overheidstaak is om het traditionele gezin te redden met actief beleid is maar zeer de vraag. Conservatieven en klassiek-liberalen delen een gezond wantrouwen jegens de vaardigheid van de overheid om gecompliceerde taken naar believen uit te voeren. Behalve dit utilitaristische punt zijn er bovendien meerdere filosofische bezwaren tegen overheidsinmenging.

Maar het handhaven van de openbare orde is duidelijk wel een overheidstaak; dat vindt zelfs de meest geharde libertariër. Als het verval van het gezin leidt tot criminaliteit, en daar lijkt het beslist op, mag de overheid niet zwijgen. Op z'n minst geldt dat de overheid het goede niet moet schaden. De bescher-

ming van het kerngezin zou een punt van aandacht moeten zijn voor iedere morele regering. Of de overheid veel kan doen om het gezin te redden is de vraag. Duidelijk is echter wel dat de overheid heel veel kan doen om het gezin te schaden. Voorkomen is beter dan genezen. Het schaden van het kerngezin moet daarom worden tegengegaan. Dit kan worden bereikt door middel van een humane geweldsbestrijdingspolitiek, die naar de wortels van het probleem grijpt. ■

Mr R.G.Th. van Wissen is werkzaam als jurist en is hoofdredacteur van de website <http://www.Conservatisme-Web.com>, de enige Nederlandstalige bron van informatie over het conservatisme.

Zie mijn artikel in Driemaster, Vol. 52, nr. 3, p. 18-20.

Maarten Huygen, Amerikaanse Toestanden, Amsterdam 2000, p. 189.

Voor een recent artikel waarin deze intolerantie van Nederland wordt geïllustreerd, zie HP/De Tijd, 29 september 2000, p. 32-41, waarin terecht wordt gesteld dat Nederlanders zich bekommeren om God nog gebod, maar dat het nog steeds gevaarlijk is om te zeggen wat je vindtóals dat afwijkt van de communis opinio.

Zie de voorbeelden in: Maarten Huygen, Op.cit., p. 120 en 144.

David Popenoe, Life Without Father, Martin Kessler Books.

Overigens wordt niet alleen in Amerika veel onderzoek naar het uiteenvallen van het gezin gedaan; ook in Engeland gebeurt dat, onder meer door het Institute for the Study of Civil Society. Dit instituut heeft werken gepubliceerd als Patricia Morgans Farewell to the Family? Public Policy and Family Breakdown in Britain and the USA.

An invitation from your President

The Hague, October 2000

My fellow Dutch young liberals & friends,

Herewith I, on behalf of my Administration would like to invite you to the first JOVD 'Welcome to the Whitehouse' Party which will take place at the night of the US Presidential elections November 7th 2000 in the Blue House (AS), Herengracht 38a in the Hague.

At our Party, which will start at 20.00h and will come to a climax somewhere early in the morning of the 8th, you will be fully entertained. Not only will there be All American Music but there will also be Live Screen Coverage of the US Presidential elections on CNN and NOS.

Plus the JOVD and Jonge Democraten Presidential candidates will engage in a one-on-one debate about Dutch politics and democracy.

Last but not least cold and alcoholic beverages will be served (not under 16, to a certain limit), courtesy of your Administration. In the tradition of All American Parties of course we do ask you to also bring your own beers, snacks, wines and liquors along to the party. There is never enough!!!

You can find more information in the attachment to this invite or by visiting www.jovd.nl. Please let us know by phone (070.362433) or e-mail ([HYPERLINK "mailto:jovd@wxs.nl"](mailto:jovd@wxs.nl)) if you will join us, including the size of your group! I sure hope to see you all at the 'Welcome to the Whitehouse' Party on November 7th.

Sincerely,

Jeroen A.A. de Veth,
President of JOVD

Programma 7/ 8 november 2000, Algemeen Secretariaat Den Haag:

- discussie Internationale machtsverhoudingen anno 2020 - &
- aansluitend Welcome to the Whitehouse Party -

Deel 1: : discussie internationale machtsverhoudingen anno 2020 en de rol van de VS en haar President

19.30u- 20.00u : binnenkomst en ontvangst
De koffie en donuts staan klaar!

20.00u- 20.10u : gesproken column

Frits Huffnagel zet de zaal aan het denken over de Amerikaanse machtsstrijd en de wereldpolitiek. Frits was namens de VVD waarnemer bij de Democratische conventie.

20.10u- 21.20u : forum internationale machtsverhoudingen anno 2020
Kamerlid en oud-JOVD-voorzitter Erik Balemans (cie. Bakker), Rob de Wijk (Clingendael/ Kosovo) en Politiek Commissaris BZ Wim Oosterveld gaan onder leiding van Bas van 't Wout in discussie. De wandelende microfoon daagt ook de zaal uit!

21.20u-21.35u : pauze

21.35u- 22.15u : voortzetting forum

Hoe denken wij over de wereldmachten in 2020. Aan de hand van stellingen discussieren we verder. Is Bush of Gore onze man? Wat betekent hun verkiezing voor de EU en haar burenen?

Deel 2: Welcome to the Whitehouse Party

De hele avond en nacht zal er via tv/ scherm het verloop van de presidentsverkiezingen in de VS te volgen zijn. Daarnaast is er de hele nacht All American Music in een ambiance die zich laat meten met een campagne activiteit van de Republikeinen of Democraten, inclusief posters en ballonnen. Voor de inwendige mens wordt met diverse (alcoholische) versnaperingen en Amerikaanse hapjes ook gezorgd!

let wel, het is een american party: je kunt gratis en voor niets aan het hele programma meedoen, maar je wordt wel gevraagd ook wat eetbaars en/ of drinkbaars (lieft alcoholisch) mee te nemen. Bier, wijn, whiskey, popcorn. niets is te gek!

22.30u- 23.00u : vrijzinnig presidentieel debat

Onze kandidaat Landelijk Voorzitter Maarten Burggraaf gaat met de JD-voorzitterskandidaat in debat over democratie. Zie onze nieuwe voorman in actie!

01.00u- 02.00u : nachtwandeling door historisch Den Haag

Na alle discussie, koffie, alcohol en om bij te komen van de spanning in de race om het Witte Huis gaan we onder leiding van een deskundige gids wandelen door historisch Den Haag, onze residentie.

02.15u- 03.00u : The Presidential Quiz

Amper bijgekomen van de fysieke inspanning wordt je uitgedaagd in je kennis over Amerikaanse presidenten. Er zijn aantrekkelijke prijzen te winnen....

07.30u- einde : Residential Breakfast (eigen kosten)

Voor hen die nog niet in slaap zijn gevallen voor de tv-marathon vanuit Washington en de US of A en voor hen die het nachtnet hebben gemist, gaan we ons tegoed doen aan een heerlijk continental breakfast.

Laat svp even van tevoren via e-mail of telefoon ([HYPERLINK "mailto:jovd@wxs.nl"](mailto:jovd@wxs.nl)) jovd@wxs.nl/ 070.3622433) weten of je komt en met hoeveel mensen. Het is geen vereiste om binnen te komen, maar wel handig in de voorbereidingen van het e.e.a. en de inkoop van eten en drinken.

Besluitenlijst Hoofdbestuursvergadering d.d. 15 augustus 2000 te Den Haag

Aanwezig: Jeroen de Veth (LV), Elmer Smith (AS), Maarten Burggraaf (LP), Bas van 't Wout (wnmd. VVP), Rense Weide (AB), Nathan Soomer (wnmd. AB), Suzanne Hartong (AB), Tineke Prins (adviseur) en Miep Bregman (adviseur).

Afwezig: Marcel Jonker (adviseur; met kennisgeving)

B2026 Het Hoofdbestuur besluit de besluitenlijsten d.d. 13 juni jl. en 2, 3 en 4 juli ongewijzigd goed te keuren.

B2027 Het Hoofdbestuur besluit Hans Mojet onder dankzegging te ontslaan als projectleider van de projectgroep die het Juni-congres organiseerde.

B2028 Het Hoofdbestuur besluit Pieter van den Berg te benoemen als Hoofdredacteur van het Boek 'Jonge liberalen over 2020'.

Besluitenlijst Hoofdbestuursvergadering d.d. 5 september 2000 te Den Haag

Aanwezig: Jeroen de Veth (LV), Elmer Smith (AS), Maarten Burggraaf (LP), Rense Weide (wnmd. VVO en AB), Bas van 't Wout (wnmd. VVP), Nathan Soomer (wnmd. AB), Suzanne Hartong (AB), Tineke Prins (adviseur) en Miep Bregman (adviseur).

Afwezig: Marcel Jonker (adviseur; met kennisgeving)

B2029 Het Hoofdbestuur besluit de besluitenlijst d.d. 15 augustus gewijzigd goed te keuren.

B2030 Het Hoofdbestuur besluit het ontslag van Niels Baas als Vice-voorzitter Organisatie onder dankzegging te aanvaarden.

B2031 Het Hoofdbestuur besluit Sander Janssen onder dankzegging te ontslaan als Politiek Commissaris belast met Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking.

B2032 Het Hoofdbestuur besluit Wim Oosterveld onder dankzegging te ontslaan als Politiek Commissaris Europese Zaken.

B2033 Het Hoofdbestuur besluit Bart van Bemmelen te ontslaan als lid van de redactie Digi LEF.

B2034 Het Hoofdbestuur besluit de begroting aan te passen.

B2035 Het Hoofdbestuur besluit Het Hoofdbestuur besluit Rense Weide per direkt de functie van Vice-voorzitter Organisatie te laten waarnemen tot en met 25 november as.

B2036 Het Hoofdbestuur besluit Maarten Burggraaf op de Voorbereidende Algemene Vergadering d.d. 25 & 26 november as. voor te dragen voor de functie van Landelijk Voorzitter.

B2037 Het Hoofdbestuur besluit Rense Weide op de Voorbereidende Algemene Vergadering d.d. 25 & 26 november as. voor te dragen voor de functie van Vice-voorzitter Organisatie.

B2038 Het Hoofdbestuur besluit Bas van 't Wout op de Voorbereidende Algemene Vergadering d.d. 25 & 26 november as. voor te dragen voor de functie van Vice-voorzitter Politiek.

B2039 Het Hoofdbestuur besluit Egbert Adrichem op de Voorbereidende Algemene Vergadering d.d. 25 & 26 november as. voor te dragen voor de functie van Landelijk Penningmeester.

B2040 Het Hoofdbestuur besluit Nathan Soomer op de Voorbereidende Algemene Vergadering d.d. 25 & 26 november as. voor te dragen voor de functie van Algemeen Bestuurslid belast met Vorming & Scholing.

B2041 Het Hoofdbestuur besluit Sander Janssen op de Voorbereidende Algemene Vergadering d.d.

25 & 26 november as. voor te dragen voor de functie van Algemeen Bestuurslid belast met Interne Communicatie, Ledenwerving & -activering.

B2042 Het Hoofdbestuur besluit Wim Oosterveld te benoemen als Politiek Commissaris Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking.

B2043 Het Hoofdbestuur besluit Sander van der Eijk te benoemen als Politiek Commissaris Europese Zaken.

B2044 Het Hoofdbestuur besluit Luc Demarteau en Hans Mojet te benoemen als leden in de redactie Digi LEF.

B2045 Het Hoofdbestuur besluit Marga Vroling voor te dragen als Jongerenfunctionaris van de VVD Kamercentrale Drenthe.

B2046 Het Hoofdbestuur besluit Eline Willems te benoemen tot projectleider van het Introweekend dat wordt georganiseerd op 15 & 16 september as.

B2047 Het Hoofdbestuur besluit Jenny Wijnbergen te benoemen tot projectleider van het Cursus voor Cursusleiders Weekend dat wordt georganiseerd op 6, 7 & 8 oktober as.

B2048 Het Hoofdbestuur besluit Niek Kraut te benoemen als projectleider van de 2020 avond in Tilburg op 13 december as.

B2049 Het Hoofdbestuur besluit een sponsorcode vast te stellen. *

Toelichting:

B2045 Het bestuur van de JOVD Regio Noord en de VVD Kamercentrale Drenthe hebben overeenstemming bereikt over deze voordracht.

B2047 Deze sponsorcode is op te vragen bij het Algemeen Secretariaat.

Liberale Agenda

Datum	Afdeling	Activiteit	Locatie	Tijd	Informatie	Telefoon
17/10	Twente	Cursus Liberalisme	Café Binnenhof, Walstraat 2	20:00 uur	Christa Slim	074-2671714
18/10	Groningen	Excursie GPJK	-	-	Rik Hospers	050-5777963
19/10	Hart v. Brabant	Bier -en schrobbele-avond	Cafe De Stomerij , Tuinstraat 14	21:00 uur	Rover Nijman	06-21840948
23/10	Leiden	ALV	't Keizertje, Kaisergracht	20:00 uur	Onno Teng	071-5763512
23/10	Maastricht	Congresvoorbereiding	Au Mouton Blanc (bij V&D)	20:00 uur	Esther Tromp	043-3471591
24/10	Baronie v.Breda/		Inform.avond onderwerp Grote Markt te Breda	"OPEC", Cafe "Dante" 20.00 uur	Gijs Staverman	076.5215471 06-16286478
24/10	Amsterdam	Politieke discussieavond	Het Gespuis, Spuistraat 47a	20:00 uur	Job Kuijpers	06-28958966
24/10	Rijk v. Nijmegen		Cursus debating Houtstr.4-6Nijmegen	Cafe Samson, 20:00 uur	E. Willems	024-3601055
25/10	Leiden	VVD Werkgroep	Stadhuis Breestr.	20:30 uur	Jan Jaap Rensink	071-5224269
25/10	Delftland	Filmavond met de film "Evita"	Onbekend	20:00 uur	Amarins v.d. Bos	015-2133990
26/10	Amsterdam	Maandelijkse borrel	Onbekend	20:00 uur	Marjolein Bos	020-4889012
26/10	Den Haag	Discussie met Te Veldhuis over monarchie	Onbekend	20:00 uur	Sylke Krikke	06-24529604
27/10	Den Haag	Discussie- staatsinrichting	Algemeen Secretariaat	20:00 uur	Sylke Krikke	06-24529604
30/10	Delftland	ALV	Café Bebop, Kromstr.33	20:00 uur	M. Mastenbroek	015-2573233
01/11	Den Haag	Nieuwe Hoofdbestuur	Algemeen Secretariaat	20:00 uur	Edwin de Mol	06-24473111
06/11	Maastricht	Informatie- en discussieavond over nieuwe belastingstelsel	Au Mouton Blanc (bij V&D)	20:00 uur	Esther Tromp	043-3471591
06/11	Leiden	Cursus Europa	't Keizertje, Kaisergracht	20:00 uur	Onno Teng	071-5763512
06/11	Hart v. Brabant	ALV	Cafe "Bolle" Piusplein te Tilburg	20:00 uur	Secretarieel	013-4555663
07/11	Rijk v.Nijmegen	Debat wedstrijd	Cafe Samson, Houtstr.4-6Nijmegen	20:00 uur	E. Willems	024-3601055
07/11	Landelijk	Jonge liberalen over 2020-avond: Election Night	Algemeen Secretariaat	19:00 uur	Martijn Boeve	071-5133132
09/11	Hart v. Brabant /ALV		Cafe De Stomerij Tuinstraat 14	20:00 uur	Dirk van der Plas	06-50246655
14/11	Leiden	VVD Werkgr. Liberale Politiek	Stadhuis Breestr.	20:00 uur	Bernd taselaar	071-5122967
15/11	Den Haag	ALV	Algemeen Secretariaat	20:00 uur	Dewi de Veth	070-3839099
16/11	Hart v. Brabant	Cursus Liberalisme	Cafe De Stomerij, Tuinstraat 14	20:00 uur	Rover Nijman	06-21840948
22/11	Den Haag	Lezing Thom de Graaf (ovb)	Algemeen Secretariaat	20:00 uur	Sylke Krikke	06-24529604
23/11	Den Haag	Congresvoorbereiding	Algemeen Secretariaat	20:00 uur	Sylke Krikke	06-24529604
29/11	Leiden	VVD Werkgroep Gemeentepolitiek	Stadhuis Breestr.	20:00 uur	Jan Jaap Rensink	071-5224269
04/12	Leiden	Debat Asielzoekersbeleid en mensenrechten met Henk Kamp	't Keizertje, Kaisergracht	20:00 uur	Ferdi de Lange	071-5665370
25-26/11		Landelijk VALV en congres	Van der Valk, Eindhoven	-	Luuk van Beek	020-4713572
28/11	Rijk v.Nijmegen	Lezing, over water en waterschappen	Cafe Samson	20:00 uur	E. Willems	024.3601055
02/12	Hart v. Brabant	Bier -en schrobbele-avond	Cafe De Stomerij Tuinstraat 14	21:00 uur	Rover Nijman	06-21840948
13/12	Landelijk	Jonge liberalen over 2020-avond	Tilburg	19:00 uur	Niek Kraut	0458-312067
19/12	Rijk v.Nijmegen	Kerstborrel en finale debat wedstrijd	Cafe Samson, Houtstr.4-6Nijmegen	20:00 uur	E. Willems	024-3601055

Moet kunst gesubsidieerd worden of moeten we het aan de vrijemarkteconomie overlaten?

Door Jacolien Benes

**Door Michael Scheepers-Fletcher,
voorzitter Regio Zuid**

Ja, kunst moet in ieder geval gesubsidieerd blijven. Ik denk niet dat de vraag moet zijn of kunst gesubsidieerd moet worden, maar hoe kunst gesubsidieerd moet worden. De huidige subsidiewetgeving in deze is momenteel te vaag en te breed om effectief het niveau van de kunst in Nederland te ondersteunen. Gezocht moet worden naar een subsidieregeling die zowel vraaggericht en doelgericht functioneert. Kunst dat nu nauwelijks publiek trekt heeft ook minder recht op subsidie, waardoor meer gelden zullen vrijkomen voor 'populaire' kunsten. Hierdoor zullen deze kunstsoorten meer gaan leven onder de bevolking, wat ook weer inkomsten genereert. Dit biedt voordelen voor alle betrokken partijen.

**Door Jenny Wijnbergen,
voorzitter Regio Midden**

Bij het subsidieren van kunst moet men onderscheid maken tussen uitbestedingen aan het renoveren en behouden en aan het stimuleren van nieuwe kunst. Het eerste acht ik van groot belang. Ten eerste wegens de educatieve waarden -ik denk aan musea-, ten tweede is het een investering -een Rembrand is van onschatbare waarde-, en tenslotte is goed onderhouden nationale kunstschat een bijdrage aan de internationale reputatie van Nederland -zoals de van Gogh tentoonstelling van afgelopen jaar.

De tweede vorm van subsidiering lijkt mij een verspilling van overheids gelden. Door de eeuwen heen is er buitengewone mooie kunst ontwikkeld met behulp van enkel particuliere investeringen. Sterker nog door het niet substitueren verkom je dat kunst die geen waar-

dering kan bewerkstelligen -behalve dan bij de kunstenaar zelf en de staatssecretaris- wordt geproduceerd. Door het niet substitueren wordt kunst gemaakt die het grote publiek aanspreekt en dat is uiteindelijk de doelgroep in een democratie en dus niet de kunstzinnige.

**Jeroen Stutterheim, penningmeester afdeling
Zeeland**

Persoonlijk vind ik dat kunst van belang is voor de ontwikkeling van de samenleving. Subsidie kan gebruikt worden om mensen te motiveren, zeker op jongere leeftijd is de toegankelijkheid van kunst en cultuur van groot belang. Musea moeten dus een lage drempel hebben en zo voor iedereen bereikbaar zijn. Echter bij het creëren van kunst kan subsidie zorgen voor vervlakking van inventiviteit, wat de kwaliteit niet altijd ten goede komt. De markt zal echter altijd laten blijken wat de 'kunst' is van kunst.

**25 & 26 November:
Wisseling van de wacht**

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Hoofdredacteur
Tineke Prins
Dijkstraat 11
9724 KW Groningen
050-3182637/06-23377722
C.G.Prins@let.rug.nl

(Foto-)redacteur
Jacolien Benes
Wassenberghstraat 36
9718 LM Groningen
06-50961704
a.k.benes@rechten.rug.nl

Redacteur
Rogier Klimbie
020-6250536

Redacteur
Joost van de Vooren
050-3113656
J.M.van.de.Vooren@rcond.rug.nl

Redacteur
Rene van Wissen
070-3837800

Algemeen Secretariaat
Herengracht 38a
2511 EJ Den Haag.
tel. 070-3622433
fax 070-3617304
<http://www.jovd.nl>
jovd@wxs.nl

Colofon

Driemaster is het onafhankelijke verenigingsperiodiek van de onafhankelijke liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie. Oplage rond 2000 stuks. Advertentietarieven te verkrijgen bij de Landelijk Penningmeester.

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook verspreid, opgeslagen of veelevoudigd worden, dan met uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de Hoofdredacteur. Zoals neergelegd in de Landelijke Statuten en het Redactie Reglement, bepaalt de Hoofdredacteur, in samenspraak met de Driemaster Redactie, de redactionele formule. Hij is alleen aan de Algemene Vergadering verantwoording schuldig. De Hoofdredacteur zal niet tot plaatsing van stukken overgaan die de vereniging onevenredig kunnen benadelen.

De visie die uit de artikelen spreekt is niet noodzakelijk de visie van de JOVD als vereniging, noch de visie van het Hoofdbestuur, noch de visie van de redactie, tenzij een en ander uitdrukkelijk is aangegeven.

Uiterste aanleverdatum van artikelen:
14 december

Landelijk Voorzitter
A.A. (Jeroen) de Veth
Menkemastraat 90
2532 TL Den Haag
06-51213007- / aadeveth@mailcity.com

Algemeen Secretaris
E.C. (Elmer) Smith
Beeklaan 72
2562 AL Den Haag
06-21242674- / jovdas@hotmail.com

Landelijk Penningmeester
M.D. (Maarten) Burggraaf
Cambridgelaan 785
3584 DW Utrecht
030-2546654/06-17068293
[jovdip@hotmail.com/](mailto:jovdip@hotmail.com)
m.d.burggraaf@students.law.uu.nl

Vice-voorzitter Organisatie
Rense Weide
Rijswijkseweg 193
2516 HC Den Haag
070-4150329 / 06-20982442
rfweide@hotmail.com

wnmd. Vice-voorzitter Politiek
Bas van 't Wout
Uilenstede 195-4266
1183 AD Amsterdam
020-3456367/06-28265991
b.vant.wout@let.vu.nl

wnmd. AB Vorming en Scholing
N.E.(Nathan) Soomer
Oudegracht 47 bis
3511 AC Utrecht
030-2321395/06-50675708
nathan.soomer@zonnet.nl

AB Interne Communicatie, Ledenwerving & -Activering, S. (Suzanne)Hartong
Goudse Rijweg 585
3031 CG Rotterdam
010-4118805/06-24515573
139349sh@student.eur.nl

Inhoud

1. Voorkant
2. Colofon/inhoud
3. Redactioneel
4. De SPG en de Nederlandse samenleving
8. Voorzitterswoord.
9. kopstukken van het westerse denken

Interview met Dhr. van der Vlies
De SGP en de Nederlandse samenleving

12. Pro en Contra
14. Afdeling "Hart van Brabant"
15. PC-column
16. De hereniging van Europa
17. de pijp aan Maarten
20. HB-info
23. Liberale agenda
24. Achterkant van het gelijk

Dit is hem dan alweer, de laatste Driemaster van mijn hand en ik kan u vertellen dat het jaar voorbij is gevlogen. Ik zal echter nog een nummer vervaardigen met mijn opvolger, Martijn Bruijstens, zodat ik niet meteen in het beruchte zwarte gat na een bepaalde functie zal vallen. Bij deze wil ik Martijn heel veel succes wensen met zijn hoofdredacteurschap, ervan uitgaande dat de Algemene Vergadering met zijn kandidatuur instemt.

En dan is het ineens gedaan met het vele bellen en de reisjes. Het eerste is natuurlijk alleen maar leuk voor mijn telefoonrekening, maar aan die reisjes naar een vergadering of een interview zaten altijd leuke en minder leuke kanten. Die minder leuke kanten van mijn vervoer naar de afgesproken plaats zal ik uiteraard niet gaan missen. Ik vind het er namelijk met de privatisering van de NS niet beter op geworden en ik denk dat een ieder het wel met mij eens zal zijn.

De trein heeft altijd vertraging en dat is niet fijn als je op tijd staat. Ik kan u vertellen dat alles altijd keurig op elkaar aansluit. Wanneer ik een keer

naar onze drukkerij in Ruurlo was geweest en de trein te laat was, miste ik ook steevast mijn verbinding Zutphen-Zwolle. Nou is mijn privé-leven niet zo boeiend dat ik na een dergelijke reis meteen weer een belangrijke afspraak heb, maar het wachten is zo vervelend. Je staat je gewoon op te vreten.

Ook zijn de treinkaartjes weer duurder geworden. Ik merk daar met mijn OV-jaarkaart gelukkig weinig van, maar het is voor de bevolking zeker geen stimulatie om de trein te nemen in plaats van de auto. Het liefst heeft de NS ook nog eens alleen de rechtstreekse verbindingen onder haar beheer en stoot ze de onrendabele verbindingen steeds meer af. Het gevolg is dat de trein richting mijn ouders (Groningen-Nieuweschans), die nu onder NoordNet valt, binnenkort wel een keer in de twee uur zal gaan rijden in plaats van twee keer in het uur, omdat ze nu nog niet eens voor elke rit een conducteur kunnen betalen!

De concurrentie is moordend binnen de spoorwegbedrijven en aan service naar de klanten toe wordt niet gedacht. Ik wil niet zeggen dat

de overheid zich met alles moet bemoeien, want KPN floreert bijvoorbeeld goed ondanks de concurrentie. Alleen de NS kan blijkbaar niet op zichzelf passen. Voor zo'n economisch goeddraaiend land is ons treinverkeer dan ook bitter slecht geregeld. Zo, ik heb al mijn frustratie er voor deze keer nog even uit kunnen gooien en ik heb nog maar een ding te zeggen: *Go Martijn go!* ■

Uw hoofdredacteur

De SGP en de Nederlandse samenleving

Door Martijn Bruijstens, Jeffrey Last en Tineke Prins

Meneer van der Vlies, in hoeverre heeft uw opvoeding invloed gehad op uw verdere leven?

Heel veel invloed, ik denk dat mijn optreden en overtuiging heel erg door mijn opvoeding zijn bepaald. Mijn vader was in het onderwijs werkzaam en mijn moeder was thuis, huismoeder zal ik maar zeggen, met een gezin van zeven kinderen. Een heel harmonisch gezin tot op de dag van vandaag, kan ik eerlijk zeggen. We hebben nog altijd heel veel contact met elkaar. Mijn ouders leven ook nog, zijn nu al stokoud, maar om kort te gaan: heel erg betrokken bij het kerkelijk leven, bij het maatschappelijk gebeuren, dus daar spraken we ook vaak over in het gezin en ik ben daar erg door getekend in positieve zin.

Heeft u ook wat van uw opvoeding meegenomen in de opvoeding van uw kinderen? Misschien dat uw kinderen ook de politiek in gaan?

Daar heb ik ze natuurlijk niet toe opgeroepen of zo. Dat moet allemaal van henzelf uitkomen als het gaat gebeuren. Ik heb vijf kinderen en de jongste zoon is inderdaad politiek betrokken. Dat merk je, want die staat op de lijst voor de gemeenteraad. We hebben voor de gemeentelijke herindeling van onze gemeente volgende week verkiezingen. Hij stond de vorige keer al op de lijst en nu weer op een onverkiesbare plaats. Daar heb ik wel even met hem over gesproken, want hij was toen hij voor het eerst kandidaat gesteld werd nog PABO-student. Hij heeft dat van de zomer afgerond en is in augustus aan zijn

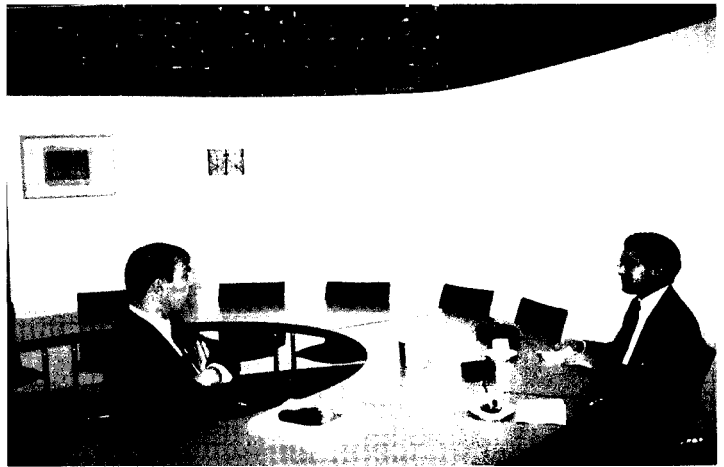
eerste baan begonnen.

Hoewel ze wel gewild zouden hebben dat hij op een verkiesbare of een semi-verkiesbare plaats gezet werd, heb ik hem dat afgeraden. Ik

zei: 'het is veel beter voor jou dat je een paar jaar in die baan zit, dat goed doet, in de vingers krijgt en dan zou je zoiets erbij kunnen gaan doen'. Want gemeenteraadswerk is op het niveau van een gemeente met veertigduizend inwoners nog altijd vrijetijdswerk.

Internationaal gezien wil de SGP samenwerking binnen de EU op het gebied van milieu en economie. Op andere vlakken eigenlijk liever niet, heb ik uit uw partijprogramma begrepen. Toch wordt er reeds gepraat over uitbreiding van dit samenwerkingsverband. Denkt u dat het binnen de top van Nice gaat lukken om de EU uit te breiden?

Die uitbreiding, daar zijn wij dus nog steeds voor. Wij, als u ons programma heeft gelezen moet u het zijn tegengekomen, zijn eerder voor verbreding dan voor verlichting. Dus de uitbreiding met de kandidaat-landen, zal ik maar zeggen, wordt als ontwikkeling door onze politiek bejegend. Je moet natuurlijk wel kijken onder welke voorwaarden het allemaal kan en gaat, maar daar zijn wij dus wel voor. Of dat nu al

gaat lukken is de vraag. Dat zou ons dus goed uitkomen, maar wel onder voorwaarden die zorgvuldig zijn afgewogen zodat het voor ons financieel goed uitpakt. Wij zouden bijvoorbeeld achteruit kunnen gaan op landbouwsubsidies en zo, want dat is toch een van de grootste slokops. Als je dan kijkt naar enkele kandidaat-landen, is er juist op dat landbouwgebied nogal wat achterstand. Is er nogal wat nodig. Als je dat gelijk gaat trekken met wat nu EU-gebied is en ze zouden moeten aanhaken bij het gemeenschappelijk landbouwbeleid, dan hangt daar wel een prijskaartje aan.

Daar moeten we wel zorgvuldig mee omgaan, want het kan natuurlijk niet zo zijn dat we zo'n zware steen aan de nek gebonden krijgen dat we allemaal kopje onder gaan. Een beetje lugubere beeldspraak..

Denkt u dat 2004 reëel is? Zoals voor Polen en Tsjechië?

Voor enkele landen zal dat kunnen, denk ik. Polen en Tsjechië zijn binnen de kandidaat-landen natuurlijk de sterkste. Ze hebben een goede

eigen identiteit en een goede bestuurscultuur, althans verhoudingsgewijs dan. Verhoudingsgewijs. Dat zijn dus de landen waar dat het snelst mee kan, maar ik weet niet of dat ook al 2003, 2004 kan zijn. Ik heb onze Minister-president onlangs nog horen zeggen: 'hoe eerder hoe beter, omstreeks 2002, 2003'. Dat is wel erg dichtbij allemaal, dus of dat realistisch is weet ik niet.

gaan zeggen: waarbij wij erkennen dat er dilemma's toestand zijn waarin die opvattingen verschuiven. Wij hebben de abortus provocatus altijd acceptabel gevonden als het leven van de zwangere vrouw in het geding is. Dus dan kies je voor het leven van de moeder en helaas niet voor het leven van het ongeboren kind. Hier zijn er twee kinderen geboren, maar zodanig aan elkaar vergroeid dat je de

woord op. Ik hoef niet alles op voorhand vast te leggen. Dit zijn uiterst ethische en tere kwesties en ik wil daar uiterst zorgvuldig mee omgaan. In zo'n geval, dat heb je wel aan mij gemerkt, is het niet zo dat we zeggen: 'we zijn tegen abortus provocatus, dus met je vingers ook hier van afblijven en maar zien wat er van komt'. Dat kan dus in dit geval niet gelden, omdat je uit kwaden moet kiezen. Daar heb ik geen eenduidig antwoord op.

Er is in Engeland en eveneens in Italië sprake geweest van een discussie over een Siamese tweeling. De aan elkaar gegroeide kinderen moesten worden gescheiden om het leven van tenminste een kind te kunnen garanderen. Hoe staat u daar met uw overtuiging tegenover?

Dat is een uiterst ingewikkelde vraag die je daar stelt en waar je niet zo in een zinnetje antwoord op kunt geven. Dat moet je je wel even realiseren. Onze opvatting over de abortus provocatus en euthanasie moge duidelijk zijn. Daar zijn wij dus op principiële gronden heel erg tegen.

Maar bij bepaalde gevallen?

Ja, precies. Dat wou ik vervolgens

een niet zonder indringende ingreep van de andere kunt scheiden. Dat is een beetje het verhaal en ik zou niet precies weten waar ik de grens kan leggen. Als het waar zou zijn, medisch aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid, dat door die ingreep dat ene kind wel volwaardig kan leven en gered kan worden, dan zou je dat andere kindje, dat die kansen dus niet heeft, moeten opgeven. Maar stel liever voor dat dat kind ook levenskansen zou hebben. Het zij van een ander niveau dan van het eerste kindje.

Maar het staat vast dat het bewustte kind dood gaat bij de ingreep

Ja, maar dat wil ik dan wel allemaal even grondig verkennen, dus ik heb daar niet zomaar een ant-

Ik las in uw partijprogramma dat de SGP, het zij onder strenge voorwaarden, een voorstander is van de doodstraf.

Wij hebben in ons land de doodstraf afgeschaft, dus het staat er indirect. We hebben geen enkele behoefte om dat open te breken, maar vanuit onze principiële opvatting over het ambt van de overheid en het uitoefenen van recht en gerechtigheid moet het in ons programma genoemd worden. Dat zijn indringende moties zoals er nog een paar meer aan het programma ten grondslag liggen en onze diepste oriëntatie is dan toch onze geloofsovertuiging en daarbij het heilige schrift, de bijbel, als richtlijn. Het is onmiskenbaar zo dat daarin ruimte zou zijn in de uiterste, ultieme fase, als de schuld overstreden is, de rechter de bevoegdheid te geven als uiterste. Het is een onherroepelijk vonnis, dus moet het onder strenge voorwaarden gebeuren.

Maar als u kijkt naar de praktijk, zoals in Amerika, daar blijkt een op de drie ter dood veroordeelden onschuldig te zijn. Hoe leg je het uit aan de nabestaanden? In de bijbel staat toch ook een richtlijn voor iets dergelijks?

'Gij zult niet doden', maar iemand

die een ander heeft gedood dan? Wij hebben daar ook over nagedacht. Hier staat het beginsel tegenover een ander beginsel, omdat de nabestaanden ook graag begrepen willen worden en dan krijg je de discussie. Wij onderkennen dat het een uiterst gewichtig dilemma is en dat je uitermate veel randvoorwaarden moet opgeven. Als het gaat om de formulering van een principiële overheidsvisie en als dat in de klassieke geestelijke traditie uitgelegd wordt tot de dag van vandaag, dan zie je dat die tweesporigheid er inderdaad is. Wij vinden dat we daar niet over kunnen zwijgen omdat het een moeilijke kwestie is. Er is op een gegeven ogenblik vastgesteld dat we in Nederland van de doodstraf afzien. Als je de documenten uit mijn politieke groeperingen erop zou naslaan dan zie je een uiterst terughoudende opvatting. Dus: nu niet, maar het is onder enkele voorwaarden mogelijk.

Ik las, wederom in uw programma, dat u vindt dat de samenleving kaal en kil is geworden. Waarom is dat?

Ja, dat vind ik ook, omdat de samenleving door allerlei omstandigheden heel erg ik-gericht is geworden. De verantwoordelijkheid, die bestaat voor elkaar, is georganiseerd in de perceptie van veel mensen in de vorm van: 'als ik nou maar dit, de ander moet zichzelf maar redden' Economische onafhankelijkheid is bijvoorbeeld een verschijnsel die dat illustreert. Wij vinden inderdaad dat dat een hele slechte ontwikkeling is die ook consequenties heeft, zoals vereenzaming en in de steek gelaten zijn. De roep om sociale cohesie is alweer in enkele kabinetten aan de orde: sociale samenhang, sociale vernieuwing. Dit is de laatste tijd weer

actueel. Dat zijn signalen. Dat zijn referenties, waarbij ik niet suggereer dat als mijn model van een collectief-gerichte samenleving vormgegeven zou zijn er geen ongelukken zouden gebeuren. Ik heb geen waarborgen tegen ontsporing van jongeren, inrichting van bijvoorbeeld ontslagen en vandalisme. Die garantie kan niemand bieden, maar we kunnen wel zorgen dat dat beperkt blijft. We zijn het er met de partijen in de Tweede Kamer over eens dat de omgevingsfactoren, de maatschappelijke en sociale kenmerken, waarin mensen opgroeien en leven van grote invloed zijn op wat er kan gebeuren. Gelukkig is er heel veel jeugd wel verstandig, maar als tegelijk maar duidelijk is dat een te groot deel van de jeugd in ongerede is doorgeslagen. Ik denk dat de verlegenheid van de jaren 60 en 70 is omgeslagen. Normherstel is dan nu belangrijk. Zekere, vaste normen en waarden en jullie mogen rustig van mij weten dat ik dan denk aan de christelijke normen en waarden en dat hoeft niet voor al mijn medemensen zo te zijn, maar laten we daar open over in gesprek zijn. Enkele discussies zijn we door de ontkerkelijking en wat dies meer zij kwijt geraakt en het is heel hard nodig dat dat wordt hersteld.

Wat vindt u van de plannen van de minister van Verkeer en Waterstaat, mevrouw Netelenbos, over het rekeningrijden?

Daar hebben wij inderdaad een tot nu toe zeer typische opvatting over. Wat dat betreft denk ik dat de VVD en SGP-fractie in de Tweede Kamer elkaar wel verstaan. We willen dat niet op voorhand onder alle omstandigheden boycotten in de trant van: er mag geen enkel experiment genomen worden. Je weet dat we nu in die fase zitten, maar de schaal waar dat dan op gebeurt

is toch best behoorlijk en ook de context waarin dat gaat gebeuren. Er is een soort 'opperverkoop' geweest onder de regio's. Waar wij veel meer aan denken is het terugdringen van de mobiliteit, daar waar het kan. Wij willen niet de eigen auto gaan aanpakken, want wij vinden dat dat iets is dat we niet moeten gaan bestrijden. Dat leidt toch tot niets, behalve tot een heleboel commotie. Maar laten we die auto, die we allemaal zo graag hebben, omdat we gehecht zijn aan de vrijheid van de wegen, selectiever gaan gebruiken en daartoe zou het instrument van de kilometerheffing heel goed gebruikt kunnen worden. Nou, dat betekent dat je individueel, van aantallen heb ik geen verstand, dat moet allemaal nog uitgezocht worden, de eerste 10 tot 15.000 kilometer per jaar vrij mag rijden. Vanaf dat ogenblik gaan we dat even sterk verhogen. Dan krijg je kritisch en selectief autogebruik schatten wij in. Wij hebben dat als fractie in het kabinet als eerste voorgesteld. Nu zijn er, niet om ons hoor, diverse fracties, die het er wel mee eens zijn, maar een invoertijd van tien tot twintig jaar nodig hebben. Mensen die beroepshalve zo veel rijden, zoals artsen, zijn daarbij uitzonderingen.

Momenteel is er een discussie gaande over de euthanasiepillen voor dementerende mensen. Wat is uw mening daarover?

Ja, we hebben daar indringend over gesproken. Wij vinden dus dat dat niet kan. Onder andere omdat wij als principiële partij het zelfbeschikkingsrecht, het zelf je eigen leven in de teugels houden, eigenlijk betwisten. Ons leven is een gift van God en daar mogen we dankbaar voor zijn, maar het is tegelijkertijd een opgave met alle lusten, er zijn ook lusten aan verbonden, en

helaas ook de lasten. Die heb je te dragen en het komt de mens niet toe zomaar het heft in eigen handen te nemen en te beslissen. Daar zijn wij het over eens.

Zou u een voorstander zijn van de zogenaamde Staphorster variant?

Wij zijn bereid om een beschikbare regeringsverantwoordelijkheid te aanvaarden. Daarbij heb je als kleine politieke groepering wel anderen nodig, want de Staphorster variant zijn CDA, VVD en de religieuze politieke partijen. Maar goed, wij zijn beschikbaar, maar onder voorwaarden. Ik zou niet kunnen meewerken aan bijvoorbeeld de euthanasiewetgeving, want dat staat haaks op mijn levensovertuiging. De andere partijen zouden dus zoveel moeten willen investeren in een eventuele samenwerkingsconstructie, dat ze zeggen: 'Oké zolang jullie in het kabinet zitten zullen wij die onderwerpen laten rusten'. Zo werkt dat, ook nu. Nu heeft de VVD compromissen gesloten met PvdA en D66. Bepaalde wensen van de VVD zijn geparkeerd zolang dit regeerakkoord geldt. Met andere woorden, ze zijn gehono-

reerd. Daarom doe je het ook. Geven en nemen. Je kunt niet alles krijgen wat je graag wilt. Zo zou dat bij ons ook zijn. Maar hoe principiëler je je grenzen en lijnen trekt, hoe moeilijker het is om tot een gedeeltelijk gestemd akkoord te komen. Maar als er geen andere oplossingen voor handen zijn moet je wat. Laten we nou eens aannemen dat Paars 'crasht', daar moet je de laatste dagen toch weer wat serieuzer rekening mee houden. Stel dat de VVD het initiatief neemt en naar het

CDA kijkt. Als deze partijen geen meerderheid behalen met hun zetels en er geen andere partij meer bij weten te betrekken -GroenLinks niet, want de VVD pikt de milieu-issues van deze partij niet, de SP is helemaal uit beeld, D66 is verfrommeld, PvdA is door Paars geen optie-, dan zijn wij bereid om een gesprek in te gaan, maar wij zullen onze voorwaarden stellen.

Waarom is de SGP niet aangesloten bij de ChristenUnie en werkt zij afzonderlijk. Samen bereikt men toch veel meer?

Dat doen ze ook op heel veel plaatsen. Kijk naar diverse statenfracties en gemeenteraden die dat wel doen. De Eerste Kamer treedt consequent met een woordvoerder op. Waarom doen we dat niet in Tweede Kamer? Omdat daar natuurlijk meer dan waar dan ook een politieke groepering uit cultuur trekt en dan moet je toch de onderlinge verschillen benadrukken. Die zijn er nu een keer, want anders zouden die partijen niet naast elkaar bestaan. Dat is niet iets waar ik trots op ben, dat wil ik even tussendoor zeggen, want wat mij

betreft was het anders geweest. Het is echter wel de werkelijkheid die de historie ons heeft opgeleverd. Wij moeten daar mee verder en die verschillen houden ons gericht op en onderscheiden ons van elkaar, maar we hebben wel zoveel gemeenschappelijks dat we zeggen: 'we kunnen en we willen met elkaar samenwerken'. Maar wat nu RPF en GPV doen is niet alleen samenwerken, maar ze gaan echt samen, fuseren. Daarom hebben ze gezegd: 'geef ons eerst de tijd om dat klusje samen te klaren en dan zullen we eens kijken hoe het met de SGP gaat'. Dus zij hebben zelf gezegd dat we ze de tijd moesten geven voor de samenwerking en daarbij hebben zij ons even niet nodig. Kan ik begrijpen. En wij hebben omgekeerd gezegd: 'zouden we op ditzelfde moment uitgenodigd worden om daaraan mee te doen, zouden we dat ook nog niet willen'. Die eerlijkheid wil ik best betrachten. Dus het is van twee kanten heel helder hoe de kaars is gericht en waarom we dat doen. Er zijn namelijk toch wat verschillen ontstaan of gebleven.

Tot slot, we hebben op dit moment wat meningsverschil tussen premier Kok en minister van Aartsen.

Dat heb ik al in de media mogen zeggen. Ik vind persoonlijk dat van Aartsen sterker uit het debat is gekomen dan Kok. Dat deze twee momenteel niet door een deur kunnen of willen is duidelijk en wil dit kabinet voortbestaan, dan moet dit heel snel opgehelderd worden. Dat is heel duidelijk. Dit kan niet doorsudderen, want dan krijg je problemen. Die zijn er in wezen al, maar dan krijg je ze echt. Ik denk dat van Aartsen het een beetje moe is geworden dat Kok zich altijd zo loyaal opstelt. Daarbij heeft Kok toch enigszins een deuk opgelopen. Dat is mijn visie. ■

De voorzitter

door Jeroen de Veth

Fantastisch! Andere woorden zijn er niet voor de afgelopen twee en half jaar, die ik in uw midden als Hoofdbestuurder heb mogen vertoeven. Ongeveer anderhalf jaar geleden richtte ik voor het eerst het woord tot u via deze column. We zaten toen als vereniging halverwege het jaar waarin de reorganisatie gestalte kreeg. Werk, werk, werk was toen het motto. En gewerkt hebben we. Dankzij de inspanning van velen hebben we de uitvoering van de reorganisatie, met alle bijkomende problemen, voldragen. En zoals in iedere reorganisatie ging dat gepaard met wisselend succes. In de vorige Driemaster en op de discussiesite van de JOVD wezen uw scheidend Hoofdredacteur en anderen terecht op het wisselende succes van onze nieuwe – mind you – bestuurslaag, de regio. Dit laat onverlet, dat de regio absoluut toekomst heeft, gegeven ook de succesvolle inspanningen van haar bestuurders het afgelopen jaar. Voor deze toekomst is echter wel een inspanning van het toekomstige Hoofdbestuur, maar vooral van de lidafdelingen van de drie regio's vereist.

Andere pijlers van de reorganisatie waren en zijn het projectmatig werken, talentmanagement en het Politiek Commissariaat. Ook daar ging en gaat alles met vallen en opstaan. Het projectmatig werken, met veel beleidsinvullende vrijheid voor de projectgroep, is ons als Hoofdbestuur uitstekend bevallen en blijkt een uitstekende manier om mensen het beste uit zichzelf te laten halen. Talentmanagement staat nog altijd in de kinderschoenen. Temeer, omdat voor het voeren van dit beleid ten eerste een sterk bewustzijn nodig is. Door ermee bezig te blijven en elkaar te wijzen op het belang ervan kan de vereniging erin slagen talentmanagement voorgoed te verankeren in het verenigingsbewustzijn. Ondanks doorlopen-

de personele problemen leverden en leveren leden van het Politiek Commissariaat een wezenlijke bijdrage aan de inhoudelijke discussie binnen de vereniging en haar vertegenwoordiging naar buiten toe. Natuurlijk behoort ook het PC, net als alle andere genoemde pijlers van de reorganisatie continuïteit en verscherping. Tot slot de politieke congressen. Als iets een succes van de reorganisatie genoemd mag worden dan is het wel dit steeds terugkerende politieke festijn van de JOVD.

Niet in de laatste plaats, doordat vele projectmedewerkers er het afgelopen jaar hun ziel en zaligheid in hebben gelegd om meer, groter, drukker en beter te bereiken.

Dan de doelstelling van dit jaar: POLITIEK! Het behoeft geen groot betoog te stellen, dat de grootte van het verenigingsproject Jonge Liberalen over 2020 is tegengevallen. Mijns inziens heeft het Hoofdbestuur, maar ook de vereniging, in november 1999 hier de lat te hoog gelegd. Daarmee lijkt het doel van dit beleidsjaar niet gehaald. Een scherpere analyse brengt mij echter tot een andere conclusie. Het doel van dit jaar was immers het weer centraal stellen van de politieke discussie in de vereniging. Na een druk jaar van reorganiseren en een nieuwe samenwerking met de VVD moest de vereniging weer terug naar haar core bizz om zodoende ook een aantrekkelijker vereniging te worden voor huidige en nieuwe leden. Hebben we dit niet gedaan met zijn allen? Door het land, in de afdelingen, op avonden en zaterdagen, op onze site, en in het bijzonder op en rond de politieke congressen hebben we bijzonder veel onderwerpen, waarbij een toekomstvisie van jonge

liberalen vereist is, ter discussie gesteld. Ook veel nieuwe en originele onderwerpen, die we nooit eerder bespraken, passeerden daarbij de revue. Ook in onze externe meningsverkundiging stond de toekomst centraal, in tegenstelling tot de politieke waan van alledag die onze volksvertegenwoordiging bezig lijkt te houden. En kennelijk zijn we daardoor toch ook aantrekkelijk geworden voor nieuwe leden. We hebben dit jaar met zijn allen meer leden geworven dan de afgelopen jaren en misschien wordt het nieuws nog wel beter! Kortom, ondanks een aantal niet of nauwelijks gehaalde beleidsdoelstellingen durf ik de stelling aan dat onze vereniging dit jaar gezelliger, positiever, beter, aantrekkelijker en een stukje politiker geworden is. Ik hoop dat de focus op (nieuwe) leden en politiek de komende jaren centraal blijft staan, want klaar, dat zijn we vast eens, zijn we nog lang niet!

Ik dank u voor uw vertrouwen en hoop u te zien op het congres van 25 en 26 november opdat ik u persoonlijk kan danken voor uw inzet. Zoniet, onthoud dan: Pakken, hebben, houden en uitbouwen... Liberalism is a winner! ■

Kopstukken van het westerse denken

door R.G.Th. van Wissen

Dit is het eerste deel van een serie waarin belangrijke denkers uit de Traditie zullen worden besproken. Het zijn portretten waarin niet alleen hun denken wordt besproken, maar ook hun persoon en de tijd waarin zij leefden.

Deel 1: Socrates (469-399 v.Chr.)

“Een leven zonder reflectie is het niet waard geleefd te worden”

“Ken Uzelve”: dit stond geschreven boven de poort van de tempel van het orakel van Delphi. In de tempel huisde de priesteres van het orakel, dat werd beschouwd als het medium van de god Apollo. De oude Grieken geloofden namelijk dat de geesten hun wil kenbaar maakten door middel van het orakel. De priesteres, die zetelde op een driepoot die stond boven het orakel—dat eigenlijk een eeuwige vlam was—, beantwoordde alle vragen die haar werden gesteld. Haar antwoorden werden vervolgens geïnterpreteerd en opgeschreven door haar priesters. Een van de vragen die aan het orakel werden voorgelegd was of er een mens was die wijzer was dan Socrates. Het orakel antwoordde dat die er niet was. Maar wie is Socrates eigenlijk? Waarom werd hem zulke enorme wijsheid toegedicht? In het onderstaande zullen beide vragen worden beantwoord.

Onze kennis van Socrates

Het is niet eenvoudig om een duidelijk beeld van Socrates te krijgen. Zelf heeft hij in het geheel geen geschriften achtergelaten. We zijn voornamelijk aangewezen op de

manier waarop zijn leerling Plato hem en zijn gedachtegoed beschreef. Diens visie op Plato is dan ook in de loop des tijds dominant gebleven. Het probleem met Plato's Socrates, die een prominente rol innam in de dialogen, is dat onduidelijk is of Socrates daar fungeerde als spreekbuis voor Plato's gedachten danwel of hij ook in werkelijkheid zo was als hij daar wordt beschreven. Algemeen wordt aangenomen dat de dialogen nooit zo hebben plaatsgehad als Plato ze beschrijft, maar dat betekent natuurlijk niet dat de standpunten die erin worden ingenomen niet representatief waren voor wat Socrates en de

andere figuren in de dialogen in werkelijkheid vonden.

Echter Plato was niet de enige die over Socrates schreef. Ook Xenophon—eveneens een leerling van Socrates—heeft over hem geschreven. Echter aan diens beschrijvingen van Socrates is in de loop van de tijd altijd minder gewicht toegekend dan aan die van Plato. Xenophons belangrijkste betekenis voor de filosofie wordt gevormd door een aantal geschriften, met name de Memorabilia, waarin hij poogt Socrates te rehabiliteren na de beschuldigingen die aan diens adres waren geuit—inhoudende dat hij niet religieus was (in de zin dat hij niet de goden eerde die door de staat werden geëerd maar dat hij zelf nieuwe godheden introduceerde) en dat hij Atheense jeugd corrumpeerde.

Socrates' leven

Socrates werd in 469 v.Chr. geboren in de polis Athene, een democratische gemeenschap. Het was het begin van de zogeheten eeuw van Pericles, die meer dan dertig jaar zou duren. Hij was de zoon van de beeldhouwer Sophoniscus en de vroedvrouw Phaenarete. Van oorsprong was hij handwerksman. Socrates huwde pas op latere leeftijd, met Xantippe, met wie hij drie kinderen kreeg.

Socrates maakte de strijd op leven

“Socrates zou tegenwoordig een aansprekende figuur moeten zijn.”

en dood tussen het democratische Athene en het oligarchische Sparta mee. Dat was een ideologisch gekleurd gevecht om de heerschappij van Griekenland, dat uiteindelijk uitmondde in de Peloponnesische oorlog (431-404). Socrates maakte de discussies en problemen mee die leefden in de tijd van de zogenomende Griekse Verlichting. De traditionele waarden verloren hun vanzelfsprekendheid en werden kritisch bekeken.

Het eind van Socrates's leven was tragisch. Plato beschrijft hoe Socrates voor het gerecht werd gedaagd omdat hij, zoals hierboven al was aangegeven, de Atheense jeugd zou hebben gecorrumpeerd met zijn denkbeelden en omdat hij nieuwe goden zou hebben geïntroduceerd. Plato beschrijft de inspirende manier waarop Socrates

weigerde om de wetten van Athene te overtreden en te ontsnappen in de dertig dagen tussen zijn veroordeling en executie. Socrates bleef moedig tot en met het moment waarop hij verplicht werd om zijn leven te beëindigen door het drinken van de gifbeker.

Socrates' leven als filosoof

Socrates paste goed in de bovengenoemde traditie waarin de traditionele waarden hun vanzelfsprekendheid verloren. Na zijn genoemde bestaan als handwerksman bracht hij zijn verdere leven door met het beoefenen van filosofie. Hij deed dat echter niet door te schrijven, maar juist in het gesprek. Hij bracht zijn dagen door op de agora, de marktplaats, waar hij vragen aan de orde stelde als: Wat is waarheid? Wat is deugdzaamheid? Wat is geluk? Wat is de beste staatsvorm? Zijn belangrijkste vraag was: Hoe moet een mens leven? In de discussies die hierop plachtten te volgen wees Socrates mensen op hun onkunde. Socrates had zelf weinig pretenties. Hij zei dat het enige dat hij zeker zei te weten was dat hij niets wist. Daarom verbijsterde het hem ook zo dat het orakel van Delphi hem als de meest wijze mens beschouwde. Enerzijds wist hij dat hij niets wist; anderzijds wist hij dat een god kan niet liegen. Hij besloot op onderzoek uit te gaan. Daartoe maakte hij een rondgang langs mensen die pretendeerden in enig opzicht wijs te zijn. Hij bezocht onder meer dichters en politici. Tijdens zijn rondgang ontdekte hij dat ze hun pretenties in het geheel niet konden waarmaken. Maar Socrates' wijsheid bestond er nu juist uit dat hij inzag niet echt wijs te zijn. Ten slotte concludeerde hij ten aanzien van het antwoord van het orakel: Alleen God is wijs;

en door zijn antwoord bedoelt hij aan te tonen dat de wijsheid van mensen weinig tot niets waard is; hij heeft het niet over Socrates, hij gebruikt mijn naam alleen bij wijze van voorbeeld, alsof hij zei, Hij, O mensen, is het meest wijs die, net als Socrates, weet dat zijn wijsheid in feite niets waard is.

Het ging Socrates niet om theoretische kennis maar om zelfkennis.

"Het enige wat Socrates wist was dat hij niets wist."

Hij zei ooit:

"Tot nu toe ben ik niet zover mezelf te kennen zoals de spreuk in Delphi voorschrijft. En zolang die onwetendheid voortduurt schijnt het me" belachelijk toe me in andere zaken te verdiepen.

Hij probeerde mensen door middel van zijn discussies te overtuigen van de dingen die ze eigenlijk altijd al wisten, maar waarvoor ze ziene blind waren en die ze in hun schijnweten ontkenden. Het kwam er dus op neer dat Socrates geloofde dat mensen hun zelfkennis niet hoefden te bedenken maar te ontdekken. Grappig is dat hij zichzelf zag als het filosofische equivalent van een vroedvrouw. Evenmin als een vroedvrouw iets te maken heeft met het ontstaan van een kind, zo redeneerde hij, zo heb ik iets te maken met de kennis die mensen in zichzelf ontdekken.

Socrates' gedachtegoed

In het bovenstaande werd gesteld dat Socrates door middel van dialogen probeerde kennis te achterhalen. Maar wat was de kennis die

hij op deze manier ontdekte?

De centrale overtuiging van Socrates was: kennis is deugd. Het eind van de zoektocht naar de juiste manier om te leven was de conclusie dat het goede leven het deugdzaam leven was. Aangezien het goede leven gelijk is aan het gelukkige leven kan worden gezegd dat iemands geluk recht evenredig is aan de mate van zijn kennis en

daarmee van zijn deugdzaamheid. Dit heeft twee belangrijke implicaties. De ene is dat mensen hun geluk in eigen hand hebben en dat invloeden van buitenaf, zoals het lot dat hem treft, geen invloed hebben op iemands geluk. Dit is een

gedachte die door onder meer Aristoteles en de Stoïcijnen is overgenomen. Zo schreef Aristoteles:

"Want zoveel is duidelijk: als wij de toevalligheden van het lot willen volgen zullen wij vaak dezelfde persoon nu weer gelukkig en dan weer diep ongelukkig noemen, en zo van de gelukkige mens een soort kameleon maken, een wankel bouwsel. Of is het misschien juist helemaal verkeerd de toevalligheden van het lot te volgen? Dat het ons goed of slecht gaat, is daar inderdaad niet van afhankelijk. Het menselijk leven kan weliswaar zoals we zeiden ook niet zonder die dingen, maar wat beslissend is voor geluk en ongeluk zijn iemands voortreffelijke activiteiten en hun tegengestelden."

De andere implicatie van de gelijkstelling van kennis aan deugdzaamheid is dat niemand ooit bewust kwaad doet. Dit is een van de zogenoemde socratische paradoxen. De gedachte is dat iemand die überhaupt handelt denkt dat wat hij doet goed is, danwel dat het effectiever is dan de alternatie-

ven die hij kent. Ervan uitgaand dat mensen streven naar geluk zal iemand die over kennis van het goede leven beschikt, en dus weet dat dat te bereiken is door deugzaamheid, niet opzettelijk het verkeerde doen. Hij weet namelijk dat hij daarvan ongelukkig wordt. Als iemand het verkeerde doet moet dat daarom een product zijn van onwetendheid. Waarom dit een paradox wordt genoemd is niet duidelijk. Het is hooguit een opmerkelijke constatering. Maar klopt de constatering wel?

Ten eerste valt dit te betwijfelen omdat het onjuist lijkt te suggereren dat volkomen kennis van het goede de voor mensen kenmerkende wilszwakte wegneemt. Iedereen weet bijvoorbeeld dat het niet goed is om te veel te eten, maar toch maakt iedereen zich er weleens schuldig aan, omdat de verleiding zo moeilijk is te weerstaan. Het probleem van de mens lijkt niet te zijn dat hij onwetend is en daarom fouten maakt, maar juist dat hij dingen wel weet maar er door verleidingen toe wordt gebracht om fouten te maken.

Ten tweede is het vreemd dat Socrates zegt dat alle goede daden voortkomen uit kennis en slechte uit onwetendheid omdat hij er juist zo van overtuigd was dat hij niets wist. Het besef van de eigen onwetendheid staat aan de basis van zijn filosofie. Als mensen alleen kunnen

weten dat ze niets weten kunnen ze evenmin kennis hebben van het goede leven. Als mensen slechts kunnen weten dat ze niets weten komen zowel goede als slechte gedragingen voort uit onwetendheid.

Hoewel deze twee argumenten Socrates' gedachte dat kennis deugd is lijken te ontkrachten is dit geenszins het geval. In het algemeen namelijk wordt aangenomen dat Socrates met zijn uitspraak "Ik weet dat ik niet weet" niet zozeer wilde zeggen dat hij niets wist, als wel dat hij de kennis die hij op een bepaald moment had niet als eindstation beschouwde maar als een impuls, een beginpunt. Hij bedoelt veeleer te zeggen dat hij beseft dat hij (nog steeds) niets weet, maar dat hij dat inziet en probeert het te veranderen.

Tot besluit

Socrates is iemand die voor mensen van tegenwoordig aansprekend zou moeten zijn. Hij keerde zich tegen het blindelings volgen van tradities en gewoontes. Integendeel, hij vond dat mensen deze zaken steeds kritisch tegen het licht moesten blijven houden. Hij beweerde daarbij zelf geenszins de wijsheid in pacht te hebben. Dit zou een les kunnen zijn voor mensen die opvattingen huldigen als "Alles is subjectief," "Je mag andere culturen niet veroordelen," "Er is geen

God want als er een God zou zijn zouden er geen oorlogen zijn" en dan stoppen met nadenken. Tot een paar decennia geleden werd, ook in Nederland, over kwesties als schoonheid en vooral religie nagedacht en gediscussieerd. Vandaag de dag lijken velen het eerste wat in ze opkomt te beschouwen als de hoogst bereikbare wijsheid. Maar daarmee wordt hun kennis geen ondogmatisch beginpunt, maar een dogmatisch eindpunt. De links-liberale consensus in Nederland stimuleert dan ook niet tot veel nadenken. "Alles moet kunnen": dat is het devies. Het bestaande wordt tot norm verheven en staat niet ter discussie. Het is in Nederland taboe om tegen abortus of euthanasie, of voor de doodstraf te zijn. "Good people can differ on these issues," zeiden George Bush en Dick Cheney herhaaldelijk in hun campagne. En zo is het ook. We moet kritisch blijven staan ten opzichte van onze kennis en ook mensen met andere opvattingen serieus nemen. Dat is iets wat Socrates 2500 jaar geleden beter begreep dan de meesten van ons.

R.G.Th. van Wissen is hoofdredacteur van www.ConservatimeWeb.com, de enige Nederlandstalige internetsite over conservatisme. ■

Nog één maand.....

*om twee nieuwe leden aan te melden en er zo voor te zorgen dat
je zelf in 2001 slechts f 10,- aan contributie hoeft te betalen.*

Dus maak die twee vrienden nog even snel lid en profiteer van deze actie !!!

Want na 31 december 2000 is het niet meer mogelijk.

Voorwaarde is wel dat ze beide in 2001 ook nog lid zijn.

Zie eerdere brief en bonnen die met de Driemaster zijn meegestuurd.

De NS moet weer van de staat worden

Door Sander Janssen, Kandidaat AB Interne Communicatie, Ledenwerving en Activering

Het lijkt wel alsof de vertragingen erger zijn dan ooit tevoren. Onlangs is de NS uitgeroepen tot de slechtst functionerende onderneming van het jaar. De dienstverlening van de Nederlandse Spoorwegen laat aanzienlijk te wensen over.

Zolang er geen werkelijke concurrentie op het spoor is blijft er een monopoliepositie. Liever een overheidsmonopolie dan een marktmonopolie. Daarom zou de NS gedeprivatiseerd dienen te worden.

Welnee, zeggen anderen. Optimale efficiency wordt volgens hen alleen maar bereikt door de vrije markt. Daar zou dan een taak voor de overheid liggen: het bevorderen van de marktwerking. Zij erkennen dat alles (nog) niet loopt zoals het zou moeten lopen, maar vinden dat met privatisering een juiste keuze is gemaakt. Zij delen de opvatting van de Engelse econoom J.M. Keynes die eens stelde: it's better to be imperfectly right, than perfectly wrong.

Joost M. van de Vooren
Redacteur Pro&Contra

De Nederlandse spoorwegen moet weer een staatsbedrijf worden.

Door Sander Janssen, kandidaat AB Interne Communicatie, ledenwerving en activering

"....de NS zet bussen in." Vertragingen, treinen die niet rijden, materiaaltekort, personeelstekort, het minst aantrekkelijke bedrijf om bij te

werken. Berichten uit de media en via de intercom van de Nederlandse Spoorwegen die men de laatste tijd erg vaak hoort.

De NS is in verval en dat komt voornamelijk door slecht management en slechte communicatie. "Toen de NS nog een staatsbedrijf was ging alles beter" en "Laat de overheid maar weer voor het railverkeer zorgen, dan gaat alles beter", zijn uitspraken die steeds vaker te horen zijn. Is het nationaliseren van de NS echter de oplossing van alle problemen? Als liberaal zou ik in eerste instantie het nationaliseren van een marktpartij verwerpen, maar misschien is nationalisatie wel de oplossing voor de Nederlandse Spoorwegen. Er is echter een probleem, de NS is nog steeds een staatsbedrijf.

De NS is een monopolist in handen van de overheid, want ondanks dat de NS een privaat bedrijf is zijn nagenoeg alle aandelen in handen van de Nederlandse staat. De overheid is tevens beleidsmaker, wetgever, toezichthouder, inkoper van vervoer en verantwoordelijk voor de infrastructuur. Echte concurrenten heeft de NS niet, want zowel Syntus (Achterhoek) als Noordned (Friesland, Groningen) zijn grotendeels in handen van de NS en Lovers; de enige echte concurrent bestaat niet meer als treinmaatschappij. De in 1992 voorgestelde marktwerking (rapport Wijffels) op het spoor heeft dus niet gewerkt. De holding Nederlandse Spoorwegen moet daarom weer geheel in handen komen van de overheid. Ik

doel dan specifiek op de holding dochters NS Reizigers, NS stations en NS vastgoed. Dit zijn namelijk de meest zelfstandige onderdelen. De andere holding dochters zoals NS Railinfrabeheer en NS verkeersleiding zijn altijd onder toezicht van de overheid gebleven, dit om concurrentie mogelijk te maken. Deze concurrentie is echter niet gelukt omdat de dochters NS Reizigers, NS stations en NS vastgoed alle treinstellen, stations en grond voor niets kreeg van de overheid en dus van begin af aan een monopolie positie bezitten, die moeilijk te doorbreken is.

Als de dochters NS Reizigers, NS stations en NS vastgoed eenmaal zijn genationaliseerd moet de overheid deze bedrijfsonderdelen weer beschikbaar stellen voor marktpartijen. De treinstellen en stations kunnen dan via vergunningen van 15 jaar verhuurd worden aan marktpartijen. Alleen dan krijgt concurrentie een kans op en rond het spoor en kan de overheid haar jarenlange investeringen in o.a. treinstellen en stations terugverdienen. De grond van NS vastgoed (4000 hectare) kan, indien wenselijk, per openbare verkoop verkocht worden, behalve dan de grond waar spoor ligt of toekomstig spoor komt te liggen.

Als de nationalisatie rond is en het vergunningen systeem in werking is getreden wordt echte concurrentie op en rond het spoor mogelijk. ■

Door Joost Hagemeijer

leder zijn trein

Door Joost Hagemeijer

Iedereen kent het fenomeen. Iedereen heeft er al mee te maken gehad. Je kan er mee reizen, je kan er mensen ontmoeten...Ieder zijn trein! Ons nationale publieke vervoermiddel. Het laat alle andere vervoersmiddelen ver achter zich. In historie, in prestige. De metro, de bus en de tram. Ze zijn er allen niets bij. Nee, de trein is het helemaal. De aandelen nog in handen van de staat en officieel geprivatiseerd want de Nederlandse Spoorwegen hoeven niet meer te rekenen op overheidssteun. En dit moet zo blijven.

Jarenlang reed de trein, net als nu, niet op tijd. De Nederlandse Spoorwegen, de NS, draaide steeds maar verlies. Jaar in jaar uit. Elke keer moest de overheid de NS bijspringen omdat deze de begroting maar niet rond kreeg. Toen op een gegeven moment de kosten uit de pan bleven rijzen, werd besloten dat de NS geprivatiseerd moest worden. De verliezen kostten de gemeenschap te veel geld. De NS moest als een normale onderneming gewoon zorgen dat de balans in evenwicht zou komen. En de jaren hebben uitgewezen dat dit ook gelukt is na de privatisering. De trein kost de samenleving dus minder dan voor de privatisering

Ten tweede wordt de NS nu gedwongen klantvriendelijker te werk te gaan. Omdat de onderneming geprivatiseerd is moet zij aanbieden wat de markt wil. Als de NS nog staatseigendom was en financieel bijgesprongen zou worden

door de staat is klantvriendelijkheid niet zo belangrijk. De NS hoeft toch geen winst te maken. Door de privatisering is de NS dus meer gedwongen dan voorheen om op tijd te reiden; om de klanten vriendelijker te woord te staan en om betere betaalmogelijkheden te scheppen.

Om nog een verdere marktgerichtheid te realiseren bij de NS, zou zelfs ook het Nederlandse Spoor-net opengesteld moeten worden voor buitenlandse concurrentie.

Ten derde kan er vanuit de particuliere sector openbaar vervoer geregeld worden. Staatsbedrijven zijn alleen maar nodig als er bij de bevolking een noodzakelijke behoefte is (in dit geval vervoer), die niet door de particuliere sector bevredigd kan worden. In dit geval kan een geprivatiseerde NS het openbaar vervoer per trein aanbieden en winst maken. Het is dus niet nodig om van de NS weer een publieke onderneming te maken. De particuliere sector kan deze maatschappelijke behoefte opvangen.

Toch zou je wel kunnen stellen dat de NS bepaalde reizen niet zou willen handhaven omdat deze niet winstgevend zijn. Bij de NS draait het bij privatisering immers om efficiency. In dit geval zouden een aantal gemeenten benadeeld worden door de privatisering.

Ook kan de NS besluiten kosten te sparen op de kwaliteit van de treinen. Comfort kan een minder belangrijke rol spelen. Veel men-

sen zijn toch afhankelijk van de trein om te reizen en ze kunnen immers nergens anders terecht. Ook deze groep wordt dan door de privatisering benadeeld. En een kwaliteitsverbetering zal ten koste van de prijs gaan.

Bij de gemeenten die voor de NS niet rendabel zijn kan de overheid wel zorgen voor openbaar vervoer. Deze behoefte kan immers niet vervuld worden door de particuliere sector. Dit kost de overheid minder dan de hele NS weer staatseigendom te maken en de mensen in de betreffende gemeenten hebben vervoer.

De overheid kan kwaliteitseisen stellen aan de NS en deze in haar wetgeving opnemen. Daarnaast moet de overheid er ook goed op toezien dat deze wetgeving wordt nageleefd.

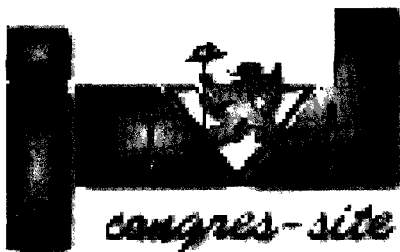
Ook moet het Nederlandse Spoor-net worden opengesteld voor buitenlandse concurrentie. De prijzen van de NS moeten dan concurrerend zijn en een hoge prijs gaat ten koste van het marktaandeel.

Omdat de kosten weer de pan uit zullen lopen, de NS anders niet marktgericht hoeft te werken, en het niet noodzakelijkheid is van de NS weer een overheidsbedrijf te maken, is de conclusie simpel. De NS moet geprivatiseerd blijven. Met concurrentie, en kwaliteitswetgeving zullen de kaartprijzen en de kwaliteit van de rit op een acceptabel niveau blijven. En dan heeft toch 'ieder zijn trein'. ■

Joost Hagemeijer

De afdeling Hart van Brabant

Door Dirk van der Plas (voorzitter)

De afdeling Hart van Brabant gevestigd in de 'schönste stad van 't laend' Tilburg is al 28 jaren jong en liberaal.

Dat een afdeling van 28 jaar een rijke geschiedenis heeft mag duidelijk zijn.

Helaas is het natuurlijk niet altijd goed gegaan met onze afdeling en is 23 mei j.l. de afdeling na 1 jaar inactiviteit doorgestart. De herstart werd gemaakt onder leiding van Dirk van der Plas, die na wat rondbellen onder de leden nog twee mensen bereid vond om in het bestuur te stappen, te weten ikzelf Bas Bruurs en Miriam Swaans. In het beleidsplan 2000 (een nieuwe eeuw, een nieuwe start) stond bij de inleiding de sombere zin dat onze afdeling op sterven na dood was.

Dit alles is inmiddels zes maanden geleden en de situatie is veranderd, we zijn de grootste PJO in het Tilburgse en een van de hardst groeiende afdelingen van de vereniging. (het ledenkratje is al lang en breed binnen.)

Het bestuur is uitgebreid naar vijf personen en activiteiten worden druk bezocht.

Activiteiten die er mogen zijn zoals het crossing minds festival, dat de

JOVD Hart van Brabant elk jaar samen met alle andere PJO's uit de omgeving organiseert in de stichting crossing minds.

Het festival 2000 werd bezocht door ongeveer 3500 jongeren die kwamen luisteren naar nationale, internationale en regionale bands en artiesten afgewisseld door discus-

is had ik al verteld, maar dat onze afdeling ook modern is blijkt wel uit onze internet pagina www.jovd.nl/brabant. Deze is altijd up-to-date en biedt onze leden en geïnteresseerden een kijkje achter de schermen. Zo verschijnt er elke maand een e-nieuwsbrief waar al onze activiteiten en mededelingen

sie. Zoals de discussie over het jeugdbeleid van Tilburg, waar natuurlijk niet alleen met de wet- houder, maar ook met internationale specialisten gediscussieerd kon worden over de toekomst van de Tilburgse jeugd.

In een kleine zaal werden onder- tussen cursussen geven over hoe je moet debatteren en wat de poli- tiek eigenlijk voor hun betekend. De 35 vrijwilligers die om 1 uur s'nachts op huis aan gingen konden na 19 uur lang werken, terug- kijken op een geslaagd festival.

Dat onze afdeling jong en liberaal

in staan.

Er wordt nog aan de weg getim- merd door het bestuur om de afde- ling nog gezelliger te maken, toch hoop ik dat iedereen middels dit schrijven een duidelijker beeld heeft gekregen van onze afdeling. ■

Dirk van der Plas (voorzitter)

PC-column

Door Wim Th. Oosterveld, Politiek Commissaris Buitenlandse Zaken

Een ongewisse toekomst voor het Midden-Oosten

Wie had een paar maanden geleden kunnen denken dat het geweld tussen Israël en de Palestijnen nog tot zulke hoogtes zou kunnen oplopen als het de afgelopen anderhalve maand heeft gedaan? Maar weinigen denk ik. Een goede kennis van mij, journalist in Hilversum en gespecialiseerd in het Midden-Oosten, vertelde mij nog vlak voor het conflict uitbrak dat hij dacht dat over een paar jaar het hele conflict wel geschiedenis zou zijn. Zelf heb ik deze zomer een studiereis gemaakt naar Israël en Palestina met vertegenwoordigers van andere politieke jongerenorganisaties, om daar uit eerste hand de verschillende aspecten van dit conflict te kunnen bestuderen. Ik denk dat geen van ons had gedacht dat slechts enkele weken later de vlam andermaal in de pan zou slaan.

Het leek allemaal zo rooskleurig in juni van dit jaar, toen de strijdende partijen bijeen kwamen in Camp David, net buiten Washington, D.C. Een alomvattend vredesakkoord leek binnen handbereik, en zelfs de netelige kwestie-Jeruzalem kwam ter tafel. Uiteindelijk zou het akkoord er niet komen. Ondanks alle sombere vooruitzichten zoals die geschetst werden in de pers, had ik zelf het idee dat de vooruitgang die geboekt was een voldoende basis zou blijken om op voort te bouwen voor een later te sluiten eindakkoord.

In die geest reisde ik af naar het Midden-Oosten, begin augustus. Het doel was het analyseren van het

conflict vanuit het perspectief van de mensenrechten. Al gauw bleek de grote imbalance tussen de verhalen van Palestijnse en Israëlische zijde. Waar de Palestijnen zoveel te vertellen hadden, daar hadden de Israëlis zoveel uit te leggen. Het was duidelijk dat beide partijen een einde willen maken aan de bezetting van de Palestijnse gebieden, en dat een zekere 'vermoedheid' aangaande het conflict had postgevat, wellicht versterkt door een op handen zijnd akkoord. Kwam het licht aan het einde van de tunnel dan toch in zicht?

Zo leek het in ieder geval wel op straat. Wij verbleven voornamelijk in Jeruzalem, en hoewel deze stad als het speerpunt van het hele conflict wordt beschouwd, was daar toch de minste spanning voelbaar. Ook in de oude stad van Jeruzalem, in het Palestijnse gedeelte van de stad gelegen, en waar veel Joden voor astronomische bedragen huizen opkopen, was de sfeer relatief gemoedelijk. Op de Westelijke Jordaanoever zelf, in Hebron bijvoorbeeld, is de opwindende veel groter. Daar komen de Palestijnen dan ook in aanraking met de kolonisten, die in en rond de Palestijnse steden wonen en zo de claim van Israël op dit deel van het heilige land willen versterken. Ook in Nazareth, in het noorden van Israël, en in de Gazastrook bestaat zo'n gespannen situatie.

Het was dan ook in deze plaatsen dat het geweld het eerst uitbrak nadat Likud-oppositieleider Ariel Sharon op 28 September een bezoek had gebracht aan de Tempelberg (Haram al-Sharif in het Arabisch) in de oude stad van Jeruzalem. Behalve de eer-

ste twee dagen van de Aqsa-Intifadah (vernoemd naar de moskee op de Haram al-Sharif, waar de eerste doden vielen) bleef de stad Jeruzalem zelf goeddeels buiten schot. Op zich verbaasde dit mij niet. Tijdens mijn verblijf in Jeruzalem viel mij al op hoe gemakkelijk joden en Palestijnen naast elkaar leven in de stad, en dat zelfs demonstraties van joden door het Palestijnse deel van de stad met stoïcisme werden begroet door de Arabische bevolking.

Tijdens een gesprek met een aantal Tweede-Kamerleden, begin november, had ik dit punt dan ook naar voren gebracht, om daarmee aan te geven dat ondanks de cruciale rol die Jeruzalem in het conflict speelt, het toch nog een hoopgevend lichtpuntje is voor een goede afloop. Eén dag later werd ook Jeruzalem het toneel van een bloedige aanslag. Op het moment van schrijven is het einde van het geweld nog lang niet in zicht, laat staan een hervatting van de vredesonderhandelingen. Zo goed en zo kwaad als het is, lijkt het Midden-Oosten de wereld de komende jaren nog heel wat hoofdbreken te bezorgen. Wie durft er nu nog een voorspelling te doen? ■

Wim Th. Oosterveld

Geïnteresseerden kunnen bij ondergetekende het rapport aanvragen dat is geschreven n.a.v. de studiereis. Dit rapport is op 1 November gepresenteerd aan leden van de vaste kamercommissie buitenlandse zaken der Tweede Kamer.

De hereniging van Europa

Door Daniel Tanahatoe , voorzitter van LYMEC en lid van de JOVD.

De hereniging van Europa is volgens Pat Cox, fractieleider van de Liberalen en Democraten (ELDR) in het Europees Parlement de grootste uitdaging voor de Europese Unie (EU) in de komende jaren. De verwezenlijking op vrijwillige basis van een gemeenschappelijke ruimte waar vrede, veiligheid en waarden heersen, kent zijn gelijke niet in de democratische wereld aldus Cox. De Europese Commissie heeft onlangs het dikke zogenaamde Progress report uitgebracht dat duidelijk maakt dat het slechts nog enkele jaren hoeft te duren voordat de eerste kandidaat landen uit Centraal- en Oost Europa tot de EU toetreden. Het lijkt dus allemaal rozengeur en maneschijn in Europa. Niets is minder waar.

Om de uitbreiding van de EU mogelijk te maken, moeten de regeringsleiders en staatshoofden die bijeenkomen van 7 tot en met 9 december in de Franse badplaats Nice wel eerst een aantal heikele punten oplossen. Onder andere de left-overs, oftewel "restjes" van de top in Amsterdam. De Franse regering, huidig EU voorzitter, zal heel hard moeten werken om discussies over kwesties zoals de omvang en samenstelling van de Commissie, de weging van de stemmen in de Raad, en de uitbreiding van de stemming bij gekwalificeerde meerderheid tot een goed einde te brengen. Om het heel simpel te zeggen staat of valt de uitbreiding van de EU met een al dan niet positieve uitkomst van Nice 2000.

Er staat dus veel op het spel. De discussie gaat onder andere over de volgende onderwerpen: ten eerste de omvang en samenstelling van de Commissie. Dit orgaan dat beleid initieert en uitvoert heeft momenteel 20 Commissarissen. Twee voor de grote vijf landen en ieder één voor de "kleintjes" waaronder Nederland. Dat kan niet zo blijven na de

uitbreiding. De Commissie zou zo bijna een miniparlement worden met wel meer dan 30 leden. Zoals de plannen nu voor liggen zal voorlopig ieder land zijn eigen Commissaris behouden, waarbij de grote landen hun tweede Commissaris inleveren. Ten tweede zal er gesproken worden over een andere weging van de stemmen in de Raad dat samen met het Europees Parlement op veel beleidsterreinen besluiten neemt. In die raad heeft iedere Lid Staat een aantal stemmen. Een groot land als Duitsland heeft er meer en een klein land als Luxemburg minder. Toch hebben de kleine landen relatief meer stemmen dan je zou verwachten op basis van hun bevolking. De grote landen zijn bang dat zij overstemd zullen worden nu er veel nieuwe, kleine, landen bij de EU zullen komen. De "kleintjes" zijn juist bang dat zij overstemd zullen worden na een herweging. Ten derde staat de gekwalificeerde meerderheid in de besluitvorming van de Raad op de agenda. Momenteel is er op een flink aantal beleidsterreinen nog steeds vetorecht, zoals bijvoorbeeld op justitie- en milieubeleid. Jan Kees Wiebenga, fractievoorzitter van de VVD delegatie in de Europese liberale fractie en ondervoorzitter van het Europees Parlement maakte duidelijk tijdens zijn inbreng in het debat over de "Staat van de Unie" op 10 oktober tijdens de plenaire sessie van het Parlement in Straatsburg dat het behoud van vetorecht zal leiden tot beleidsverlamming en uitnodigt tot misbruik. LYMEC, de Liberal and Radical Youth Movement of the European Union, waarbij de JOVD is aangesloten, zal op haar buitengewone congres dat gehouden wordt in het eerste weekeinde van december in Barcelona zich buigen over een vernieuwd manifesto, het politieke kernpuntenprogramma. Onder andere bovenstaande thema's zullen daar behandeld worden. Betreffende de Commissie

zal besproken worden dat in principe niet ieder land vertegenwoordigd hoeft te zijn. Het is beter om een kleinere en efficiëntere Commissie te hebben die evenveel Commissarissen telt als er beleidsterreinen zijn. Over de gekwalificeerde meerderheid wordt voorgesteld dat er een dubbele meerderheid moet komen: zowel een meerderheid van de landen moet voorstemmen, als dat een meerderheid van het aantal burgers in de landen in de stemming wordt meegenomen.

Om het jong liberaal-democratische geluid in Europa te laten horen zal LYMEC bij de Summit bijeenkomst in Nice aanwezig zijn. Namens LYMEC neem ik deel aan de Leaders en Ministers meeting van de ELDR die aan de vooravond van de top wordt gehouden in het Negresco hotel aan de Promenade des Anglais. Verscheidene invloedrijke politici zoals de Belgische federale Premier Guy Verhofstadt en waarschijnlijk zelfs Euro-commissaris Frits Bolkestein en Commissie voorzitter Romano Prodi zullen aan deze bijeenkomst deelnemen die de institutionele hervorming van de EU op de agenda heeft staan. Naast de ELDR bijeenkomst, vindt er ook een grote jongerenbijeenkomst van JEF, de jonge Europese federalisten en het Jeugdforum, de Europese koepelorganisatie van Europese jongerenorganisaties plaats. Ook aan die bijeenkomst neemt LYMEC deel. Meer dan 500 jongeren uit geheel Europa komen bijeen om over onze toekomst in Europa te praten.

De uitkomsten van de afspraken die gemaakt moeten worden in "Nice" bepalen of de EU kan uitbreiden. Misschien kan dat ook wel niet... Als Nice mislukt zal de hereniging van Europa op losse schroeven komen te staan. Of erger, het project van de samenwerking in Europa loopt zware averij op. ■

Daniel Tanahatoe

De pijp aan Maarten

Door Jeroen de Veth

Sommige dingen lijken maar niet te veranderen. Maar op het moment, dat je als scheidend Hoofdbestuurder nog maar twee weken te gaan hebt, wordt het toch hoog tijd om de feiten onder ogen te zien. Het komend week-

end, zult u lezer, als lid van de Algemene Vergadering staan voor de keuze voor een nieuw Hoofdbestuur. Maarten Burggraaf, mijn penning-

meester heeft de durf en het hart getoond om leiding te willen geven aan uw nieuwe nationale bestuurscollege. Zoals dat hoort hebben hij en ondergetekende op vele momenten de afgelopen tijd gepraat over de toekomst: de toekomst van de wereld, het liberalisme, Nederland, maar vooral de toekomst van de JOVD. Om u een kijkje in de keuken te gunnen en u en mijzelf nog eens laten ontdekken wat voor vlees we het komend jaar in de kuip hebben sprak ik vorige

week met hem af om hem voor uw en mijn lijfblad zijn visie te laten geven op het komend jaar. Ik trof hem op het Algemeen Secretariaat, alwaar een goed penningmeester zo vlak voor de

financiële verantwoording van zijn beleid, ergo het congres, veel tijd doorbrengt tussen bankafschriften, ondefinieerbare rekensommen, restant afhaalmaaltijden en lege koffiemokken en flesjes bier.

JdV: Maarten, wil je eerst voor de

JdV: Hoe heb je JOVD-tijd tot nog toe ervaren?

MB: Sowieso als druk en dynamisch. Allereerst voor mij persoonlijk. Net zoals zovelen heb ik heel snel een traject binnen de afdeling doorlopen. Eerst werkte ik voor het afdelingsblad van de afdeling, later werd ik VVO, VVP en penningmeester van de afdeling. Toen het Politiek Commissariaat net was opgericht werd ik daar ondercommissaris op Binnenlandse Zaken. Hectisch was de maand november vorig jaar. Ik was toen zowel projectleider van het congres als kandidaat Landelijk Penningmeester. Als je wilt, zo zie je, hoef je als lid binnen de JOVD nooit stil te zitten. Daarnaast ben ik lid geworden in

een tijd, waarin veel voor de JOVD in petto bleek. Toen ik lid werd hadden we bijvoorbeeld nog zes of

zeven actieve districten. In 1999 werd de vereniging ondersteboven gekeerd en werden structuren geheel veranderd. Dit heeft natuurlijk zijn impact gehad en beslag gelegd op veel organisatiedelen en actieve leden. In hetzelfde jaar hebben de VVD en de JOVD elkaar een nieuwe belofte gedaan en werden we formeel moeder en dochter. Iets dat voorheen ondenkbaar was. Na al deze organisatorische en bestuurlijke drukte kwam ik, samen met het huidige HB, voor de uitdaging de vereniging weer terug te bren-

Hetzelfde jaar hebben de VVD en de JOVD elkaar een nieuwe belofte gedaan en werden we formeel moeder en dochter.

mensen in het land, die je misschien nog niet zo kennen nog eens vertellen wie je bent en wat je achtergrond is?

MB: Ik ben geboren in 1979 te Amsterdam en heb het grootste deel van mijn jeugd doorgebracht in Alkmaar en Breukelen. In 1997 ben ik rechten gaan studeren in Utrecht en daar ben ik toen ook lid geworden van de JOVD, nadat ik bij de UDS (Utrecht Debating Society, JdV) had ontdekt, dat het debatteren over inhoud me meer aantrok.

gen naar een goede, rustige sfeer en haar core business, politiek.

JdV: Als ik zo nog eens langs hoor komen wat we de afgelopen jaren allemaal op de agenda hadden staan, dan vraag ik me bijna af waar jij en jouw team dan nog een nieuw beleidsthema vandaan kunnen halen.

MB: Politiek is een beleidsthema, dat het verdient om niet maar één jaar het thema van beleid van het

JdV: Behalve die belangrijke ontwikkeling in onze achtertuin gaan we natuurlijk ook richting 2002 en de verkiezingen...

MB: Ook daar mag de JOVD het komende jaar natuurlijk niets laten liggen. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in de maatschappelijke en politieke rol, die de JOVD vervult naar buiten toe. De aanloop naar de verkiezingen vraagt natuurlijk om een extra investering. 2001 kan niet anders dan

in het teken staan van onze plannen voor 2002, het Politiek Kernpunten Programma. Wij moeten jongeren en de VVD en heldere en frisse kijk laten zien

op de volgende vier parlementaire jaren. Daar moeten we onderling flink over debatteren het komende jaar, van AOW tot Hoger Onderwijs en van democratie tot staatschuldaflossing. Daarna moeten over onze visie met anderen, de pjo's en de VVD bijvoorbeeld, in discussie.

JdV: De ervaring leert ons wel, dat een heftige discussie in de vereniging waaraan iedereen meedoet moeilijk voor elkaar te boksen is.

MB: Dat is waar, maar ik geloof toch dat het kan. We hebben o.l.v. Aike Kamphuis (oud Hoofdredacteur Driemaster, JdV) een goede projectgroep die in samenwerking met het Politiek Commissariaat de discussie zal opzoeken in de vereniging. Daarnaast wordt de discussie het hele jaar door ook toe-

gankelijk gemaakt via onze homepage. Iedereen kan zodoende een bijdrage leveren aan deze discussie. Tevens moeten het Hoofdbestuur en o.a. de regiobesturen faciliterend optreden als het gaat om discussieavonden en dagen. Daarvan vind er thematisch in elke regio één plaats en landelijk ook. Die landelijke PKP-dag moet de allure

hebben van een goed politiek congres c.q. de Jongerendag zoals we die tot eind 1999 kenden.

JdV: Hoewel jullie het komende jaar politiek op een andere manier handen en voeten willen gaan geven, zijn er ook nieuwe thema's te vinden in jullie beleid?

MB: Kennis staat ook centraal dit jaar. Wil de JOVD meer, beter en groter zijn, dan moeten we investeren in kennis. Dat geldt natuurlijk voor politiek. Wil je een politieke speler van formaat zijn, dan zorg je ervoor dat je ook kennis hebt van hetgeen waarover je praat. Bovendien levert het verwerven van die kennis je een netwerk van organi-

*Hoe heb je JOVD-tijd tot-
nogtoe ervaren?*

Hoofdbestuur en de vereniging te zijn, maar hoort altijd hoog op de agenda. We kunnen ook na dit jaar nog niet zeggen, dat politiek in de JOVD hoogtij viert. En dat willen we wel. Als Hoofdbestuur moet je dat ook blijvend stimuleren en faciliteren. Zoals je in het beleidsplan kunt zien gaan we op politiek gebied buitengewoon veel doen met de EU en de wereld. Het juni-congres zal vooral in het teken staan van die onderwerpen. Er zullen ook liberale jongeren uit andere landen deelnemen. Politiek gezien moeten JOVD'ers hun horizon kunnen verbreden. Er gebeurt zoveel buiten dit land, waar we van kunnen leren en er zijn zoveel ontwikkelingen waaraan we bij kunnen dragen. Kijk bijvoorbeeld naar Oost-Europa, waar democratieën en nieuwe markten verschijnen en onze actieve bemoeienis gewenst is.

aties en mensen buiten de JOVD op. Een belangrijke en grote rol is ook weggelegd voor Vorming & Scholing. We moeten onze eigen cursussen differentiëren en upgra-

den een aanvullend pakket, in samenwerking met de VVD, brengen voor meer ervaren mensen, maar binnen V&S ook veel aandacht besteden aan de kennis en kennismaking

die nieuwe leden nodig hebben om actief te worden. Tot slot moeten we kennis opdoen door van elkaar te leren. Bijvoorbeeld als het gaat om ledenwerving en de uitstraling van je organisatie. Hoe wij allemaal afzonderlijk de JOVD ervaren en vormgeven is namelijk hoe de JOVD is. Er is geen sprake van één uitstraling en één manier om mensen te werven en binnen te houden. Iedere afdeling is anders en doet dat anders. We moeten elkaar's voorbeelden kennen en daar iets mee doen. Enthousiasme is daarbij essentieel.

JdV: Om even op die uitstraling door te gaan, wat is er mis met ons, de liberalen? We gaan lekker in peilingen, jongeren zijn voor meer dan 60% liberaal en toch worden we als groep niet aanzienlijk groter.

MB: Kijk, dat ligt natuurlijk aan heel veel dingen. Liberalen zijn van oudsher bijvoorbeeld al minder groepsgebonden en georganiseerd dan anderen. Daarnaast moet je het ook in een kader plaatsen. We zijn vooralsnog wel een van de grootste pjo's, van de vrijzinnigen zelfs op afstand de grootste. En we zijn relatief goed georganiseerd.

Wat wij als HB het komend jaar kunnen doen om de JOVD aantrekkelijk te maken en houden is het werken aan de pijlers die de JOVD maken tot wat zij is. Daar-

Ook daar mag de JOVD het komende jaar natuurlijk niets laten liggen.

naast moeten we als hele JOVD politiek hard aan de weg timmeren en onze ideeën over het voetlicht brengen, met name naar de VVD toe.

JdV: Nu we toch bij het over het voetlicht brengen van ideeën zijn, hoe vind je dat het nu gaat op dat punt met onze moederpartij?

MB: Ik vind, dat de VVD zich teveel op de vlakte houdt. Het begint erop te lijken alsof regeren belangrijker is dan een liberaal verhaal uitdragen.

JdV: Maar is dat dan onverstandig? Regeren betekent macht, macht betekent de kans om Nederland iets liberaler te maken, toch?

MB: Natuurlijk, maar je moet ten eerste wel herkenbaar blijven. De gemiddelde man of vrouw, maar ook veel mensen die dicht op Den Haag zitten, herkent de verschillen tussen VVD en PvdA bijvoorbeeld niet meer. Het liberalisme lijkt wel niet echt meer geclaimd en uitgedragen te worden. Terwijl het wel nodig is. Er zijn bijvoorbeeld nog steeds veel vragen te stellen over de rol van de overheid en die van het individu. Een liberaal Nederland is nog lang niet af.

JdV: Zijn er in dat kader thema's die jezelf aan het hart gaan en waarop je de politiek in Den Haag in het bijzonder gaat volgen?

MB: Opvoeding is wat mij betreft één van die thema's. De voorliggende notitie van Amsterdam over bijzonder onderwijs lijkt me daar een prima aanzet

toe. Het gaat daar om de rol van de overheid als het gaat om religieuze opvoeding en de rol van geloof in de opvoeding. Daarnaast vindt ik de liberalisering en privatisering van tal van markten erg interessant. Er gaat daar ook nogal eens iets mis, kijk maar naar de NS en de problemen bij het liberaliseren van de taximarkt. Dat zijn vraagstukken, die je als liberale jongere extra kritisch moet volgen. ■

Na een geanimeerd gesprek wandel ik naar mijn tram 16, die me naar huis zal brengen. Onderweg realiseer ik het me pas: aanstaande zaterdag geef ik de pijp aan Maarten.... met veel vertrouwen.

Seminar in Den Haag

Van maandag 9 oktober t/m zaterdag 14 oktober was het IFLRY-seminar in Den Haag. Het thema was Noord-Zuid verhoudingen, of wel de verhouding tussen de eerste wereld en de derde wereld. Het seminar begon met een inleiding van een hoogleraar ontwikkelings-samenwerking. Hieropvolgend werd meteen al gediscussieerd over het belang van vrijhandel versus ontwikkelingssamenwerking en toepassing van beide.

Later zijn er meerdere werkgroepen gehouden over de ontwikkeling van Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse landen. Hierbij kreeg iedereen achtergrondmateriaal, over de situaties in de specifieke landen. Daarna werd gesproken over de mogelijke richting die landen uit zouden moeten en de rol die westerse landen hier in moeten spelen.

Op de woensdag zijn we naar de tweede kamer geweest, alwaar VVD-tweede kamerlid Cherribi een kwartier heeft gesproken over de Nederlandse politiek, waarna iedereen vragen heeft mogen stellen. Dit was voor iedereen ontzettend interessant. Achtereenvolgens hebben we een rondleiding van een uur door de tweede kamer gehad. Op donderdag heb ik een verhaal van een half uur gehouden over het ontstaan en de ontwikkeling van de wereldbank en het IMF. Hierna was er ruimte voor discussie over het beleid van beide organisaties. Er werd vooral gediscussieerd over het beleid van het IMF.

In eerste instantie kwam er ontzettend veel kritiek. Marko Cacanovski uit Macedonië vond dat de eisen voor een lening te strak waren.

Macedonië heeft laatst een lening voor een snelweg gekregen. Als eis werd opgelegd dat een bepaald bedrijf uit de EU een gedeelte van het werk moest uitvoeren. Het IMF vond de Macedonische bedrijven daar te corrupt voor. Dit houdt wel in dat het geld meteen Macedonië uitvloeit. Gina Vasile uit Roemenië voegde meteen toe dat Roemenië een belasting moest invoeren, die in andere landen al mislukt was na verplichte uitvoering. Dit ging nog even door. Binnen deze discussie leerde je dus snel de problemen kennen, die landen met het IMF hebben. Uiteindelijk kwam er een voorstander van het huidige beleid. Mauricio Pryor uit Columbia zei dat zijn land zo'n 5 jaar geleden ongeveer vier miljard dollar als IMF-lening had gekregen. Hier zaten toen nauwelijks voorwaarden aan verbonden en meer dan de helft is door corruptie verdwenen. Vorig jaar heeft Columbia weer een grote lening gekregen van het IMF. Aan deze lening zat de voorwaarde dat het aan specifieke beleidspunten uigegeven moest worden en dat het IMF de uitgaven controleerde. Deze beleidspunten zijn duidelijk verbeterd in het laatste jaar en er is nauwelijks geld verdwenen door corruptie. Buiten deze discussie waren er natuurlijk vele andere interessante discussies.

Naast de volle dagprogramma's waren er ook nog avond-programma's. Op de maandagavond was de culturele avond. Hiervoor had iedere deelnemer typisch voedsel uit eigen land meegenomen. Aangezien de deelnemers uit zo'n twintig landen kwamen, was het ontzettend interessant om alles even te proeven. Er was echt van alles. Van Knäckebröd tot Chileense wijn. Dit was erg gezellig en een goede

manier om op de eerste dag iedereen informeel te leren kennen. Uiteindelijk was op de vrijdag-avond het eindfeest op het A.S. waarna op de zaterdagochtend de laatste punten op de agenda stonden en iedereen weer huiswaarts keerde. ■

*Marcel Jonker,
Internationaal Secretaris*

Landelijke projectgroep zoekt leden:

In september van dit jaar heeft VN-chef Annanzijn plannen voor een nieuwe rol van de VN voor de 21e eeuw uiteen gezet. Een grondige herziening van de organen en instituties van de VN grondige stelde hij als eerste prioriteit bij zijn aantreden. Hoewel de VN opgericht is op basis van liberale beginselen, lijkt het verworden te zijn tot een logge organisatie die zijn doel schromelijk voorbijgeschoten is, en liberale beginselen daarbij terzijde heeft geschoven. Hoe zou de wereldorganisatie voor liberalen eruit moeten zien? Hierover zal in maart 2001 een notitie verschijnen op het congres. Om over deze kwestie mee te denken kun je je kunt je opgeven voor de LPPG VN-hervormingen bij de PC Buitenlandse Zaken Wim Oosterveld.

E-mail:
w_oosterveld@hotmail.com of bellen 06-28233903.

INTERNATIONAAL

Binnenkort staat er een apart internationaal stuk op de homepage van de JOVD. Hierop kun je je ook aanmelden voor de IS-lijst. Via deze IS-lijst wordt iedereen op de hoogte gehouden van alle activiteiten op international gebied. Wanneer er een seminar ergens in het buitenland is, dan wordt dit naar deze lijst doorgemailed. Geef je dus via de homepage op voor de IS-lijst.

Update Politiek Commissariaat

Momenteel is de bezetting van het Politiek Commissariaat als volgt:

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties:
Politiek Commissaris
Aniel Pahladsingh

Justitie:
Politiek Commissaris
Onder Commissaris
Vera Willebrand
Amardy Geerdink

Buitenlandse Zaken:
Politiek Commissaris
Wim Oosterveld

Europese Zaken:
Politiek Commissaris
Sander van der Eijk

Volksgezondheid, Welzijn, Minderheden en Sport:
Politiek Commissaris

Wilfred Crispijn
Onder Commissaris
Christa Slim

De posten Onderwijs, VROM, Sociale Zaken en Economische Zaken zijn vacant. Mocht je interesse hebben in één van deze functies of er meer over willen weten, dan kun je bellen met Bas van 't Wout, 06-28265991

Tevens zijn er de volgende politieke projectgroepen actief:

Institutionele hervorming van de EU (voor info: Sander van der Eijk, 070-3882392)

VN Hervormingen (voor info: Wim Oosterveld, 075-6167857)

Handhaving (voor info: Vera Willebrand, 06-20493511)

Xenotransplantatie (voor info: Wilfred Crispijn, 050-3115180)

Grote Stedenbeleid (voor info: Aniel Pahladsingh, 070-3214762)

Als je hier informatie over wilt kun je daarover bellen met de betreffende Politiek Commissaris.

Kadercursus 2001

Jaarlijks organiseert de Haya van Somerenstichting de Kadercursus, deze is bestemd voor (toekomstige) VVD-kaderleden die de ambitie hebben zichzelf bestuurlijk en/of politiek verder te ontwikkelen. Aan de Kadercursus, die sinds 1997 georganiseerd wordt, verlenen grote sprekers van diverse politieke partijen hun medewerking. Hoofdinhoud van de Kadercursus is politieke stromingen, het thema in 2001: de rol van ideologieën in de huidige politieke praktijk.

Dit jaar vindt de Kadercursus plaats op 20 januari, 17 februari, 17 maart en 7 april. Elke zaterdag worden inleidingen verzorgd door een (oud-)politicus van één van de grote partijen in Nederland en door iemand met een wetenschappelijke achtergrond. Daarnaast vinden er discussie- en trainingswerkgroepen plaats, waarin u aan de hand van stellingen discussieert over het onderwerp van de dag.

Tijdens de werkgroepen wordt u beoordeeld door VVD'ers met ruime politieke ervaring. Zij geven u ter plekke feedback op uw functioneren en handreikingen om effectiever te argumenteren en discussiëren.

Na afloop van de Kadercursus ont-

vangt u een eindbeoordeling op schrift waarbij u een concreet ontwikkelingsadvies krijgt. De Kadercursus is in principe het voortraject van de Topkadertraining. Deze is bestemd voor VVD'ers die al enkele jaren actief zijn binnen de partij en de mogelijkheid en ambitie hebben om verder door te groeien. Op basis van de beoordeling van uw deelname aan de werkgroepen, uw maatschappelijke en politieke c.v. en beoordeling van een door u te schrijven artikel, vindt selectie voor de Topkadertraining plaats. Aan selectie voor de Topkadertraining zijn de voorwaarden verbonden dat u minimaal twee cursussen van de Haya van Somerenstichting hebt gevolgd,

aan alle Kadercursuszaterdagen hebt deelgenomen en uw artikel tijdig heeft ingeleverd.

Als u interesse heeft in deelname aan de Kadercursus, kunt u zich aanmelden door de bijgevoegde inschrijfkaart naar de Haya van Somerenstichting te zenden, het adres is: Haya van Somerenstichting, Postbus 30836, 2500 GV Den Haag, email: haya@vvd.nl. Als u nog vragen heeft over de Kadercursus kunt u ook altijd telefonisch contact opnemen op nummer 070-361 30 10.

Kosten & inschrijving

Alle vier de zaterdagen vinden plaats in Hilversum en duren van 10.00 uur tot 15.30 uur.

De kosten bedragen f 200,- inclusief 4 lunches. Deelnemers van 25 jaar en jonger betalen f 100,- voor de vier cursusedagen. Bij inschrijving bent u het gehele bedrag verschuldigd. U kunt zich schriftelijk aanmelden voor deze Kadercursus door het inschrijfformulier voor 2 januari 2001 op te sturen naar:

Inschrijfformulier

Ik geef mij op voor de Kadercursus 2001

Naam: M / V

Straat en huisnummer:

Postcode en plaats:

Telefoonnummer:

Geboortedatum (i.v.m. jongerenkorting):

Emailadres:

Kamercentrale:

Ik ben VVD-lid JOVD-lid

Graag ontvang ik het informatie- en inschrijfpakket voor de Topkadertraining

Ik machtig de Haya van Somerenstichting om eenmalig f 200,- af te schrijven van bankrekening/ postgirorekening:

Ik ben 25 jaar of jonger en machtig de Haya van Somerenstichting om eenmalig f 100,- af te schrijven van bankrek./ postgirorek:

Datum:

Plaats:

Handtekening:

Liberaal Agenda

Datum	Afdeling	Onderwerp	Locatie	Tijd	Informatie	Telefoon
17/11	Utrecht	ALV	Cafe deGasterij, de Trans 7 Utrecht	19:30 uur	Marnix Philips	030-2731946
21/11	Amsterdam	Congresvoorbereiding	De Heffer Oude Brugsteeg	20:00 uur	Barbara de Boer	06.28340166
21/11	Rijnmond	Algemene	Ledenvergadering	20:00 uur	Marijn Kuis	010-4527927
21/11	Amsterdam	Motie-avond	-	-	Marjolein Bos	06.28785350
22/11	Den Haag	Lezing (ovb)	Thom de Graaf Algemeen Secretariaat	20:00 uur	Sylke Krikke	06-24529604
22/11	Regio Zuid	Vorbereidende Alg. Ledenvergadering	Trafalgar Pub, Te Eindhoven	19:30 uur	Martin Woodward	06-21222773
23/11	Den Haag	Congresvoorbereiding	Algemeen Secretariaat	20:00 uur	Sylke Krikke	06-24529604
27/11	Maastricht		Politieke Cafe		Esther Tromp	06.28837076
29/11	Leiden	VVD Wergroep	Gemeentepolitiek Stadhuis Breestr.	20:00 uur	Jan Jaap Rensink	071-5224269
25-26/11	Landelijk	VALV en congres	Van der Valk, Eindhoven	-	Luuk van Beek	020-4713572
28/11	Rijk van Nijmegen	Lezing,over water en waterschappen	Cafe Samson	20:00 uur	E. Willems	024.3601055
02/12	Hart van Brabant	Bier -en schrobbele-avond	Cafe De Stomerij Tuinstraat 14	21:00 uur	Rover Nijman	06-21840948
04/12	Amsterdam	Libertijn	-	-	Marjolein Bos	020-4889012 06.28785350
06/12	Den Haag	Econ. Onderwerpen	Dantzig bij stopera	20:00 uur	Sylke Krikke	06-24529604
11/12	Leiden	Debat Asielzoekers- beleid en Mensen- rechten met Henk Kamp	Hotel Nieuw Minerva Boommarkt 23	20:00 uur	Ferdi de Lange	071-5665370
11/12	Maastricht	Algemene Ledenvergadering	-	-	Esther Tromp	06.28837076
15/12	Den Haag	Cursus Liberalisme 2	-	20:00 uur	Jeroen de Veth	06-51213007
19/12	Rijk van Nijmegen	Kerstborrel en finale debat wedstrijd	Cafe Samson, Houtstr.4-6 Nijmegen	20:00 uur	E. Willems	024-3601055
19/12	Amsterdam	Politiek Inhoudelijk avond	-	-	Marjolein Bos	020-4889012
20/12	Amsterdam	Kerstdiner	Eetuin Tweede Tuindwarsstr.	18:15 uur	Marjolein Bos	06.28785350 020-4889012
29/12	Baroerie van breda	Oudejaarsborrel met VVD	Cafe Dante Grote Markt te Breda	20:00 uur	P.G. Staverman	06.17136323

Welke wijze raad wil je je eventuele opvolger meegeven?

Door Jacolien Benes

Elmer Smith, Algemeen Secretaris

Mij werd gevraagd om, als oud hoofdbestuurder, mijn wijze raad aan het nieuwe hoofdbestuur te geven en dat met u te delen. Nu, aan dat verzoek geef ik graag gehoor.

- Bezuinig op alle dingen zodat je geld overhoudt voor bier, sigaren en etentjes;
- Eet gezond, bij voorkeur de Whopper van Burger King, want daar zit veel groente op;
- Voor de nachtbrakers; achter de voorzitterkast ligt een slaapzak. Als je de kussens van de bank op de grond legt dan heb je een prima bed;
- Een andere tip; leg allemaal wat geld bij elkaar en koop een fatsoenlijk bed. Zet dat bovendien op de zolder zodat de secretariaatsmedewerker zich 's ochtends kapot schrikt van één of nadere halve gare HB-er in de salon;
- Ga regelmatig met elkaar drinken en zorg, naast alle uiterst serieuze zaken, voor voldoende ontspanning;
- Hou contact met de vereniging en bezoek regelmatig afdelingen;
- Praat over veel dingen maar beslis als Hoofdbestuur;
- And last, but not least: Just do your job!

That's all. En je houdt het makkelijk anderhalf jaar vol.

Suzanne Hartong, Algemeen Bestuurslid

Er zijn natuurlijk een heleboel zaken die je je opvolger mee wenst te geven. Als ik er één uit moest kiezen dan is het wel de tip om veel het land in te gaan. Daar bedoel ik mee, om veel afdelings- en regioactiviteiten te bezoeken. Dit is tenslotte de basis van onze vereniging. Dan zie je waarvoor je landelijk beleid voert, en soms waarom het wel/niet zal werken. Dan kun je met de leden praten over de JOVD en de mogelijkheden. Dan kun je mensen enthousiasmeren en motiveren. Kortom, dan ben je op de hoogte van wat er in de vereniging leeft.

Het afgelopen jaar zijn het de afdelingsactiviteiten

geweest die mij er telkens weer op wezen dat de JOVD een topvereniging is waarvan jonge liberalen lid willen worden. En dus Sander, ik wil je bij deze nogmaals meegeven dat je vooral de activiteiten overal in het land moet bezoeken om je Hoofdbestuurstijd onvergetelijk te laten zijn. Trouwens, dat wil ik aan het hele nieuwe Hoofdbestuur meegeven. Ik heb er alle vertrouwen in en wens jullie veel succes het komende jaar!!

Jeroen de Veth, Landelijk voorzitter

Het liefst geef ik mijn opvolger zo min mogelijk mee. Het Landelijk Voorzitterschap van de JOVD is typisch een functie, die je heel erg zelf in moet vullen. Het gaat om leiderschap, het motiveren van mensen, attent zijn t.o.v. van je collega's en je leden, een vlotte babbel, een kenmerkend smoelwerk en het vermogen om in ieder te geval te doen alsof je een beminnelijk personage bent. Laat ik twee dingen noemen die ik intern en extern erg belangrijk vond en vind als eigenschappen van een voorzitter. Intern geldt dat je er tijdens je voorzitterschap voor moet zorgen dat je van onbesproken blazoën en een teamplayer bent en blijft. Verkozen worden is een ding, draagvlak hebben een ander. En je hebt dat draagvlak keihard nodig wil je ook maar iets van je doelen in de vereniging bereiken. Natuurlijk kun je ook zonder draagvlak de rit uitzitten, maar je politieke en bestuurlijke woorden en daden komen dan vaak veel minder goed over en zullen veel weerstand ontmoeten. Extern moet je een personage willen zijn. Mensen buiten de JOVD moeten de voorzitter onmiddellijk herkennen aan zijn stem, verschijning en inhoudelijke durf. Dat is bepalend voor het aantal mediamomenten, optredens in fora en uitnodigingen voor allehande andere leuke dingen. Bovendien kan met name je verschijning in de media de herkenbaarheid voor nieuwe en huidige leden vergroten. Mensen moeten je zien en zeggen: 'Daar heb je de JOVD.' In zo iets moet je echt investeren. Dat moet groeien. Voor al het andere heb je een team van HB-leden met wie je samen vorm geeft aan beleid en politiek.